STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 71.) *WET van den 29sten Junij 1851, houdende naturalisatie van* Bernhard Mendel.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Bernhard Mendel*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Bernhard Mendel*, commissionnair, geboren te *Main Stockheim* (Koningrijk *Beijeren*), wonende te *Amsterdam* (provincie *Noordholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 72.) *WET van den 29sten Junij 1851, houdende naturalisatie van* Alexander Mendel.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Alexander Mendel*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Alexander Mendel*, koopman, geboren te *Main Stockheim* (Koningrijk *Beijeren*), wonende te *Amsterdam* (provincie *Noordholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. C. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 73.) *WET van den 29sten Junij 1851, houdende naturalisatie van* Friedrich Wilhelm Hepner.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Friedrich Wilhelm Hepner*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Friedrich Wilhelm Hepner*, koopman, geboren te *Thorn* (Koningrijk *Pruissen*), wonende te *Amsterdam* (provincie *Noordholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 74.) *WET van den 29sten Junij 1851, houdende naturalisatie van* Jacob Giesbers.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Jacob Giesbers*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Jacob Giesbers*, genees-, heel- en verloskundige, geboren te *Emmirich* (Koningrijk *Pruissen*), wonende te *Mook* (Hertogdom *Limburg*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 75.) *WET van den 29sten Junij 1851, houdende naturalisatie van* Peter Joseph Berger.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Peter Joseph Berger*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Peter Joseph Berger*, koopman en ondernemer van stoombootdienst, geboren te *Viersen* (Koningrijk *Pruissen*), wonende te *Venlo* (Hertogdom *Limburg*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriele Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 76.) *W E T van den 29sten Junij* 1851, *houdende naturalisatie van* Ludolph Friedrich Christian Hausemann.

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz. , enz. , enz.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Ludolph Friedrich Christian Hausemann*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Ludolph Friedrich Christian Hausemann*, koopman, geboren te *Mengede* (Koningrijk *Pruissen*), wonende te *Amsterdam* (provincie *Noordholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 77.) *WET van den 29sten Junij* 1851, *houdende naturalisatie van* jhr. Wilhelm Friedrich von Pestel.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat jhr. *Wilhelm Friedrich von Pestel*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan jhr. *Wilhelm Friedrich von Pestel*, kapitein bij het regement rijdende artillerie, geboren te *Dillenburg* (Hertogdom *Nassau*), wonende te *Amersfoort* (provincie *Utrecht*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 78.) *WET van den 29sten Junij* 1851, *houdende naturalisatie van* Aegidius Clemens August Schönstedt.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Aegidius Clemens August Schönstedt*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Aegidius Clemens August Schönstedt*, kapitein der infanterie en Onzen adjudant, geboren te *Munster* (provincie *Westphalen*, Koningrijk *Pruissen*), wonende te *'s Gravenhage* (provincie *Zuidholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 79.) *WET van den 29sten Junij* 1851, *houdende naturalisatie van* Charles Henri de Perrot.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ, ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Charles Henri de Perrot*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Charles Henri de Perrot*, geboren te *Neuchâtel* (*Zwitserland*), wonende te *Amsterdam* (provincie *Noordholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 80.) *WET van den 29sten Junij* 1851, *houdende naturalisatie van* Carl Ulrich Ferdinand Degering.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Carl Ulrich Ferdinaud Degering*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Carl Ulrich Ferdinand Degering*, doctor in de geneeskunde, geboren te *Seesen* (hertogdom *Brunswijk)*, wonende te *Dokkum* (provincie *Friesland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. C. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 81.) *WET van den 29sten Junij 1851, houdende naturalisatie van* Wilhelm Seib.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Wilhelm Seib*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Wilhelm Seib*, expediteur en commissionnair, geboren te *Wesel* (Koningrijk *Pruissen*), wonende te *Arnhem* (provincie *Gelderland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 82.) *WET van den 29sten Junij 1851, houdende naturalisatie van* Friedrich Wolder Hermann Hornbostel.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Friedrich Wolder Hermann Hornbostel*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschrezen in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Friedrich Wolder Hermann Hornbostel*, gepensioneerd

kapitein-kwartiermeester met rang van majoor, geboren te *Lintelohe* (Koningrijk *Hannover*), wonende te *Nijmegen* (provincie *Gelderland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. C. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 83.) *WET van den 29sten Junij 1851, tot wijziging van het* tweede *hoofdstuk der begrooting van staats-uitgaven voor den jare 1850.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken eener wijziging in het *tweede* hoofdstuk der begrooting van staats-uitgaven voor het jaar 1850, betreffende *de Hooge Collegien van Staat en het Kabinet des Konings*, vastgesteld bij de wet van den 29sten December 1849 (*Staatsblad* n°. 79);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

Artikel 6 van het *tweede* hoofdstuk der begrooting van staats-uitgaven voor den jare 1850 (*Bureau- en locaalbehoeften en drukwerk voor de beide Kamers der Staten-Generaal*) wordt vermeerderd met *drie duizend twee honderd gulden* (f 3200),

en mitsdien gebragt op *negentien duizend vijf en twintig gulden* (f 19,025); daarentegen wordt art. 2 van hetzelfde hoofdstuk voor den jare 1850 (*Schadeloosstelling aan de leden der Tweede Kamer*) verminderd met eene gelijke som van *drie duizend twee honderd gulden*) (f 3200), en mitsdien gebragt op *honderd twee en dertig duizend acht honderd gulden* (f 132,800).

Lasten en bevelen, dat deze inhet *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriele Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Financien,

VAN BOSSE.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 84.) *WET van den 29sten Junij 1851, tot wijziging van het* negende *hoofdstuk* B *der begrooting van staats-uitgaven voor den jare 1850.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken eener wijziging van het *negende* hoofdstuk *B* der begrooting van staats-uitgaven voor den jare 1850, betreffende het *Departement van Financien*, vastgesteld bij de wet van den 29sten December 1849 (*Staatsblad* n°. 87);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

Artikel 61 van het *negende* hoofdstuk *B* der begrooting van staats-uitgaven voor den jare 1850 (*Pensioenen*), wordt vermeerderd met eene som van *zeventien duizend gulden* (f 17,000), en mitsdien gebragt op *negen honderd zeven en*

zeventig duizend negen honderd acht en veertig gulden vijftig cents (f 977,948.50); daarentegen worden de navolgende artikelen verminderd, te weten: artikel 34 met *acht duizend gulden* (f 8000), en mitsdien gebragt op *acht duizend gulden*, — artikel 40 met *duizend gulden* (f 1000), en mitsdien gebragt op *vijf honderd gulden*, — en artikel 63 met *acht duizend gulden* (f 8000), en mitsdien gebragt op *dertig duizend gulden*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriele Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Financien,

VAN BOSSE.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 85.) *WET van den 29sten Junij 1851, regelende de zamenstelling, inrigting en bevoegdheid der Gemeentebesturen.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen die dezen zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat eene wet, regelende de zamenstelling, inrigting en bevoegdheid der gemeentebesturen door de Grondwet wordt gevorderd;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

EERSTE AFDEELING.

Van de zamenstelling en inrigting der gemeentebesturen.

TITEL I.

Algemeene bepalingen.

Art. 1.

Het bestuur van elke gemeente bestaat uit een Raad, een Burgemeester en Wethouders.

Art. 2.

In elke gemeente is een Secretaris en een Ontvanger.
De Burgemeester kan, met Onze goedkeuring, tot Secretaris worden benoemd.

Art. 3.

Dezelfde persoon kan zijn Burgemeester, of Secretaris, of Ontvanger van meer dan één gemeente, mits de bevolking van geene dier gemeenten 5000 zielen te boven ga, de gemeenten aan elkander grenzen en haar gezamenlijk zielental 10,000 niet overtreffe.
De bevolking eener gemeente wordt geacht te bestaan uit het door de laatste openbare volkstelling daarin aangewezen getal inwoners.

TITEL II.

Van den Raad.

IsTE HOOFDSTUK.

Van de leden van den Raad.

§ 1. *Van hun getal.*

Art. 4.

De Raad, onverschillig of de Burgemeester er al, dan niet lid van zij, bestaat uit:

7	leden	in	gemeenten	beneden	de	3,000	zielen;
11	»	»	»	van 3,000	tot	6,000	»
13	»	»	»	» 6,001	»	10,000	»
15	»	»	»	» 10,001	»	15,000	»

17	leden	in	gemeenten	van	15,001	tot	20,000	zielen;
19	»	»	»	»	20,001	»	25,000	»
21	»	»	»	»	25,001	»	30,000	»
23	»	»	»	»	30,001	»	35,000	»
25	»	»	»	»	35,001	»	40,000	»
27	»	»	»	»	40,001	»	45,000	»
29	»	»	»	»	45,001	»	50,000	»
31	»	»	»	»	50,001	»	60,000	»
33	»	»	»	»	60,001	»	70,000	»
35	»	»	»	»	70,001	»	80,000	»
37	»	»	»	»	80,001	»	100,000	»
39	»	»	»	»	boven	de	100,000	»

§ 2. *Van de benoeming der leden van den Raad.*

Art. 5.

De leden van den Raad worden gekozen door hen, die op op de in art 6 der wet, regelende het kiesregt, bedoelde lijst van kiezers voor den Gemeenteraad zijn gebragt.

Om kiezer van leden van den Gemeenteraad te zijn, moet men in de directe belastingen de helft betalen van de som, in de kiezers van leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal gevorderd.

Art. 6.

De gemeenten kunnen in afdeelingen, ter inlevering der stembriefjes, worden verdeeld.

In gemeenten van 25,000 zielen en daarboven moet dit geschieden.

Eene plaatselijke verordening, aan Gedeputeerde Staten mede te deelen, stelt die verdeeling vast.

Art. 7.

De gewone tijd, ter verkiezing der leden van den Raad, is de derde Dingsdag der maand Julij.

Alsdan wordt voorzien in de vervulling van de plaatsen der leden, die met den volgenden eersten Dingsdag van September, volgens den bij art. 27 bedoelden rooster, moeten aftreden.

Art. 8.

De verkiezing ter vervulling der plaatsen, die door ontslag, overlijden of om eene andere reden openvallen, geschiedt binnen zes maanden na dat openvallen, op den door Burgemeester en Wethouders te bepalen dag.

Art. 9.

De verkiezing geschiedt, waar de gemeente in afdeelingen is verdeeld, in alle afdeelingen op denzelfden dag.

Art. 10.

Bij de eerste stemming wordt niemand benoemd, dan met volstrekte meerderheid van stemmen.

Bij herstemming, noodzakelijk wanneer die meerderheid bij de eerste stemming niet is verkregen, wordt men benoemd met de meeste stemmen.

Indien de stemmen staken, is de oudste in jaren de benoemde.

In geval van gelijken ouderdom beslist het lot.

Art. 11.

Wanneer bij eene eerste stemming geene volstrekte meerderheid is verkregen, wordt onmiddellijk door het bureau van stemopneming, waarbij de opening der stembriefjes is geschied, eene lijst opgemaakt, bevattende twee maal zooveel namen, als er personen te benoemen zijn.

Op de lijst worden gebragt zij, die bij de eerste stemming de meeste stemmen hebben erlangd.

In geval bij de eerste stemming de stemmen tusschen meer, dan het in de eerste zinsnede bedoeld getal personen waren verdeeld, worden op de lijst allen gebragt, die aldus de meeste stemmen hebben verkregen.

Deze lijst wordt, met den brief van oproeping, aan de kiezers rondgezonden.

De stemming over de op de lijst vermelde personen geschiedt binnen veertien dagen na de dagteekening van het in art. 67 der wet, regelende het kiesregt, bedoeld procesverbaal.

Art. 12.

Het bureau van stemopneming, waarbij de opening der stembriefjes is geschied, zendt ten spoedigste aan den benoemde een door den voorzitter en een der stemopnemers geteekend afschrift van het in art. 67 der wet, regelende het kiesregt, bedoeld procesverbaal

Het zendt hem, is hij bij herstemming gekozen, afschrift zoo van het verbaal der eerste stemming, als van dat der herstemming.

Dit afschrift strekt den benoemde tot geloofsbrief.

Art. 13.

De benoemde geeft, bij het bekomen van het afschrift, een bewijs van ontvang daarvoor af, en, binnen acht dagen na de dagteekening van dat bewijs, kennis aan Burgemeester en Wethouders, of hij de benoeming aanneemt.

Hij wordt, laat hij dien tijd zonder kennisgeving voorbijgaan, geacht de benoeming niet aan te nemen.

Art. 14.

Wanneer een benoemde zijne benoeming niet aanneemt, of de in het vorig artikel bepaalde tijd verstreken is, geschiedt binnen veertien dagen eene nieuwe keuze.

Art. 15.

De dag voor de, ter verkiezing van een lid van den Raad noodige, herstemming of nieuwe stemming wordt bepaald door Burgemeester en Wethouders.

Art. 16.

Burgemeester en Wethouders zorgen, dat Gedeputeerde Staten van de in art. 12 bedoelde processenverbaal, binnen acht dagen na de dagteekening daarvan, afschrift bekomen, en geven hun kennis van het al of niet aannemen der benoeming door een gekozene en van den dag, waarop, naar aanleiding der artt. 8 en 14, eene verkiezing zal plaats hebben.

Art. 17.

De tot lid van den Raad benoemde legt, nevens zijn geloofsbrief, aan den Raad over:

een uittreksel uit de geboorteregisters, bij gemis daarvan, eene acte van bekendheid, waaruit tijd en plaats zijner geboorte blijken;

eene verklaring van den Burgemeester, getuigende, dat hij, gedurende het laatste aan zijne verkiezing voorafgaande jaar, zijne woonplaats binnen de gemeente gehad heeft;

eene door hem zelven af te geven verklaring, vermeldende alle openbare betrekkingen, die hij bekleedt.

Art. 18.

De leden van den Raad kunnen ten allen tijde hun ontslag nemen. Het wordt door hen ingezonden aan den Raad.

Zij, die hun ontslag hebben ingezonden, blijven leden van den Raad, tot dat de geloofsbrieven hunner opvolgers zijn goedgekeurd.

§ 3. *Van de vereischten voor het lidmaatschap van den Raad en van de hiermede onvereenigbare betrekkingen.*

Art. 19.

Leden van den Raad kunnen alleen zijn de meerderjarige ingezetenen der gemeente, die Nederlanders en in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten zijn.

Voor meerderjarigen worden gehouden zij, die den ouderdom van drie en twintig jaren hebben vervuld;

voor ingezetenen zij, die, gedurende het laatste jaar, hunne woonplaats binnen de gemeente hadden;

voor Nederlanders zij, die het zijn volgens de wet, verklarende wie Nederlanders zijn.

Art. 20.

Die, ter waarneming der hun door Ons of van Onzentwege opgedragene commissien, verpligt zijn, tijdelijk buiten de gemeente te verblijven, houden daardoor niet op, ingezetenen te zijn, zoolang hun hoofdverblijf binnen de gemeente gevestigd blijft.

Art. 21.

Bloedverwantschap of zwagerschap in den eersten of tweeden graad mag niet bestaan tusschenden Burgemeester en de leden van den Raad, noch tusschen de leden onderling.

Die, na zijne benoeming, in den verboden graad van zwagerschap geraakt, behoeft, vóór den afloop van zijn tijd van zitting niet af te treden.

De zwagerschap houdt op door het overlijden der vrouw die haar veroorzaakte.

Art. 22.

Wanneer personen, elkander in den verboden graad van

bloedverwantschap of zwagerschap bestaande, te gelijker tijd zijn gekozen, wordt de oudste in jaren voor benoemde gehouden.

In geval van gelijken ouderdom beslist het lot.

Art. 23.

Het lidmaatschap van den Raad is onvereenigbaar met de betrekking van:

a. hoofd van een departement van algemeen bestuur;

b. commissaris des Konings in de provincie;

c. lid der Gedeputeerde Staten;

d. griffier der Staten;

e. commissaris van politie;

f. ambtenaar, van wege het gemeentebestuur aangesteld, of daaraan ondergeschikt, behoudens de bevoegdheid van den Burgemeester, die Secretaris der gemeente is, om tevens lid van den Raad te zijn;

g. ambtenaar, met het ontvangen of uitgeven der gelden van de gemeente belast, of aan eenige aan het gemeentebestuur ondergeschikte administratie rekenpligtig;

h. geestelijke of bedienaar der godsdienst;

i. onderwijzer voor het lager of middelbaar onderwijs;

k. krijgsman in werkelijke dienst.

De bepaling der zinsnede *f* is niet van toepassing op de leden van armbesturen, noch op de leden van het bestuur van godshuizen, en andere instellingen van liefdadigheid;

noch eindelijk op genees-, heel- of verloskundigen, die met de armen practijk belast zijn.

Art. 24.

De leden van den Raad mogen:

in regtsgedingen, waarin de gemeente betrokken is, niet als advocaat of procureur werkzaam zijn;

bij het opnemen en goedkeuren der rekening eener aan het gemeentebestuur ondergeschikte inrigting, tot welker bestuur zij behooren, niet tegenwoordig zijn;

noch middellijk, noch onmiddellijk deel nemen aan onderhandsche pacht van gemeente goederen of inkomsten, aan leveringen of aannemingen ten behoeve der gemeente, aan het koopen van betwiste vorderingen ten hare laste.

Art. 25.

Een lid van den Raad, een der in art. 19 vermelde vereischten verliezende, of eene der in art. 23 uitgeslotene betrekkingen aannemende, houdt op lid te zijn. Hij geeft hiervan kennis aan den Raad, met vermelding der reden.

De nieuwe keuze geschiedt binnen zes maanden nadat Burgemeester en Wethouders van het feit kennis hebben bekomen.

Indien de in de eerste zinsnede bedoelde kennisgeving niet is gedaan, en Burgemeester en Wethouders evenwel meenen eene nieuwe keuze te moeten bevelen, gaan zij hiertoe niet over, dan acht dagen na den belanghebbende te hebben gewaarschuwd.

Het staat dezen vrij, de zaak binnen dien tijd aan den Raad te onderwerpen. Op 's Raads beslissing zijn dan de artt. 33—37 van toepassing.

De nieuwe keuze geschiedt in dit geval binnen zes maanden na de dagteekening der einduitspraak.

Art. 26

Die met art. 24 in strijd handelt, wordt in zijne betrekking geschorst door de Raad.

Deze onderwerpt het geval onmiddellijk aan Gedeputeerde Staten, die den geschorste oproepen om zijne verdediging te hooren, en hem, zoo zij hem schuldig bevinden, van zijn lidmaatschap vervallen verklaren.

Gedeputeerde Staten kunnen ambtshalve het raadslid, dat met art. 24 in strijd handelt, na het in zijn belang te hebben gehoord, van zijn lidmaatschap vervallen verklaren.

De belanghebbende kan, gedurende veertien dagen, te rekenen van den dag, waarop hem de uitspraak van Gedeputeerde Staten is medegedeeld, hiervan bij Ons in beroep komen. Daarbij geldt de bepaling van art. 37.

De van zijn lidmaatschap vervallen verklaarde is, gedurende twee jaren, te rekenen van den dag der einduitspraak, niet tot lid van den Raad verkiesbaar.

§ 4. *Van den tijd van zitting der leden van den Raad.*

Art. 27.

De leden van den Raad hebben zitting gedurende zes jaren.

Een derde van hen treedt om de twee jaren af, met den eersten Dingsdag van September, volgens een daarvan te maken rooster.

De aftredenden zijn dadelijk weder verkiesbaar.

Art. 28.

Eene plaatselijke verordening, aan Gedeputeerde Staten mede te deelen, stelt den rooster van aftreding vast.

Art. 29.

Het lot bepaalt den tijd, waarop elk lid van den Raad, naar den rooster, aftreedt.

Art. 30.

Die, ter vervulling eener, buiten den bij den rooster

bepaalden tijd opengevallene plaats, tot lid van den Raad verkozen is, treedt af op het tijdstip, waarop degeen, in wiens plaats hij is verkozen, moest aftreden.

IIde HOOFDSTUK.

Van de vergadering van den Raad.

§ 1. *Van het onderzoek der geloofsbrieven en het zitting nemen der nieuw inkomende leden.*

Art. 31.

De Raad onderzoekt de geloofsbrieven der nieuw inkomende leden, beslist de geschillen, welke aangaande die geloofsbrieven of de verkiezing zelve oprijzen, en geeft van elke door hem genomene beslissing terstond kennis aan Gedeputeerde Staten en aan den benoemde.

De niet-toegelatene wordt met de redenen van 's Raads beslissing bekend gemaakt.

Art. 32.

De nieuw inkomenden nemen aan het onderzoek en de beoordeeling hunner eigene geloofsbrieven geen deel en wonen de daarover te houden beraadslaging niet bij.

Art. 33.

Gedurende acht dagen, te rekenen van den dag, waarop de Raad heeft beslist, staat het vrij aan den niet-toegelatene, aan elk lid van den Raad, en zoo de Burgemeester geen lid is, ook aan dezen, tegen de beslissing van den Raad bezwaren bij Gedeputeerde Staten schriftelijk in te dienen.

Art. 34.

Gedeputeerde Staten doen binnen veertien dagen na den

in het vorig artikel bepaalden tijd uitspraak, die, met redenen omkleed, terstond wordt medegedeeld aan den Raad, tegen wiens beslissing bezwaren zijn ingebragt, en aan den niet-toegelatene.

Art. 35.

Gedeputeerde Staten kunnen ook ambtshalve omtrent de beslissing van den Raad uitspraak doen.

Zij geven van het voornemen hiertoe aan den Raad berigt binnen acht dagen, nadat hun de beslissing is medegedeeld.

Zij brengen binnen veertien dagen, na dat berigt, hunne uitspraak, met redenen omkleed, ter kennis van den Raad en van den niet-toegelatene.

Art. 36.

De Raad, of de niet-toegelatene, die in de uitspraak van Gedeputeerde Staten niet berust, kan, gedurende veertien dagen, te rekenen van de dagteekening dier uitspraak, hiervan bij Ons in beroep komen.

Art. 37.

Onze beslissing, zoo spoedig mogelijk, nadat het beroep is gedaan, bij een met redenen omkleed besluit te nemen, wordt aan Gedeputeerde Staten gezonden, die voor de uitvoering zorgen.

Art. 38.

De nieuw inkomende leden aanvaarden hunne betrekking niet, alvorens de in art. 33 enart. 35, tweede zinsnede, bepaalde tijd verstreken, of, is de zaak bij Gedeputeerde Staten of bij Ons aanhangig, door Gedeputeerde Staten of door Ons hunne toelating bevolen zij.

Ter vervulling der plaatsen van hen, die niet als leden

van den Raad zijn toegelaten, wordt, zoo in de beslissing van den Raad niet is berust, geene nieuwe verkiezing bevolen, alvorens de zaak bij einduitspraak zij afgedaan.

Art. 39.

Bij het aanvaarden hunner betrekking, wordt door de leden van den Raad, in de vergadering, in handen van den voorzitter, door ieder op de wijze zijner godsdienstige gezindheid, de volgende eed of belofte afgelegd:

» Ik zweer (beloof) trouw aan de Grondwet en aan
» de wetten des Rijks, en dat ik de belangen der
» gemeente. . . . . met al mijn vermogen, zal
» voorstaan en bevorderen.
» Zoo waarlijk helpe mij God almagtig!" (» Dat
» beloof ik!")

Zij worden hiertoe niet toegelaten, dan na den in art. 83 der Grondwet bedoelden eed (verklaring en belofte) van zuivering te hebben afgelegd.

§ 2. *Van het houden en de orde der vergadering.*

Art. 40.

De Raad vergadert jaarlijks ten minste zes malen, en voorts zoo dikwijls de Burgemeester, of Burgemeester en Wethouders het noodig oordeelen, of het in gemeenten beneden de 20.000 zielen door drie, in de overige gemeenten door een vijfde der leden schriftelijk, met opgave van redenen, wordt gevraagd.

Art. 41.

De vergadering wordt belegd door den Burgemeester, die zorgt, dat elk lid schriftelijk daartoe opgeroepen, en het beleggen te gelijk ter openbare kennis gebragt worde.

Art. 42.

De oproepingsbriefjes worden, spoedeischende gevallen uitgezonderd, ten minste twee maal vier en twintig uren vóór het houden der vergadering, aan de leden van den Raad bezorgd. Zij vermelden, zooveel mogelijk, de zaken waarvoor de vergadering is belegd.

De Raad kan steeds, behoudens de slotbepaling van art. 49, over andere zaken beraadslagen en besluiten.

Art. 43.

De vergadering wordt in het openbaar gehouden.

De deuren worden gesloten, wanneer het, in gemeenten beneden de 20,000 zielen door drie, in de overige gemeenten door een vijfde der aanwezige leden wordt gevorderd, of de voorzitter het noodig keurt.

De vergadering beslist, of met gesloten deuren zal worden beraadslaagd.

Over de punten, in besloten vergadering behandeld, kan daarin ook een besluit worden genomen.

De Raad kan omtrent het in besloten vergadering behandelde aan allen, die daarbij tegenwoordig waren, de geheimhouding opleggen. Deze wordt in acht genomen tot dat de Raad haar opheft.

Art. 44.

In eene beslotene vergadering kan niet beraadslaagd, noch een besluit genomen worden over:

a. de toelating van nieuw benoemde leden;

b. de plaatselijke begrooting en rekening;

c. het doen van uitgaven, op die begrooting niet voorkomende, of de daarop uitgetrokkene posten te boven gaande;

d. het aanwijzen der middelen tot dekking van zoodanige uitgaven;

e het invoeren, wijzigen of afschaffen van plaatselijke belastingen;

f. het aangaan van geldleeningen;

g. het geheel of gedeeltelijk vervreemden en bezwaren van de eigendommen der gemeente;

h. het onderhands verhuren, verpachten of in gebruik geven van gemeente-eigendommen;

i. het onderhands aanbesteden van werken of leverantien;

k. het aanleggen en opheffen van inrigtingen van openbaar nut.

Het voorschrift van dit artikel belet niet, dat ten alle tijde, wanneer de handhaving der orde zulks mogt vorderen, de voorzitter van de bij art. 66 tweede zinsnede bedoelde bevoegdheid kunne gebruik maken.

Art. 45.

De leden stemmen elk volgens eed en geweten, zonder last van of ruggespraak met hen, die benoemen.

Art. 46.

Zij onthouden zich van medestemmen over de zaken, die hen, hunne echtgenooten, of hunne bloed- of aanverwanten, tot den derden graad ingesloten, persoonlijk aangaan, of waarin zij als gelastigden zijn betrokken.

Art. 47.

Zij zijn niet geregtelijk vervolgbaar wegens de stem of meening door hen in de vergadering geuit.

Art. 48.

De Raad mag niet beraadslagen of besluiten, zoo niet de grootste helft van het bij art. 4 bepaald getal leden tegenwoordig is.

Art. 49.

Wanneer het in het vorig artikel vereischt getal leden niet is opgekomen, wordt eene nieuwe vergadering belegd, op de in art. 42 voorgeschreven wijze. Evenwel behoeven er slechts vier en twintig uren tusschen de rondzending der oproepingsbriefjes en het uur der vergadering te verloopen.

Wanneer ook dan het vereischt getal niet is opgekomen, geschiedt het beleggen der vergadering andermaal op dezelfde wijze, met aanhaling in de oproepingsbriefjes der bepalingen van dit artikel.

In deze laatste vergadering beraadslagen en besluiten de tegenwoordige leden over de in de oproepingsbriefjes vermelde onderwerpen.

Art. 50.

Alle besluiten worden door volstrekte meerderheid der stemmende leden opgemaakt.

Bij staking van stemmen, wordt het nemen van het besluit tot eene volgende vergadering uitgesteld.

In deze, en evenzoo in eene voltallige vergadering, wordt, bij staken van stemmen, het voorstel geacht niet te zijn aangenomen.

Art. 51.

Ingeval omtrent het benoemen of voordragen van personen de stemmen staken, beslist het lot.

Art. 52.

Over alle zaken wordt mondeling en bij hoofdelijke op-

roeping gestemd, doch bij het doen van keuzen of voordragten van personen, bij besloten en ongeteekende briefjes.

Art. 53.

Het reglement van orde, dat de Raad voor zijne vergadering vaststeld, wordt aan Gedeputeerde Staten medegedeeld.

Art. 54.

De Raad kan vaste commissien zijner leden belasten met de voorbereiding van hetgeen, waarover hij heeft te besluiten. Hij benoemt er jaarlijks de voorzitters en leden van en doet hunne namen bekend maken.

Hij kan insgelijks, doch alleen op voordragt van Burgemeester en Wethouders, aan vaste commissien zijner leden opdragen, Burgemeester en Wethouders in het beheer van bepaalde takken van de huishouding der gemeente bij te staan.

De leden dezer laatste commissien, waarvan altijd de Burgemeester of een der Wethouders voorzitter is, worden jaarlijks benoemd door den Raad, die hunne namen doet bekend maken.

Art. 55.

Eene plaatselijke verordening, aan Gedeputeerde Staten mede te deelen, regelt den werkkring dier vaste commissien.

Art. 56.

Elke commissie dient den Raad, Burgemeester en Wethouders en den Burgemeester over de tot haren werkkring behoorende zaken van berigt en raad.

Art. 57.

De regelen voor het benoemen van andere commissien

van raadsleden, tot uitvoering van een bijzonderen last, worden bij het reglement van orde voor de vergadering van den Raad gesteld.

Art. 58.

De leden van den Raad genieten, waar de Raad het bepaalt, voor het bijwonen zijner zittingen een presentiegeld, welks bedrag door Gedeputeerde Staten, nadat de Raad is gehoord, wordt vastgesteld.

TITEL III.

Van den Burgemeester.

Art. 59.

De Burgemeester wordt door Ons, voor den tijd van zes jaren, benoemd.

Art. 60.

Hij kan ten allen tijde door Ons worden ontslagen.

Ingeval hij met art. 24, dat ook hem geldt, in strijd handelt, of zich aan wangedrag of merkelijke achteloosheid schuldig maakt, kan hij, zoo de zaak geen uitstel lijdt, door Gedeputeerde Staten, die daarvan onmiddellijk aan Ons verslag doen, voor ééne maand worden geschorst.

Schorsing van Onzentwege gaat den tijd van drie maanden niet te boven.

Art. 61.

Niemand is tot Burgemeester benoembaar, dan die Nederlander, in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten is, den ouderdom van vijf en twintig jaren heeft vervuld en ingezeten is der gemeente.

Van dit laatste voorschrift kan, in het belang der gemeente, worden afgeweken.

Art. 62.

De betrekking van Burgemeester is, behoudens de bepaling der tweede zinsnede van art. 2, onvereenigbaar met de betrekkingen die met het lidmaatschap van den Raad onvereenigbaar zijn.

Zij is bovendien onvereenigbaar met de betrekking van:

lid der regterlijke magt, uitgenomen de betrekking van regter-plaatsvervanger;

ambtenaar van het openbaar ministerie of van de griffie bij eenig regterlijk collegie;

ambtenaar bij het bestuur van 's Rijks directe belastingen;

ambtenaar bij de provinciale griffie;

hoogleeraar of lector bij instellingen van hooger onderwijs;

deurwaarder.

Art. 63.

De Burgemeester kan niet zijn ambtenaar van den waterstaat in werkelijke dienst;

noch ambtenaar bij het bestuur van 's Rijks indirecte belastingen;

noch practiserend geneesheer, heel- of vroedmeester;

noch notaris, zaakwaarnemer of procureur.

Hij kan echter, is het in het belang der gemeente noodig, tot vereeniging van eene of meerdere dier betrekkingen met de zijne, door Ons, de Gedeputeerde Staten gehoord, worden gemagtigd.

Art. 64.

Het burgemeesterschap ontheft van en is onvereenigbaar met schutterlijke dienst.

Art. 65.

Alvorens zijne betrekking te aanvaarden wordt door den Burgemeester, op de wijze zijner godsdienstige gezindheid, in handen van Onzen Commissaris in de provincie dezelfde eed of belofte afgelegd, als in art. 39 is voorgeschreven.

Hij wordt hiertoe niet toegelaten, dan na den in art. 83 der Grondwet bedoelden eed (verklaring en belofte) van zuivering te hebben afgelegd.

Art. 66.

De Burgemeester is voorzitter van den Raad, en heeft daarin, zoo hij geen lid is, eene raadgevende stem. Hij neemt daarbij de bepalingen van art. 46 in acht.

Hij zorgt voor de handhaving der orde in die vergadering en is bevoegd, wanneer die orde op eenigerlei wijze door de toehoorders wordt verstoord, hen, die dit doen, of alle toehoorders te doen vertrekken.

Art. 67.

Hij ontvangt en opent alle aan den Raad of aan Burgemeester en Wethouders gerigte stukken.

Hij brengt die terstond ter tafel in de vergadering, waar zij behooren, tenzij die stukken, volgens de orde der vergadering, dadelijk behooren te worden verzonden aan het lid of de leden, meer in het bijzonder met de zaken, waartoe de stukken betrekking hebben, belast.

Art. 68.

Hij is, in spoedeischende gevallen, bevoegd, het gevor-

derd voorloopig onderzoek der stukken, alvorens ze ter tafel te brengen, te doen plaats hebben, en geeft daarvan in de eerstkomende vergadering kennis.

Ten behoeve van dit onderzoek, zijn alle aan den Raad ondergeschikte ambtenaren en besturen verpligt, hem de gevraagde inlichtingen te verstrekken.

Art. 69.

Hij teekent alle stukken, die van den Raad of van Burgemeester en Wethouders uitgaan.

Art. 70.

Als hoofd van den Raad en van het collegie van Burgemeester en Wethouders is hij, behoudens de bepaling van art. 179*a*, met de uitvoering hunner besluiten belast.

Het besluit dat, naar zijn oordeel, als strijdig met de wet of het algemeen belang, door Ons kan worden geschorst of vernietigd, brengt hij niet ten uitvoer.

Hij geeft van dit gevoelen binnen vier en twintig uren na het nemen van het besluit kennis aan het collegie, dat het nam en aan de Gedeputeerde Staten, die daarvan terstond aan Ons verslag doen.

Hij is, indien dertig dagen na de dagteekening zijner kennisgeving aan Gedeputeerde Staten geene schorsing of vernietiging door Ons is bevolen, tot uitvoering verpligt.

Art. 71.

In alle regtsgedingen, de gemeente betreffende, treedt hij, namens de gemeente, als eischer of verweerder op, en worden de vonnissen en gewijsden voor of tegen hem uitgesproken en ten uitvoer gelegd.

Dit geschiedt, zoo het geding wordt gevoerd tusschen gemeenten, waarover één persoon Burgemeester is, in eene dier gemeenten door en tegen dengeen die, volgens art. 77, den Burgemeester vervangt.

Art. 72.

Hij zorgt, dat elk ingezeten der gemeente, dit vragende, ter secretarie inzage kan nemen en ten zijnen koste afschrift kan doen maken, van de besluiten van den Raad, zoover daaromtrent, volgens art. 43, geene geheimhouding is opgelegd.

Art. 73.

Hij geniet eene jaarwedde, die door Gedeputeerde Staten, nadat de Raad is gehoord, onder Onze goedkeuring, wordt vastgesteld.

Behalve die jaarwedde, geniet hij, onder welke benaming ook, geenerlei inkomen uit de gemeentekas, dan de wedde van Secretaris, zoo bij daartoe is benoemd.

Art. 74.

Hij heeft zijne vaste woonplaats binnen de gemeente, of, is hij burgemeester van meerdere gemeenten, binnen eene dier gemeenten.

Hiervan kan, is het in het belang der gemeente noodig, door Ons, de Gedeputeerde Staten, die het gevoelen van den Raad inwinnen, gehoord, ontheffing worden verleend.

Hij is in de gemeente, waar hij niet met der woon is gevestigd, op vaste, door Gedeputeerde Staten te bepalen, openbaar bekend te maken dagen, ten minste eenmaal in de week, voor de ingezetenen te spreken.

Art. 75.

Hij behoeft verlof van Onzen Commissaris in de provincie, om langer dan acht dagen, van den Minister van Binnenlandsche Zaken, om langer dan eene maand buiten de gemeente zich op te houden.

Dit voorschrift geldt, indien hij Burgemeester is van meerdere gemeenten, of de in het vorig artikel bedoeld ontheffing heeft verkregen ten aanzien zijner woonplaats.

Art. 76.

Hij draagt de onderscheidingsteekenen, door Ons te bepalen.

Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis van den Burgemeester, wordt hij vervangen door den Wethouder, die van de aanwezigen de oudste in jaren is, of, deze ongesteld zijnde, door den daarop in jaren volgenden Wethouder.

Indien alle de Wethouders ongesteld of afwezig zijn, treedt het oudste lid in jaren van den Raad, dat aanwezig is, op. Onze Commissaris in de provincie kan echter de tijdelijke waarneming aan een der andere leden van den Raad opdragen.

Art. 78.

Die, buiten het geval van ongesteldheid van den Burgemeester, met de waarneming, gedurende meer dan eene maand, onafgebroken is belast geweest, heeft voor dien tijd op de aan de betrekking verbondene jaarwedde aanspraak.

TITEL IV.

Van den Wethouders.

Art. 79.

De Wethouders worden door den Raad uit zijn midden benoemd.

In gemeenten van 20,000 zielen en daar beneden zijn twee, in de overige, naar goedvinden van den Raad, drie of vier Wethouders.

Art. 80.

Zij worden gekozen voor zes jaren.

De helft treedt om de drie jaren af, met den eersten Dingsdag van September.

De aftredenden zijn dadelijk weder verkiesbaar.

Art. 81.

Het lot bepaalt den tijd waarop elk der Wethouders aftreedt.

Art. 82.

Die, ter vervulling eener buiten den gewonen tijd opengevallen plaats, gekozen is treedt af op het tijdstip waarop degeen, in wiens plaats hij is verkozen, moest aftreden.

Art. 83.

De gewone tijd, ter verkiezing der Wethouders, is de eerste Dingsdag van September.

Alsdan wordt voorzien in de vervulling van de plaatsen van hen, die op dien dag aftreden.

Art. 84.

De verkiezing ter vervulling der plaatsen, die door ontslag, overlijden, of om eene andere reden openvallen, geschiedt binnen veertien dagen na dat openvallen.

Gaat dit laatste gepaard met het openvallen eener plaats in den Raad, dan beginnen de veertien dagen te loopen van den dag, waarop het ter vervulling benoemde lid is toegelaten.

Art. 85.

De tot Wethouder benoemde, die in de vergadering tegenwoordig is, verklaart binnen 24 uren, die niet tegenwoordig is, binnen drie dagen, na ontvangst van het berigt zijner benoeming, of hij die aanneemt.

Art. 86.

Wanneer een benoemde zijne benoeming niet aanneemt, geschiedt binnen acht dagen eene nieuwe keuze.

Art. 87.

Die ophoudt lid van den Raad te zijn, houdt tevens op Wethouder te wezen.

Art. 88.

De Wethouders kunnen ten allen tijde hun ontslag nemen. Het wordt door hen ingezonden aan den Raad.

Zij blijven niettemin hunne bediening waarnemen, tot dat hunne opvolgers die hebben aanvaard.

Art. 89.

De Wethouders mogen geen der in art. 62 vermelde betrekkingen met de hunne te gelijk bekleeden, met uitzondering van die in de 5de alinea genoemd.

Eene dier uitgeslotene betrekkingen aannemende, zenden zij terstond hun ontslag in.

Dit nalatende, worden zij door den Raad van hunne betrekking vervallen verklaard.

Dit laatste kan insgelijks geschieden, wanneer zij zes achtereenvolgende vergaderingen van burgemeester en wethouders, zonder geldige reden, niet hebben bijgewoond of weigeren de in art. 183 bedoelde inlichtingen aan den Raad te geven.

Art. 90.

De Wethouder, die ongesteld, of afwezig, of met de tijdelijke waarneming van het burgemeesterschap belast is, wordt, zoodra noodig, vervangen door een ander lid van den Raad, door dezen te benoemen.

Zoodanig lid, buiten het geval van ongesteldheid van den Wethouder, gedurende meer dan eene maand onafgebroken met de betrekking belast zijnde, heeft voor dien tijd aanspraak op de jaarwedde en het presentiegeld, daaraan verbonden.

Art. 91.

De Wethouders staan den Burgemeester bij in het bestuur der onderscheidene takken van de huishouding der gemeente.

Zij vormen tevens met den Burgemeester een collegie.

Op de leden van dit collegie, waarvan de Burgemeester voorzitter is, zijn de artt. 46 en 47 van toepassing.

Art. 92.

Het collegie van Burgemeester en Wethouders mag niet beraadslagen of besluiten, zoo niet meer dan de helft zijner leden, of, is dit getal oneven, de grootste helft daarvan tegenwoordig is.

Alle besluiten worden bij volstrekte meerderheid van stemmen opgemaakt.

Bij staken van stemmen beslist, zoo het benoemingen of voordragten van personen geldt, het lot, in alle andere zaken de stem van den voorzitter.

Art. 93.

Het reglement van orde, door het collegie voor zijne vergadering vast te stellen, wordt aan de goedkeuring van den Raad onderworpen.

Art. 94.

Aan de Wethouders wordt eene jaarwedde, door Gedeputeerde Staten, nadat de Raad is gehoord, onder Onze goedkeuring vast te stellen, toegelegd Zij genieten de helft daarvan als vast inkomen.

De overblijvende helften worden bijeengevoegd en om de drie maanden tusschen hen verdeeld, naar gelang van het getal der vergaderingen, door ieder in dien tijd bijgewoond.

Die wegens commissien, hem als wethouder opgedragen is afwezig geweest, behoudt zijne aanspraak op het presentiegeld.

Behalve die jaarwedde, genieten de Wethouders, onder welke naam ook, geenerlei inkomen uit de gemeentekas, dan hetgeen verbonden is aan eene andere, hun opgedragen openbare gemeentebediening.

TITEL V.

Van den Secretaris.

Art. 95.

De Secretaris wordt door den Raad, die eene aanbeveling van twee personen, door Burgemeesters en Wethouders in te dienen, ontvangt, benoemd, geschorst of ontslagen.

De Burgemeester, tot Secretaris benoemd, wordt als zoodanig niet dan met Onze goedkeuring geschorst of ontslagen.

Art. 96.

Niemand is tot Secretaris benoembaar, dan die Nederlander, meerderjarig en in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten is.

Art. 97.

De Secretaris mag den Burgemeester niet in den eersten of tweeden graad van bloedverwantschap of zwagerschap bestaan.

De zwagerschap houdt op door het overlijden der vrouw, die haar veroorzaakte.

Art. 98.

Hij mag geene der volgens art. 62 met het burgemeesterschap onvereenigbare betrekkingen te gelijk met zijn ambt bekleeden, uitgenomen die, welke in alinea 5 van dat artikel en in art. 23 *f* en *g* worden vermeld.

De bediening van Secretaris is met die van Ontvanger derzelfde gemeente onvereenigbaar.

In gemeenten echter van 5000 zielen en daar beneden kunnen, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, de bedieningen van Secretaris en Ontvanger door denzelfden persoon worden bekleed, zoo de Secretaris geen Burgemeester is.

Art. 99.

Op hem is van toepassing hetgeen bij de tweede en de laatste zinsnede van art. 24 ten aanzien der leden van den Raad, en bij de artt. 63 en 74 ten aanzien van den Burgemeester is bepaald.

De regel in art. 63, ten aanzien der bekleeding van ambten bij het bestuur van 's Rijks indirecte belastingen vastgesteld, strekt zich, wat den Secretaris betreft, ook over de ambten bij het bestuur van 's Rijks directe belastingen uit.

Art. 100.

Alvorens zijne bediening te aanvaarden, wordt door hem, op de wijze zijner godsdienstige gezindheid, in de vergadering van den Raad, in handen van den voorzitter, de volgende eed of belofte afgelegd:

» Ik zweer (beloof), dat ik alle de pligten, die de » wet, regelende de zamenstelling, inrigting en be- » voegdheid der gemeentebesturen en de door den » Raad van. . . . . vastgestelde of vast te stellen » instructie aan het ambt van Secretaris hebben ver- » bonden, eerlijk en vlijtig zal vervullen.

» Zoo waarlijk helpe mij God almagtig!" (» Dat » beloof ik!")

Hij wordt hiertoe niet toegelaten, dan na den in art. 83 der Grondwet bedoelden eed (verklaring en belofte) van zuivering te hebben afgelegd.

Art. 101.

De Secretaris is den Raad, Burgemeester en Wethouders, den Burgemeester en de commissien van den Raad in alles, wat het hun opgedragen bestuur aangaat, behulpzaam.

Art. 102.

Door hem worden alle de stukken, die van den Raad en van burgemeester en wethouders uitgaan, mede-onderteekend.

In de gemeenten, waar de Burgemeester tevens met de taak van Secretaris is belast, worden die stukken door een der wethouders mede-onderteekend.

Art. 103.

De instructie van den Secretaris wordt door den Raad vastgesteld en aan Gedeputeerde Staten medegedeeld.

Hij wordt daarbij inzonderheid ook met de zorg voor het archief, onder toezigt van burgemeester en wethouders, belast.

Art. 104.

Hij geniet eene jaarwedde, die door Gedeputeerde Staten, nadat de Raad is gehoord, onder Onze goedkeuring, wordt bepaald.

Leges ter secretarie geheven, worden aan de gemeentekas verantwoord.

Art. 105.

Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis van den Secretaris, wordt hij vervangen op de wijze, bij het reglement van orde voor de vergadering van den Raad te bepalen.

Die, buiten het geval van ongesteldheid van den Secretaris, met de waarneming zijner bediening, gedurende meer dan eene maand, onafgebroken is belast geweest, heeft voor dien tijd op de daaraan verbondene jaarwedde aanspraak.

TITEL VI.

Van den Ontvanger.

Art. 106.

De ontvanger wordt door den Raad, die eene aanbeveling van twee personen, door Burgemeester en Wethouders in te dienen ontvangt, benoemd, geschorst of ontslagen.

Art. 107.

Op hem is van toepassing hetgeen bij de artt. 96—98, 103 en 104 ten aanzien van den Secretaris, bij de tweede en laatste zinsnede van art. 24 ten aanzien der leden van den Raad, en bij de artt. 63 en 74 ten aanzien van den Burgemeester is bepaald.

Het is hem echter niet verboden ambtenaar bij het bestuur van 's Rijks belastingen te wezen.

Art. 108.

Alvorens zijne betrekking te aanvaarden, wordt door hem, op de wijze zijner godsdienstige gezindheid, in de vergadering van den Raad, in handen voor den voorzitter, de volgende eed of belofte afgelegd:

» Ik zweer (beloof), dat ik alle de pligten, die de
» wet, regelende de zamenstelling, inrigting en be-
» voegdheid der gemeentebesturen en de door den
» Raad van. . . . . vastgestelde of vast te stellen
» instructie aan het ambt van ontvanger hebben ver-
» bonden, eerlijk en vlijtig zal vervullen.
» Zoo waarlijk helpe mij God almagtig!" (» Dat
» beloof ik!")

Hij wordt hiertoe niet toegelaten, dan na den in art. 83 der Grondwet bedoelden eed (verklaring en belofte) van zuivering te hebben afgelegd.

Art. 109.

De ontvanger stelt voldoenden zakelijken borgtogt, ter waarde van ten minste een tiende van den ontvang, doch van niet minder dan f 100.

Het bedrag van den ontvang wordt berekend naar het gemiddeld bedrag der inkomsten van de gemeente gedurende de laatste vijf jaren, na aftrek van het genote uit geldleeningen, teruggaven van voorschotten en verkoopingen van gemeente-eigendommen.

De borgtogt kan, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, beneden het tiende worden gesteld in gemeenten, waar de ontvanger verpligt is, jaarlijks meermalen geregeld te storten.

In gemeenten, waar de geringheid van ontvangst en belooning eene afwijking van den regel schijnt te eischen, kan, onder goedkenring van Gedeputeerde Staten, met persoonlijken borgtogt genoegen worden genomen.

Art. 110.

Vòòr de benoeming van den Ontvanger wordt de aard en het bedrag van zijn borgtogt door den Raad bepaald.

De Ontvanger aanvaard zijn ambt niet, dan na het stellen van zijn borgtogt.

Art. 111.

De eens gestelde borgtogt wordt, bij aanmerkelijke verhooging of verlaging der inkomsten van de gemeente, naar den regel van art. 109, door den Raad verhoogd of verlaagd.

De Ontvanger, die, binnen den door den Raad bepaalden tijd, de verhooging van zijn borgtogt niet heeft gesteld, wordt beschouwd zijn ontslag te hebben gevraagd.

Art. 112.

De acte van borgtogt wordt, ten koste van den Ontvanger, voor een notaris verleden.

Zij is alleen aan het vast registratieregt onderworpen.

Art. 113.

De Ontvanger is belast met de invordering van alle de inkomsten en ontvangsten der gemeente en zorgt, dat die behoorlijk geschiede.

Art. 114.

Door hem geschieden alle betalingen uit de gemeentekas.

Hij betaalt, behalve in het geval, vermeld in art. 225, niet, dan op bevelschriften, die hetgeen te betalen is en den post der begrooting, waaruit de betaling moet geschieden, vermelden, en op de wijze, in art. 224 voorgeschreven, geteekend zijn.

Art. 115.

Hij doet van de door hem voor de gemeente gedane ontvangsten en uitgaven jaarlijks rekening aan burgemeester en wethouders.

De rekening wordt ingerigt overeenkomstig met de, te dien aanzien, door Gedeputeerde Staten, onder Onze goedkeuring, te geven voorschriften.

Art. 116.

De ontvanger geeft aan Burgemeesters en Wethouders, zoo dikwijls zij het vorderen, inzage in de boeken en kas.

Gedeputeerde Staten kunnen, zulks noodig achtende, opneming der kas van hunnentwege gelasten.

Art. 117.

Ontvanger van meer dan ééne gemeente zijnde, is hij verpligt op vaste, door Burgemeester en Wethouders te bepalen, openbaar bekend te maken dagen, zich in elke dier gemeenten, tot het doen van ontvangsten en uitgaven te begeven.

Art. 118.

Bij schorsing, ontslag of overlijden van den Ontvanger, worden door Burgemeester en Wethouders zijne boeken gesloten, zijne kas opgenomen en die boeken en kas, tot dat in de dienst is voorzien, bewaard.

Burgemeester en Wethouders maken van het, bij dit sluiten en opnemen, bevondene proces-verbaal op.

Art. 119.

Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis van den Ontvanger, wordt hij vervangen op de wijze, bij zijne instructie te bepalen.

Die, buiten het geval van ongesteldheid van den Ontvanger, met de waarneming zijner bediening, gedurende meer dan eene maand, onafgebroken is belast geweest, heeft voor dien tijd op de daaraan verbondene jaarwedde aanspraak.

TWEEDE AFDEELING.

Van de bevoegdheid der gemeentebesturen.

TITEL I.

Algemeene bepalingen.

Art. 120.

De gemeentebesturen kunnen de belangen hunner ge-

meenten en van hare ingezetenen bij Ons, bij de Staten-Generaal en bij de Staten der provincie, waartoe zij behooren, voorstaan.

Art. 121.

Besturen van twee of meer gemeenten kunnen gemeenschappelijke zaken, belangen, inrigtingen of werken, na magtiging en onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, regelen.

De magtiging en goedkeuring kunnen, indien de Gedeputeerde Staten ze weigeren, door de besturen van Ons worden gevraagd.

Wanneer de gemeenten in verschillende provincien liggen, vragen de Gedeputeerde Staten dier provincien, alvorens de bedoelde magtiging te verleenen, Onze goedkeuring.

Art. 122.

De kosten, uit de in het vorig artikel bedoelde regeling voortvloeijende, worden door de kassen der betrokkene gemeenten, naar het belang dat elke er bij heeft, gedragen.

Op de daarover gerezen geschillen zijn de artt. 147 en 161 der provinciale wet van toepassing.

Art. 123.

De gemeentebesturen hebben het regt, de ter uitoefening hunner bevoegdheid noodige inlichtingen, hetzij door eene commissie uit hun midden te doen inwinnen, hetzij schriftelijk van alle aan hen ondergeschikte ambtenaren en besturen te vorderen.

Indien deze ambtenaren of besturen, na twee malen daartoe te zijn aangeschreven geweest, de inlichtingen terughouden, kunnen deze, na het verstrijken van den te stellen termijn, worden ingewonnen door een of meer leden van het gemeentebestuur, onder persoonlijke aanspra-

kelijkheid der ambtenaren en leden van besturen, welke tot de vertraging hebben medegewerkt, voor de kosten.

Art. 124.

Over alle zaken, de gemeente betreffende, dienen de gemeentebesturen van berigt en raad aan het Departement van Binnenlandsche Zaken, aan de overige departementen van algemeen bestuur, aan Onzen Commissaris in de provincie, aan de Staten en aan de Gedeputeerde Staten.

Art. 125.

De gemeentebesturen gedragen zich naar hetgeen, in geschillen van bestuur, tusschen gemeente en gemeente, of tusschen gemeente en provincie gerezen, door Ons wordt beslist.

Art. 126.

Wanneer ter uitvoering van wetten, van algemeene maatregelen van inwendig bestuur, van Onze daartoe betrekkelijke bevelen, en van provinciale reglementen en verordeningen door het gemeentebestuur moet worden medegewerkt, geschiedt dit door burgemeester en wethouders.

Vorderen de wetten, maatregelen, bevelen, reglementen of verordeningen eene bepaalde medewerking van den Raad en wordt die door dezen geweigerd, dan voorzien Burgemeester en Wethouders daarin.

Art. 127.

Wanneer Burgemeester en Wethouders niet of niet behoorlijk voor de hun bij het vorig artikel opgedragen uitvoering zorgen, kan Onze Commissaris in de provincie, ten koste der nalatigen, in die uitvoering voorzien.

Art. 128.

Tot vereeniging of splitsing van gemeenten wordt niet overgegaan dan nadat de bepalingen der artt. 129—132 zijn in acht genomen.

Art. 129.

De wijze en voorwaarden der vereeniging of splitsing worden, nadat Burgemeester en Wethouders der betrokkene gemeenten zijn gehoord, ontworpen door Gedeputeerde Staten, of, zoo de gemeenten in meer dan ééne provincie liggen, door eene commissie uit de Gedeputeerde Staten dier provincien.

Art. 130.

Hierbij wordt in het oog gehouden:

dat, in geval van vereeniging eener gemeente of van een deel daarvan met eene of meer andere gemeenten de bezittingen en lasten van die gemeente of van dat deel komen ten voor- en nadeele der vereeniging, tenzij bijzondere omstandigheden eene andere schikking eischen;

dat, in geval van splitsing eener gemeente, de openbare gebouwen en werken zooveel mogelijk het deel, waarin zij gelegen zijn, volgen;

dat de vruchten, welke de ingezetenen in natura uit een gemeente-eigendom trekken, aan hen, die ze trokken, verblijven.

Art. 131.

Het ontwerp wordt in elk der betrokkene gemeenten voorgelegd aan het oordeel van den Raad en van eene door de

kiezers voor den Raad, ten zelfden getale, als diens leden, te kiezen commissie uit de ingezetenen, waarin de burgemeester voorzit.

De leden dier commissie worden, op de bij de kieswet bepaalde wijze, buiten de leden van den Raad, gekozen, en benoemd met de meeste stemmen. Daarbij gelden de bepalingen der eerste zinsnede van art. 12 en der artt. 13 — 15.

Art. 132.

Het gevoelen van den Raad en dat van de commissie worden schriftelijk aan Gedeputeerde Staten uitgebragt en door hen vervolgens met hun advijs aan het Departement van Binnenlandsche Zaken ingezonden.

Art. 133.

Wanneer de wet eene vereeniging of splitsing van gemeenten heeft bevolen, blijven de bestaande plaatselijke verordeningen, ambtenaren en magten in de vereenigde of gesplitste gemeenten voortduren, tot dat zij door andere volgens de wet zijn vervangen.

De wet, die de vereeniging of splitsing beveelt, verordent de noodige maatregelen ter verkiezing van den nieuwen Raad.

TITEL II.

Van de regeling en het bestuur van de huishouding der gemeente.

Iste hoofdstuk.

Algemeene bepalingen.

Art. 134.

Aan den Raad behoort, met betrekking tot de regeling en

het bestuur van de huishouding der gemeente, alle bevoegdheid die niet bij deze of eenige andere wet aan den Burgemeester, of aan Burgemeester en Wethouders is opgedragen.

Art. 135.

Aan hem behoort het maken van de verordeningen, die in het belang der openbare orde, zedelijkheid en gezondheid worden vereischt en van andere, betreffende de huishouding der gemeente.

Art. 136.

De Raad regelt de bezoldigingen van alle plaatselijke ambtenaren en bedienden, zoover de regeling niet aan Gedeputeerde Staten is opgedragen; de door die ambtenaren te stellen borgtogten, de geldleeningen en hetgeen verder de geldmiddelen der gemeente aangaat.

Elk besluit tot het doen eener geldleening wijst de middelen aan, waaruit de renten en aflossing der leening zullen worden gevonden.

Art. 137.

De Raad besluit tot het koopen, ruilen of vervreemden het bezwaren of verpanden van gemeente-eigendommen, het treffen van dadingen daaromtrent, en het aanvaarden der aan de gemeente gemaakte legaten of gedane schenkingen.

Art. 138.

Hij besluit omtrent het verhuren, verpachten of op eenige andere wijze in gebruik geven der gemeente-eigendommen.

Art. 139.

Hij besluit tot het verleenen der kwijtschelding, die krach-

tens de wet, of eene overeenkomst, of op gronden van billijkheid toekomt aan de huurders, pachters of bruikers der gemeente-eigendommen, en aan hen, die hebben aangenomen, ten behoeve der gemeente iets te doen of te leveren.

Art. 140.

Hij maakt in overeenstemming met algemeene of provinciale voorschriften, de noodige verordeningen tot verdeeling der gemeente in wijken en tot opmaking van volledige staten der bevolking en harer huizing.

Art. 141.

Hij beveelt het aanleggen of verbeteren van gemeentewegen, waterleidingen, straten, pleinen, grachten, gebouwen, werken en inrigtingen.

Art. 142.

Hij kan zich de vaststelling der plannen en voorwaarden van aanbesteding der werken en leverantien, ten behoeve der gemeente te doen, voorbehouden.

De aanbesteding geschiedt in het openbaar, behoudens de gevallen, waarin, om bijzondere redenen, onderhandsche aanbesteding in het belang der gemeente ware.

Art. 143.

De Raad beoordeelt en beslist of van wege de gemeente of voor een harer afdeelingen, die zich in het geval bevindt door art. 217 omschreven, een regtsgeding zal worden gevoerd.

Bij geschil over burgerlijk regt tusschen zoodanige afdeeling en de gemeente of eene andere afdeeling derzelfde gemeente, onderwerpt de Raad de zaak aan Gedeputeerde Staten, en benoemen deze, zoo zij tot het voeren van een

geding magtigen, uit de ingezetenen der afdeeling eene commissie, daarmede belast.

Elk ingezeten kan, daartoe volgens art. 194 gematigd, ten zijnen laste, namens de gemeente een eisch in regten doen, die volgens zijne meening door de Gemeenteraad in het belang der gemeente behoorde te zijn gedaan.

Art. 144.

De Raad besluit tot het instellen, afschaffen of veranderen van jaarmarkten of gewone marktdagen.

Art. 145.

Hij benoemt en ontslaat alle gemeente-ambtenaren en bedienden, wier benoeming niet bij deze wet of de plaatselijke verordeningen aan anderen is opgedragen.

Art. 146.

Hij laat zich jaarlijks verslag doen van den toestand van alle in de gemeente aanwezige godshuizen, gestichten van weldadigheid, genootschappen en andere instellingen van openbaar nut, die niet Rijks of Provinciale instellingen, of aan het algemeen of provinciaal bestuur onmiddellijk ondergeschikt zijn.

Art. 147.

Hij benoemt, zooverre de benoeming niet aan anderen behoort, op de wijze, bij plaatselijke verordeningen te bepalen, de leden en beambten van het bestuur der godshuizen en andere instellingen van liefdadigheid. Hij schorst en ontslaat de door hem benoemden.

Art. 148.

Zijne goedkeuring wordt vereischt op de begrooting en

rekening der godshuizen en andere instellingen van liefdadigheid, die uit de gemeentekas onderstand genieten.

Art. 149.

De Raad benoemt uit zijn midden een of meer personen ter waarneming der betrekking van ambtenaar van den burgerlijken stand.

De Burgemeester, ofschoon geen lid van den Raad, is tot ambtenaar van den burgerlijken stand benoembaar.

IIde HOOFDSTUK.

Van de plaatselijke verordeningen.

§ 1 *Van de plaatselijke verordeningen in het algemeen.*

Art. 150.

De plaatselijke verordeningen, waaronder alle voorschriften en beschikkingen van den Raad en van Burgemeester en Wethouders worden verstaan, treden niet in hetgeen van algemeen Rijks- of provinciaal belang is.

Bij twijfel, of eene verordening dit deed, verbindt zij, tot dat art. 153 is toegepast.

Art. 151.

De bepalingen van plaatselijke verordeningen in wier onderwerp door eene wet, een algemeenen maatregel van inwendig bestuur of eene provinciale verordening wordt voorzien, houden van regtswege op te gelden.

Art. 152.

De plaatselijke verordeningen worden terstond aan Gedeputeerde Staten, wanneer deze daartoe aanvraag doen, medegedeeld.

Art. 153.

De plaatselijke verordeningen kunnen, zoover zij met de wetten of het algemeen belang strijden, door Ons worden geschorst of vernietigd.

Art. 154.

De schorsing of vernietiging wordt door Ons bevolen bij een met redenen omkleed, in het *Staatsblad* te plaatsen besluit, dat, in geval van schorsing, den duur hiervan bepaalt.

Art. 155.

Schorsing stuit onmiddelijk de werking der geschorste bepalingen.

Zij kan niet langer duren dan een jaar.

Art. 156.

Is binnen den voor de schorsing bepaalden tijd de vernietiging der bepalingen door Ons niet uitgesproken, dan worden deze geacht geldig te zijn.

Hiervan geschiedt zoover het eene afgekondigde verordening betreft, openbare kennisgeving.

Art. 157.

Bepalingen, die geschorst zijn geweest, kunnen niet op nieuw worden geschorst.

Art. 158.

Vernietiging van wege strijd met de wet brengt mede vernietiging van alle de gevolgen der vernietigde bepalingen, zoover die nog voor vernietiging vatbaar zijn.

Bij vernietiging van wege strijd met het algemeen belang, kunnen de niet met dat belang strijdige gevolgen in stand blijven.

Art. 159.

De Raad of Burgemeester en Wethouders zorgen, in geval van geheele of gedeeltelijke schorsing of vernietiging hunner verordeningen, dat aan art. 155 of art. 158 worde voldaan en op nieuw in hetgeen de geschorste of vernietigde bepalingen regelden, voor zooveel noodig is, voorzien.

Art. 160.

Gedeeltelijke schorsing of vernietiging eener verordening heeft op de geldigheid der in het besluit tot schorsing of vernietiging niet genoemde bepalingen geen invloed.

§ 2. *Van de plaatselijke verordeningen tegen wier overtreding straf is bedreigd, in het bijzonder.*

Art. 161.

De Raad kan tegen overtreding zijner verordeningen, voor zooveel daartegen bij geene wet, algemeenen maatregel van bestuur of provinciale verordening is voorzien, geldboete van één tot vijf en twintig gulden en gevangenisstraf van één tot drie dagen, te zamen of afzonderlijk, bedreigen.

Art. 162.

De strafverordening bepaalt, in welke gevallen de regter bevoegd of verpligt is, het voorwerp van het misdrijf, en hetgeen uit het misdrijf is voortgesproten, gelijk mede de middelen en de werktuigen, die tot het plegen van het misdrijf hebben gediend of bestemd zijn geweest, verbeurd te verklaren of te bevelen, dat die voor misbruik ongeschikt gemaakt of vernietigd worden.

Art. 163.

Ingeval de overtreder gedurende het laatste jaar voor

gelijke overtreding veroordeeld is, of daarvoor vrijwillig de geldboete heeft betaald, kan de regter geldboete en gevangenisstraf tot het dubbel van het voor elk bedreigd maximum uitspreken.

Art. 164.

De opbrengst der geldboete en verbeurdverklaring komt ten voordeele der gemeente.

Art. 165.

Bij elke veroordeeling tot geldboete wordt tevens door den regter bepaald, dat, indien daaraan niet is voldaan binnen twee maanden nadat de veroordeelde tot betaling is aangemaand, de geldboete door gevangenisstraf van ten hoogste drie, en bij herhaling, volgens de bepaling van art. 163, van ten hoogste zes dagen zal worden vervangen.

Nogtans, indien behalve de geldboete ook gevangenisstraf is opgelegd, kunnen de beide gevangenisstraffen te zamen den tijd van zeven dagen niet te boven gaan.

Art. 166.

De verordeningen, tegen wier overtreding straf is bedreigd, worden, zooveel mogelijk, ontworpen door eene vaste commissie uit den Raad, waarvan de Burgemeester voorzitter is.

Art. 167.

Zij worden binnen tweemaal vier en twintig uren, nadat zij door den Raad zijn vastgesteld, in afschrift, door den Burgemeester en den Secretaris te waarmerken, medegedeeld aan Gedeputeerde Staten.

Gedeputeerde Staten geven aan den Raad berigt van de ontvangst binnen veertien dagen, nadat hun het afschrift is geworden.

Art. 168.

Deze verordeningen verbinden niet, dan wanneer zij behoorlijk zijn afgekondigd.

Art. 169.

De afkondiging geschiedt binnen veertien dagen na de dagteekening van het in art. 167 bedoeld berigt, tenzij dit inhoude, dat Gedeputeerde Staten de schorsing of vernietiging der verordening aan Ons hebben gevraagd.

Art. 170.

De verordening, wier schorsing of vernietiging aan Ons is gevraagd, wordt afgekondigd, zoodra Wij hebben verklaard, dat voor schorsing of vernietiging geene redenen bestaan.

Deze verklaring wordt geacht gegeven te zijn, indien, binnen twee maanden na de dagteekening van het in art. 167 bedoeld berigt, geene andere beslissing door Ons is genomen.

Art. 171.

In spoedeischende gevallen kan de Raad besluiten tot het doen afkondigen eener verordening, onmiddellijk nadat zij is vastgesteld.

Hiervan wordt, bij het inzenden van het afschrift der verordening, aan Gedeputeerde Staten kennis gegeven.

Art. 172.

De afkondiging geschiedt op de wijze, te bepalen bij eene plaatselijke verordening, die tevens het noodige voorschrift, om van de gedane afkondiging te doen blijken, bevat.

Art. 173.

Het formulier van afkondiging luidt:

» De Burgemeester en Wethouders van . . . . . »
» doen te weten, dat door den Raad dier gemeente in zijne
» vergadering van . . . . . is vastgesteld de
» volgende verordening:

(titel der verordening)

(inhoud der verordening)

» Zijnde deze verordening aan de Gedeputeerde Staten van
» . . . . . volgens hun berigt van den . . . .
» in afschrift medegedeeld.

» En is hiervan afkondiging geschied, waar het be-
» hoort, den" enz.

In het geval, bedoeld bij art. 171, worden de woorden: » volgens hun berigt van den", weggelaten en wordt tusschen de woorden » hiervan" en » afkondiging" het raadsbesluit tot bespoediging dezer laatste vermeld.

Is de verordening, overeenkomstig art. 121, door twee of meer gemeentebesturen gemeenschappelijk vastgesteld, dan wordt dit en tevens de magtiging en goedkeuring hetzij van Ons, hetzij van Gedeputeerde Staten op het afgekondigde stuk vermeld.

Art. 174.

De verordeningen treden, indien zij geen ander tijdstip daartoe aanwijzen, in werking op den derden dag na dien, waarop zij zijn afgekondigd.

Art. 175.

De afgekondigde verordeningen worden, gedurende drie

maanden, op de secretarie der gemeente voor een ieder ter lezing nedergelegd. Zij worden hetzij in druk, hetzij in afschrift, tegen betaling der kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld, en medegedeeld aan het kantongeregt, de arrondissements-regtbank en het geregtshof, waaronder de gemeente behoort, en aan het openbaar ministerie bij die collegien.

Het oorspronkelijke stuk wordt ter secretarie bewaard.

Art. 176.

Jaarlijks doen Gedeputeerde Staten in het provinciaal blad eene korte opgaaf plaatsen van de gedurende het vorige jaar door de gemeentebesturen hunner provincie afgekondigde verordeningen.

Art. 177.

Door de in art. 166 bedoelde commissie, of waar deze niet bestaat, door Burgemeester en Wethouders, wordt aanhoudend onderzocht, aan welke van de bepalingen der plaatselijke verordeningen, tegen wier overtreding straf is bedreigd, voortdurende kracht is toe te kennen, en van de uitkomsten van dit onderzoek jaarlijks aan den Raad verslag gedaan.

Art. 178.

Ten minste eenmaal in de vijf jaren verklaart de Raad, ten gevolge eener algemeene herziening, welke dier verordeningen nog gelden.

Dit geschiedt bij eene verordening, welke de titels der geldende verordeningen, of de geldende bepalingen der gedeeltelijk afgeschafte verordeningen vermeldt.

Op die verordening zijn de artt. 166 — 175 van toepassing.

IIIde HOOFDSTUK.

Van het dagelijksch bestuur der gemeente.

§ 1. *Van het dagelijksch bestuur in het algemeen.*

Art. 179.

Tot het dagelijksch bestuur der gemeente, aan Burgemeester en Wethouders opgedragen, behoort:

a. het uitvoeren der verordeningen van den Raad;

b. het beslissen der over die uitvoering gerezen geschillen, tenzij de beslissing aan anderen opgedragen zij;

c. het afkondigen der in art. 166 bedoelde verordeningen;

d. het dienen, overeenkomstig art. 124, van berigt en raad, tenzij dit bepaaldelijk van den Raad verlangd worde;

e. het beheeren der inkomsten en uitgaven van de gemeente, zoover dit niet aan anderen is opgedragen;

f. het opnemen der boeken en kas van den ontvanger;

g. het toezien op het beheer en onderhoud van alle plaatselijke werken en eigendommen;

h. de zorg, zoover van hen afhangt, voor de instandhouding, bruikbaarheid, vrijheid en veiligheid der publieke wegen, bruggen, veren, wateren, vaarten, straten, plantsoenen, pleinen en andere plaatsen, tot gemeene dienst van allen bestemd;

i. het vaststellen der plans en voorwaarden van aanbesteding der werken en leverantien, ten behoeve der ge-

meente te doen, wier vaststelling de Raad niet aan zich voorbehield;

k. de handhaving van de marktpolitie, en van die over de plaatselijke vervoermiddelen;

l. het toezigt op de publieke gezondheidsdienst;

m. het handhaven der politie over het begraven en de begraafplaatsen;

n. het toezigt op de brandbluschmiddelen;

o. het benoemen en ontslaan der wijk- en brandmeesters;

p. dat der ambtenaren en bedienden bij de plaatselijke secretarie;

q. het schorsen van alle uit de gemeentekas bezoldigde ambtenaren, welker schorsing niet aan anderen is opgedragen;

r. het nemen, alvorens de gemeente tot het voeren van een regtsgeding gemagtigd zij, van alle conservatoire maatregelen, zoo in als buiten regten, en het doen wat noodig is, ter voorkoming van verjaring en verlies van regt of bezit.

s. het behoorlijk voorbereiden, zoover het niet aan anderen is opgedragen, van al hetgeen in den Raad ter overweging en beslissing moet worden gebragt;

t. hèt toezien op het beheer der banken van leening en der godshuizen en andere instellingen van liefdadigheid, waarover door de wet op het armbestuur, den stichtingsbrief of andere verordening, aan het gemeentebestuur toezigt is opgedragen;

u. het geregeld, op onderscheidene tijdstippen in het

jaar bezoeken van alle die inrigtingen, en het doen van verslag daaromtrent aan den Raad;

v. het houden van een gedurig toezigt op al wat de gemeente aangaat.

Art. 180.

Onder de uitvoering der verordeningen van den Raad, behoort de bevoegdheid tot het, des noods ten koste der overtreders, doen wegnemen, beletten of verrigten van hetgeen, in strijd met die verordeningen, wordt daargesteld, ondernomen of nagelaten.

Spoedeischende gevallen uitgezonderd, geschiedt dit niet, dan nadat de belanghebbende schriftelijk is gewaarschuwd.

Art. 181.

Het opnemen der boeken en kas van den ontvanger geschiedt ten minste eens in de drie maanden. Procesverbaal wordt daarvan opgemaakt en aan den Raad en Gedeputeerde Staten medegedeeld.

Art. 182.

Jaarlijks in de maand April doen Burgemeester en Wethouders aan den Raad een uitvoerig en beredeneerd verslag van den toestand der gemeente.

Dit verslag wordt aan Gedeputeerde Staten medegedeeld.

Het wordt ingerigt in den vorm, door den Minister van Binnenlandsche Zaken, de Gedeputeerde Staten gehoord, te bepalen en, hetzij in druk, hetzij in afschrift, tegen betaling der kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld.

Art. 183.

De Burgemeester en Wethouders zijn wegens het dagelijksch bestuur aan den Raad verantwoording schuldig, en

geven te dien aanzien alle de door den Raad verlangde inlichtingen.

§ 2. *Van de handhaving der openbare orde in het bijzonder.*

Art. 184.

In geval van oproerige beweging, van zamenscholing of andere stoornis der openbare orde, is de burgemeester bevoegd, de hulp der schutterij en van het in de gemeente aanwezige of naastbij zijnde krijgsvolk te vorderen.

Hij geeft hiervan terstond kennis aan Onzen Commissaris in de provincie.

Art. 185.

De bevelhebbers van de schutterij en het krijgsvolk voldoen terstond aan de vordering van den Burgemeester.

Zij wordt door hem, zooveel mogelijk, schriftelijk gedaan.

Art. 186.

In het in art. 184 bedoeld geval, is de burgemeester bevoegd, alle bevelen, die hij ter handhaving der orde noodig acht, te geven.

Hij laat tot maatregelen van geweld niet overgaan, dan na het doen der vereischte waarschuwingen.

Art. 187.

Is het, in zoodanigen toestand, noodig, algemeene voorschriften van politie voor de inwoners uit te vaardigen en onverwijld af te kondigen, de Burgemeester is er toe bevoegd. Hij brengt die voorschriften terstond ter kennis van Onzen Commissaris in de provincie en, zoo spoedig mogelijk, ter kennis van den Raad.

Onze Commissaris kan de uitvoering van zoodanige voorschriften schorsen.

De voorschriften vervallen, zoo zij niet door den Raad in zijne eerstvolgende vergadering worden bekrachtigd, tenzij de Burgemeester ten aanzien van een raadsbesluit tot niet-bekrachtiging oordeele te moeten handelen naar de voorschriften der 2de en 3de zinsnede van art. 70

Ingeval de Burgemeester, of die hem moet vervangen, buiten staat is te handelen, kunnen de noodige voorschriften en bevelen door Onzen Commissaris worden uitgevaardigd.

Art. 188.

De politie over de schouwburgen, herbergen, tapperijen en alle voor het publiek openstaande gebouwen en zamenkomsten, openbare vermakelijkheden en openbijke huizen van ontucht, behoort aan den Burgemeester.

Hij waakt tegen het doen van met de openbare orde of zedelijkheid strijdige vertooningen.

Art. 189.

Bij brand heeft de Burgemeester, behoudens de gewone dienstregeling, door plaatselijke verordeningen voorgeschreven, het opperbevel.

Art. 190.

De Commissarissen en dienaren van politie of veldwachters, tevens aan de algemeene of Rijkspolitie, onder het daarmede belast gezag, dienstbaar, staan, zooveel de gemeentepolitie betreft, onder de bevelen van den Burgemeester.

De gemeentepolitie rust op de plaatselijke verordeningen en bevelen, die, ten gevolge dezer wet, in het huishoudelijk belang der gemeente zijn gegeven.

Art 191.

De Commissaris van politie wordt door Ons benoemd geschorst en ontslagen.

Zijne bezoldiging wordt, den Raad en de Gedeputeerde Staten gehoord, door Ons geregeld.

De dienaren van politie worden, op voordragt van den Commissaris, aangesteld en ontslagen door den Burgemeester, die, in overleg met den Commissaris, hun de noodige ambtsinstructie geeft.

Een en ander geschiedt in de gemeenten, waar geen Commissaris van politie is, door den Burgemeester alleen.

De veldwachters worden, in overleg met den burgemeester, door onzen Commissaris in de provincie, die hunne instructie, in overeenstemming met de algemeene verordeningen vaststelt, benoemd en ontslagen.

Art. 192.

Ter handhaving der openbare orde, of in het algemeen belang, kunnen, wanneer de bijstand der plaatselijke beambten of vrijwillige hulp ongenoegzaam is en de plaatselijke middelen het betalen van hulp niet gedoogen, de inwoners der gemeente tijdelijk tot het doen van persoonlijke diensten worden opgeroepen.

Art. 193.

Eene plaatselijke verordening, aan Gedeputeerde Staten mede te deelen, regelt den aard en duur dezer diensten, alsmede de gevallen, waarin zij kunnen worden gevorderd. Zij laat, zooveel mogelijk, elk inwoner vrij, de diensten, waartoe hij wordt opgeroepen, door een plaatsvervanger te doen waarnemen, of voor geld, in de gemeentekas te storten, af te koopen.

TITEL III.

Van de besluiten der gemeentebesturen, aan de goedkeuring der Gedeputeerde Staten te onderwerpen.

Art. 194.

Aan de goedkeuring der Gedeputeerde Staten worden

onderworpen de besluiten der gemeentebesturen, betreffende:

a. het aangaan van geldleeningen;

b. het waarborgen der renten en aflossingen van geldleeningen, door anderen aan te gaan;

c. het koopen, ruilen, vervreemden, bezwaren en verpanden van onroerend goed, van inschrijvingen in een der grootboeken van de Nederlandsche schuld, van schuldbrieven of vorderingen;

d. het aanvaarden der aan de gemeente gemaakte legaten of gedane schenkingen;

e. het onderhands verhuren, verpachten of in gebruik geven van gemeente-eigendommen;

f. het onderhands aanbesteden van werken of leverantien;

g. het treffen van dadingen;

h. het voeren van regtsgedingen door de gemeente, hetzij in eersten aanleg, hetzij in hooger beroep of cassatie;

i. het berusten in eene tegen de gemeente ingestelde regtsvordering.

Bij geschil tusschen de gemeente en de provincie, wordt in de gevallen, bij de drie laatst voorgaande zinsnede bedoeld, het besluit van het gemeentebestuur aan Onze goedkeuring onderworpen.

Bij geschil tusschen de gemeente en den Staat, wordt in dezelfde gevallen noch Onze goedkeuring, noch die van Gedeputeerde Staten vereischt.

Art. 195.

De besluiten der gemeentebesturen tot het instellen,

afschaffen of veranderen van jaarmarkten of gewone marktdagen, worden aan de goedkeuring der Gedeputeerde Staten onderworpen, zoover de goedkeuring daarvan niet bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur aan Ons is voorbehouden.

Art. 196.

Gedeputeerde Staten beslissen omtrent de in de beide vorige artikelen bedoelde besluiten, binnen dertig dagen na dien, waarop zij hun zijn aangeboden.

Art. 197.

Zij worden geacht het besluit goed te keuren, waaromtrent zij, binnen den in het vorig artikel gestelden termijn, geene beslissing of geen berigt, de beslissing verdagende, aan het bestuur, dat het besluit nam, hebben ingezonden.

Art. 198.

Het besluit van Gedeputeerde Staten, waarbij de goedkeuring van een der in de artt. 194 en 195 bedoelde besluiten geweigerd wordt, is altijd met redenen omkleed.

Art. 199.

Het voeren van een regtsgeding door de gemeente, zoo in hooger beroep en in cassatie, als in eersten aanleg, wordt door Gedeputeerde Staten niet toegestaan of geweigerd, dan nadat hun het regtskundig onderzoek, te dien aanzien door het gemeentebestuur in te stellen, is medegedeeld.

Art. 200.

Ingeval Gedeputeerde Staten het besluit van een gemeentebestuur weigeren goed te keuren, kan dit bestuur binnen

dertig dagen, te rekenen van de dagteekening der beslissing van Gedeputeerde Staten, bij Ons voorziening vragen.

Art. 201.

Onze beslissing, binnen twee maanden, nadat het verzoek om voorziening is gedaan, bij een met redenen omkleed besluit te nemen, wordt aan Gedeputeerde Staten gezonden, die, met den meesten spoed, voor de uitvoering zorgen.

Art. 202.

Indien een besluit van Gedeputeerde Staten, waarbij het besluit van een gemeentebestuur is goedgekeurd, door Ons wordt geschorst of vernietigd, neemt dat bestuur, met betrekking tot de bij zijn besluit behandelde zaak, art. 159 in acht.

TITEL IV.

Van de begrooting van inkomsten en uitgaven der gemeente en de daartoe betrekkelijke rekening en verantwoording.

Iste hoofdstuk.

Van de begrooting.

Art. 203.

De begrooting der plaatselijke inkomsten en uitgaven wordt, met de noodige inlichting en bescheiden, jaarlijks, vier maanden vóór den aanvang van het jaar, waarvoor zij moet dienen, door Burgemeester en Wethouders aan den Raad aangeboden.

Zij wordt, zoodra zij is aangeboden, op de secretarie der gemeente voor een ieder ter lezing nedergelegd, en hetzij in druk, hetzij in afschrift, tegen betaling der kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld.

Van de nederlegging en verkrijgbaarstelling, tusschen welke en de behandeling der begrooting in den Raad ten minste veertien dagen moeten verloopen, geschiedt openbare kennisgeving.

Art. 204.

De begrooting der inkomsten vermeldt alle ontvangsten der gemeente van welken aard ook, en, zooveel mogelijk, het bedrag, waarop elke post in het bijzonder wordt geraamd.

Art. 205.

Op de begrooting der uitgaven, die alle uitgaven der gemeente, van welken aard ook, vermeldt, worden gebragt:

a. de jaarwedden van den Burgemeester, de Wethouders, den Secretaris, den Ontvanger, den Commissaris van politie en de overige plaatselijke ambtenaren en bedienden.

b. het presentiegeld der leden van den Raad;

c. de kosten van licht, brand en bureaubehoeften, benoodigd voor het gemeentebestuur;

d. de kosten der stukken, die ten behoeve der gemeente gemeente geschreven of gedrukt worden;

e. de kosten van het onderhouden, schoonhouden en meubelen van het gebouw of vertrek, voor de vergadering van den Raad en van Burgemeester en Wethouders, mitsgaders voor de secretarie der gemeente bestemd;

f. de huur van dat gebouw of vertrek, waar het geen gemeente-eigendom is;

g. de kosten van het aanleggen en bijhouden der registers van den burgelijken stand;

h. die van het aanleggen en bijhouden van de dubbelen der leggers en plans van het kadaster ;

i. die van het aanleggen en bijhouden der bevolkingsregisters ;

k. die van het aanleggen en bijhouden der kiezerslijsten en van het uitoefenen der kiesverrigting, zoo, dat elke gemeente de kosten dragen der verrigtingen, waarvoor haar bestuur heeft te zorgen ;

l. die van de zorg voor de plaatselijke wegen, straten, pleinen, vaarten, bruggen en andere plaatselijke werken, in den omvang bij art. 179 *h* aangeduid ;

m. die van het aanleggen en onderhouden der algemeene begraafplaatsen ;

n. die der brandweer ;

o. die van het onderhoud der gemeente-eigendommen en de wegens die eigendommen verschuldigde lasten ;

p. die der kamers van koophandel en fabrieken ;

q. die der plaatselijke gezondheidspolitie ;

r. de renten en aflossingen van de door de gemeente aangegane geldleeningen ;

s. alle opeischbare schulden der gemeente ;

t. de kosten der door de gemeente gevoerde gedingen ;

u. de kosten van abonnement op het *Staatsblad* en op het *Provinciaal blad* der provincie ;

v. de in art. 122 bedoelde kosten ;

w. een post voor onvoorziene uitgaven;

x. alle uitgaven, door bijzondere wetten aan de gemeente opgelegd.

Art. 206.

De begrooting der inkomsten en uitgaven wordt ingerigt naar voorschriften, door Gedeputeerde Staten, onder Onze goedkeuring, te geven.

Art. 207.

Zij behoeft, om te werken, de goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

Zij wordt hun, nadat zij door den Raad is vastgesteld, ten minste twee maanden voor den aanvang van het jaar, waarvoor zij moet dienen, voorgedragen.

Art. 208.

Gedeputeerde Staten beslissen over de begrooting vóór den aanvang van het jaar waarvoor zij moet dienen.

Zij kunnen de beslissing bij een, vóór dien tijd te nemen, met redenen te omkleeden besluit, verdagen.

Art. 209.

De Raad kan, indien Gedeputeerde Staten de begrooting weigeren goed te keuren, bij Ons voorziening vragen. Daarbij gelden de artt. 200 en 201.

Art. 210.

Gedeputeerde Staten verleenen of onthouden hunne goedkeuring aan de begrooting in haar geheel, gelijk zij door den Raad is vastgesteld; behoudens het bepaalde bij art. 212.

Art. 211.

Is hunne goedkeuring niet verleend aan de begrooting voor den aanvang van het jaar, waarvoor deze moet dienen, dan magtigen zij het gemeentebestuur, tot op de helft der aangevraagde sommen uitgaven te doen uit die posten der begrooting, waartegen bij hen geene bedenking bestaat.

Zij magtigen daarbij tevens het gemeentebestuur tot ontvang van zoodanige inkomsten, waartegen zij geene bedenking hebben.

Art. 212.

Wanneer de Raad weigert, de door de wet aan de gemeente opgelegde uitgaven op de begrooting van uitgaven te brengen, geschiedt zulks door Gedeputeerde Staten.

Indien, in dat geval, de plaatselijke inkomsten niet toereikende zijn, en de Raad weigert, nieuwe middelen tot dekking voor te dragen, worden de overige, niet bij de wet aan de gemeente opgelegde uitgaven door Gedeputeerde Staten, bij een in het provinciaal blad te plaatsen besluit, in zoodanigen reden verminderd, dat tusschen de plaatselijke inkomsten en uitgaven evenwigt zij.

Art. 213.

Buiten de begrooting kan geene uitgaaf geschieden, dan met afzonderlijke, voorafgaande magtiging van Gedeputeerde Staten,

In buitengewone gevallen echter van dringenden spoed kan de Raad tot het doen van zoodanige uitgaaf besluiten, mits zijn daartoe te nemen, met redenen te omkleeden besluit terstond aan Gedeputeerde Staten inzendende. Hij wijst tevens de middelen tot dekking aan.

De uitgaaf, door Gedeputeerde Staten goedgekeurd, wordt aan de begrooting toegevoegd.

Bij weigering van Gedeputeerde Staten, is art. 209 toepasselijk.

Indien Wij de uitspraak van Gedeputeerde Staten bevestigen, zijn de leden van den Raad, die tot het besluit hebben medegewerkt, persoonlijk voor de uitgaaf aansprakelijk.

Art. 214.

Af- en overschrijving op de posten der begrooting van uitgaven kan niet geschieden, dan voor zoovere daartoe bij de begrooting zelve, of bij een afzonderlijk, door Gedeputeerde Staten goedgekeurd besluit van den Raad, magtiging is verleend.

Art. 215.

Tot het bevelen der af- en overschrijvingen, waartoe bij de begrooting magtiging werd verleend, behoeven Burgemeester en Wethouders in elk geval de toestemming van den Raad.

Art. 216.

Op het besluit van Gedeputeerde Staten, houdende goedkeuring der begrooting, is art. 202 van toepassing.

Art. 217.

In gemeenten, wier afdeelingen of dorpen een afzonderlijk vermogen, afzonderlijke inkomsten of lasten hebben, kan dit onderscheid blijven bestaan.

Buiten de gevallen, waarin de wet, bij vereeniging van gemeenten, zoodanig onderscheid vaststelt, kunnen afzonderlijke lasten en inkomsten, in bijzondere afdeelingen eener gemeente, waar het noodig is, bij een besluit van den Gemeenteraad, onder Onze goedkeuring, Gedeputeerde Staten gehoord, worden toegelaten.

Gedeputeerde Staten regelen, onder Onze goedkeuring, het verband dezer afzonderlijke huishoudingen met de algemeene huishouding der gemeente, overeenkomstig het stelsel dezer wet.

IIde HOOFDSTUK.

Van de rekening en verantwoording.

Art. 218.

Van de inkomsten en uitgaven der gemeente wordt door Burgemeester en Wethouders, over elk dienstjaar, verantwoording gedaan aan den Raad, onder overlegging van de hnn door den ontvanger, volgens art. 115, aangebodene rekening, die alle ontvangsten en uitgaven van het dienstjaar vermeldt.

Art. 219.

Deze rekening wordt, met alle de daarbij behoorende bescheiden, en met vermelding van hetgeen Burgemeester en Wethouders ter hunner verantwoording dienstig achten, aan den Raad overgelegd binnen zeven maarden na afloop van het jaar, waartoe zij betrekking heeft.

Zij wordt te gelijk op de secretarie der gemeente voor een ieder ter lezing nedergelegd, en hetzij in druk, hetzij in afschrift, tegen betaling der kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld.

Van de nederlegging en verkrijgbaarstelling geschiedt openbare kennisgeving.

Art. 220.

De Raad onderzoekt de rekening zonder uitstel en stelt het bedrag der ontvangsten en uitgaven voorloopig vast, bij een besluit, waarvan het ontwerp hem, te gelijk met met de rekening, wordt aangeboden.

Burgemeester en Wethouders zijn bij de beraadslagingen daarover tegenwoordig, doch onthouden zich van medestemmen over het besluit.

Art. 221.

Het besluit van den Raad wordt, met de rekening en de daarbij behoorende bescheiden, binnen den termijn, door Gedeputeerde Staten telkens te bepalen, aan hen opgezonden. Zij sluiten de rekening vóór het einde van het jaar volgende op dat, waartoe zij betrekking heeft, en stellen het bedrag der ontvangsten en uitgaven vast.

Zij gaan hiertoe niet over, dan nadat hun is gebleken, dat de rekening gedurende ten minste veertien dagen op de secrtarie ter lezing heeft gelegen.

Art. 222.

Het besluit van Gedeputeerde Staten, houdende vaststelling der ontvangsten en uitgaven, strekt, zoover de daarin goedgekeurde ontvangsten en uitgaven betreft, aan den Ontvanger en aan Burgemeester en Wethouders tot ontlating.

Gedeputeerde Staten kunnen den Ontvanger of Burgmeester en Wethouders afzonderlijk ontlasten, zoo zij beider beheer voor geene gelijktijdige goedkeuring vatbaar oordeelen.

Art. 223.

Op het besluit van Gedeputeerde Staten, in het vorig artikel bedoeld, is art. 202 van toepassing.

Art. 224.

De uitgaven uit de plaatselijke kas worden bevolen door Burgemeester en Wethouders bij bevelschriften, door hunnen voorzitter en een der Wethouders te teekenen.

Art. 225.

Ingeval tot betaling van hetgeen door de wet aan de gemeente is opgelegd en op hare begrooting gebragt, geene

bevelschriften worden afgegeven, kunnen Gedeputeerde Staten, na den Raad te hebben gehoord, onder persoonlijke aansprakelijkheid van hen die er toe medewerkten, bij een besluit de betaling bevelen.

Dit besluit geldt voor den Ontvanger als bevelschrift.

Art. 226.

Burgemeester en Wethouders worden wegens uitgaven, door hen bevolen, waardoor het eindcijfer der begrooting of de aangewezen begrootingspost wordt overschreden, of die ter kwader trouw zijn aangewezen op een post, waarmede die uitgave niet overeenstemmen, tenzij blijke, dat zij tot het bevelen dier uitgaven niet hebben medegewerkt, persoonlijk aansprakelijk jegens de gemeente, indien die uitgaven, bij het in art. 222 bedoeld besluit van Gedeputeerde Staten niet onder de uitgaven der gemeente worden opgenomen.

De Raad benoemt, wanneer daartoe volgens dit artikel termen zijn, iemand uit zijn midden, met de regtsvervolging tot schadevergoeding belast.

Art. 227.

Door den Raad, door Burgemeester en Wethouders en door den Ontvanger kan tegen de beslissing van Gedeputeerde Staten omtrent de rekening, bij Ons voorziening worden gevraagd.

Daarbij gelden de artt. 200 en 201.

Art. 228.

De termijnen van verjaring, voor de vorderingen ten laste van het Rijk, bij de wet bepaald of te bepalen, zijn op de vorderingen ten laste der gemeente van toepassing.

Burgemeester en Wethouders brengen de termijnen, minstens eene maand vóór den afloop daarvan, bij openbare kennisgeving in herinnering.

TITEL V.

Van de gemeente-eigendommen, werken en inrigtingen.

Art. 229.

De gemeentebesturen zorgen, dat een naauwkeurige staat opgemaakt en bijgehouden worde van hetgeen, naar het burgerlijk regt, eigendom der gemeente is.

Deze staat en de daarin jaarlijks gebragte verandering wordt aan Gedeputeerde Staten medegedeeld en, hetzij in druk, hetzij in afschrift, tegen betaling der kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld.

Art. 230.

De aan de gemeente behoorende wegen, straten, pleinen, grachten, vaarten, kanalen, bruggen, havens, kaden, wallen en openbare gebouwen mogen niet worden vervreemd, bezwaard of verpand, dan nadat zij door een besluit van den Raad verklaard zijn, ter openbare dienst niet meer bestemd te wezen.

Gedeputeerde Staten kunnen bevelen, dat in de gemeenten, waar het hun nuttig schijnt, van de gemeentewegen, vaarten en andere, ter dienst van het algemeen bestemde, zaken een staat worde opgemaakt en bijgehouden.

Art. 231.

Behoudens bestaande wettige verpligtingen van anderen, is het onderhoud der in het vorig artikel bedoelde werken en gebouwen een gemeentelast.

TITEL VI.

Van plaatselijke belastingen.

Iste HOOFDSTUK.

Algemeene bepalingen.

Art. 232.

Het invoeren, wijzigen of afschaffen eener plaatselijke

plaatselijke belasting wordt bepaald bij een besluit van den Raad, dat, in geval van invoering of wijziging, de voorwerpen, door de belasting te treffen, haar bedrag en hare grondslagen vermeldt.

Art. 233.

Dit besluit wordt, binnen acht dagen nadat het is genomen, met al de voorschriften, betreffende de invordering der belasting, voorgedragen aan Gedeputeerde Staten, die Ons binnen zes weken na de dagteekening van het besluit verslag doen.

Art. 234.

Onze beslissing omtrent het invoeren, wijzigen of afschaffen eener plaatselijke belasting wordt bekend gemaakt binnen twee maanden, nadat Gedeputeerde Staten Ons daarover verslag hebben gedaan.

De beslissing kan door Ons, bij een, binnen dien tijd te nemen, met redenen te omkleeden besluit, worden verdaaagd.

Art. 235.

Bij het door Ons te nemen besluit tot goedkeuring der invoering of wijziging eener plaatselijke belasting worden de voorschriften, naar welke zij zal worden ingevorderd, aangehaald.

Zoo de Raad in de voorschriften, betreffende de invordering, wijziging brengt, wordt de belasting dienovereenkomstig niet geheven, dan na op nieuw door Ons te zijn goedgekeurd.

Art. 236.

De door den Raad vastgestelde en door Ons goedgekeurde bepalingen, betreffende plaatselijke belastingen, worden,

zoo zij met de wetten of het algemeen belang strijdig zijn, op dezelfde wijze, waarop zij zijn gemaakt, onverwijld ingetrokken.

Bij gebreke dier intrekking, kunnen zij door eene wet, die tevens, zoo noodig, de gevolgen regelt, worden geschorst of vernietigd.

Art. 237.

De plaatselijke belastingen mogen den doorvoer, en den uitvoer naar en invoer uit andere gemeente niet belemmeren.

Art. 238.

Voor plaatselijke belastingen worden gehouden, of daarmede, wat de toepassing van art. 232—237 betreft, gelijkgesteld de in naam der gemeente gevorderde weg-, straat-, brug-, kaai-, haven-, kraan-, sluis-, dok-, boom en veergelden, wik-, weeg-, meet- en keurloonen, gelden voor banken of staanplaatsen in hallen, op markten en dergelijke openbare plaatsen, begrafenisregten en andere gelden voor het gebruik of genot van openbare gemeentewerken, bezittingen of inrigtingen, en dat van door of van wege het gemeentebestuur verstrekte diensten.

Art. 239.

Ook op belasting in natura, of verpligting tot arbeid of levering ten behoeve van gemeentewerken, zijn, zooveel de aard der zaak het toelaat, de artt. 232—237 van toepassing.

IIde HOOFDSTUK.

Van de bijzondere soorten van plaatselijke belastingen.

Art. 240.

Tot dekking der plaatselijke uitgaven kunnen worden geheven:

opcenten op de hoofdsom der grondbelasting;

opcenten op de hoofdsom der personele belasting;

opcenten op de hoofdsom van andere daarvoor vatbare Rijksbelastingen, direct naar het vermogen of inkomen geheven, met uitzondering van het patentregt;

hoofdelijke omslagen of andere plaatselijke directe belastingen;

belastingen op voorwerpen van verbruik;

eene belasting op de honden;

eene belasting op tooneelvertooningen en andere openbare vermakelijkheden;

de regten, loonen en andere gelden, bedoeld in art. 238.

Art. 241.

Het getal der opcenten op de grondbelasting kan voor de gebouwde eigendommen tot vijftien, voor de ongebouwde tot tien gaan.

Art. 242.

De opcenten op de personele belasting en de andere in het 4de lid van art. 240 bedoelde Rijks directe belastingen kunnen tot vijf en twintig gaan.

De opcenten op de personele belasting worden, indien zij tot het maximum van 25 zijn toegestaan, naar gelang van de huurwaarde der perceelen en de bevolking geheven, ten getale als in de bij deze wet gevoegde tabel is aangewezen; en indien het toegestaan cijfer minder dan 25 bedraagt, in dezelfde reden; zóó echter, dat de heffing steeds geschiede bij geheele opcenten.

Art. 243.

Hoofdelijke omslagen en andere plaatselijke directe be-

lastingen worden geheven naar grondslagen, die voor een redelijken maatstaf van het inkomen der belastingschuldigen te houden zijn.

Als grondslagen kunnen niet uitsluitend worden aangenomen een of meer grondslagen van de personele belasting, of van de andere in de vierde zinsnede van art. 240 bedoelde Rijks directe belastingen.

Art. 244.

Hoofdelijke omslagen of andere plaatselijke directe belastingen worden niet geheven, alvorens de gemeente-opcenten op de grondbelasting, op de gebouwde eigendommen tot tien, op de ongebouwde tot vijf, en de opcenten op de in art. 242 bedoelde Rijks-belastingen tot vijftien zijn opgevoerd.

Zij kunnen echter vroeger worden geheven, zoo het bedrag der op de gemelde belastingen reeds gelegde gemeente-opcenten een vijfde beloopt van hetgeen de gezamenlijke gemeentebelastingen, gemiddeld over de vijf laatste jaren, jaarlijks onzuiver hebben opgebragt.

Art. 245.

In de hoofdelijke omslagen of andere plaatselijke directe belastingen worden uitsluitend de inwoners der gemeente aangeslagen.

Daarin wordt, over een dienstjaar,

door hem, die niet dat geheele jaar in de gemeente verbleef, slechts voor zoovele twaalfden gedeeld, als hij maanden in de gemeente heeft vertoefd;

door hem, die geene drie maanden van dat jaar in de gemeente verbleef, niet bijgedragen.

Gedeelten van maanden worden voor geheele gehouden.

Art. 246.

Plaatselijke belastingen op voorwerpen van verbruik worden niet geheven, alvorens de gemeente-opcenten op de

grondbelasting het in art. 244 vermelde getal bereikt hebben, en de gemeenteopcenten op de in art. 242 bedoelde Rijksbelastingen vijf en twintig bedragen, of deze laatste tot vijftien zijn opgevoerd en in de gemeente eene directe plaatselijke belasting wordt gevorderd, wier bedrag ten minste met tien van die opcenten gelijkstaat.

Art. 247.

Plaatselijke belastingen op voorwerpen van verbruik treffen, zooveel mogelijk, alleen het werkelijk verbruik binnen de gemeente.

Art. 248.

Het verbruik der voortbrengselen van andere gemeenten wordt niet hooger belast, dan dat der eigene voortbrengselen van de gemeente.

Art. 249.

Het verbruik van zout, zeep, aardappelen, varkensvleesch en schapenvleesch wordt niet belast.

Art. 250.

Het verbruik van voorwerpen, aan Rijksaccijns onderhevig, wordt niet hooger belast, dan de hoofdsom van dien accijns.

Zijn echter de gemeente-opcenten op de grondbelasting tot het in art. 241 vermelde, en die op de in art. 242 bedoelde Rijks-directe belastingen tot het daar bepaalde maximum opgevoerd, dan kunnen het gemaal, zooveel de tarwe betreft, het geslagt, zooveel de runderen en kalveren aangaat, de wijn en het gedistilleerd hooger worden belast, doch uiterlijk tot anderhalf maal het bedrag van den Rijksaccijns.

Waar de plaatselijke gesteldheid eene eigene directe be-

lasting toelaat, moet evenwel de heffing daarvan voorafgaan aan de bedoelde verhooging der opcenten op het gemaal, het geslagt, den wijn en het gedistilleerd.

Art. 251.

Voorwerpen, dienende tot voortbrengend verbruik in fabrijken of andere ondernemingen van nijverheid worden niet of zoo min mogelijk door plaatselijke belasting getroffen.

De regelen omtrent den vrijdom van Rijksaccijnsen wegens die voorwerpen worden bij de plaatselijke belastingen betracht.

Art. 252.

Bouwmaterialen, benoodigd voor het maken, herstellen of onderhouden van Rijks- of provinciale werken, worden niet belast.

Art. 253.

Op honden, uitsluitend gehouden ten dienste van den landbouw of eenig bedrijf van nijverheid, of ter bewaking van gebouwen of erven, wordt geene, of eene mindere belasting, dan op andere honden, gelegd.

Art. 254.

De aan het slot van art. 240 vermelde regten, loonen en gelden worden tot geen hooger bedrag geheven, dan noodig is te achten, om den betaler, naar evenredigheid van het gebruik of genot, dat hij heeft, in de kosten van aanleg, onderhoud of verstrekking van het door hem gebruikte of genotene te doen dragen.

Poortgelden en recognitien wegens de uitoefening of aanvaarding van bedrijven en bedieningen worden in geene gemeente geheven.

Art. 255.

Bijzondere wetten wijzen de gemeenten aan in wier belang, uit hoofde van bijzondere omstandigheden, van de bij artt. 244, 246, 250 en 254 eerste zinsnede gestelde regels kan worden afgeweken.

Art. 256.

De voorschriften omtrent den vrijdom van plaatselijke belastingen, door vreemde gezanten of consuls, of personen, tot hunne gezantschappen of consulaten behoorende, te genieten, worden door Ons gegeven.

IIIde HOOFDSTUK.

Van de invordering der plaatselijke belastingen.

Art. 257.

De invordering der plaatselijke belastingen wordt geregeld bij plaatselijke verordeningen, overeenkomstig de bepalingen der artt. 258 — 269.

Art. 258.

Tegen hem, die nalaat de door hem verschuldigde plaatselijke belasting vòòr of op den verschijndag te betalen, wordt door den ontvanger, dien het aangaat, een dwangbevel afgegeven, medebrengende het regt, om de roerende en onroerende goederen des schuldenaars zonder vonnis aan te tasten.

Art. 259.

De ontvanger geeft het dwangbevel niet af, dan na den

belastingschuldige te hebben gewaarschuwd en vervolgens aangemaand.

Hij kan den nalatigen belastingschuldige, alvorens tegen hem een dwangbevel af te geven, door de inlegering van een krijgsman tot betaling dwingen.

Art. 260.

De regelen, bij de wet op de invordering van 's Rijks directe belastingen gesteld of te stellen, ten aanzien der waarschuwing en aanmaning van den belastingschuldige, der inlegering bij en van het dwangbevel tegen hem, gelden voor de invordering der plaatselijke belastingen.

Daarbij gelden insgelijks de bepalingen dier wet, omtrent de kosten van vervolging.

Art. 261.

De beteekening van stukken, betreffende vervolging ter invordering van plaatselijke belastingen, geschiedt door een ambtenaar, daartoe door Burgemeester en Wethouders aan aan te wijzen.

Art. 262.

De plaatselijke belasting, die niet binnen drie jaren, te rekenen van het tijdstip waarop zij verschuldigd, of waarop de laatste acte van vervolging beteekend was, werd ingevorderd, is verjaard.

Art. 263.

De opcenten op 's Rijks directe belastingen worden, te gelijk met deze, door 's Rijks ambtenaren ingevorderd, en vóór het einde van elke maand, volgende op die, waarin zij zijn ontvangen, aan den gemeente ontvanger uitgekeerd.

Art. 264.

De kohieren der hoofdelijke omslagen en andere directe

plaatselijke belastingen, door Burgemeester en Wethouders voorloopig vastgesteld, worden ter secretarie der gemeente, gedurende ten minste veertien dagen, voor een ieder ter lezing nedergelegd.

Van het nederleggen dier kohieren ter secretarie geschiedt openbare kennisgeving.

Art. 265.

Na afloop van den in het vorig artikel bedoelden tijd stelt de Raad de kohieren vast.

Binnen dien tijd kan elk op de kohieren aangeslagene tegen zijn aanslag bij den Raad bezwaren inbrengen.

Hij ontvangt mededeeling van 's Raads beslissing en kan gedurende acht dagen na de dagteekening daarvan, bij Gedeputeerde Staten in beroep komen.

De door den Raad vastgestelde kohieren worden ter secretarie gedurende ten minste acht dagen voor een ieder ter lezing nedergelegd, waarvan openbare kennisgeving geschiedt.

Ieder aangeslagene kan binnen dien tijd tegen zijn aanslag bij Gedeputeerde Staten in beroep komen.

Gedeputeerde Staten doen ten spoedigste uitspraak en deelen die aan den Raad en den belanghebbende mede.

Het indienen van bezwaren en instellen van beroep geschiedt bij verzoekschrift op ongezegeld papier.

Art. 266.

De Raad wijzigt de kohieren overeenkomstig de uitspraken van Gedeputeerde Staten.

De kohieren behoeven de goedkeuring van Gedeputeerde Staten alvorens uitvoering te kunnen erlangen.

Art. 267.

De plaatselijke belastingen op voorwerpen van verbruik, waarvan binnen de gemeente een Rijksaccijns wordt betaald,

worden, zooveel de wijze van invorderen van dezen accijns het toelaat, geheven door middel van opcenten op de hoofdsom van dien accijns.

Deze opcenten worden te gelijk met den accijns, en naar de regelen, omtrent de heffing van dezen bij de wet gesteld, ingevorderd.

Op den regel der eerste zinsnede kan, waar het in het belang der gemeente wordt gevorderd, door Ons eene uitzondering worden toegelaten.

Art. 268.

Ten behoeve der inning van de plaatselijke belastingen, wordt niemand in den vervoer van, of de beschikking over zijne goederen meer beperkt, dan ter verzekering der inning noodig is.

Art. 269.

Niemand wordt tot eenige betaling verpligt wegens de formaliteiten, door hem, ter verzekering der inning van de plaatselijke belastingen, te vervullen.

Art. 270.

Verzet bij de invordering van plaatselijke belastingen, weigering, verhindering of belemmering van visitatie, wordt gestraft met geldboete van tien tot honderd gulden.

Art. 271.

Ontduiking of overtreding ter zake van plaatselijke belastingen, de poging daartoe of de medepligtigheid daaraan, wordt gestraft met:

geldboete;

verbeurdverklaring van hetgeen het voorwerp der ontduiking of overtreding of poging daartoe is geweest;

verbeurdverklaring van hetgeen waarin dat voorwerp was vervat, als vaatwerk, kisten, balen, manden, zakken, en dergelijke.

Art. 272.

Als boete wordt uitgesproken:

tegen de handelaars, fabrikanten of trafikanten, die een der in het vorig artikel bedoelde misdrijven, ten aanzien van voorwerpen, hun handel, fabrijk of trafiek betreffende, hebben gepleegd, of doen plegen, of gepoogd te plegen of te doen plegen; het zesdubbele van de verschuldigde belasting, doch ten minste vijftig gulden:

tegen bedienden, arbeiders en knechts van handelaars, fabrikanten of trafikanten en tegen alle door dezen bezoldigde personen, welke, zonder last hunner meesters, met betrekking tot de voorwerpen, in de vorige zinsnede bedoeld, een dier misdrijven hebben begaan, of gepoogd te begaan, het vierdubbele van de verschuldigde belasting, doch ten minste vijf en twintig gulden;

tegen andere personen, welke een dier misdrijven hebben begaan, het dubbele der verschuldigde belasting, doch ten minste vijf gulden;

tegen hen, die aan een dier misdrijven medepligtig zijn, het dubbele der verschuldigde belasting, doch ten minste twee gulden.

Bij herhaling dier misdrijven kan de geldboete worden verdubbeld.

Art. 273.

Bij veroordeeling tot geldboete bepaalt de regter dat de boete, zoo de veroordeelde haar binnen twee maanden, nadat hij er toe is aangemaand, niet betaalt, zal worden vervangen door gevangenisstraf van ten hoogste

twee maanden, indien meer dan f 200,

eéne maand, indien meer dan f 100,

veertien dagen, indien meer dan f 50, en

zeven dagen, indien niet meer dan f 50 aan boete is opgelegd.

Art. 274.

De Raad kan hem, die wegens een der in de art. 270 en 271 bedoelde misdrijven meer dan eenmaal is veroordeeld geweest, gedurende zekeren tijd, doch voor niet meer dan twee jaren, het genot ontzeggen van crediet, of entrepôt, of afschrijving of teruggaaf van belasting, hem bij de verordeningen, betreffende de plaatselijke belastingen, toegekend.

Art. 275.

De processenverbaal van de ambtenaren der plaatselijke belastingen omtrent de in artt. 270 en 271 bedoelde misdrijven worden uiterlijk binnen vier en twintig uren, na ontdekking van het misdrijf opgemaakt en zoo het opmaken niet door hen is geschied op den eed, bij den aanvang hunner bediening afgelegd, binnen twee maal vier en twintig uren na de opmaking voor den kantonregter of zijn plaatsvervanger beëedigd.

Art. 276

De ambtenaren der plaatselijke belastingen kunnen ten allen tijde, onder vertoon, des gevorderd, hunner acte van aanstelling, de bij de verordeningen op die belastingen aan hun toezigt onderworpene fabrijken, kelders, winkels, magazijnen en andere dergelijke plaatsen onderzoeken.

Zij kunnen echter de gedeelten dier gebouwen, die ter bewoning dienen, tusschen zonsonder- en opgang niet onderzoeken, dan in bijzijn van den Burgemeester, of van een der Wethouders, of van een Commissaris van politie.

Woningen, niet tot de gemelde gebouwen behoorende,

mogen zij niet binnentreden, dan tusschen zons op- en ondergang, en niet anders, dan in bijzijn hetzij van den Burgemeester of van een der Wethouders, hetzij van een Commissaris van politie, voorzien van een bevel van den Burgemeester, hetwelk de Commissaris, des gevorderd, vertoont.

Art. 277.

Bij ontdekking van een der misdrijven, in art. 271 omschreven, worden de goederen, voor verbeurdverklaring vatbaar, aangehaald, ten koste der verliezende partij, opgeslagen en onder bewaring gesteld van den gemeente-ontvanger.

Van de goederen wordt, alvorens zij in bewaring worden gesteld, inventaris opgemaakt, in tegenwoordigheid van de eigenaars of belanghebbende, of in hunne afwezigheid, indien zij, behoorlijk opgeroepen, binnen twee dagen niet verschenen zijn.

Art. 278.

Aangehaalde goederen worden vrijgegeven, wanneer daarvoor ten genoege van den gemeente-ontvanger borgtogt gesteld, of het bedrag der waarde in zijne kas gestort wordt.

Art. 279.

Aangehaalde goederen worden, wanneer de verbeurdverklaring daarvan bij regterlijk vonnis is uitgesproken, in het openbaar door een deurwaarder of ander daartoe bevoegd persoon verkocht.

Goed, dat gevaar loopt te bederven, of levend vee kan, op magtiging van den kantonregter, te stellen op het procesverbaal en vrij van zegel en registratie, spoediger worden verkocht.

De opbrengst van den verkoop wordt in de kas van den gemeente-ontvanger gestort.

Art. 280.

De eigenaars van verkeerdelijk aangehaalde goederen, of zij wier belang daarbij is betrokken, hebben aanspraak op schadevergoeding.

Deze kan niet meer bedragen dan één ten honderd van de waarde der goederen in de maand, te rekenen van den dag der aanhaling tot aan dien der teruggave.

Indien verkeerdelijk aangehaalde goederen zijn verkocht, kunnen de eigenaars of belanghebbenden niet meer, dan de opbrengst terugvorderen.

Art. 281.

De vervolgingskosten, die niet op een bekeurde kunnen worden verhaald, komen ten laste der gemeente.

Art. 282.

De opbrengst der boeten en verbeurdverklaringen komt ten voordeele der gemeente.

Art. 283.

De wet van 29 April 1819 (*Staatsblad* n°. 15) is ingetrokken.

OVERGANGSBEPALINGEN.

Art. 284.

Alle bestaande plaatselijke ambtenaren en magten blijven voortduren, tot dat zij door andere, volgens deze wet, zijn vervangen.

Art. 285.

De Burgemeesters worden door Ons binnen twee jaren na de dagteekening dezer wet benoemd.

De eene helft der benoemden treedt af op den eersten Januarij 1856, de andere op den eersten Januarij 1857.

De gemeenten, waar dit geschieden zal, worden door Ons aangewezen.

Art. 286.

De eerste opmaking der in art. 6 der wet, regelende het kiesregt, bedoelde lijst van kiezers voor den Gemeenteraad geschiedt in de eerste helft der maand Julij 1851.

De lijst wordt uiterlijk op den 15den Julij vastgesteld, en uiterlijk op den 25sten Augustus gesloten.

Bij deze opmaking komt alleen in aanmerking de aanslag op de kohieren der directe belastingen, op den 30sten April van dit jaar tot de loopende dienst behoorende.

Art. 287.

De eerste keuze voor de leden van den Raad geschiedt op den tweeden Dingsdag der maand September van dit jaar.

Art. 288.

Het eerste derde der leden van den Raad treedt af met den eersten Dingsdag van September 1853; de eerste helft der wethouders met den eersten Dingsdag van September 1854.

Art. 289.

De dag der eerste bijeenkomst van den nieuwen Raad wordt voor elke gemeente bepaald door Gedeputeerde Staten.

Art. 290.

De instructien voor den Secretaris en den Ontvanger, de bepalingen omtrent de orde in de vergadering van den Raad, en alle omtrent punten, bij deze wet niet geregeld,

geldende voorschriften blijven gelden, tot dat zij door andere worden vervangen.

Art. 291.

Alle bestaande plaatselijke verordeningen, tegen wier overtreding straf is bedreigd, worden binnen vijf jaren na de dagteekening dezer wet met hare voorschriften in overeenstemming gebragt.

Alle plaatselijke belastingen worden binnen dien tijd herzien en aan Onze goedkeuring onderworpen.

Bij gebreke hiervan vervallen, na afloop van dat tijdvak, die verordeningen en belastingen.

Art. 292.

Tot dat daaromtrent bij de wet anders zal zijn voorzien, blijven de bepalingen van art. 45 der wet op de regterlijke organisatie gelden.

Art. 293.

In gemeenten, geene vijf en twintig kiezers voor den Raad tellende, blijft de werking der artt. 4—39, 131 en 132 dezer wet, voor zooveel de benoeming der bij deze laatste artikelen bedoelde commissie betreft, voorloopig geschorst.

De schorsing duurt niet langer dan twee jaren, te rekenen van de dagteekening dezer wet.

Middelerwijl blijven in die gemeenten de aldaar thans geldende bepalingen omtrent de vereischten voor het lidmaatschap van den Raad en de hiermede onvereenigbare betrekkingen en omtrent het getal, de benoeming, den tijd van zitting en de beëediging der Raadsleden gelden.

SLOTBEPALING.

Art. 294.

Deze wet verbindt met den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden

geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

THORBECKE.

Uitgegeven den *vijfden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

TABEL, bedoeld in Art. 242.

In gemeenten, wier kom eene bevolking heeft	5 *opcenten bij eene huurwaarde*	10 *opcenten bij eene huurwaarde*	15 *opcenten bij eene huurwaarde*	20 *opcenten bij eene huurwaarde*	25 *opcenten bij eene huurwaarde*
van 48,000 zielen en daarboven	boven f 67 tot beneden f 80.	van f 80 tot beneden f 100.	van f 100 tot beneden f 125.	van f 125 tot beneden f 150.	van f 150 en daarboven.
van 36,000 tot beneden 48,000 zielen.	boven f 50 tot beneden f 60.	van f 60 tot beneden f 70.	van f 70 tot beneden f 80.	van f 80 tot beneden f 90.	van f 90 en daarboven.
van 24,000 tot beneden 36,000 zielen.	boven f 45 tot beneden f 50.	van f 50 tot beneden f 55.	van f 55 tot beneden f 70.	van f 70 tot beneden f 80.	van f 80 en daarboven.
van 17,000 tot beneden 24,000 zielen.	boven f 40 tot beneden f 45.	van f 45 tot beneden f 49.	van f 49 tot beneden f 55.	van f 55 tot beneden f 70.	van f 70 en daarboven.
van 12,000 tot beneden 17,000 zielen.	boven f 35 tot beneden f 40.	van f 40 tot beneden f 44.	van f 44 tot beneden f 49.	van f 49 tot beneden f 55.	van f 55 en daarboven.

In gemeenten, wier kom eene bevolking heeft	5 *opcenten bij eene huurwaarde*	10 *opcenten bij eene huurwaarde*	15 *opcenten bij eene huurwaarde*	20 *opcenten bij eene huurwaarde*	25 *opcenten bij eene huurwaarde*
van 8000 tot beneden 12,000 zielen.	boven f 30 tot beneden f 35.	van f 35 tot beneden f 38.	van f 38 tot beneden f 44.	van f 44 tot beneden f 49.	van f 49 en daarboven.
van 5000 tot beneden 8000 zielen.	boven f 25 tot beneden f 30.	van f 30 tot beneden f 33.	van f 33 tot beneden f 38.	van f 38 tot beneden f 44.	van f 44 en daarboven.
van 3000 tot beneden 5000 zielen.	boven f 22 tot beneden f 25.	van f 25 tot beneden f 28.	van f 28 tot beneden f 33.	van f 33 tot beneden f 38.	van f 38 en daarboven.
van beneden 3000 zielen.	boven f 18 tot beneden f 21.	van f 21 tot beneden f 24.	van f 24 tot beneden f 28.	van f 28 tot beneden f 33.	van f 33 en daarboven.

STAATSBLAD N°. 85.

Verbetering van drukfouten.

In het *Staatsblad* n°. 85 van 1851, staat:

Art.	5,	2den regel,	*op op de*	lees:	*op de*
»	21,	» »	*tusschenden*	»	*tusschen den*
»	»	7den »	*zitting*	»	*zitting,*
»	»	8sten »	*vrouw*	»	*vrouw,*
»	24,	10den »	*ten hare*	»	*ten haren*
»	26,	2den »	*de Raad*	»	*den Raad*
»	38,	» »	*enart 35*	»	*en art. 35*
»	44, § *g*	1sten regel	*en bezwaren*	»	*en het bezwaren*
»	53,	2den regel,	*vaststeld*	»	*vaststelt*
»	62,	3den »	*betrekkingen*	»	*betrekkingen,*
»	65,	1sten »	*aanvaarden*	»	*aanvaarden,*
»	70,	8sten »	*besluit*	»	*besluit,*
»	71,	7den »	*dengeen*	»	*dengeen,*
»	72,	2den »	*en ten zijnen koste*	»	*en; ten zijnen koste,*
»	»	3den »	*kan doen maken,*	»	*kan doen maken*
»	73,	6den »	*zoo bij*	»	*zoo hij*
»	75,	» »	*bedoeld*	»	*bedoelde*
»	»	7den »	*verkregen*	»	*verkregen,*
Titel IV,			*Van den Wethouders*	»	*Van de Wethouders*
Art.	82,	2den regel,	*tijdstip*	»	*tijdstip,*
»	84,	1sten »	*ontslag.*	»	*ontslag,*
»	»	6den »	*dag.*	»	*dag,*
»	89,	1sten »	*geen*	»	*geene*
»	94,	3den »	*keuring*	»	*keuring,*
»	»	» »	*toegelegd*	»	*toegelegd.*
»	»	9den »	*opgedragen*	»	*opgedragen,*
»	laatste alinea	2den regel,	*welke*	»	*welken*

Art.	95,	2den regel,	*Burgemeesters*	lees:	*Burgemeester*
»	102,	» »	*burgemeester en wethouders*	»	*Burgemeester en Wethouders*
»	»	6den »	*wethouders,*	»	*Wethouders*
»	103,	4den »	*burgemeester en wethouders*	»	*Burgemeester en Wethouders*
»	108,	3den »	*voor den voorzitter*	»	*van den voorzitter*
»	109,	6den »	*genote*	»	*genotene*
»	110,	1sten »	*Ontvanger*	»	*Ontvanger,*
»	»	3den »	*aanvaard*	»	*aanvaardt*
»	116,	1sten »	*Burgemeesters*	»	*Burgemeester*
»	126,	5den »	*burgemeester en wethouders*	»	*Burgemeester en Wethouders*
»	136,	4den »	*borgtogten,*	»	*borgtogten;*
»	137,	1sten »	*vervreemden*	»	*vervreemden,*
»	140,	» »	*Hij maakt*	»	*Hij maakt,*
»	143,	3de alinea 1sten regel,	*gematigd*	»	*gemagtigd,*
»	»	» » 3den »	*de Gemeenteraad*	»	*den Gemeenteraad*
»	149,	2den regel,	*waarnemeng*	»	*waarneming*
»	155,	1sten »	*onmiddelijk*	»	*onmiddellijk*
»	177,	2den »	*nietb estaat*	»	*niet bestaat*
»	187,	1sten »	*voor*	»	*voor-*
»	»	3de alinea 2den regel,	*bekrachtigd,*	»	*bekrachtigd;*
»	188,	4den regel,	*ontncht,*	»	*ontucht,*
»	191,	1sten »	*benoemd*	»	*benoemd,*
»	194,	voorlaatste alinea 2den regel,	*zinsnede*	»	*zinsneden*
»	200,	3den regel,	*dageu*	»	*dagen*
»	205,	§ *a* 3den regel,	*bedienden.*	»	*bedienden;*
»	»	§ *d* 2den »	*gemeente geschreven*	»	*geschreven*
»	»	§ *g* » »	*burgelijken*	»	*burgerlijken*
»	»	§ *k* 3den »	*dragen*	»	*drage*
»	206,	3den regel,	*goedkenring,*	»	*goedkeuring*
»	212,	9den »	*zoodanigen*	»	*zoodanige*
»	214,	2den »	*zoovere*	»	*zooverre*
»	218,	4den »	*hnn*	»	*hun*
»	219,	» »	*maarden*	»	*maanden*
»	220,	3den »	*gelijk met*	»	*gelijk*
»	221,	9den »	*Secrtarie*	»	*Secretarie*
»	222,	4den »	*ontlating*	»	*ontlasting*

Art.	222,	5den regel	*Burgmeester*	lees:	*Burgemeester*
»	226,	»	*uitgave*	»	*uitgaven*
»	232,	1sten »	*eener plaatselijke*	»	*eener*
»	234,	7den »	*daagd*	»	*daagd*
»	237,	3den »	*gemeente*	»	*gemeenten*
»	238,	» »	*art.*	»	*artt.*
»	244,	9den »	*jaren*	»	*jaren ,*
»	255,	1sten »	*aan*	»	*aan ,*
»	261,	3den »	*Wethouders aan*	»	*Wethouders*
»	265,	8sten »	*Sec-*	»	*Se-*
»		9den »	*retarie*	»	*cretarie*
»	272,	4den »	*trafiek*	»	*trafijk*
»		6den »	*plegen ;*	»	*plegen ,*
»		7den »	*gulden :*	»	*gulden ;*
»	273,	1sten »	*regter*	»	*regter ,*
»	274,	» »	*art.*	»	*artt.*
»	275,	4den »	*opgemaakt*	»	*opgemaakt ,*
»	277,	8sten »	*belanghebbende*	»	*belanghebbenden*

Nu behoort bovendien tusschen de *eerste* en *tweede* alinea van *art.* 76, te worden gelezen: *art.* 77.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 86.) *BESLUIT van den 29sten Junij 1851, houdende vaststelling van het Reglement van policie betrekkelijk de Stoomvaart op het* Groot Noorhollandsch Kanaal *en op het* Kanaal *door het eiland* Voorne.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 8sten Mei 1851, n°. 139, 3de afdeeling A, daarbij ter goedkeuring aanbiedende een voorloopig Reglement van policie, betrekkelijk de stoomvaart op het *Groot Noordhollandsch Kanaal* en op het *Kanaal door het eiland Voorne;*

Den Raad van State gehoord (advies van den 6den Junij 1851, n°. 8);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 25sten Junij 1851, n°. 165, 3de afdeeling A;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Genoemd Reglement vast te stellen, zoo als het hiernevens is gevoegd.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van Ons tegenwoordig besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst, en waarvan afschrift aan den Raad van State gezonden zal worden.

Het Loo, den 29sten Junij 1851.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

THORBECKE.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

REGLEMENT VAN POLICIE,

betrekkelijk de stoomvaart op het *Groot Noordhollandsch Kanaal* en op het *Kanaal door het eiland Voorne.*

Art. 1.

Zonder voorafgaande concessie mogen geene stoomschepen, wanneer zij van de stoomkracht gebruik maken, met geene grootere snelheid, dan van zes mijlen (kilometers) in het uur, de kanalen bevaren.

Art. 2.

Schroefstoombooten, hebbende eenen diepgang van 2.75 el en meer, mogen in geen geval met grootere snelheid dan van *negen* mijlen in het uur varen.

Voor kleinere schroefstoombooten kan bij de te verleenen concessien meerdere snelheid worden toegelaten, doch nimmer het maximum van vijftien mijlen per uur worden overschreden.

Art. 3.

Raderstoombooten, hebbende eene diepgang van 2.75 el en meer, mogen in geen geval met grootere snelheid dan zeven mijlen in het uur varen.

Voor kleinere raderstoombooten kan bij de te verleenen consessie meerdere snelheid worden toegelaten, doch nimmer het maximum van twaalf mijlen per uur worden overschreden.

Art. 4.

Geene toestemming tot het aannemen van meerdere snelheid dan in art. 1 is bepaald, wordt verleend, ten ware

bij opzettelijke en voldoende proefnemingen voor elke stoomboot zij bewezen, dat die meerdere snelheid geen hinder aan andere belangen op het kanaal toebrengt.

Art. 5.

Die proefnemingen geschieden ten koste der eigenaren van de stoombooten, in tegenwoordigheid van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het betrokken district, zoo noodig, vergezeld van een havenmeester.

Voor eigenaren worden gehouden de concessionarissen der stoombootdienst, of vooral wanneer het buitenlandsche stoomschepen geld, de gezagvoerders dier schepen.

Art. 6

De stoomschepen zijn bij het gebruik van stoomkracht niet verpligt bovendien nog jaagpaarden te gebruiken.

Art. 7.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is bevoegd de aanwending van stoomkracht op het Groot-Noordhollandsch-Kanaal aan rader-stoombooten te ontzeggen, indien het blijken mogt dat zulks in het belang der scheepvaart, van het Kanaal, of van de aangrenzende polders noodzakelijk is.

Art. 8.

Bij de aanvraag van concessie in art. 1 bedoeld, moet duidelijke opgaven gedaan worden van de afmetingen en van den diepgang van het schip, alsmede van de afmetingen en inrigting zijner werktuigen, van den naam van het schip, van den gezagvoerder en van den eigenaar, indien deze geen gezagvoerder is, hunne woonplaats, alsmede de herkomst en bestemming van het vaartuig, alles volgens het gedrukte model, dat tegen betaling van 10 cents bij de havenmeesters zal worden verkrijgbaar gesteld. De aanvraag moet op zegel geschieden en bij den havenmeester worden ingeleverd.

Art. 9.

Alle bestaande of uit te vaardigen verordeningen omtrent het gebruik van het toezigt over de stoomwerktuigen, zijn van toepassing op de stoomwerktuigen der schepen die de kanalen bevaren.

Art. 10.

De gezagvoerders der stoomschepen onderwerpen zich aan de maatregelen van politie, die zullen worden verordend om de overtuiging te erlangen, dat zij het maximum van veroorloofde snelheid niet overschrijden.

Art. 11.

Stoomschepen van twee el diepgang en meer, die het *Noordhollandsch Kanaal* bevaren, zijn verpligt een kanaalloods aan boord te hebben.

De havenmeesters van dat kanaal zijn bevoegd ook aan stoomschepen van minderen diepgang een kanaal-loods mede te geven.

Die loodsen worden volgens het bestaande reglement door gezagvoerders der stoomschepen bezoldigd.

De havenmeesters van het *Kanaal van Voorne* zijn insgelijks bevoegd aan elk stoomschip dat geen binnen-loods aan boord heeft, een geleider mede te geven.

Door den gezagvoerder van het stoomschip wordt, voor het doorvaren der geheele lengte van het *Kanaal van Voorne*, aan den geleider voor elke reis betaalt f 1.50.

Art. 12.

Bij het invaren van het Kanaal wordt aan den gezagvoerder van elk stoomschip door den havenmeester of sluiswachter kosteloos een reispas afgegeven, waarop het uur van vertrek en aankomst aan de verschillende kanaalsluizen door den daar aanwezigen kanaal-beambte wordt afgeteekend.

Art 13.

Het is verboden met eene grootere snelheid te varen dan van ten hoogste vijf mijlen (kilometers) in het uur.

Door de bruggen, bij het naderen van sluizen, bij het voorbij varen van andere varende of stilliggende schepen bij in uitvoering zijnde werken of uitbaggeringen van het kanaal, en bij de sterke bogten.

Art. 14.

De scheepsklok wordt in tijds geluid bij het naderen van alle plaatsen, alwaar met evengemelden snelheid moet worden gevaren.

Att. 15.

Aan schroefstoombooten van minder diepgang dan van 30 palm, is het gebruik der halve stoomkracht, bij het uitvaren der sluizen, veroorloofd.

Art. 16

De gezagvoerders zijn onderworpen aan al de maatregelen van voorzorg, die hun door de kanaal-beambten en loodsen, zoo wel in het belang van de kanaalwerken als van de algemeene scheepvaart worden bevolen.

De schade die het gevolg van het niet nakomen van zoodanige bevelen mogt zijn, komt geheel ten laste van den gezagvoerder van het stoomschip.

Art. 17.

De stoomschepen kiezen bij het voorbijvaren van andere schepen of vaartuigen altijd de zijden van het jaagpad, waarop voor de voorbij te varen schepen niet wordt gejaagd, en varen dus zoogenaamd buiten-om.

Zijn er jaagpaarden op de beide jaagpaden aangespannen, dan haalt de stoomboot regts uit en houdt alzoo stuurbootswal.

Art. 18,

Ingeval een achteropkomend schip, door snelleren gang,

een stoomschip tot op 200 el afstands is genaderd, en verlangt voorbij te varen, zal de stoomboot gehouden zijn, aan bakboordzijde ruimte te maken en alzoo stuurbootswal moeten houden, daarbij zijne vaart zoodanig verminderende dat het andere schip goed en spoedig voorbij kunne varen.

Art. 19.

Een stoomschip, dat een ander vooruitjagend of zeilend schip voorbijvaart, is aansprakelijk voor de schade welke door het voorbijvaren aan het andere schip wordt toegebragt. Het kiest de kanaalzijde, die door den kanaalloods of den gezagvoerder van het andere schip wordt aangewezen.

Art. 20.

Stoomschepen en zeilvaartuigen, die elkander stoomende of zeilende ontmoeten, houden beide stuurboordswal, en varen elkander alzoo bakboordszijde voorbij.

Echter zal de gelegenheid van wind en weder bij de uitvoering der bepalingen, in de artt. 18, 19, 20 en 21 omschreven, wel in het oog moeten worden gehouden.

Art. 21.

De stoomschepen mogen de vaartuigen, die in dezelfde rigting voor hen uitvaren, en die zij niet willen of kunnen voorbij varen, slechts op den afstand van 200 el naderen.

Art. 22.

De overtredingen van de bepalingen in dit reglement voorkomende, worden gestraft volgens de wet van den 6den Maart 1818 (*Staatsblad* n°. 12). De processen-verbaal dier overtredingen worden opgemaakt door de ingenieurs, aspirant-ingenieurs en opzigters van den Waterstaat, door de havenmeesters, sluiswachters, brugwachters en kanaalwachters, alsmede door alle daartoe bevoegde beambten.

Elk proces-verbaal moet binnen 48 uren, bij een kantonregter of een burgemeester van eene der gemeenten langs het kanaal onder eede worden bevestigd.

Art. 23.

De hoofden der plaatselijke besturen in de gemeenten langs het kanaal, en alle beambten met openbaar gezag bekleed, zijn gehouden, op aanvraag der kanaal-beambten, hulp en bijstand te verleenen, tot handhaving der bepalingen van dit Reglement.

Art. 24.

De Minister van Binnenlandsche Zaken is bevoegd, de volgens art. 1 verleende, concessien in te trekken, indien het blijkt, dat de gezagvoerder van een stoomschip de bestaande verordeningen niet behoorlijk nakomt, of de toegestane snelheid overschreidt.

Art. 25.

Alle bestaande verordeningen omtrent de vaart en de dienstregelen op de in dit Reglement bedoelde kanalen zijn op de stoomschepen van toepassing, voor zooveel daarvan door de bepalingen van dit Reglement niet is afgeweken.

Art. 26.

Dit Reglement wordt in verschillende talen algemeen verkrijgbaar gesteld.

Behoort bij het Koninklijk besluit van den 29sten Junij 1851, n°. 98.

Mij bekend,

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

THORBECKE.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 87.) *BESLUIT van den 2den Julij 1851, houdende vernietiging van besluiten van Gedeputeerde Staten van* Friesland *in zake van het onderhoud der* Dockumer Ee.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op het rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 29sten Junij 1851, n°. 1, 2de afdeeling, waarbij vernietiging der besluiten van Gedeputeerde Staten der provincie *Friesland*, van 29 December 1846, n°. 74, 28 Januarij 1847, n°. 2, en 12 Maart 1850, n°. 32, wordt voorgedragen;

Overwegende, dat eerstgemeld besluit waarmede de beide laatstgenoemde in onmiddellijk verband staan, eene beslissing inhoudt omtrent geschillen tusschen gemeenten van die provincie ten aanzien van het aandeel dat zij in het onderhoud der *Dockumer Ee* moeten dragen;

dat die beslissing genomen is op grond van art. 6 van het Provinciaal reglement van *Friesland*, op het beheer en het onderhoud van wegen enz., goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 28 Augustus 1821, n°. 78;

dat dit artikel alleen betrekking heeft tot geschillen over onderhoudpligtigheid tusschen particulieren, daar het voor-

schrijft dat vóór de beslissing partijen gehoord en berigt van de betrokken plaatselijke besturen ingewonnen zal worden;

dat volgens art. 146 der Grondwet van 1840, en art. 132 der tegenwoordige, de geschillen tusschen gemeentebesturen aan Onze beslissing moeten worden voorgedragen, wanneer Gedeputeerde Staten die niet in der minne kunnen doen bijleggen;

dat derhalve Gedeputeerde Staten van *Friesland* niet bevoegd waren de geschillen tusschen gemeentebesturen hunner provincie gerezen over de verpligting tot onderhoud der *Dockumer Ee*, te beslissen, en dus hunne te dier zake genomen besluiten in strijd zijn met de wet;

Gelet op art. 166 der wet van 6 Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 39);

Hebben goedgevonden en verstaan:

de besluiten van Gedeputeerde Staten van *Friesland* van 29 December 1846, n°. 74, 28 Januarij 1847, n°. 2, en 12 Maart 1850, n°. 32, te vernietigen.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 2den Julij 1851.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

THORBECKE.

Uitgegeven den *tienden* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. C. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 88.) *BESLUIT van den 13den Julij 1851, bepalende de plaatsing in het* Staatsblad *van de met* Belgie *gesloten overeenkomst, tot wijziging van art. 22 van het Reglement omtrent de Scheepvaart op het* Kanaal van Terneuzen.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken, dd°. 11 Julij 1851, n°. 22.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat de overeenkomst, welke op den 24sten April jl. te *'s Hage*, tusschen *Nederland* en *Belgie* is gesloten, tot wijziging van art. 22 van het Reglement van den 20sten Mei 1843, betrekkelijk de Scheepvaart op het *Kanaal van Terneuzen*, met en benevens dit besluit in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 13den Julij 1851.

WILLEM.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
VAN SONSBEECK.

Uitgegeven den *vier en twintigsten* Julij 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

VERTALING.

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden en Zijne Majesteit de Koning der Belgen, nuttig geöordeeld hebbende art. 22 van het reglement van 20 Mei 1843, betreffende de vaart op het kanaal van Terneuzen, waarbij de *stoomvaart* op dat kanaal verboden wordt, door eene bijzondere overeenkomst te wijzigen, hebben tot hunne gevolmagtigden ten dien einde benoemd, te weten:

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden,

den heer Herman van Sonsbeeck, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Ridder Grootkruis der Orde van de Poolster van Zweden, Hoogstdeszelfs Minister van Buitenlandsche Zaken,

en Zijne Majesteit de Koning der Belgen,

den Luitenant-Generaal Baron Willmar, Commandeur van Hoogstdeszelfs Orde, Grootkruis der Orde van de Eikenkroon, Grootkruis der Orde van den Ernestinischen tak van het Huis van Saksen, Grootkruis der Orde van Hendrik den Leeuw, Grootkruis der Orde van Albert den Beer, Commandeur der Orde van het Legioen van Eer, Hoogstdeszelfs buitengewoon Gezant en gevolmagtigd Minister bij het Hof der Nederlanden;

dewelke, na hunne in goeden en behoorlijken vorm bevonden volmagten te hebben uitgewisseld, wegens de volgende artikelen zijn overeengekomen:

Art. 1.

De stoomvaart op het kanaal van Terneuzen zal voortaan geöorloofd zijn, maar uitsluitend met schroefstoombooten.

N°. 88.

Sa Majesté le Roi des Pays-Bas et Sa Majesté le Roi des Belges, ayant jugé utile de modifier par une convention spéciale, l'art 22 du Réglement relatif à la navigation sur le canal de Terneuzen, du 20 Mai 1843, interdisant la navigation à vapeur sur ce canal, ont nommé à cet effet pour Leurs Plénipotentiaires savoir :

S. M. le Roi des Pays-Bas, le sieur Herman van Sonsbeeck, Chevalier de l'Ordre du Lion Néerlandais, Grand-Croix de l'Ordre de l'Etoile Polaire de Suède, Son Ministre des Affaires Etrangères,

et S. M. le Roi des Belges, le Luitenant-Général Baron Willmar, Commandeur de Son Ordre, Grand-Croix de l'Ordre de la Couronne de Chêne, Grand-Croix de l'Ordre de la branche Ernestine de la Maison de Saxe, Grand-Croix de l'Ordre du mérite Civil de Saxe, Grand-Croix de l'Ordre de Henri le Lion, Grand-Croix de l'Ordre d'Albert l'Ours, Commandeur de l'Ordre de la Légion d'Honneur, Son Envoyé extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près la Cour des Pays-Bas ;

lesquels, après avoir échangé leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants :

Art. 1.

La navigation à vapeur sera désormais permise sur le canal de Terneuzen, mais exclusivement avec des bateaux à hélices.

Art. 2.

De stoombooten zullen echter met geene grootere snelheid dan van twaalf mijlen in het uur mogen varen.

Iedere der hooge contracterende partijen zal voor elk bijzonder geval zoodanig maximum van snelheid, beneden de bovengemelde grens bepalen, als zij oorbaar zal achten op dat gedeelte van het kanaal van Terneuzen, hetwelk tot haar grondgebied behoort.

Art. 3.

Ten einde eene of meerdere schroefstoombooten op het kanaal te mogen doen varen, moet men daartoe vooraf de vergunning van de eene en de andere Regering gevraagd en verkregen hebben.

De aanvragen om vergunning zullen uitdrukkelijk moeten aanwijzen: de booten, welke de aanvragers voornemens zijn het kanaal te doen bevaren, en bepaald opgeven het maximum van diepgang, en de middellijn van de schroeven dier booten, alsmede den aard van het vervoer, waartoe zij bestemd zijn.

Geen stoomboot zal tot eenige andere dienst op het kanaal gebruikt mogen worden, dan die waarvoor de magtiging verleend is, tenzij uit kracht van eene nieuwe vergunning, ten dien einde van de beide Regeringen gevraagd en verkregen.

Art. 4.

De tegenwoordig bestaande of voor het vervolg in het eene en het andere land in te voeren bepalingen, met betrekking tot de daarstelling van en het toezigt over de

Art. 2.

Les bateaux à vapeur ne pourront toutefois naviguer avec une vitesse supérieure à douze kilomètres à l'heure. Chacune des hautes parties contractantes fixera dans chaque cas particulier, tel maximum de vitesse au-dessous de la limite susmentionnée, qu'elle croira convenir sur la partie du canal de Terneuzen appartenant à son territoire.

Art. 3.

Pour pouvoir faire naviguer sur le canal un ou plusieurs bateaux de l'espèce, il faut au préalable en avoir demandé et obtenu concession de l'un et de l'autre gouvernement.

Les demandes en concession devront désigner expressément les bateaux que les demandeurs se proposent de faire naviguer sur le canal, et faire connaître spécialement le maximum du tirant d'eau et le diamètre des hélices de ces bateaux, ainsi que la nature des transports auxquels ils sont destinés.

Aucun bateau à vapeur ne pourra être employé à un autre service sur le canal, que celui pour lequel l'autorisation aura été accordée, si ce n'est en vertu d'une nouvelle concession demandée et obtenue à cet effet des deux Gouvernements.

Art. 4.

Les dispositions actuellement existantes ou à introduire par la suite dans l'un et l'autre pays, par rapport à l'établissement et à la surveillance des chaudières et machines

stoomketels en stoomwerktuigen, zullen van toepassing zijn op de werktuigen en op de beweegkracht uitoefenende toestellen der stoombooten, aan welke toegelaten wordt op het kanaal te varen.

Art. 5.

Het gedeelte der booten, waar zich het werktuig en de voortstuwende toestellen bevinden, zal van het overige gedeelte der booten afgescheiden moeten zijn door plankenbeschotten, stevig vervaardigd, en geheel belegd met bladijzer ter dikte van eene Nederlandsche streep, en met de randen over elkander liggende.

Art. 6.

Het verdek der booten zal voorzien moeten zijn van leuningen of eene verschansing van genoegzame hoogte voor de veiligheid der passagiers.

Art. 7.

De booten zullen voorzien moeten zijn van eene reddingsloep, waarvan de lengte en breedte respectivelijk niet minder zullen mogen zijn dan 4.00 en 1.60 ellen Nederlandsch.

Er zal aan boord moeten zijn eene reddingboei van kurk, tien à vijftien pond Ned. zwaar, aan den achtersteven hangende, alsmede eene zich in goeden staat bevindende bijl, binnen het bereik van den stuurman.

Insgelijks zal er in iedere boot eene rookdoos aanwezig moeten zijn, om des noods hulp te kunnen verleenen aan lieden, die in staat van bedwelming uit het water zouden

à vapeur, seront applicables aux machines et appareils moteurs des bateaux à vapeur, admis à naviguer sur le canal.

Art. 5.

La partie des bateaux où se trouveront la machine et les appareils moteurs, devra être séparée du reste des bateaux par des cloisons en planches, solidement établies et entièrement revêtues de feuilles de tôle d'un milimètre d'épaisseur et posées à recouvrement.

Art. 6.

Le pont des bateaux devra être garni de gardes corps ou de bastingues, d'une hauteur suffisante pour la sureté des passagers.

Art. 7.

Les bateaux devront être munis d'un canot de sauvetage, dont la longueur et la largeur ne pourront respectivement être de moins de 4m00 et de 1m60.

Il y aura à bord une bouée de sauvetage en liège, du poids de dix à quinze kilogrammes, suspendue à l'arrière et une hâche en bon état à portée du timonier.

Il y aura également dans chaque bateau une boîte fumigatoire pour qu'on puisse au besoin administrer des secours aux personnes qui seraient retirées de l'eau en état

worden gehaald. Die doos zal gelijksoortig moeten zijn met die, welke gebruikt worden voor het verleenen van openbaar hulpbetoon aan bedwelmden.

Art. 8.

De booten zullen voorzien zijn van twee ankers en van voldoende ankertouwen.

Deze ankers zullen voortdurend gereed moeten wezen om des noods dadelijk te kunnen vallen.

Art. 9.

Er zal ten allen tijde aan boord der booten een register voorhanden moeten zijn, waarvan alle bladzijden door den Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of door den Gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen gekanteekend en gewaarmerkt zullen zijn, en waarop de passagiers de bevoegdheid zullen hebben hunne aanmerkingen op te teekenen, voor zooveel betreft den gang der boot, de avarijen of ongevallen hoe ook genaamd en het gedrag van de bemanning.

Dit register zal aan de gewestelijke of gemeente-overheden, aan de beämbten van den waterstaat en van de bruggen en wegen, met de dienst van het kanaal van Terneuzen belast, zo odikwijls zij zulks verlangen, vertoond moeten worden.

Art. 10.

Er zal altijd aan boord van iedere stoomboot zijn:

1°. een kapitein,

d'asphyxie. Cette boîte devra être conforme à celles qui sont employées pour l'administration des secours publics aux asphyxiés.

Art. 8.

Les bateaux seront pourvus de deux ancres et de cordes d'amarre suffisantes.

Ces ancres devront constamment être disposées, pour être, au besoin, mouillées immédiatement.

Art. 9.

Il devra y avoir en tout temps, à bord des bateaux, un registre dont toutes les pages seront côtées et paraphées par le Commissaire Royal dans la province de Zélande ou par le Gouverneur de la province de la Flandre Orientale, et sur lequel les passagers auront la faculté de consigner leurs observations, en ce qui concerne la marche du bateau, les avaries ou accidents quelconques, et la conduite de l'équipage.

Ce registre devra être présenté aux autorités provinciales et communales, aux agents du waterstaat et des ponts et chaussées chargés du service du canal de Terneuzen, chaquefois qu'ils le demanderont.

Art. 10.

Il y aura toujours à bord de chaque bateau :

1°. un capitaine,

2°. een genoegzaam aantal manschappen,

3°. een machinist,

4°. een of meerdere stokers.

Art. 11.

De kapitein is verantwoordelijk voor de handhaving van de goede orde en van de politie aan boord van zijne boot.

Art. 12.

De machinist is belast met het toezigt over en de leiding van de machinerie; hij zal bijzonder met de grootste zorg moeten waken, dat de toevoer van water naar de ketels goed geschiede, en elk oogenblik tegen het verbruik van stoom en alle ander verlies van water opwege, opdat in geen geval de wanden der ketels gloeijend kunnen worden. Hij zal de stokers besturen.

De machinist en de stokers zullen, ieder voor zooveel hem betreft, bij de behandeling der machine en van het vuur, al de maatregelen van voorzorg in acht nemen, bij de wetten en reglementen op dat stuk voorgeschreven.

Art. 13.

Alle inscheping en ontscheping van reizigers zal geschieden door middel van eene kleine brug van het schip op de kade gelegd en aan beide zijden met leuningen voorzien.

Het gebruik van losse planken is bepaald verboden.

2°. des hommes d'équipage en nombre suffisant,

3°. un mécanicien,

4°. un ou plusieurs chauffeurs.

Art. 11.

Le capitaine est responsable du maintien du bon ordre et de la police à bord de son bateau.

Art. 12.

Le mécanicien est chargé de la surveillance et de la conduite de l'appareil moteur; il veillera notamment avec le plus grand soin à ce que l'alimentation des chaudières se fasse bien et compense à chaque instant la dépense de la vapeur et toutes les pertes d'eau, afin qu'en aucun cas les parois des chaudières ne puissent rougir. Il dirigera les chauffeurs.

Le mécanicien et les chauffeurs devront, chacun en ce qui le concerne, observer pour la conduite des machines et celle du feu, toutes les mesures de précaution, prescrites par les lois et réglements sur la matière.

Art. 13.

Tout embarquement et débarquement de voyageurs se fera au moyen d'un petit pont jeté du bateau sur le quai et garni de rampes des deux côtés.

L'usage de simples planches est formellement interdit.

Art. 14.

De kapiteins zullen den gang der booten moeten doen verminderen in het voorbijvaren van beweegbare bruggen, bij het naderen van sluizen, alsmede wanneer zij varen, hetzij langs schepen of vlotten, die voor anker of aan wal liggen of die varen, hetzij langs kanaalwerken waaraan nog geärbeid wordt.

Zij zullen gehouden zijn zich te gedragen naar hetgeen de beämbten, met de dienst van het kanaal belast, hun zullen voorschrijven in het belang, hetzij van het behoud van het kanaal, hetzij van de vaart in het algemeen.

Art. 15.

De kapiteins zullen de klok doen luiden bij het naderen van bruggen, sluizen en van aanlegplaatsen, alsmede van alle plaatsen, waar de ontmoeting van twee booten ongelukken zoude kunnen veroorzaken.

Art. 16.

Telkens wanneer, gedurende de reize, de kapitein der stoomboot passagiers of goederen zal moeten in- of ontschepen, zal hij de werking der schroeven geheel moeten doen ophouden.

Art. 17.

Wanneer eene stoomboot schepen, door menschen of paarden voortgetrokken, ontmoet, zal zij langs den overkant van het lijnpad moeten houden.

Art. 14.

Les capitaines devront ralentir la marche des bateaux au passage des ponts mobiles, à l'approche des écluses, et lorsqu'ils passeront, soit près de bateaux ou de trains stationnant ou garés ou en marche, soit à proximité de travaux en cours d'exécution sur le canal.

Ils seront tenus de se conformer à ce que les agents chargés du service du canal leur prescriront dans l'intérêt, soit de la conservation du canal, soit de la navigation en général.

Art. 15.

Les capitaines feront sonner la cloche à l'approche des ponts, des écluses et des ports de débarquement, ainsi que de tous les endroits où la rencontre de deux bateaux pourrait occasionner des accidents.

Art. 16.

Toutes les fois que, durant le trajet, le capitaine du bateau à vapeur aura à prendre ou à débarquer des voyageurs ou des marchandises, il devra faire cesser entièrement le jeu des hélices.

Art. 17.

Lorsqu'un bateau à vapeur rencontrera des bateaux tirés par des hommes ou des chevaux, il devra prendre le bord opposé au chemin de halage.

Art. 18.

Het is uitdrukkelijk verboden, onder welk voorwendsel en met welk doel ook, de veiligheidskleppen te bezwaren, en de machine onder eene hoogere drukking te doen werken, dan die, welke in de acte van vergunning of in het proces-verbaal van de opneming der ketels is aangeduid.

Het is daarenboven verboden de booten met eene grootere snelheid te doen varen, dan die in de acte van vergunning bepaald is.

Art. 19.

Op het oogenblik van het vertrek en der aankomst van de stoombooten, zullen de beämbten met de politie belast, zich het register, bij art. 9 voorgeschreven, kunnen doen voorleggen. Zij zullen zich overtuigen van de tegenwoordigheid aan boord van den kapitein, van den machinist en van de stokers.

Art. 20.

De eigenaars van stoombooten zullen, wanneer het van hen gevorderd wordt, hunne dienst staken, opdat de overheid het onderzoek instelle, dat zij noodig zoude oordeelen in het belang van de algemeene veiligheid.

Art. 21.

De beide Regeringen behouden zich de bevoegdheid voor, de vergunning in te trekken wegens veroorzaakte ongelukken of doorgaande onvoorzigtigheden door den

Art. 18.

Il est expressément défendu, sous quelque prétexte et dans quelque but que ce soit, de surcharger les soupapes de sûreté et de faire fonctionner la machine sous une pression supérieure à celle qui est indiquée dans l'acte de concession ou dans le procès-verbal de vérification des chaudières.

Il est en outre défendu de faire marcher les bateaux avec une plus grande vitesse que celle fixée par l'acte de concession.

Art 19.

Au moment du départ et de l'arrivée des bateaux à vapeur, les fonctionnaires chargés de la police pourront se faire présenter le registre prescrit par l'article 9. Ils s'assureront de la présence à bord du capitaine, du mécanicien et des chauffeurs.

Art. 20.

Les propriétaires de bateaux à vapeur devront, lorsqu'ils en seront requis, suspendre leur service, pour que l'autorité fasse les visites qu'elle jugerait nécessaires dans l'intérêt de la sûreté publique.

Art. 21.

Les deux gouvernements se réservent la faculté de retirer la concession, à raison des accidents causés ou des imprudences habituellement commises par le capitaine, l'équipage

kapitein, de bemanning of door den eigenaar van eene stoomboot begaan; zoo ook, wanneer de kapitein en de bemanning zich niet gedragen naar de reglementen, vast te stellen om zich te verzekeren, dat het maximum van snelheid, bij de vergunning bepaald, niet te boven gegaan worde; daarenboven zullen de kapitein, de bemanning en de eigenaar, wanneer zij de bepalingen van de tegenwoordige overeenkomst overtreden, gestraft worden met eene boete, die de honderd gulden niet te boven zal kunnen gaan en niet minder zal zijn dan tien gulden, of met eene gevangenisstraf van minstens eenen dag en meestens van veertien dagen, of eindelijk met eene boete en eene gevangenisstraf gezamenlijk, maar die respectivelijk het bepaalde maximum niet zullen kunnen te boven gaan, voor zoover althans de van kracht zijnde wetten of reglementen geene andere bijzonder toepasselijke straffen vastgesteld hebben.

Art. 22.

De overtredingen zullen geconstateerd worden door de beämbten met de politie en het toezigt over het kanaal belast, door de gendarmerie en de maréchaussée en door de plaatselijke beämbten. Hunne processen-verbaal zullen moeten opgemaakt worden, onder verpligting van den eed, dien zij afgelegd hebben bij hunne indiensttreding, of wel binnen de 48 uren moeten bevestigd worden, ten overstaan van de gemeente-overheid, binnen welker gebied de overtreding geconstateerd zal zijn. Alsdan zullen de processen-verbaal geloof verdienen, tot dat het tegendeel bewezen zij.

De plaatselijke overheden der gemeenten, die aan de oevers van het kanaal liggen, de gendarmerie en de maré-

ou le propriétaire d'un bateau à vapeur, comme aussi lorsque le capitaine et l'équipage ne se conforment pas aux réglements à établir pour s'assurer que le maximum de vitesse fixé par la concession n'est pas dépassé ; en outre le capitaine, l'équipage et le propriétaire, s'ils contreviennent aux dispositions de la présente convention, seront punis d'une amende qui ne pourra excéder cent florins, ni être moindre de dix florins, ou d'un emprisonnement d'un jour au moins et de quatorze jours au plus, ou enfin d'une amende et d'un emprisonnement réunis, mais qui ne pourront respectivement excéder le maximum qui vient d'être indiqué, pour autant toutefois que les lois ou les réglements en vigueur n'aient pas déterminé d'autres peines qui soient spécialement applicables.

Art. 22.

Les contraventions seront constatées par les employés préposés à la police et à la surveillance du canal, par la gendarmerie et la maréchaussée et par les agents locaux. Leurs procès-verbaux devront être rédigés sous l'obligation du serment qu'ils ont prêté en entrant en fonctions, ou bien affirmés dans les 48 heures, devant l'autorité communale dans le ressort de laquelle la contravention aura été constatée. Dès-lors ces procès-verbaux feront foi jusqu'à la preuve contraire.

Les autorités locales des communes riveraines du canal, la gendarmerie et la maréchaussée et tous autres officiers de

chaussée en alle andere officieren van de openbare magt, zullen gehouden zijn, des gevorderd, den sterken arm te leenen voor de uitvoering van de bepalingen, in de tegenwoordige overeenkomst vervat.

Art. 23.

Behoudens de wijzigingen door de bovenstaande bepalingen gemaakt in art. 22 van het reglement betreffende de vaart op het kanaal van Terneuzen, overeengekomen te Antwerpen den 20sten Mei 1843, zullen alle bepalingen van bovengenoemd reglement van kracht blijven, en hare volle en geheele uitwerking behouden.

Art. 24.

De tegenwoordige overeenkomst zal bekrachtigd worden, en de bekrachtigingen zullen te 's Gravenhage uitgewisseld worden, binnen den tijd van twee maanden, of zoo mogelijk vroeger.

Ter oorkonde waarvan de wederzijdsche gevolmagtigden de tegenwoordige overeenkomst hebben geteekend en met hunne cachetten bezegeld.

Gedaan te 's Gravenhage, in dubbel origineel, den 24sten April van het jaar der genade een duizend acht honderd een en vijftig.

(*L. S.*) VAN SONSBEECK. (*L. S.*) WILLMAR.

De Minister van Buitenlandsche Zaken verklaart, dat de bovenstaande overeenkomst, welke bij de wet van 16 Junij

la force publique seront tenus, étant à ce requis, de prêter main forte pour l'exécution des dispositions contenues dans la présente convention.

Art. 23.

Sauf les modifications portées par les dispositions qui précèdent à l'art. 22 du réglement relatif à la navigation du canal de Terneuzen, convenu à Anvers le 20 Mai 1843, toutes les dispositions du réglement prémentionné resteront obligatoires et continueront à ressortir leur plein et entier effet.

Art. 24.

La présente convention sera ratifiée et les ratifications seront échangées à la Haye, dans l'espace de deux mois ou plustôt si faire se peut.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente convention et y ont apposé leurs cachets.

Fait à la Haye, en double original, le vingt quatre Avril de l'an de grâce mil huit cent cinquante et un.

(*L. S.*) VAN SONSBEECK. (*L. S.*) WILLMAR.

1851 (*Staatsblad* n°. 58) is goedgekeurd, *en* door Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden *en* door Zijne Majesteit den Koning der Belgen is bekrachtigd den twee en twintigsten Junij des jaars achttien honderd een en vijftig; mitsgaders, dat de uitwisseling der acten van bekrachtiging op den elfden Julij daaraanvolgende, te 's Gravenhage heeft plaats gehad.

VAN SONSBEECK.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 89.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Abraham Daenius.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Abraham Daenius*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Abraham Daenius*, doctor in de letteren, conrector aan het gymnasium te *Assen*, geboren te *Emden* (Koningrijk *Hanover*), wonende te *Assen* (provincie *Drenthe*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 90.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Hendrik Casper Averes.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Hendrik Casper Averes*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Hendrik Casper Averes*, geboren te *Nordhorn* (Koningrijk *Hanover*), deurwaarder bij het kantongeregt te *Ootmarssum* (provincie *Overijssel*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriele Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 91.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Carl Friedrich Caesar Scheurer.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Carl Friedrich Caesar Scheurer*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Carl Friedrich Caesar Scheurer*, 1sten Luitenant der infanterie, geboren te *Dillenburg* (hertogdom *Nassau*), woonachtig te *Bergen op Zoom* (provincie *Noordbrabant*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 92.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Philip John Henry Hayward.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Philip John Henry Hayward*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Philip John Henry Hayward*, Ingenieur van den Waterstaat, geboren te *London* (Koningrijk *Groot-Brittannie*), wonende te *Alkmaar* (provincie *Noordholland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 93.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Heinrich Gustav Knorre.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Heinrich Gustav Knorre*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Heinrich Gustav Knorre*, zeehandelaar, geboren te *Hamburg*, wonende te *Leeuwarden* (provincie *Friesland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 94.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Johann Heinrich Joseph Driessen.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Johann Heinrich Joseph Driessen*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Johann Heinrich Joseph Driessen*, fabrikant, geboren te *Bochold* (Koningrijk *Pruissen*), wonende te *Aalten* (provincie *Gelderland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 95.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Aeilt Wumkes.

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Aeilt Wumkes*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Aeilt Wumkes*, fabrikant, geboren te *Klein Midlum* (Koningrijk *Hanover*), wonende te *Joure* (provincie *Friesland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. C. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 96.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Benjamin Bleckmann.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Benjamin Bleckmann*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Benjamin Bleckmann*, expediteur en commissionnair, geboren te *Ronsdorf* (Koningrijk *Pruissen*), wonende te *Arnhem* (provincie *Gelderland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 97.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Emil Gustav Bube.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Emil Gustav Bube*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Emil Gustav Bube*, geboren te *Molsdorf* (hertogdom *Saksen-Coburg* en *Gotha*), 1sten Luitenant bij het 5de regiment infanterie, wonende te *Vlissingen* (provincie *Zeeland*),

Art. 2,

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 98.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Herman Bernard Wilmes.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ, ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Herman Bernard Wilmes*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Herman Bernard Wilmes*, touwslager, geboren te *Messingen* (Koningrijk *Hanover*), wonende te *Alblasserdam* (provincie *Zuidholland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 99.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Jean Chevalier.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Jean Chevalier*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Jean Chevalier*, logementhouder, geboren te *Genève* (*Zwitserland*), wonende te *'s Hertogenbosch* (provincie *Noordbrabant*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. C. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 100.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Johannes Andreas Lungen.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Johannes Andreas Lungen*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Johannes Andreas Lungen*, geboren te *Schelsen* (Koningrijk *Pruissen*), wonende te *Aarle-Rixtel* (provincie *Noordbrabant*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 101.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Wilhelm Friedrich Meerwein.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Wilhelm Friedrich Meerwein*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Wilhelm Friedrich Meerwein*, koopman, geboren te *Ettlingen* (Groot-Hertogdom *Baden*), wonende te *Amsterdam* (provincie *Noordholland*).

Art. 2,

Deze wet is verbindende met den dag harer plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 102.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Johann Valentin Forrer.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Johann Valentin Forrer*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Johann Valentin Forrer*, majoor-kommandant van het 2de bataillon des 3den regements infanterie, geboren te *Nesslau* (*Zwitserland*), wonende te *Leeuwarden* (provincie *Friesland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag harer plaatsing in het *Staatsblad.*

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 103.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Johann Georg Harms.

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Johann Georg Harms*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Johann Georg Harms*, gepasporteerd fourier bij het regiment rijdende artillerie, geboren te *Emden* (Koningrijk *Hannover*), wonende te *'s Gravenhage* (provincie *Zuidholland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag harer plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 104.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Lambertus Bernardus Gerhardus Gescher.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Lambertus Bernardus Gerhardus Gescher*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Lambertus Bernardus Gerhardus Gescher*, medicinae doctor, geboren te *Vreden* (Koningrijk *Pruissen*), wonende te *Leeuwarden* (provincie *Friesland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag harer plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 105.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Joannes Bernardus Bonke.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Joannes Bernardus Bonke*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Joannes Bernardus Bonke*, scheepsreeder, koopman en grondeigenaar, geboren te *Messingen* (Koningrijk *Hanover*), wonende te *Rotterdam* (provincie *Zuidholland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag harer plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 106.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Meier Reimann.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Meier Reimann*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Meier Reimann*, expediteur en commissionnair, geboren te *Minden* (Koningrijk *Pruissen*), wonende te *Arnhem* (provincie *Gelderland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag harer plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 107.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Loëp Levy.

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Loëp Levy*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Loëp Levy*, geboren te *Monjoie* (Koningrijk *Pruissen*), medicinae doctor, wonende te *Rotterdam* (provincie *Zuidholland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 108.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Carl Ludvig Stricker.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Carl Ludvig Stricker*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Carl Ludvig Stricker*, geboren te *Tranquebar* (kust van *Coromandel*), rentenier, wonende te *Amsterdam* (provincie *Noordholland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 109.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Isaac van Deen.

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Isaac van Deen*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Isaac van Deen*, medicinæ doctor, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, lid en secretaris der provinciale geneeskundige commissie in Overijssel, geboren te *Burgsteinfürt* (Koningrijk *Pruissen*), wonende te *Zwolle* (provincie *Overijssel*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 110.) *WET van den 19den Augustus* 1851, *houdende naturalisatie van* Hendrik Eilbracht.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Hendrik Eilbracht*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Hendrik Eilbracht*, geboren te *London* (Koningrijk *Groot-Brittannie*), 1sten luitenant bij het instructie-bataillon te *Kampen* (provincie *Overijssel*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 111.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Johannis Eilardus Janzen.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Johannis Eilardus Janzen*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Johannis Eilardus Janzen*, aannemer van openbare-werken, geboren te *Lindern* (Groot-hertogdom *Oldenburg*), wonende aan *den Helder* (provincie *Noordholland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. C. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 112.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Johannis Stephanus Janzen.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Johannis Stephanus Janzen*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Johannis Stephanus Janzen*, aannemer van openbare werken, geboren te *Lindern* (Groot-hertogdom *Oldenburg*), wonende aan *den Helder* (provincie *Noordholland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 113.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Peter Hoff.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Peter Hoff*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Peter Hoff*, notarisklerk, geboren te *Emmerick* (Koningrijk *Pruissen*), wonende te *Lichtenvoorde* (provincie *Gelderland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

M. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 114.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Gerardus Roelfs.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Gerardus Roelfs*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Gerardus Roelfs*, aannemer van openbare werken, geboren te *Wyler* (Koningrijk *Pruissen*), wonende te *Nederrijkswald*, gemeente *Groesbeek* (provincie *Gelderland*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 115.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Bartholomeus Sanders.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Bartholomeus Sanders*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Bartholomeus Sanders*, geboren te *Zyfflich* (Koningrijk *Pruissen*), grondeigenaar, lid van den raad en assessor der gemeente *Beuningen* (provincie *Gelderland*).

Art. 2,

Deze wet is verbindende van den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 116.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Henderikus Johannes Crüll.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Henderikus Johannes Crüll*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Henderikus Johannes Crüll*, geboren te *Ulsen* (Koningrijk *Hannover*), secretaris der gemeente *Hoogeveen* (provincie *Drenthe*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende van den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 117.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende naturalisatie van* Wenzellaus Grote.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Wenzellaus Grote*, aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Wenzellaus Grote*, koopman, geboren te *Linderen* (Groothertogdom *Oldenburg*), wonende te *Eindhoven* (provincie *Noordbrabant*).

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. C. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 118.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende goedkeuring van eene dading over eene domaniale zaak.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het in het belang van den Staat is, bij dading het geding te beëindigen, aanhangig voor den Hoogen Raad, tusschen den Staat en de erfgenamen van *Petronella Teenaert*, in leven grondeigenaresse te *Hulst*, omtrent den eigendom van schorren en aanwassen liggende onder de gemeente *Graauw en Langendam* in de provincie *Zeeland;*

En gelet hebbende op de wet van den 22sten December 1850 (*Staatsblad* n°. 99);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De dading tusschen den Staat en de erfgenamen van

Petronella Teenaert, ter beëindiging van het geding bestaande tusschen partijen omtrent den eigendom van de schorren en aanwassen, liggende onder de gemeente *Graauw en Langendam*, in de provincie *Zeeland*, wordt goedgekeurd zoodanig als zij blijkens de aan deze wet vastgehechte kopij van de akte, verleden voor den notaris *van der Horst Serlé*, te *Middelburg*, den 19den Maart 1851, is getroffen.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Financien,

VAN BOSSE.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

N°. 6713.

AKTE VAN DADING.

Voor mij, Dirk Johan van der Horst Serlé, notaris, gevestigd binnen de stad Middelburg, hoofdplaats van de provincie Zeeland, in tegenwoordigheid van de na te noemene getuigen, zijn verschenen:

de hoog welgeboren heer jonkheer mr. Diederik Gregorius van Teijlingen, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, directeur der registratie en domeinen voor de provincie Zeeland, wonende te Middelburg, handelende voor den Staat, als daartoe gemagtigd bij resolutie van Zijne Excellentie den Minister van Financien, de dato een en dertig Januarij achttien honderd een en vijftig, afdeeling Domeinen, numero honderd en vijftig, — ter eenre;

en de weledel gestrenge heer mr. Johannes Carolus van der Meer Mohr, advocaat en procureur bij de arrondissements-regtbank te Goes, wonende aldaar, in hoedanigheid van bijzondere gemagtigde van de gezamenlijke erfgenamen van wijlen Petronella Teenaert, gewoond hebbende te Hulst, te weten:

eerstelijk, van Anna Catharina Teenaert, grondeigenaresse, wonende te Hulst;

ten tweede, van Dorothea Teenaert, grondeigenaresse, mede te Hulst woonachtig;

ten derde, van Maria Anna Teenaert, weduwe van Franciscus Victor Schuerman, grondeigenaresse, insgelijks wonende te Hulst;

ten vierde, van Apolonia Teenaert, vroeger weduwe Pieter Augustinus de Poorter, thans gehuwd met Gijsbrecht

Staal, en van denzelven Gijsbrecht Staal, als in huwelijk hebbende genoemde Apolonia Teenaert, beiden grondeigenaren en wonende te Graauw;

ten vijfde, van Sophia Teenaert, particuliere, wonende te Hontenisse;

ten zesde, van Josephus Leopoldus Schuerman, landbouwer, wonende te Hulst;

ten zevende, van Sophia Charlotte Schuerman, stadsvroedvrouw, gehuwd met Richard Parmentier, koperslager, mitsgaders van denzelven Richard Parmentier, als genoemde Sophia Charlotte Schuerman in huwelijk hebbende, beiden wonende te Hulst;

ten achtste, van Goduard Charles Schuerman, timmerman, wonende te Hulst;

ten negende, van Paulina Victoria Schuerman, gehuwd met Adrianus Josiassen, kantoor-klerk, beiden wonende te Hulst, mitsgaders van denzelven Adrianus Josiassen, als genoemde Paulina Victoria Schuerman in huwelijk hebbende;

ten tiende, van Angelina Petronella Schuerman, particuliere, wonende te Hulst;

ten elfde, van Virginie Petronella Schuerman, gehuwd met Ludovicus Josephus Francies van Waesberghe, subontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen, beiden wonende te Clinge, mitsgaders van denzelven Ludovicus Josephus Francies van Waesberghe, als genoemde Virginie Petronella Schuerman in huwelijk hebbende;

en *ten twaalfde*, van Petrus Francies Schuerman, koperslager, wonende te Hulst;

blijkende de voorschreven magtiging uit eene akte van

lastgeving, gepasseerd voor den notaris Willem Seydlitz, residerende in de stad en kantons-hoofdplaats Hulst, in tegenwoordigheid van getuigen, den zes en twintigsten Februarij achttien honderd een en vijftig, denzelfden dag te Hulst geregistreerd, en waarvan een afschrift aan de minute dezer akte is vastgehecht, — ter andere zijde.

Welke heeren verschijnende personen, aan mij notaris bekend, ter afsnijding van verdere, reeds zoovele jaren geduurd hebbende en nog hangende procedures over na te meldene eigendommen, mitsgaders ter bespoediging van de bedijking derzelve, verklaarden in hunne respective betrekkingen te zijn overeengekomen tot het aangaan der navolgende dading:

Ten eerste. Het regtsgeding onlangs bij den Hoogen Raad, tusschen den Staat, als requirant van cassatie, en de genoemde erven Petronella Teenaert, als gerequireerden in voorschreven cas, aanhangig gemaakt, navolgens op den zestienden Mei laatstleden, door den deurwaarder de Ridder, aan de genoemde erven beteekende voorziening, wordt nu geschorst, en, in geval van goedkeuring als in art. tien, voor vervallen gehouden.

Ten tweede. De erven Petronella Teenaert staan aan den Staat af den vollen eigendom van de helft van al de schorren, aanwassen, gronden, slikken en water, door die erven bezeten wordende, en gelegen vóór den Willem-Hendrikspolder, gemeente de Graauw en Langendam, tusschen het haventje van de Graauw en de uitwatering van den Zandberg (Boerenmagazijn), kadastraal bekend ten name mejufvrouw Pieternella Teenaert, te Hulst, sectie C, numero acht (8), tot en met vier en twintig (24), zich ook uitstrekkende van af den dijk van genoemden polder tot aan het water der Wester-Schelde, en overzulks zoowel de helft van de schorren en aanwassen begrepen binnen de limieten, vermeld in de resolutie van president, raden en rekenmeesteren der Domeinen, van den dertigsten Mei achttien hon-

derd achttien, als daarbuiten, zonder eenig voorbehoud en met garantie voor alle reëele, hypothecaire, geprivilegieerde en andere bevoorregte schulden, mitsgaders aanspraken en lasten; waarborgende ook de Staat den vrijen vollen eigendom der overige helft aan de erven Pieternella Teenaert voormeld. Na de bedijking zal de voormelde helft der erven Pieternella Teenaert zich uitstrekken tot den teen van den dijk, binnendijks; blijvende de eigendom des nieuwen dijks, op den onderwerpelijken grond, ook voor de helft aan het Rijk en voor de helft aan de erven Teenaert eigendommelijk gemeen, en geheel aan het Rijk het na de bedijking overblijvende water der kadastrale perceelen vijftien bis, aan zijden van Melopolder en Kieldrecht, voor zoover derden daarop geene regtmatige aanspraak maken, waaromtrent de erven Teenaert niet garanderen.

Ten derde. De Staat komt in het genot der vruchten van genoemde helft, van den dag des aanvangs van de werkzaamheden tot de bedijking zelve, en deelt van dit tijdstip af in de lasten.

Ten vierde. 's Lands Regering geeft hare toestemming tot dadelijke bedijking, hetzij die bedijking alleen door de erven Teenaert, en die hun regt van hen ontleenen, 't zij door deze erven of hunne regtverkrijgenden gezamenlijk met den Staat en die hun regt van hem ontleenen, ook van andere gronden ondernomen wordt.

Aangaande het plan of den vorm van bedijking, komen deze partijen binnen drie maanden na de goedkeuring dezer dading door de wetgevende magt, overeen, ten einde geene vertraging te ondervinden.

Bij verder verschil doen drie deskundigen, benoemd en beëedigd als hierna, uitspraak ten gemeenen koste.

Ten vijfde. De Staat en die hun regt van denzelve erlangen, betalen gelijke helft in de bedijkingskosten en

gevolgen dier bepoldering, voor of van gemelde helft van de eigendommen in art. 2 omschreven. En ingeval meerdere gronden, dan die daar vermeld, onder dezelfde dijkagie mogten begrepen worden, zullen de lasten of kosten dier bedijking met den aankleve van dien en van voortdurend onderhoud der dijkagie als voren in dezelfde verhoudingen worden gedragen of gekweten.

Ten zesde. De gronden voor de dijken en aanwassen van dezelve in futuro blijven geheel aan den Staat; zullende echter de gronden voor het leggen en onderhouden der dijken van den nieuwen polder uit die voorgronden en aanwassen, ten naasten lage en minste schade, ten allen tijde zonder vergoeding kunnen gevlet, gehaald en aangebragt worden.

Ten zevende. Al het binnengedijkte, met uitzondering van het water der kadastrale perceelen vijftien bis, aan het slot van art. 2 bedoeld, wordt, naar regt en landsgebruik, na de beversching definitivelijk voor de helft en wederhelft als voorschreven, bij kaveling en loting eigendommelijk aangewezen of geattribueerd, onder overleg en medewerking van drie deskundigen, een door ieder der partijen en den derden door den kantonregter loci te benoemen, en allen door denzelven te beëedigen, ten verzoeke der eerst gereede partij.

Ten achtste. De voorbereidende zoowel als eigenlijke kosten van bedijking, met de gevolgen en aankleve van dien, worden door den Staat ook voor de helft, en door de erven Teenaert voor de wederhelft voorgeschoten.

Ten negende. De proceskosten van het tegenwoordig regtsgeding in eersten aanleg, in appel en voor den Hoogen Raad, zullen gecompenseerd zijn en blijven, en die dezer acte van dading door beide partijen, ieder voor de helft, worden betaald.

Ten tiende. Deze dading wordt onderworpen aan de goed-

keuring der wetgevende magt en alzoo van dezelve naar de wet afhankelijk gesteld.

Waarvan akte verleden binnen de stad Middelburg, ten woonhuize van den vorengemelden hoog welgeboren heer jonkheer mr. Diederik Gregorius van Teijlingen, in de Wagenaarstraat, wijk D, numero vier en tachtig, in tegenwoordigheid van Bastiaan Cornelis Heeroldt, schilder, en George Jacob Will, timmerman, beide wonende binnen de stad Middelburg, als getuigen bij mij notaris bekend.

En hebben de voornoemde heeren verschijnende personen, met de getuigen en mij notaris onmiddellijk na gedane voorlezing deze onderteekend, op heden den negentienden Maart achttien honderd een en vijfug.

(*Get.*) Van Teylingen, J. C. van der Mefr Mohr, B. C. Heeroldt, G. J. Will, D. J. van der Horst Serlé, *Notaris.*

Geregistreerd met een renvooi te Middelburg, den negentienden Maart achttien honderd een en vijftig, deel zes en vijftig, folio honderd zeven en vijftig, verso vak twee tot zeven; ontvangen voor regt van dading tachtig cents; bedragende met acht en dertig opcenten een gulden tien en een halve cents; houdende drie en een kwart blad. Dading: f o 80, 38 opcenten fo.30^{5}, f 1.10^{5}. De ontvanger, (*get.*) Willaart.

Verder volgt de vastgehechte volmagt:

In den jare achttien honderd een en vijftig, den zes en twintigsten van de maand Februarij,

compareerden voor mij, Willem Seydlitz, openbaar notaris, residerende in de stad en kantons-hoofdplaats Hulst, tweede judicieel arrondissement der provincie Zeeland, Koningrijk der Nederlanden in de tegenwoordigheid der na te noemen getuigen:

eerstelijk, Anna Catharina Teenaert, grondeigenaresse te Hulst;

ten tweede, Dorothea Teenaert, grondeigenaresse aldaar;

ten derde, Maria Anna Teenaert, weduwe van Francies Victor Schuerman, grondeigenaresse aldaar;

ten vierde, Apolonia Teenaert, vroeger weduwe Pieter Augustinus de Poorter, thans gehuwd met en geadsisteerd en geautoriseerd door Gijsbrecht Staal, mitsgaders dezelve Gijsbrecht Staal als genoemde Apolonia Teenaert in huwelijk hebbende en dezelve adsisterende en autoriserende, grondeigenaars te Graauw;

ten vijfde, Sophia Teenaert, particuliere te Hontenisse;

ten zesde, Josephus Leopoldus Schuerman, landbouwer te Hulst;

ten zevende, Sophia Charlotte Schuerman, stads-vroedvrouw, gehuwd met en geadsisteerd en geautoriseerd door Richard Parmentier, koperslager, mitsgaders dezelve Richard Parmentier, als genoemde Sophia Charlotte Schuerman in huwelijk hebbende en dezelve adsisterende en autoriserende, wonende te Hulst;

ten achtste, Goduard Charles Schuerman, timmerman aldaar;

ten negende, Paulina Victoria Schuerman, gehuwd met en geadsisteerd en geautoriseerd door Adrianus Josiassen, kantoor-klerk te Hulst, mitsgaders dezelve Adrianus Josiassen, als genoemde Paulina Victoria Schuerman in huwelijk hebbende, dezelve adsisterende en autoriserende;

ten tiende, Angelina Petronella Schuerman, particuliere te Hulst;

ten elfde, Virginie Petronella Schuerman, gehuwd met en geadsisteerd en geautoriseerd door Ludovicus Josephus Francies van Waesberghe, sub-ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Clinge, mitsgaders dezelve Ludovicus Josephus Francies van Waesberghe, als genoemde Virginie Petronella Schuerman in huwelijk hebbende, dezelve adsisterende en autoriserende;

ten twaalfde, Petrus Francies Schuerman, koperslager te Hulst;

allen aan mij notaris wel bekend; dewelke, als erfgenamen van na te melden Petronella Teenaert, en regthebbenden op nabeschreven eigendommen, verklaarden volkomen en geheele volmagt te geven aan den heer mr. Johannes Carolus van der Meer Mohr, advocaat en procureur bij de arrondissements-regtbank te Goes, wonende aldaar, om met den Staat, vertegenwoordigd door den hoog welgeboren heer jhr. mr. Diederik Gregorius van Teijlingen, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, directeur der registratie en domeinen voor de provincie Zeeland, wonende te Middelburg, handelende voor den Staat, of zoodanigen anderen ambtenaar als daartoe door denzelven, of door of van wege den Staat, mogt worden geautoriseerd, ingevolge resolutie van Zijne Excellentie den Minister van Finantien van den een en dertigsten Januarij achttien honderd een en vijftig, afdeeling Domeinen, numero een honderd vijftig, aan te gaan de navolgende dadingen daarvan acte in forma te verlijden, ter afsnijding van verdere, reeds zoovele jaren geduurd hebbende en nog hangende procedures over na te melden eigendommen, mitsgaders ter bespoediging van de bedijking derzelve; dienvolgens verklaarden de comparanten, dat het onderwerp en de voorwaarden dezer dading in de volgende hoofdpunten zijn begrepen:

Ten eerste. Het regtsgeding onlangs bij den Hoogen Raad, tusschen den Staat, als requirant van cassatie, en de genoemde erven Petronella Teenaert, als gerequireerden in voorschreven

cas, aanhangig gemaakt, navolgens op den zestienden Mei laatstleden, door den deurwaarder de Ridder, aan de genoemde erven beteekende voorziening, wordt nu geschorst, en in geval van de definitive dading voor vervallen verklaard.

Ten tweede. Wordt als grondslag van transactie aangenomen, dat de erven Pieternella Teenaert aan den Staat afstaan den vollen eigendom van de helft van alle de schorren, aanwassen, gronden, slikken en water door de erven bezeten wordende, en gelegen vóór den Willem-Hendrikspolder, gemeente de Graauw en Langendam, tusschen het Haventje van de Graauw en de uitwatering van den Zandberg (Boeren-magazijn), kadastraal bekend ten name van Mejufvrouw Pieternella Teenaert, te Hulst, sectie C, numero acht (8), tot en met vier en twintig (24), zich ook uitstrekkende van af den dijk van genoemden polder, tot aan het water der Wester-Schelde, en overzulks zoowel de helft van de schorren en aanwassen begrepen binnen de limieten vermeld in de resolutie van president, raden en rekenmeesteren der Domeinen van den dertigsten Mei achttien honderd en achttien, als daarbuiten, zonder eenig voorbehoud en met garantie voor alle reëele, hypothecaire, geprivilegieerde of andere bevoorregte schulden, mitsgaders aanspraken en lasten; waarborgende ook de Staat den vrijen vollen eigendom van de andere helft aan de erven Pieternella Teenaert voormeld. Na de bedijking zal de voormelde helft der erven Pieternella Teenaert, zich uitstrekken tot den teen des dijks, binnendijks; blijvende de eigendom des nieuwen dijks, op den onderwerpelijken grond, ook voor de helft aan het Rijk en voor de helft aan de erven Teenaert eigendommelijk gemeen, en geheel aan het Rijk het na de bedijking overblijvende water der kadastrale perceelen vijftien bis, aan zijde van Melopolder en Kieldrecht, voor zoover derden daarop geene regtmatige aanspraak maken, waaromtrent de erven Pieternella Tenaert niet garanderen.

Ten derde. De Staat komt in 't genot der vruchten van

genoemde helft van den dag des aanvangs van de werkzaamheden tot de bedijking zelve, en deelt van dit tijdstip af in de lasten.

Ten vierde. Bij het definitief verlijden of passeren der acte van transactie geeft of wordt 's Lands Regering geacht gegeven te hebben derzelver toestemming tot dadelijke bedijking, hetzij die alleen door de erven Teenaert, en die hun regt van hen ontleenen, 't zij door deze erven of hunne regtverkrijgenden gezamenlijk met den Staat, en die hun regt van hen ontleenen, ook van andere gronden ondernomen wordt. Aangaande het plan of den vorm van bedijking komen deze partijen binnen de drie maanden na de definitive conventie overeen, ten einde geene vertraging te ondervinden. Bij verder verschil doen drie deskundigen, benoemd en beëedigd als hierna, uitspraak ten gemeenen koste.

Ten vijfde. De Staat en die hun regt van denzelven erlangen betalen gelijke helft in de bedijkings-kosten en gevolgen dier bepoldering, voor of van gemelde helft van de eigendommen in art. 2 omschreven. En ingeval meerdere gronden, dan die daar vermeld, onder dezelve dijkagie mogten begrepen worden, zullen de lasten of kosten der bedijking met den aankleve van dien en van voortdurend onderhoud der dijkagie als voren in dezelfde verhouding worden gedragen of gekweten.

Ten zesde. De gronden voor de dijken en aanwassen van dezelve in futuro blijven geheel aan den Staat; zullende echter de gronden voor het leggen en onderhouden der dijken van den nieuwen polder, uit die voorgronden en aanwassen ten allen tijde zonder vergoeding kunnen gevlet, gehaald en aangebragt worden.

Ten zevende. Al het binnengedijkte, met uitzondering van het water der kadastrale perceelen vijftien bis, aan het slot

van art. 2 bedoeld, wordt, naar het regt en landsgebruik, na de beversching definitivelijk voor de helft en wederhelft als voorschreven, bij kaveling en loting eigendommelijk aangewezen of geattribueerd, onder overleg en medewerking van drie deskundigen, een door ieder der partijen en de derde door den kantonregter loci te benoemen en beëedigen, ten verzoeke der eerst gereede partij.

Ten achtste. De voorbereidende zoowel als eigenlijke kosten van bedijking, met de gevolgen en aankleve van dien, worden door den Staat ook voor de helft en door de erven Teenaert voor de helft voorgeschoten.

Ten negende. De proceskosten van het tegenwoordig regtsgeding in eersten aanleg, in appel en voor den Hoogen Raad zullen gecompenseerd zijn en blijven, en die der acte van transactie door beide partijen, ieder voor de helft, worden betaald.

Ten tiende. De dading wordt onderworpen aan de goedkeuring der wetgevende magt, en alzoo van dezelve naar de wet afhankelijk gesteld.

De comparanten verklaarden ten slotte deze lastgeving en dien ten gevolge te sluiten overeenkomst te approberen, nu voor alsdan, en voorts tot alles verder te zullen concurreren wat tot verdere daarstelling en uitvoering derzelve noodig zal wezen, den heer gemagtigde garanderende en toezeggende vergoeding van alle vroegere en latere verschotten, mitsgaders gemeriteerd en verder te meriteren salaris.

Waarvan akte den comparanten zijn voorgelezen.

Gedaan en gepasseerd in de stad Hulst, voorschreven, in de woning van den mede-comparant Adrianus Josiassen, ten voorhoofde gemerkt letter A numero 140, op

dag, maand en jaar in het hoofd dezer gemeld, in de tegenwoordigheid van de hiertoe verzochte en mij notaris wel bekende getuigen Johannes Emmanuel Janssen, kantoorbediende, en Pieter Antoon Brand, schoenmaker en herbergier, beiden wonende te Hulst, die deze akte, na de gezegde ter hunner presentie gedane voorlezing, met alle de comparanten, ter uitzondering van Anna Catharina, Dorothea en Apolonia Teenaert, welke verklaarden door ongeleerdheid niet te kunnen schrijven of naam teekenen, benevens mij notaris geteekend hebben.

(*Get.*) Maria Anna Teenaert, G. B. Staal, S. Teenaert, J. L. Schuerman, S. C. Schuerman, R. Parmentier, G. C. Schuerman, P. V. Schuerman, Josiassen, A. P. Schuerman, V. Schuerman, van Waesberghe, P. F. Schuerman; Janssens, P. A. Brand, Seydlitz, *Notaris*.

Geregistreerd te Hulst den zes en twintigsten Februarij achttien honderd een en vijftig, deel vijf en tachtig, blad een honderd twee, verso vak vijf, zes, zeven en acht, houdende twee bladen en geen renvooijen. Ontvangen tachtig cents voor hoofdregt, uitmakende met de acht en dertig opcenten een gulden tien en een halve cent, als : vast regt f o.80, 38 opcenten f o.30^{5} — f 1.10^{5}. De ontvanger, (*get.*) P. Pierssens.

Uitgegeven voor woordelijk gelijkluidend afschrift.

(*Get.*) Seydlitz, *Notaris*.

Gezien voor legalisatie der naamteekening van den heer Seydlitz, notaris, residerende te Hulst, arrondissement Goes,

provincie Zeeland, door ons president der arrondissements-regtbank te Goes voornoemd.

Goes, den derden Maart achttien honderd een en vijftig.

(*L. S.*) (*Get.*) F. N. VAN DER BILT.

Ter ordonnantie,

(*Get.*) P. v. DALEN.

Uitgegeven voor woordelijk gelijkluidend afschrift,

(*Get.*) D. J. VAN DER HORST SERLÉ, *Notaris.*

N°. 66. Gezien door ons president der arrondissements-regtbank te Middelburg, provincie Zeeland, ter legalisatie van het handteeken van den heer D. J. van der Horst Serlé, notaris, gevestigd binnen deze stad.

Middelburg, den 29sten Maart 1851.

(*Get.*) ADR. P. VAN DEINSE.

(*L. S.*) LANTSHEER, *Gr.*

Voor kopij conform,

De Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Financien,

(*Get.*) VAN HOYTEMA.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 119.) *WET van den 19den Augustus 1851, tot wijziging van Hoofdstuk VI der Staatsbegrooting van 1850.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten;

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken eener wijziging van het zesde hoofdstuk der begrooting van de staats-uitgaven voor het jaar 1850, betreffende het *Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz.*, vastgesteld bij de wet van den 29sten December 1849 (*Staatsblad* n°. 83);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

Artikel 13 van het VIde hoofdstuk der begrooting van de Staats-uitgaven voor het jaar 1850 (Kinder- school- en

academie-gelden bij de Hervormden, Lutherschen, Doopsgezinden en Remonstranten) wordt vermeerderd met f 3,300 (*drie duizend drie honderd gulden*), en mitsdien gebragt op f 160,900 (*honderd zestig duizend negen honderd gulden*); daarentegen wordt artikel 23 van hetzelfde hoofdstuk over het jaar 1850 (Pensioenen) verminderd met eene gelijke som van f 3,300, en mitsdien gebragt op f 192,219 (*honderd twee en negentig duizend twee honderd negentien gulden*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie, voorloopig belast met het bestuur van het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst, enz.

N. V. ROSENTHAL.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 120.) *WET van den 19den Augustus 1851, houdende vaststelling van een nieuw artikel op de IVde afdeeling van het VIIIste Hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1850.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat eene wettelijke aanwijzing wordt gevorderd tot het verevenen van de, door het Departement van Marine aan de Koninklijke Militaire Academie te *Breda* verschuldigde geldelijke bijdrage voor de opleiding der adelborsten voor de Marine, welke sedert den eersten September des vorigen jaars bij die inrigting plaats heeft, en zulks over het tijdvak van den eersten September tot den laatsten December 1850;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De IVde afdeeling van het VIIIste hoofdstuk der begrooting voor de staatsuitgaven voor het dienstjaar 1850,

betreffende het Departement van Marine, vastgesteld bij de wet van den 29sten December 1849 (*Staatsblad* n°. 85), wordt aangevuld met een nieuw artikel 23*a*, onder de navolgende omschrijving:

» Bijdrage der Marine aan de Militaire Academie te *Breda*,
» in de kosten van opleiding voor 's Rijks zeedienst van
» bij die inrigting geplaatste adelborsten f 4967.84 (*vier*
» *duizend negen honderd zeven en zestig gulden, vier en tachtig*
» *cents*)."

Art. 2.

De post van *Kosten van het Maritime Instituut te Medemblik*, voorkomende onder art. 23 van het voorschreven hoofdstuk der begrooting, wordt verminderd met *vier duizend negen honderd zeven en zestig gulden, vier en tachtig cents* (*f* 4967.84), en mitsdien gebragt tot een bedrag van *zes en veertig duizend zeven honderd twee en vijftig gulden, zes en zestig cents* (f 46,752.66).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,
ad interim Minister van Marine,

VAN SPENGLER.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 121.) *WET van den 19den Augustus 1851, bevattende eene wijziging in de omschrijving van het 14de artikel, Vde afdeeling van het Xde hoofdstuk der Staatsbegrootingen voor 1850 en 1851.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de opleiding der adelborsten voor de Marine, welke sedert den 1sten September des vorigen jaars plaats heeft op de Koninklijke Militaire Academie te *Breda*, eene wijziging noodzakelijk maakt in de omschrijving van de artikelen van uitgaaf, voor laatstgemelde inrigting voorkomende in het Xde hoofdstuk der staatsbegrootingen over de jaren 1850 en 1851;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedge-

vonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De omschrijving van het 14de artikel (*Tractementen, soldijen, toelagen en verdere kosten, na aftrek van de bijdragen der kadets*) der Vde afdeeling (*Militaire Academie*) van het Xde hoofdstuk der staatsbegrooting voor den jare 1850, vastgesteld bij de wet van 29 December 1849 (*Staatsblad* n°. 88), wordt gewijzigd als volgt:

» Tractementen, soldijen, toelagen en verdere kosten, » na aftrek van de bijdragen, zoo door het Departement van » Marine te verstrekken, als die, voor de opleiding der » kadets en adelborsten betaald wordende".

Art. 2.

De omschrijving van het 14de artikel (*Tractementen, soldijen, toelagen en verdere kosten, na aftrek van de bijdragen der kadets*) der Vde afdeeling (*Militaire Academie*) van het Xde hoofdstuk der staatsbegrooting voor den jare 1851, vastgesteld bij de wet van 31 December 1850 (*Staatsblad* n°. 111), wordt gewijzigd als volgt:

» Tractementen, soldijen, toelagen en verdere kosten, na » aftrek van de bijdragen, zoo door het Departement van » Marine te verstrekken, als die, voor de opleiding der » kadets en adelborsten betaald wordende".

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriele Departementen, Autori-

teiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 19den Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

VAN SPENGLER.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 122.) *WET van den 22sten Augustus 1851, houdende goedkeuring der additionele overeenkomst van 18/30 Junij ll., tot het handels- en scheepvaart-verdrag met* Griekenland *van 1843.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de additionele overeenkomst tot het tusschen Nederland en Griekenland bestaand tractaat van handel en scheepvaart van 10/22 Februarij (*Staatsblad* n°. 34), den 18/30 Junij ll., tusschen de Nederlandsche en Grieksche gevolmagtigden te Athene gesloten, wettelijke regten betreft;

Gelet op het laatste gedeelte van art. 57 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De additionele overeenkomst tot het tusschen Neder-

land en Griekenland bestaande handels- en scheepvaartverdrag van $^{10}/_{22}$ Februarij 1843 (*Staatsblad* n°. 34), welke overeenkomst den $^{18}/_{30}$ Junij 1851, te Athene, tusschen de Nederlandsche en Grieksche gevolmagtigden is gesloten, en welke alhier volgt, wordt goedgekeurd.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriele Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 22sten Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Buitenlandsche Zaken.

VAN SONSBEECK.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

Sa Majesté le Roi des Pays-Bas, d'une part, et Sa Majesté le Roi de Grèce, d'autre part, dans le but d'étendre encore les relations de commerce et de navigation existant déjà entre Leurs Etats, ayant jugé utile de conclure une convention additionnelle au traité de commerce et de navigation du $^{10}/_{22}$ Février 1843, ont muni, à cet effet, de Leurs pleins-pouvoirs :

Sa Majesté le Roi des Pays-Bas, le sieur C. C. Travers, Son Consul-Général en Grèce, Chevalier de la Croix d'Or de l'Ordre Royal du Sauveur, etc.,

et Sa Majesté le Roi de Grèce, le Sieur Pierre Delijanni, Membre de la Chambre des Députés, Chevalier de la Croix d'Or de Son Ordre Royal du Sauveur, Grand'croix de l'ordre de Ste. Anne de Russie, Grand-commandeur de l'ordre des Guelfes de Hanovre, du Lion Néerlandais des Pays-Bas, du Christ de Portugal, de Charles III d'Espagne, de Danebrog de Danemark, décoré du Nichan Iftichar du Sultan, de 1re classe, Commandeur de l'ordre de la Légion d'Honneur de France, de celui des S. S Maurice et Lazare de Sardaigne, de l'Étoile Polaire de Suède, du Mérite Civil de Saxe, Chevalier des ordres de la Croix de Fer d'Autriche et de l'Aigle Rouge de Prusse, etc.;

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivans.

Art. 1.

Les deux hautes parties contractantes consentent à ce

que les avantages, accordés par les articles 6 et 7 du traité du $^{10}/_{22}$ Février 1843 aux navires respectifs, lors de la navigation directe entre les deux Royaumes, soient également appliqués aux navires Néerlandais qui d'un port, non situé dans le Royaume des Pays-Bas, arrivent dans un port Grec, et aux navires Grecs, qui d'un port, non situé dans le Royaume de la Grèce, arrivent dans un port Néerlandais, comme aussi réciproquement aux navires sous pavillon Néerlandais ou Grec qui partent d'un port de l'autre État pour se rendre dans un port étranger.

Art. 2.

Il est également convenu que le traitement à l'égal de la nation la plus favorisée, stipulé par les articles 2 et 11 du même traité, sera remplacé, pour tous les rapports qui y sont mentionnés, par le traitement à l'égal des nationaux, de sorte que, sous tous ces rapports, on sera assimilé de part et d'autre aux nationaux.

Art. 3.

Sa Majesté le Roi des Pays-Bas s'engage à accorder le traitement sur le pied des bâtiments nationaux aux bâtiments Grecs et à leurs importations et exportations dans les colonies et autres possessions des Pays-Bas hors de l'Europe. Toutefois le cabotage des Indes Néerlandaises demeure réservé au pavillon national.

En retour Sa Majesté le Roi de la Grèce s'engage à ne point percevoir sur les produits des colonies Néerlandaises un droit plus élevé que celui imposé aux produits exotiques similaires d'autre provenance et à ne point grever les produits de l'Asie, de l'Amérique, de l'Afrique et de

l'Australie, importés des ports Néerlandais, d'un droit plus fort que le droit imposé sur ces mêmes produits importés d'un autre port quelconque.

Art. 4.

En conséquence des dispositions de l'article premier ci-dessus, le second alinea de l'article septième y mentionné, ne trouve plus d'application, aussi longtemps que la présente convention sera en vigueur.

Art. 5.

La présente convention aura la même durée que le traité du $^{10}/_{22}$ Fevrier 1843, auquel elle se rapporte, et les ratifications en seront échangées à Athènes dans les trois mois à dater de la signature ou plus-tôt si faire se peut.

En foi de quoi les plénipotentiaires respectifs des deux hautes parties contractantes ont signé la présente convention et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait à Athènes, le $^{18}/_{30}$ Juin de l'an de grâce mil huit cent cinquante et un.

(*Get.*) C. C. TRAVERS. (*Get.*) P. DELIJANNI.

(*L. S.*) (*L. S.*)

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 123.) *WET van den 24sten Augustus 1851, houdende goedkeuring van de artikelen, wettelijke regten betreffende, van het tractaat van handel en scheepvaart, den 24sten Junij 1851, tusschen* Nederland *en* Sardinie, *te* 's Gravenhage *gesloten.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het tractaat van handel en scheepvaart, den 24sten Junij 1851 tusschen de Nederlandsche en Sardinische gevolmagtigden te 's Gravenhage gesloten, verschillende bepalingen, wettelijke regten betreffende, bevat;

Gelet op het laatste gedeelte van art. 57 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De artt. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14,

15, 16, 17 en 18 van het tractaat van handel en scheepvaart, den 24sten Junij 1851 te 's Gravenhage gesloten, tusschen de Nederlandsche en Sardinische gevolmagtigden, welk tractaat hier volgt, worden goedgekeurd.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 24sten Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

VAN SONSBEECK.

Uitgegeven den *vierden* September 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

Au nom de la très Sainte et Indivisible Trinité.

Sa Majesté le Roi des Pays-Bas et Sa Majesté le Roi de Sardaigne, désirant donner aux relations commerciales entre les pays, que la Providence a placés sous Leur tutelle, tout le développement dont elles sont susceptibles, et persuadés qu'un but aussi utile ne saurait être atteint qu'en faisant disparaître tous les obstacles, qui peuvent entraver le commerce et la navigation, ont résolu d'assurer réciproquement par un traité, dans toute leur étendue et dans toutes leurs conséquences, à Leurs populations, les bienfaits dérivant des actes législatifs, adoptés l'un dans les Pays-Bas, le 8 Août 1850, et l'autre en Sardaigne, le 6 Juillet de la même année, pour l'abolition des droits différentiels, et ont nommé à cet effet, Leurs plénipotentiaires, savoir :

Sa Majesté le Roi des Pays-Bas, le sieur Herman van Sonsbeeck, Chevalier de l'ordre du Lion Néerlandais, Grand'croix de l'ordre de l'Étoile Polaire de Suède, Son Ministre des Affaires Etrangères, et

Sa Majesté le Roi de Sardaigne, le comte Albert Lupi de Moirano de Montalto, Commandeur de son ordre réligieux et militaire de Saint Maurice et Saint Lazare, et de celui du Lion Néerlandais, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près de Sa Majesté le Roi des Pays-Bas.

lesquels, après avoir échangé leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Art. 1.

Il y aura liberté réciproque de commerce entre tous les États des hautes parties contractantes, et les sujets de chacune d'elles, dans toute l'extension des territoires de l'autre, jouiront des mêmes droits, privilèges, libertés, faveurs, immunités et exemptions, en matière de commerce, dont jouissent ou jouiront les nationaux.

Art. 2.

Toutes les marchandises et objets de commerce, soit productions du sol ou de l'industrie du Royaume de Sardaigne, soit de tout autre pays, dont l'importation dans les ports du Royaume des Pays-Bas, ses colonies et possessions, est ou sera légalement permise sur des bâtiments Néerlandais, pourront également y être importés sur des bâtiments Sardes, sans être assujettis à d'autres ou à de plus forts droits, de quelque dénomination que ce soit, que si les mêmes marchandises ou productions avaient été importées sur des bâtiments Néerlandais; et réciproquement, toutes les marchandises et objets de commerce, soit productions du sol ou de l'industrie du Royaume des Pays-Bas, ses colonies et possessions, soit de tout autre pays, dont l'importation dans le Royaume de Sardaigne est ou sera légalement permise sur des bâtiments Sardes, pourront également y être importés sur des bâtiments Néerlandais, sans être assujettis à d'autres ou à de plus forts droits, de quelque dénomination que ce soit, que si les mêmes marchandises ou

productions avaient été importées sur des bâtiments Sardes.

Cette égalité de traitement réciproque sera appliquée indistinctement, soit que ces marchandises arrivent directement de l'endroit de production, soit qu'elles arrivent d'un autre endroit quelconque.

D'ailleurs il est entendu que les produits des colonies Néerlandaises ne seront pas imposés plus fortement dans le Royaume de Sardaigne, que les produits similaires d'une autre provenance, et que les produits exotiques, importés d'un port Néerlandais dans un port Sarde, ne seront pas imposés plus fortement que les mêmes produits, importés d'un autre port quelconque.

Art. 3.

La même égalité de traitement réciproque aura lieu pour tout ce qui a trait aux exportations et transits, sans distinction de provenance ou de destination, et pour tout ce qui a égard aux primes, facilités et restitutions de droits, que la législation des deux pays a établis ou pourrait établir par la suite.

Art. 4.

Sa Majesté le Roi des Pays-Bas prend l'engagement, que le commerce des sujets Sardes dans les Etats Néerlandais ne subisse aucune interruption, ou ne puisse en aucune manière être atteint par le fait de quelque monopole, contrat ou privilège exclusif de vente ou d'achat quelconque, de manière à ce que les sujets Sardes aient faculté pleine et entière de vendre et d'acheter partout où il leur plaira, et en toutes formes jugées les plus convenables par le vendeur et l'acheteur, et sans être obligés de subir au-

cune conséquence de quelque monopole, contrat ou privilège exclusif de vente ou d'achat ; à l'exception toutefois des monopoles actuellement existants dans les colonies et possessions Néerlandaises aux Indes-Orientales, par rapport à l'importation et à la vente de l'opium et du sel, et sauf le contrat existant entre le Gouvernement et la société dite Nederlandsche Handelmaatschappij, relatif au transport et à la vente des produits coloniaux, la propriété du Gouvernement des Pays-Bas ; et Sa Majesté le Roi de Sardaigne s'engage à ce que semblable affranchissement de toute gêne relative aux ventes ou achats, soit garanti aux sujets Néerlandais, dans les Etats Sardes, à l'exception des monopoles actuels de la Couronne, de tabac, de sel, de poudre, de plombs de chasse et de guerre, et de cartes à jouer.

Art. 5.

Aucun droit de tonnage, de port, de phare, de pilotage, de quarantaine ou autres droits semblables ou équivalents, de quelque nature ou sous quelque dénomination que ce soit, perçu au nom ou au profit du Gouvernement, de fonctionnaires publics, des communes, corporations ou établissement quelconque, ne sera imposé dans les ports de chacun des deux pays, sur les navires de l'autre nation, arrivant d'un port ou endroit quelconque, qui ne sera pas également imposé en pareil cas sur les navires nationaux, et dans chacun des deux pays aucun droit, charge, restriction ou prohibition ne sera imposé, ni aucun remboursement de droit, prime ou avantage ne sera refusé à aucune marchandise importée dans, ou exportée de ces mêmes pays, sur des navires de l'autre, qui ne soit également imposé sur ces mêmes marchandises, ou

refusé à ces mêmes marchandises, importées ou exportées sur des navires nationaux.

Art. 6.

Seront complètement affranchis des droits de tonnage et d'expédition:

1°. les navires qui, entrés sur lest de quelque lieu que ce soit, repartiront sur lest;

2°. les navires qui, passant d'un port de l'un des deux Etats dans un ou plusieurs ports du même Etat, soit pour y déposer tout ou partie de leur cargaison, soit pour y composer ou compléter leur chargement, justifieront avoir déjà acquitté ces droits;

3°. les navires qui, entrés avec chargement dans un port, soit volontairement, soit en relâche forcée, en sortiront sans avoir fait des opérations de commerce.

Ne seront pas considérés, en cas de relâche forcée, comme opérations de commerce, le débarquement et le réchargement des marchandises pour la réparation du navire, le transbordement sur un autre navire en cas d'innavigabilité du premier, les dépenses nécessaires au ravitaillement de l'équipage, et la vente des marchandises avariées, lorsque l'administration des douanes en aura donné l'autorisation.

Art. 7.

Tous les navires qui d'après les lois du Royaume des Pays-Bas sont considérés comme navires Néerlandais et tous

les navires qui d'apres les lois du Royaume de Sardaigne sont considérés comme navires Sardes, seront, quant aux effets du présent traité, déclarés respectivement navires Néerlandais et Sardes.

Art. 8.

En tout ce qui concerne le placement des navires, leur chargement et déchargement dans les ports, bassins, docks, rades, hâvres ou rivières des deux Etats, il ne sera accordé aucun privilége aux navires nationaux, qui ne le soit également à ceux de l'autre Etat; la volonté des parties contractantes étant que sous ce rapport aussi les bâtiments respectifs soient traités sur le pied d'une parfaite réciprocité.

Art. 9.

Les bâtiments de l'un des deux Etats pourront décharger en totalité leur cargaison dans un des ports des Etats de l'autre haute partie contractante, ou décharger une partie de leur cargaison dans un port et se rendre ensuite avec le reste dans les autres ports du même Etat, ou ailleurs, selon que le capitaine, le propriétaire ou telle autre personne qui serait dûment autorisée dans le port à agir dans l'intérêt du bâtiment, ou de la cargaison, le jugera convenable.

Art. 10.

Il est expressément entendu que les articles précédents ne sont pas applicables, ni à la péche, ni au commerce de cabotage, que chaque partie contractante se réserve à elle-même et règlera d'après ses propres lois.

Art. 11.

S'il arrivait que quelque vaisseau de guerre ou navire marchand de l'un des deux Etats fit naufrage sur les côtes de l'autre, ce bâtiment, ou ses parties ou débris, ses agrès et tous les objets qui y appartiendront, ainsi que tous les effets et marchandises qui en auront été sauvés, ou le produit de leur vente, en seront fidèlement rendus aux propriétaires ou à leurs ayant droit, sur leur réclamation. Dans le cas où ceux-ci se trouveraient absents, les dits objets, marchandises, ou leurs produits, seront consignés, ainsi que tous les papiers trouvés à bord de ce bâtiment, au consul Néerlandais ou Sarde, dans le district duquel le naufrage aura eu lieu, et il ne sera exigé, soit du consul, soit des propriétaires ou ayant droit, que le paiement des dépenses pour la conservation de la propriété, ainsi que les droits de sauvetage qui seraient également payés en pareille circonstance, par un bâtiment national. Les marchandises et effets sauvés du naufrage ne seront assujettis aux droits établis, qu'autant qu'ils seraient déclarés pour la consommation.

Art. 12.

La Sardaigne accorde au Royaume des Pays-Bas les réductions de douane stipulées entre la Sardaigne et la Belgique, par le traité conclu avec cette puissance à Turin, le 24 Janvier 1851, et qui se trouvent spécifiées dans le tableau *A*, annexé au présent traité; les réductions de douane accordées à la France, par la convention du 20 Mai 1851, sur les tissus de soie et sur les livres, — et en outre, pour les fromages d'Hollande, une réduction d'un quart du chiffre actuel du tarif.

En compensation les Pays-Bas accordent au Royaume de Sardaigne les diminutions du droit d'entrée qui ont été concédées respectivement à la France et au Royaume des Deux Siciles, par les traités signés par les Pays-Bas avec ces puissances, le 25 Juillet 1840 et le 17 Novembre 1847, sur le vin et sur les huiles d'olive, et qui se trouvent spécifiées dans le tableau *B*, également annexé au présent traité, et en outre une diminution du quart du chiffre actuel sur les fruits confits au sucre, sur les succades, sur le vermicel et autres pâtes analogues.

Les réductions des droits de douane, sur les articles mentionnés dans ces tableaux *A* et *B*, seront censées avoir pris cours à dater du 1er Juin 1851, et le surplus du droit qui aurait été perçu, depuis cette époque, sera restitué.

Art. 13.

En tout ce qui concerne les droits de douane et de navigation, les deux hautes parties contractantes s'obligent et s'engagent à ce que tout privilège, faveur ou immunité que chacune d'elles viendra à accorder à tout autre Etat, sera aussi et à l'instant étendu à leurs sujets respectifs, gratuitement si la concession en faveur de l'autre Etat est gratuite, ou en donnant une compensation, autant que possible, de valeur et effet équivalent, à fixer de commun accord, si la concession est conditionnelle.

Il en sera de même pour les faveurs ou immunités que les hautes parties contractantes pourraient accorder à tout autre Etat, quant au transport de marchandises sur les chemins de fer établis ou à établir dans les Etats respectifs.

Art. 14.

Les agents consulaires Néerlandais dans les Etats Sardes

jouiront de tous les privilèges, exemptions et immunités, dont jouissent les agents de même qualité de la nation la plus favorisée; il en sera de même dans les Pays-Bas, pour les agents consulaires de Sardaigne.

Art. 15.

Les consuls respectifs pourront faire arrêter et renvoyer à bord, soit dans leurs pays, les matelots qui auraient déserté des bâtiments de leur nation dans un des ports de l'autre.

A cet effet ils s'adresseront par écrit aux autorités locales compétentes, et justifieront par l'exhibition en original ou en copie, dûment certifiée, des régistres du bâtiment ou du rôle d'équipage ou par d'autres documents officiels, que les individus qu'ils réclament faisaient partie du dit équipage. Sur cette demande, ainsi justifiée, il leur sera donné toute aide pour la récherche et l'arrestation des dits déserteurs, qui seront même détenus et gardés dans les maisons d'arrêt du pays, à la réquisition et aux frais des consuls, jusqu'à ce que ces agents aient trouvé une occasion de les faire partir. Si pourtant cette occasion ne se présentait pas dans le délai de deux mois, à compter du jour de l'arrestation, les déserteurs seraient mis en liberté et ne pourraient plus être arrêtés pour la même cause.

Il est entendu que les marins, sujets de l'autre partie, seront exceptés de la présente disposition, à moins qu'ils ne soient naturalisés citoyens de l'autre pays.

Si le déserteur avait commis quelque délit, il ne sera mis à la disposition du consul, qu'après que le tribunal, qui a droit d'en connaître, ait rendu son jugement, et que celui-ci ait eu son effet.

Art. 16.

Les sujets de chacune des hautes parties contractantes pourront disposer librement par testament, donation ou autrement, de tous les biens qu'ils auraient pu acquérir et posséder légalement dans les Etats de l'autre, et ceux qui les représentent d'après les lois, quoique sujets de l'autre partie contractante, pourront hériter de ces propriétés, soit par testament, soit ab intestato, et ils pourront, dans les termes fixés par la loi, en prendre possession par eux-mêmes ou par des personnes agissant en leur nom; ils en disposeront à leur gré, sans être assujettis à des retenues ou à des impositions autres ou plus fortes que celles établies ou à établir dans ces cas ou circonstances sur les nationaux.

Dans le cas d'absence des héritiers, on devra suivre la même règle, qui en semblable cas est prescrite à l'égard des propriétés des natifs du pays, jusqu'à ce que les ayant droit aient fait les arrangements nécessaires pour en prendre possession.

Si des contestations s'élevaient entre les divers postulants, au sujet du droit qu'ils auraient à ces propriétés, elles devront être résolues par les juges, suivant les lois du pays où les propriétés sont situées, et sans autre appel que celui, prévu par les mêmes lois.

Art. 17.

Les sujets de l'une des hautes parties contractantes, résidant dans les Etats de l'autre, seront respectivement libres de régler comme les nationaux leurs affaires par eux-mêmes, ou de les confier aux soins de toute autre

personne, telles que courtiers, facteurs, agents ou interprêtes; ils ne pourront être contraints dans leur choix, et ils ne seront tenus à payer aucun salaire ni aucune rétribution à ceux qu'ils n'auront pas jugé à propos d'employer à cet effet; étant absolument facultatif aux vendeurs et acheteurs, de contracter ensemble leur marché, et de fixer le prix de toutes denrées ou marchandises, importées ou destinées à l'exportation, sous la condition de se conformer aux règlements et aux lois du pays.

Art. 18.

Les stipulations du présent traité remplaceront celles du traité conclu à Turin entre les hautes parties contractantes, le 24 Janvier 1842.

Le présent traité sera en vigueur pendant douze ans, à compter de la date de l'échange des ratifications, et au-delà de ce terme, jusqu'à l'expiration de douze mois après que l'une des deux parties contractantes aura annoncé à l'autre son intention de le faire cesser; chacune des parties se réservant le droit de faire à l'autre une telle déclaration au bout des douze ans susmentionnés ou à toute date ultérieure.

Art. 19.

Le présent traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à la Haye, le plustôt possible, dans l'espace de deux mois, à compter du jour de la signature.

En foi de quoi, les plénipotentiaires respectifs l'ont signé et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait à la Haye, le vingtquatrième jour du mois de Juin, de l'an de grâce mil huit cent cinquante et un.

(*Get.*) VAN SONSBEECK. (*Get.*) DE MONTALTO.

(*L. S.*) (*L. S.*)

TABLEAU A.

Les marchandises suivantes, originaires des Pays-Bas et importées dans les Etats Sardes, sans distinction du pavillon sous lequel cette importation a lieu, ni du port d'où les marchandises arrivent, jouiront, à l'entrée dans ces Etats, des réductions de droits ci-après indiquées.

Zinc, en plaques, en barres ou en saumons (toutenagues), zinc laminé, réduction de moitié des droits actuels.

Cuivre, en pains, en rosettes, en fonds de chaudière, en plaque, cuivre ouvré et non ferré, même réduction.

Fers, fonte ouvrée simple, coussinets pour chemins de fer, fr. 8,00 au lieu de fr. 15,00 les 100 kilogrammes. Fonte, garnie d'autres métaux, fr. 12,00 au lieu de fr. 25,00. Fer de première fabrication, rails, fr. 10,00 au lieu de fr. 16,00; de seconde fabrication, fr. 15,00 au lieu de fr. 30,00; garni d'autres métaux, fr. 20,00 au lieu de fr. 40,00; ancres, canons, fr. 10,00 au lieu de fr. 20,00; instruments propres aux arts mécaniques, fr. 12.50 au lieu de fr. 25,00; clous de toute espèce, chevilles etc. fr. 12.50 au lieu de fr. 25,00 et de fr. 70,00; machines et mécaniques, fr. 5,00 au lieu de fr. 10,00; faux, faucilles ou serpettes, fers à repasser

etc. fr. 12.50 au lieu de fr. 25,00; enclumes, massues, socs de charrue, fr. 10,00 au lieu de fr. 20,00; ressorts de voitures et similaires, fr. 30,00 au lieu de fr. 60,00; vis de fer de toute espèce, fr. 12.50 au lieu de fr. 25,00; fils de fer, fr. 10,00 au lieu de fr. 20,00 par 100 kilogrammes.

Armes, blanches de toute espèce, réduction de moitié; canons de fusils de chasse, fr. 1,00 au lieu de fr. 2,00 la pièce; canons de pistolets, fr. 0.35 au lieu de fr. 0.75 la pièce.

Verres et cristaux, miroirs de toute dimension non montés, fr. 25,00 au lieu de fr. 60,00 les 100 kilogrammes; cristaux de toute espèce, fr. 15,00 au lieu de fr. 40,00 par 100 kilogrammes; glaces et verres à vitre, fr. 15,00 au lieu de fr. 25,00 par 100 kilogrammes; verre ouvré de toute espèce, fr. 15,00 au lieu de fr. 18,00 par 100 kilogrammes; bouteilles d'un litre et au-dessus, demi-bouteilles, dame-jeannes sans distinction de capacité, bouteilles nommés fiaschi, réduction de moitié.

Porcelaine, en couleur ou dorée, fr. 30,00 au lieu de fr. 50,00; blanche, fr. 25,00 par 100 kilogrammes; poterie de terre ordinaire, fr. 3,00 au lieu de fr. 4,00 par 100 kilogrammes; faïence en ouvrages divers, blanche fr. 8,00 au lieu de fr. 12,00; peinte, dorée ou coloriée, fr. 12,00 au lieu de fr. 20.

Papier, de pâte, de couleur et blanc de toute qualité, fr. 30,00 au lieu de fr. 50,00 les 100 kilogrammes; colorié ou doré, fr. 40,00 au lieu de fr. 65,00; imprimé, dessiné ou peint, pour tenture, fr. 50,00 au lieu de fr. 100,00; brouillard, fr. 20,00 au lieu de fr. 50,00; grossier pour envelopper, fr. 10,00 au lieu de fr. 20,00.

Livres, en feuilles ou brochés, fr. 30,00 au lieu de fr. 50,00 par 100 kilogrammes; reliés en carton etc. fr. 60,00 au lieu de fr. 100.00.

Sucre raffiné, de toute espèce, fr. 25,00 au lieu de fr. 45,00 les 100 kilogrammes.

Cuirs et peaux préparés, fr. 66,66 au lieu de fr. 100,00; peaux chamoisées, fr. 75,00 au lieu de fr. 150,00.

Fils de laine ou de poil quelconque, blancs ou naturels, fr. 0,60 au lieu de fr. 1,10 le kilogramme; teints fr. 0,80 au lieu de fr. 1,60.

Tissus de laine, foulés et drapés ou non, de la valeur de fr. 10,00 par mètre, et au dessus, y compris les similaires, tels que casimirs etc., fr. 3,00 le kilogramme, au lieu de fr. 3,30, avec suppression des 10% à la valeur; de moins de fr. 10,00 par mètre, fr. 2,00 au lieu de fr. 4,50.

Tapis et couvertures de bourre de laine, lambeaux et lisières de drap, fr. 1,00 au lieu de fr. 2,00 le kilogramme; de toute autre qualité, fr. 1,00 au lieu de fr. 3,00.

Lin, teillé ou peigné, réduction de moitié.

Fil de lin et de chanvre de toute qualité, même réduction.

Tissus de lin ou de chanvre, écrus ou blanchis, même mélangés de coton ou de laine, croisés ou autrement ouvragés, écrus, blanchis ou mélangés de blanc, même réduction.

Dentelles de toutes qualités, même réduction.

Fils de coton, inférieur au n°. 20, fr. 0,20 au lieu de fr. 0,90; du n°. 20 au n°. 40, fr. 0,40 au lieu de fr. 0,90; du n°. 40 au n°. 60, fr. 0,60 au lieu de fr. 0,75; d'un numéro supérieur fr. 0,75.

Retords de toute qualité fr. 0,75 au lieu de fr. 1,20; blanchis ou teints de toute qualité, fr. 0,80 au lieu de fr. 1,80.

Tissus de coton, même mélangés de fil ou de laine, unis, croisés ou autrement ouvragés, écrus, blanchis, en couleur ou teints, imprimés etc., réduction de moitié.

Morue, réduction de 25 pct.

Le droit à la sortie sur les marchandises suivantes, dirigées des Etats Sardes vers les Pays-Bas, sera reduit, savoir:

celui sur les *soies grèges* à fr. 1,50;

celui sur les *peaux brutes d'agneaux* à fr. 15,00;

sur les *peaux de chevraux*, à fr. 30,00.

TABLEAU B.

Les marchandises suivantes, originaires des Etats Sardes et importés dans les Pays-Bas, sans distinction du pavillon sous lequel cette importation a lieu, ni du port, d'où les marchandises arrivent, jouiront à l'entrée dans ce Royaume, des réductions de droits ci-après indiquées:

les droits actuellement existants dans les colonies Néerlandaises des Indes-Orientales, sur les vins Sardes, soit en cercles, soit en bouteilles, sont réduits de moitié.

les vins de Sardaigne, en cercles, sont affranchis de tout droit de douane à l'entrée dans les ports Néerlandais en Europe, et les droits actuels sont réduits de trois cinquièmes, pour les vins en bouteilles.

les huiles d'olive jouissent d'une réduction de cinquante cents sur le droit établi par le tarif de douane.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 124.) *WET van den 28sten Augustus 1851, tot bekrachtiging van provinciale belastingen in* Friesland.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de provinciale Staten van *Friesland* het heffen van provinciale belastingen, over het loopende dienstjaar, aan Ons hebben voorgedragen, tot het vinden der noodige fondsen zoowel ter bekostiging van de middelen ter wering en voorkoming der besmettelijke longziekte onder het rundvee, als van de, ten gevolge van die ziekte te verleenen schadevergoedingen;

En dat die belastingen, volgens art. 129 der Grondwet bekrachtiging door de wet vereischen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De vereischte bekrachtiging wordt verleend aan de heffing over het jaar 1851, ten behoeve der provincie *Friesland*

a. van eene belasting van een half ten honderd van de waarde van al het rundvee binnen de provincie *Friesland*, en

b. van twee ten honderd van de hoofdsom der Rijksbelasting op de ongebouwde eigendommen;—een en ander intevorderen naar de reglementaire bepalingen, goedgekeurd bij Ons besluit van den 26sten Julij 1851, n°. 4.

Art. 2.

Deze wet is verbindende met den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 28sten Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

THORBECKE.

Uitgegeven den *dertigsten* Augustus 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. C. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 125.) *WET van den 28sten Augustus 1851, regelende de onteigening ten algemeenen nutte.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten;

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is, de onteigening ten algemeenen nutte, in overeenstemming met art. 147 der Grondwet, bij de wet te regelen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 1.

Onteigening ten algemeenen nutte kan in het publiek belang van den Staat, van eene of meer provincien, van

eene of meer gemeenten, en van een of meer waterschappen plaats hebben.

Art. 2.

In dat publiek belang kan ook ten name van bijzondere personen of vereenigingen, aan wie de uitvoering van het werk, dat onteigening vordert, is toegestaan, worden onteigend.

Art. 3.

Als eigenaars van het goed waarvan sprake is, worden zij beschouwd, die als zoodanig in de registers van het kadaster voorkomen, en bij gemeenen eigendom, uit die registers blijkbaar, ook de mede-eigenaars.

Desniettegenstaande kan ieder, die beweert eigenaar of mede-eigenaar te zijn, en niet in het geding van onteigening is geroepen, aan den regter verzoeken, daarin te mogen tusschenkomen, zoolang de eindconclusien door partijen niet genomen zijn. Hetzelfde regt hebben derde belanghebbenden, waaronder verstaan worden huurders, en zij die zakelijke regten op het goed hebben.

Bij tegenspraak der hoedanigheid van eigenaar, mede-eigenaar of derde belanghebbende, wordt de onteigening met de overigen voortgezet, en zal hij, die beweert eenig regt op de zaak te hebben, dit alleen op de schadevergoeding kunnen uitoefenen, die in dat geval wordt geconsigneerd.

Art. 4.

De bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering zijn op het geding tot onteigening toepasselijk, voor zooveel daarvan bij deze wet niet is afgeweken.

TITEL I.

Over onteigening in gewone gevallen.

HOOFDSTUK I.

Over hetgeen aan de verklaring van het algemeen nut vooraf behoort te gaan.

Art. 5.

Geene verklaring van algemeen nut wordt voorgesteld, dan nadat de belanghebbenden in staat zijn gesteld, hunne bezwaren daartegen te doen hooren.

Art. 6.

Te dien einde doet, nadat eenig werk van algemeen nut is ontworpen, het betrokken Departement van algemeen bestuur aan het bestuur van iedere gemeente, binnen welke vermoedelijk ten behoeve van dat werk eigendommen zullen te onteigenen zijn, een uitgewerkt plan met uitvoerige kaarten en grondteekeningen van dat gedeelte, hetwelk onder die gemeente gelegen is, toekomen.

De vermoedelijk te onteigenen eigendommen worden, met hunne kadastrale nommers en de namen hunner in de registers van het kadaster aangeduide eigenaars, duidelijk aangewezen.

Art. 7.

Ten minste gedurende dertig dagen worden die plannen, kaarten en grondteekeningen op de secretariën der gemeenten, ter inzage van een ieder, nedergelegd.

Van die nederlegging wordt door de hoofden der gemeente-

besturen èn in de *Staatscourant* èn in een der dagbladen hunner provincie en gemeente, of, bij het ontbreken daarvan, in dat eener naburige plaats kennis gegeven. Zij wordt daarenboven door hen op de gebruikelijke wijze aan de ingezetenen bekend gemaakt.

De kosten worden door den Staat vergoed, die ze verhaalt op hen ten wier name het werk wordt ontworpen.

Art. 8.

De belanghebbenden moeten binnen dertig dagen na de aan het slot van het vorig artikel vermelde bekendmaking hunne bezwaren, mondeling of schriftelijk, aan het collegie van burgemeester en wethouders der gemeente, binnen welke de aangewezen goederen gelegen zijn, opgeven. Dit brengt die bezwaren, waarvan het in het eerste geval procesverbaal, door belanghebbenden te onderteekenen, opmaakt, ten spoedigste ter kennis van het bij het werk betrokken Departement van algemeen bestuur en voegt er zijn advies over de ingebragte bezwaren bij.

Art. 9.

Wanneer tot het maken van het plan, gravingen, opmetingen, of het stellen van teekenen op iemands grond noodig geacht worden, moeten de bruikers dier goederen dit gedoogen, mits hun dit twee maal vier en twintig uren te voren door het hoofd van het gemeentebestuur schriftelijk zij aangezegd.

De schade, daardoor veroorzaakt, wordt door den kantonregter begroot, en door den Staat vergoed. Deze verhaalt die kosten op hen, ten wier name het werk wordt ontworpen.

HOOFDSTUK II.

Over de eindaanwijzing der te onteigenen perceelen.

Art. 10.

Het voorstel van wet tot verklaring van het algemeen nut, wijst den aard en de strekking, zoomede de hoofdpunten ter bepaling der algemeene rigting van het werk aan, en, bij kanalen en wegen, zooveel mogelijk de gemeenten, door welke zij zullen loopen.

Nadat die verklaring wet is geworden, benoemen Gedeputeerde Staten eene of meer commissien uit hun midden, die, bijgestaan door eenen, van wege het algemeen bestuur aan te wijzen ingenieur en het hoofd van het betrokken gemeentebestuur, zich in alle gemeenten vervoegen binnen welke, volgens het plan, één of meer perceelen te onteigenen zijn, ten einde de bezwaren der belanghebbenden tegen dat plan aan te hooren.

Die commissien moeten hare werkzaamheden, met inbegrip van de inzending van het procesverbaal, in art. 13 vermeld, binnen zes weken, van den dag harer benoeming af, volbragt hebben.

Art. 11.

Uiterlijk veertien dagen, vóór dat de commissie zich naar eenige gemeente begeeft, wordt, door de zorg van het hoofd van het gemeentebestuur, tijd en plaats, op welke de commissie bijeen zal komen, op de gebruikelijke wijze aan de ingezetenen bekend gemaakt. Een en ander wordt tevens in de *Staatscourant*, benevens in een of meer dagbladen der provincie, door Gedeputeerde Staten daartoe aan te wijzen,

aangekondigd. De kosten komen ten laste van hen, ten wier name het werk wordt uitgevoerd.

De belanghebbenden worden daarbij tevens opgeroepen.

Art. 12.

Zoo spoedig mogelijk, en ten minste veertien dagen vóór de zamenkomst der commissie binnen eenige gemeente, moeten de uitgewerkte plans van het werk met de kaarten en grondteekeningen, voor zooverre deze stukken die gemeente betreffen, op de secretarie dier gemeente ter inzage van een ieder nedergelegd worden. Het tweede lid van art. 6 is hier toepasselijk. De bekendmaking geschiedt op de wijze en ten koste als in het vorig artikel vermeld.

De stukken blijven ter inzage van een ieder liggen, tot dat de commissie hare werkzaamheden binnen die gemeente heeft volbragt.

Een uitgewerkt plan van het geheele werk is, van het tijdstip, in art. 11 aangewezen, tot dat de commissie hare werkzaamheden heeft volbragt, ter inzage van een ieder, hetzij ter secretarie van eene der gemeenten, door welke het werk loopt, hetzij ter griffie van de provincie.

Art. 13.

Van de mondeling bij haar ingekomen klagten maakt de commissie procesverbaal, door de klagers te onderteekenen, op, en zendt dit met de haar schriftelijk medegedeelde bezwaren, benevens hare meening daaromtrent, aan het bij het werk betrokken Departement van algemeen bestuur.

Van dat procesverbaal en dat advies moet een afschrift op de secretariën der gemeenten, binnen welke de commissie hare zittingen gehouden heeft, voor ieder, die dit verlangt ter lezing liggen. Ieder kan er ten zijnen koste een afschrift van nemen.

Art. 14.

Nadat de stukken bij het Departement zijn onderzocht, geschiedt de eindelijke aanwijzing der perceelen, welke onteigend moeten worden, door aanhaling van de plans of kaarten, waarop die perceelen naauwkeurig zijn aangewezen, en vermelding van hunne kadastrale nommers en de namen der in de registers van het kadaster aangeduide eigenaars. Die aanwijzing geschiedt door Ons binnen acht maanden, nadat de commissien haren arbeid hebben volbragt.

Wanneer Ons besluit niet binnen dien tijd genomen is, vervalt de wet, waarbij het algemeen nut verklaard is. Geene nieuwe wet mag daaromtrent voorgesteld worden, dan nadat op nieuw de formaliteiten, bij artt. 5 en volgende voorgeschreven, plaats hebben gehad.

Indien andere perceelen, dan welke bij het eerste plan vermeld zijn, moeten worden onteigend, worden de bepalingen der vier voorgaande artikelen ten aanzien dier perceelen toegepast.

Art. 15.

Ons besluit wordt in de *Staatscourant* en in een of meer daarbij aan te wijzen dagbladen openbaar gemaakt. Het wordt daarenboven door de hoofden der gemeentebesturen, binnen welke perceelen te onteigenen zijn, op de gebruikelijke wijze aan de ingezetenen bekend gemaakt.

Art. 16.

Perceelen, die onteigend moeten worden ten gevolge van veranderingen in de door de aanwijzing, in art. 14 genoemd, vastgestelde rigting, worden mede door Ons op de wijze

en binnen den tijd, bij dat artikel bepaald, aangewezen.

Ons besluit deelt de redenen mede, welke de verandering hebben doen noodig keuren. Het wordt op de wijze, bij art. 15 vermeld, ter algemeene kennis gebragt.

Het heeft geenerlei kracht, zoo de formaliteiten, bij artt. 10, 11, 12 en 13 voorgeschreven, daaraan niet zijn voorafgegaan.

HOOFDSTUK III.

Van het geding tot onteigening.

Art. 17.

Zoodra Ons besluit het te onteigenen goed heeft aangewezen, moet de onteigenende partij den eigendom, vrij van alle lasten en regten, daarop rustende, bij minnelijke overeenkomst pogen te verkrijgen.

Zij kan er echter erfdienstbaarheden op gevestigd laten.

Wanneer het eigendommen betreft, welker vervreemding volgens de wet niet zonder magtiging van regterlijke of administratieve magt kan plaats hebben, is die magtiging ook in dit geval noodig. De eigendom mag voor geenen lageren prijs worden afgestaan dan waarop die vóór de magtiging geschat zal wezen, door drie deskundigen, door de bevoegde arrondissementsregtbank te benoemen.

De acte van overdragt wordt op de wijze, bij de wet bepaald, in de openbare registers ten koste der verkrijgers overgeschreven.

Art. 18.

Ingeval de onteigenende partij geene overeenkomst heeft kunnen treffen, doet zij de eigenaars in Ons besluit aan-

gewezen, voor de arrondissementsregtbank, onder wier regtsgebied die goederen gelegen zijn, dagvaarden, ten einde de onteigening dier perceelen te hooren uitspreken, en het bedrag der schadeloosstelling te hooren vaststellen.

Indien de, aan denzelfden eigenaar toebehoorende goederen, die onteigend moeten worden, in verschillende arrondissementen zijn gelegen, wordt de dagvaarding gedaan voor de regtbank, onder welker ressort de hoofdplaats der bebouwing behoort, en bij gebreke van zulk eene hoofdplaats, voor eene der regtbanken, binnen welker ressort een of ander gedeelte der goederen gelegen is, ter keuze van de onteigenende partij.

Art. 19.

In het geding ter onteigening treden, wanneer de uitvoering van het werk aan bijzondere personen of vereenigingen is toegestaan, deze als eischende partij op. Waar dit het geval niet is, wordt het geding op naam van Onzen Commissaris in de provincie gevoerd, of, indien de onteigening alleen binnen eene enkele gemeente gevorderd wordt, op naam van het hoofd van het gemeentebestuur.

In het publiek belang van een waterschap kan het geding ook op naam van het bestuur van dat waterschap worden gevoerd.

Art. 20.

Wanneer de eigenaar buiten het Koningrijk woont, of zijne woonplaats onbekend is, wordt het geding gevoerd tegen den gevolmagtigde of bewindvoerder, indien een zoodanige binnen het Koningrijk bekend is, en, zoo ook deze onbekend is, tegen een derde, binnen het ressort der regtbank wonende, en door deze op verzoek en ten

koste der onteigenende partij, te dien einde te benoemen. De alzoo benoemde kan, bij het ophouden zijner betrekking, het loon van den bewindvoerder eens afwezige, en daarenboven de gemaakte onkosten in rekening brengen.

Desniettemin is de eigenaar geregtigd ten dage, in art. 23 genoemd, op de dagvaarding, aan den gevolmagtigde, bewindvoerder of door den regter benoemde gedaan, te verschijnen, in welk geval de dagvaarding als aan hem geschied wordt beschouwd en het geding tegen hem wordt gevoerd.

Art. 21.

De onteigening van al de binnen het regtsgebied derzelfde arrondissementsregtbank voor het werk noodige en niet bij minnelijke overeenkomst verkregene eigendommen moet te gelijker tijd gevraagd worden, op straffe van veroordeeling van den eischer in al de kosten van de gedingen, over later aangevraagde onteigeningen gevoerd.

Deze bepaling is niet van toepassing op perceelen, krachtens art. 16 ter onteigening aangewezen.

Art. 22.

De dagvaarding moet, op straffe van nietigheid, de som, welke als schadeloosstelling aangeboden wordt, vermelden.

Art. 23.

Ten minste drie dagen vóór de verschijning legt de onteigenende partij tot staving van haren eisch, ter griffie van de regtbank over:

1°. Ons besluit, waarbij de te onteigenen perceelen worden aangewezen;

2°. een door het hoofd van het gemeentebestuur afgegeven bewijs, dat de commissie tot aanhooring van de bezwaren der belanghebbenden zitting gehouden heeft in de gemeente, binnen welker kring het goed, welks onteigening gevorderd wordt, gelegen is; alsmede de *Staatscourant*, waarin die zitting ten minste veertien dagen te voren is bekend gemaakt;

3°. een mede door het hoofd van het gemeentebestuur afgegeven bewijs, dat de uitgewerkte plans met de daarbij behoorende kaarten en grondteekeningen overeenkomstig art. 12 op de secretarie der gemeente gelegen hebben; en, zoo het plan, in het laatste lid van dat artikel genoemd, ter griffie van de provincie was nedergelegd, een daarvan door den griffier der Staten afgegeven bewijs.

Art 24.

De regtbank behandelt zaken, aangaande onteigening ten algemeenen nutte, vóór elke andere.

Ten dage dienende concludeert de aanlegger tevens tot benoeming van één of meer deskundigen, ter opneming der schade door de onteigening aan de eigenaars en derde belanghebbenden te veroorzaken.

Op denzelfden dag, of uiterlijk acht dagen daarna, geven de verweerders de gronden hunner tegenspraak bij conclusie op.

Partijen kunnen in dezelfde teregtzitting hare conclusien bij pleidooi breeder ontwikkelen.

Alle gronden van verdediging, zoo exceptien als die, welke de hoofdzaak aangaan, worden, op verheurte van het regt om de overige in te brengen, te gelijker tijd voorgesteld.

Oproeping tot vrijwaring wordt niet toegelaten.

Indien van twee of meer gedaagden de een verschijnt,

de ander niet, wordt met den verschijnenden onmiddellijk voortgeprocedeerd, en de uitspraak geschiedt tusschen al de partijen bij een en hetzelfde vonnis, hetwelk als een vonnis op tegenspraak gewezen wordt beschouwd, en waartegen geen verzet wordt toegelaten.

Het openbaar ministerie neemt zijne conclusie in dezelfde teregtzitting, of uiterlijk binnen vijf dagen daarna.

Uiterlijk acht dagen na de teregtzitting doet de regtbank uitspraak.

Art. 25.

De regtbank kan aan de onteigenende partij haren eisch niet toewijzen:

1°. wanneer de wet ontbreekt, waarbij het algemeen nut van het werk verklaard is;

2°. wanneer Ons besluit, waarbij de aanwijzing ter onteigening der in de dagvaarding vermelde goederen is geschied, niet wordt overgelegd;

3°. wanneer het blijken mogt, dat de commissie tot aanhooring van de bezwaren der belanghebbenden bij de rigting van het werk in de gemeenten, binnen welker kring het goed, welks onteigening gevorderd wordt, gelegen is, geene zitting gehouden heeft, of wel dat de zitting niet vooraf in de *Staatscourant* bekend is gemaakt;

4°. wanneer de uitgewerkte plans met de daarbij behoorende kaarten en grondteekeningen niet overeenkomstig art. 12 op de secretariën der gemeenten ter inzage gelegen hebben.

Art. 26.

Tegen de uitspraak des regters, houdende nietigverklaring van de dagvaarding of ontzegging van den eisch om eenige andere reden, wordt hooger beroep toegelaten.

Art. 27.

Buiten de gevallen, in het voorgaande artikel genoemd, benoemt de regtbank een of meer deskundigen in oneffen getale.

Zij benoemt voorts een harer leden, om, vergezeld van den griffier, als commissaris bij het onderzoek der deskundigen tegenwoordig te zijn, en wijst het dagblad aan, waarin de aankondiging door het openbaar ministerie, in het volgend artikel vermeld, moet geschieden.

Art. 28.

Het vonnis der regtbank wordt door de onteigenende partij aan de wederpartij beteekend ten minste acht dagen vóór dien, waarop het onderzoek is bepaald, met oproeping om daarbij tegenwoordig te zijn. Bij afwezigheid der wederpartij gaat het onderzoek door.

Binnen acht dagen, nadat het vonnis is gewezen, wordt het door de meest gereede partij aan de deskundigen beteekend.

De regtercommissaris bepaalt, met inachtneming van den meest mogelijken spoed, tijd en plaats van het onderzoek der deskundigen, en geeft daarvan onmiddellijk kennis aan het openbaar ministerie. Dit doet daarvan aankondiging in het dagblad, in het vonnis aangewezen. De griffier roept de deskundigen op.

Derde belanghebbenden kunnen bij dat onderzoek tegenwoordig zijn, ten einde ook hunne schade te doen begrooten.

Art. 29.

De deskundigen leggen op de plaats des onderzoeks in handen van den regtercommissaris den eed af.

Zij kunnen, op de gronden in art. 1950 van het Burgerlijk Wetboek vermeld, door partijen gewraakt worden.

De regtercommissaris beslist over de redenen van wraking, die niet dan vóór de eedsaflegging mogen worden voorgesteld. Van zijne beslissing valt noch hooger beroep, noch cassatie.

In de plaats der deskundigen, die niet opgekomen zijn, of weigeren aan hunne verpligtingen te voldoen, als ook in de plaats van die, tegen welke hij de wraking heeft aangenomen, benoemt hij anderen. Indien ten gevolge hiervan het onderzoek moet worden uitgesteld, bepaalt de regtercommissaris daarvoor eenen naderen tijd, waarvan noch beteekening door partijen, noch aankondiging door het openbaar ministerie geschiedt.

De regtercommissaris brengt de bepaling dezer wet omtrent de begrooting der schadeloosstelling, voor zooveel ter zake vereischt wordt, onder de aandacht der deskundigen.

Art. 30.

Partijen kunnen aan den regtercommissaris en de deskundigen al die stukken mededeelen en al de gronden opgeven, welke volgens haar oordeel tot eene juiste bepaling der schade kunnen leiden.

Art. 31.

Ook ambtshalve kan de regtercommissaris ten allen tijde

die personen voor zich en voor de deskundigen doen verschijnen, wier inlichtingen hij tot betere beoordeeling der zaak nuttig mogt achten.

Indien deze personen schadeloosstelling vorderen, wordt die door den regtercommissaris begroot en daarvan melding gemaakt in het procesverbaal.

Art. 32.

De formaliteiten, bij het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering voorgeschreven omtrent het getuigenverhoor en het berigt van deskundigen, zijn ten deze niet toepasselijk.

Art. 33.

Wanneer de deskundigen of de personen, wier verschijning de regtercommissaris gelast heeft, op den bepaalden tijd, schoon behoorlijk geroepen, niet opkomen, of, zonder wettige redenen, weigeren den eed te doen, of de van hen gevraagde inlichtingen te geven, worden zij door den regtercommissaris veroordeeld tot vergoeding der te vergeefs gedane onkosten en tot eene boete van niet meer dan vijf en twintig gulden; alles onverminderd hunne gehoudenheid jegens de partijen tot vergoeding van kosten, schaden en interessen.

Hij kan hen echter op hun verzet bij ongezegeld verzoekschrift, om billijke redenen, van de tegen hen uitgesprokene veroordeeling vrijstellen.

Art. 34.

De griffier maakt een procesverbaal op, door den regtercommissaris en hem te onderteekenen, van het bij het onderzoek gebeurde.

Hij neemt daarin de verklaringen op der personen, bij het onderzoek gehoord, welke verklaringen hun worden voorgelezen en door hen onderteekend. De deskundigen doen hun advies in het procesverbaal opnemen of voegen het er onderteekend bij. In het eerste geval teekenen zij mede het procesverbaal.

Ingeval een deskundige of ander gehoord persoon niet kan teekenen of weigert dit te doen, wordt daarvan melding gemaakt in het procesverbaal, met opgave der redenen.

De deskundigen verklaren de gronden, waarop hunne bepaling der schadeloosstelling rust.

Zij begrooten ook de schadeloosstellingen aan derde belanghebbenden te betalen, voor zooverre die bij deze wet niet zijn geregeld.

In het procesverbaal wordt de dag vermeld, waarop de nederlegging ter griffie, in het volgende artikel voorgeschreven, zal plaats hebben.

Art. 35.

Een en ander wordt gedurende veertien dagen ter inzage der partijen als ook der derde belanghebbenden op de griffie nedergelegd, waarvan door den griffier in een dagblad, door den regtercommissaris aan te wijzen, kennis wordt gegeven.

Art. 36.

Gedurende die veertien dagen kunnen partijen en derde belanghebbenden hunne bezwaren, na die aan de wederpartij te hebben beteekend, schriftelijk aan den regtercommissaris indienen.

Art. 37.

Na afloop dier veertien dagen brengt de regtercommissaris, in de eerstvolgende voor de behandeling van burgerlijke zaken bestemde teregtzitting, zijn rapport uit, zonder dat er eenige verdere oproeping van partijen vereischt wordt.

Op dezelfde teregtzitting kunnen derde belanghebbenden conclusien nemen, en, zoowel als partijen, hunne conclusien nader bij pleidooi doen ontwikkelen. Het openbaar ministerie neemt zijne conclusien in dezelfde teregtzitting of uiterlijk binnen acht dagen daarna.

Uiterlijk veertien dagen na die teregtzitting doet de regtbank, indien zij geen gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid, in art. 235 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering toegekend, uitspraak over de onteigening en over de schadeloosstelling, aan de eigenaars en derde belanghebbenden uit te keeren.

Art. 38.

Gebouwen, van welke een gedeelte onteigend wordt, moeten, op de vordering des eigenaars bij zijne conclusie, in art. 24 genoemd, door de onteigenende partij geheel worden overgenomen.

Ditzelfde zal met erven moeten geschieden, wanneer deze door de onteigening tot een vierde hunner uitgestrektheid verminderen of kleiner dan tien vierkante Nederlandsche roeden worden.

Deze overneming kan echter niet gevorderd worden, wanneer het overgebleven stuk gronds onmiddellijk aan een ander erf van denzelfden eigenaar grenst.

Art. 39.

Bij de berekening der schadevergoeding wordt niet gelet

op nieuwe getimmerten of op veranderingen, gemaakt na de nederlegging ter inzage, in art. 7 of in art. 12 bepaald, naar gelang het goed volgens het plan in eerstgemeld, of volgens dat in laatstgemeld artikel genoemd, ter onteigening is aangewezen.

Art. 40.

Alleen de werkelijke waarde der goederen, niet de denkbeeldige, welke zij uitsluitend voor den persoon des eigenaars hebben, komt in aanmerking.

Art. 41.

Bij de berekening der schadeloosstelling wordt acht gegeven op de mindere waarde, welke voor de niet onteigende goederen het noodzakelijk gevolg van de onteigening is.

Art. 42.

Bij onteigening van een verhuurd goed wordt door de onteigenende partij aan den huurder, wiens huurtijd nog één of meer jaren moet duren, tot schadeloosstelling eene som betaald, gelijkstaande aan den huurprijs van twee jaren.

Indien nogtans de te velde staande vruchten, of de onkosten welke de huurder aantoont gedurende de laatste twee jaren aan het goed te hebben besteed, meer beloopen dan de tweejarige huurprijs, wordt de waarde dier vruchten of het bedrag dier onkosten als schadeloosstelling betaald.

Indien de huurder minder dan een jaar huur had, wordt hem de huurprijs van een vol jaar, of de waarde der te velde staande vruchten, zoo die meer beloopt, vergoed.

Indien de verhuring of hare verlenging na een der ter-

mijnen, in art. 39 volgens de daarbij vermelde onderscheiding aangewezen, heeft plaats gehad, wordt door de onteigenende partij aan den huurder geene schadeloosstelling betaald, maar heeft deze eene vordering tot schadevergoeding tegen den verhuurder, ten ware anders mogt zijn overeengekomen.

Art. 43.

De hypotheekhouder heeft geen regt op eenige afzonderlijke schadevergoeding. Hij oefent zijn regt alleen uit op de som, die aan den van zijn erf onteigende is toegekend, en zulks onverschillig of zijne schuldvordering al dan niet opeischbaar zij.

Hij heeft geen regt, de betaling zijner geheele schuldvordering te eischen, wanneer slechts een gedeelte van het verhypothekeerde goed onteigend wordt.

Wanneer de hypotheek tot zekerheid eener voorwaardelijke schuld of eener schuld van onbepaalde grootte is gesteld, kan de schuldeischer vorderen, dat die som tot het beloop der in de acte opgegevene waarde in een van de grootboeken der nationale werkelijke schuld, ter zijner keuze, worde ingeschreven; in het eerste geval tot dat de onzekerheid omtrent het bestaan der schuld hebbe opgehouden.

Wanneer de hypotheek tot zekerheid van altijddurende renten is gesteld, wordt het twintigvoudig bedrag der jaarlijksche rente uit de schadeloosstelling voldaan.

Art. 44.

Wanneer ten gevolge der onteigening een regt van erfdienstbaarheid verloren wordt, zal de vergoeding uit de aan den onteigende toegekende som worden gevonden, en

daarop bij de bepaling dier som worden gerekend. Bij de berekening wordt vooral de meerdere of mindere noodzakelijkheid dier erfdienstbaarheid, en de mogelijkheid haar door eene andere te doen vervangen, in het oog gehouden.

Art. 45.

Hij die op het onteigende goed een regt van vruchtgebruik had, heeft slechts aanspraak op de interessen van de aan den onteigende als schadeloosstelling toegekende som, welke op zijn verlangen in een der grootboeken der nationale werkelijke schuld, ter zijner keuze, wordt ingeschreven.

Hetzelfde geldt voor hen, die een regt van gebruik of bewoning op het onteigende goed hebben, doch alleen tot een bedrag, berekend naar gelang van hun genot, door de deskundigen te bepalen.

Bij onteigening van fideicommissaire goederen, doet de bezwaarde erfgenaam de schadeloosstelling in een der grootboeken inschrijven.

Art. 46.

Zij, die door de onteigening een regt van grondrenten of tienden verliezen, hebben uit de som, tot schadeloosstelling aan den schuldpligtige toegewezen, regt op den afkoopprijs, bij de vestiging bepaald, en, bij gebreke van zoodanige bepaling, op het twintigvoudig bedrag der jaarlijksche of gemiddelde opbrengst, volgens de regels in artt. 799 en 800 van het Burgerlijk Wetboek gesteld.

Art. 47.

Bij verlies ten gevolge van onteigening van eenen in tijdelijke erfpacht bezeten grond, wordt de vergoeding, aan

den erfpachter verschuldigd, door de deskundigen begroot, die daarbij letten op den tijd, dien het regt waarschijnlijk nog zou hebben geduurd.

Op gelijke wijze bepalen zij, wat uit de schadeloosstelling aan hem, die een regt van opstal verliest, zal worden betaald.

Bij onteigening van erven, aan het regt van beklemming onderworpen of in eeuwigdurende erfpacht bezeten, worden zoowel de eigenaar als de beklemde meijer, of de erfpachter in het geding geroepen en de aan elk hunner verschuldigde schadeloosstelling afzonderlijk begroot.

Art. 48.

Bij onteigening ingeval van bepoldering en droogmaking van verdronken landen, wordt aan de onteigenden, overeenkomstig de bepaling van art. 649 van het Burgerlijk Wetboek, slechts de waarde betaald, waarop die gronden als verdronken land zullen worden geschat.

Art. 49.

Wanneer de onteigening niet den geheelen grond, waarop de in de vorige artikelen genoemde regten rusten, maar slechts een gedeelte treft, wordt de schadeloosstelling in evenredigheid van het niet onteigende tot het onteigende gedeelte, naar de bovenstaande regels, berekend.

Art. 50.

Wanneer de bij het vonnis bepaalde schadevergoeding meer bedraagt dan het gedane aanbod, wordt de onteigenende partij, en in de overige gevallen de verweerder, in de kosten veroordeeld.

Art. 51.

Wanneer het vonnis bij verstek is gewezen, kan men

daartegen binnen acht dagen na de beteekening, op de wijze, in het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering voorgeschreven, in verzet komen.

Art. 52.

Tegen het vonnis wordt geen hooger beroep toegelaten.

De voorziening in cassatie moet binnen drie dagen na de uitspraak plaats hebben.

Zij geschiedt door eene verklaring ter griffie der regtbank, die het vonnis heeft gewezen.

Art. 53.

Deze verklaring wordt binnen acht dagen met eene ontwikkeling van de gronden der cassatie aan de tegenpartij beteekend, en gaat vergezeld van dagvaarding tegen de eerstvolgende voor de behandeling van burgerlijke zaken bestemde, teregtzitting na den in het volgend lid bepaalden termijn.

De tegenpartij heeft veertien dagen om, des verkiezende, te antwoorden.

In de genoemde teregtzitting nemen de partijen hare conclusien, des verkiezende bij pleidooi, mits in dezelfde teregtzitting, nader te ontwikkelen.

Het openbaar ministerie neemt zijne conclusien in diezelfde teregtzitting, of uiterlijk binnen vijf dagen daarna.

Uiterlijk acht dagen na de teregtzitting spreekt de Hooge Raad zijn arrest uit.

Art. 54.

Binnen acht dagen, nadat het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan, doet het openbaar ministerie het bij uittreksel

in een dagblad der provincie, bij het vonnis aangewezen, plaatsen.

Hetzelfde heeft, met inachtneming van denzelfden termijn, op last van het openbaar ministerie bij den Hoogen Raad plaats, wanneer de voorziening in cassatie tegen het vonnis, waarbij de onteigening werd uitgesproken, verworpen is, of wanneer de Hooge Raad, het vonnis des eersten regters vernietigende, de onteigening uitspreekt, in welk geval zijn arrest het dagblad aanwijst.

HOOFDSTUK IV.

Over de betaling van de schadeloosstelling.

Art. 55.

Het vonnis van onteigening vervalt, wanneer niet binnen zes maanden, nadat het in kracht van gewijsde is gegaan, de schadeloosstelling betaald, of, in de gevallen waarin dit volgens deze wet kan geschieden, geconsigneerd is. De onteigenende partij is alsdan gehouden tot vergoeding der schade, welke de wederpartij daardoor mogt hebben geleden. Onder die schade zijn echter niet begrepen de proceskosten, waarin de onteigende mogt zijn veroordeeld, noch ook het verlies der voordeelen, die de onteigende uit de onteigening zou hebben getrokken.

Onder de schadeloosstelling zijn begrepen de wettelijke interessen daarvan, te rekenen van den achtsten dag nadat het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan.

Art. 56.

Wanneer zij, tegen wie de onteigening is uitgesproken, de bepaalde schadeloosstelling weigeren aan te nemen, kan

de onteigenende partij zich in het bezit doen stellen van het onteigende goed, mits de schadeloosstelling aangeboden en geconsigneerd zij, op de wijze in de Tweede Afdeeling van den Vierden Titel van het Derde Boek van het Burgerlijk Wetboek bepaald.

Art. 57.

In het geval van het voorgaand artikel wordt de onteigenende partij, op bevelschrift van den voorzitter der arrondissementsregtbank, des noods door middel van den sterken arm, in het bezit der onteigende goederen gesteld.

Bij haar verzoekschrift aan dien voorzitter moet zij een afschrift van het vonnis overleggen, waarbij de onteigening uitgesproken is, en eene verklaring van den griffier der arrondissementsregtbank, of, zoo er voorziening in cassatie heeft plaats gehad, van den griffier bij den Hoogen Raad, dat het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan.

Ook de acte, waaruit van het aanbod van gereede betaling en van de daarop gevolgde consignatie, of wel alleen van de consignatie in het geval van het volgend artikel, blijkt, moet worden overgelegd.

Art 58.

Wanneer onder de onteigenende partij beslag op de schadeloosstelling gelegd, of wanneer er rangregeling gevraagd mogt worden, doet zij terstond zonder eenig aanbod de gelden consigneren en zich op de hierboven bepaalde wijze in het bezit stellen.

Art. 59.

Het vonnis van onteigening wordt tegen overlegging

van een duplicaat der quitantie van betaalde schadeloosstelling, of van een afschrift der beschikking van den voorzitter der arrondissementsregtbank, waarbij de inbezitneming wordt toegestaan, in de openbare registers, bedoeld bij art. 671 van het Burgerlijk Wetboek, overgeschreven.

Door die overschijving gaat de eigendom op de onteigenende partij over, vrij van alle lasten en regten daarop rustende. Alleen erfdienstbaarheden kunnen op het onteigende goed gevestigd blijven, doch niet dan met goedvinden der onteigenende partij.

Art. 60.

Dijk- en soortgelijke lasten en alle belastingen, hoegenaamd, waarmede het onteigende goed is bezwaard of die daarvan worden betaald, gaan van den dag, waarop het eindvonnis van onteigening in kracht van gewijsde is gegaan, of waarop, in het geval van art. 57 de inbezitneming heeft plaats gehad, op de onteigenende partij over.

Art. 61.

Indien, ten gevolge van oorzaken welke de onteigenende bij magte was uit den weg te ruimen, met het werk, waartoe werd onteigend, niet binnen een jaar nadat het eindvonnis van onteigening in kracht van gewijsde is gegaan, aanvang is gemaakt, of de arbeid daaraan meer dan een jaar mogt zijn gestaakt, of indien uit andere omstandigheden is aan te toonen, dat het werk blijkbaar niet tot stand zal worden gebragt, kan de onteigende bij den regter het afgestane goed terugvorderen in den toestand, waarin het zich alsdan bevindt; doch onder gehoudenheid om, in evenredigheid tot de terugontvangen waarde, de schadeloosstelling terug te geven.

TITEL II.

Over de onteigening bij vestingbouw, den aanleg, het herstel of onderhoud van dijken, bij besmetting of andere dringende omstandigheden.

HOOFDSTUK I.

Over de onteigening bij vestingbouw, den aanleg, het herstel of onderhoud van dijken.

Art. 62.

Onteigening van onroerende zaken, ten behoeve van vestingbouw, den aanleg, het herstel of het onderhoud van dijken, heeft plaats uit kracht van een door Ons, den Raad van State gehoord, genomen besluit, waarbij de goederen die onteigend moeten worden, naauwkeurig, met opnoeming hunner kadastrale nommers en van de namen der in de registers van het kadaster aangeduide eigenaars, worden aangewezen.

Dat besluit wordt in het *Staatsblad* geplaatst.

Art. 63.

Alvorens dit besluit te nemen worden de belanghebbenden in staat gesteld, hunne bezwaren teg ende rigting van het werk kenbaar te maken aan eene commissie, zamengesteld op de wijze bij art. 10 bepaald.

Waar het den aanleg, het herstel of het onderhoud van dijken geldt, wordt de commissie mede bijgestaan door een lid van een der ter plaatse bestaande collegien of besturen, in artt. 1 en 2 der wet van 9 October 1841 (*Staatsblad* n°. 42) vermeld.

Deze commissie houdt in alle gemeenten, onder welke goederen te onteigenen zijn, ten minste ééne zitting.

Art. 64.

Art. 9, het laatste lid van art. 10 en de artt. 11 tot en met 61 zijn ten deze toepasselijk, met uitzondering van n°. 1 van art. 25.

Art. 65.

Wanneer niet de grond zelf onteigend wordt, maar slechts tot het verrigten van in dezen titel vermelde werken zekere speciën uit den grond noodig geacht worden, mag dit ook op een besluit van Gedeputeerde Staten of wel der in artt. 1 en 2 der wet van 9 October 1841 (*Staatsblad* n°. 42) vermelde collegien en besturen, geschieden.

Het besluit, door Ons of door de zoo even genoemde collegien of besturen genomen, wijst zoo naauwkeurig mogelijk de oppervlakte aan, waarover en de diepte, tot welke de uitgraving zal plaats hebben.

Behalve de plaatsing in het *Staatsblad*, in art. 62 voorgeschreven, wordt het in de *Staatscourant* en in een dagblad der provincie opgenomen.

De schadeloosstelling bepaalt zich in dat geval tot de waarde der weggenomen speciën en de schade, door die wegneming aan den grond toegebragt, met inachtneming der bepaling van art. 41.

Art. 66.

Bij gebreke van minnelijke schikking benoemt de arrondissementsregtbank, in het geval van het voorgaande artikel, op het verzoekschrift hetzij van hem, die onteigent, of van den eigenaar van den grond, een of meer deskundigen, in oneffen getale, om een berigt over de schadeloosstelling te geven.

Bij het verzoekschrift moet een exemplaar van het *Staatsblad*, waarin Ons besluit, of van de *Staatscourant* en het dagblad der provincie, waarin dat der Gedeputeerde Staten of der andere genoemde collegien of besturen is opgenomen, worden overgelegd.

De regtbank benoemt één harer leden, om als commissaris, vergezeld van den griffier, bij het onderzoek der deskundigen tegenwoordig te zijn.

Zij bepaalt tevens den dag en de plaats, waar en wanneer dat onderzoek zal geschieden. Ten minste twee maal vier en twintig uren te voren wordt dit aan de wederpartij beteekend en afschrift van het exploit ter griffie van de regtbank nedergelegd. Bij gebreke dier beteekening vervalt het vonnis.

Het vonnis wordt aan het gebouw der regtbank aangeplakt, en de griffier roept de deskundigen op.

Derde belanghebbenden kunnen bij het onderzoek tegenwoordig zijn, ten einde ook hunne schade te doen begrooten.

De regtercommissaris bepaalt bij het onderzoek den dag, waarop hij zijn rapport aan de regtbank zal uitbrengen. Deze dag wordt aan de wederpartij beteekend, zoo zij niet is verschenen bij het onderzoek, en afschrift van het exploit ter griffie nedergelegd. Inmiddels liggen het procesverbaal van den regtercommissaris en het advies der deskundigen op de griffie ter lezing.

Op den bepaalden dag nemen, na het rapport van den regtercommissaris, partijen en derde belanghebbenden hunne conclusien, welke zij, mits op dezelfde teregtzitting, bij pleidooi breeder kunnen ontwikkelen.

De regtbank beslist, na het openbaar ministerie gehoord te hebben, terstond of op de eerstvolgende teregtzitting.

Geenerlei andere formaliteiten behoeven hier in acht te worden genomen.

Tegen het vonnis, waarbij de onteigening is uitgespro-

ken, wordt noch verzet, noch hooger beroep, noch beroep in cassatie toegelaten.

Het 2de en 3de lid van art. 20, het laatste lid van art. 24, de artt. 29 en 33 en de vijf eerste leden van art. 34, zijn op de regtsvordering, in dit artikel omschreven, van toepassing.

Art. 67.

De wegneming der speciën heeft niet plaats dan nadat de onteigenende partij de schadeloosstelling heeft betaald of geconsigneerd.

De artt. 55 tot 58 zijn ook hier van toepassing.

Art. 68.

De artt. 65 tot en met 67 zijn niet toepasselijk ingeval de specie wordt genomen van gronden, waarop de verpligting tot levering tegen of zonder vergoeding mogt rusten.

HOOFDSTUK II.

Over onteigening bij besmetting.

Art. 69.

Onteigening ter afwering eener gevreesde, of tot het stuiten van den voortgang eener aanwezige, besmetting heeft plaats uit kracht van een besluit, door Ons genomen, verklarende dat daarvoor genoegzame reden bestaat. Wanneer echter het gevaar slechts voor eene provincie in het bijzonder te duchten is, kan die verklaring ook bij besluit van Gedeputeerde Staten geschieden.

In zeer dringende gevallen kunnen de gemeentebesturen hiertoe overgaan, mits van hun besluit binnen twee maal vier en twintig uren aan Gedeputeerde Staten kennis gevende.

In het besluit, zoo van Ons, als van Gedeputeerde Staten of van het gemeentebestuur, worden de goederen, die onteigend moeten worden, met opnoeming van de namen der eigenaars, aangewezen, en wordt daarin wijders melding gemaakt van de schriftelijke verklaring van eenen deskundige, waaruit van de noodzakelijkheid dier onteigening blijkt.

Het besluit wordt op de gebruikelijke wijze ter openbare kennis gebragt, en in een of meer daarbij aan te wijzen dagbladen geplaatst.

Indien het besluit de onteigening betreft van besmette of van besmetting verdachte voorwerpen, kunnen die voorwerpen onmidellijk of later door of van wege het bestuur, met de onteigening belast, worden in beslag genomen.

Gedeputeerde Staten kunnen de toepassing van hun besluit aan de gemeentebesturen opdragen.

Art. 70.

Bij gebreke van minnelijke schikking dient, in het geval van het voorgaand artikel, het bestuur, met de onteigening belast, een verzoekschrift aan den kantonregter in, strekkende dat de onteigening door hem worde uitgesproken en de schadeloosstelling bepaald.

Bij het verzoekschrift moet het besluit, volgens het voorgaand artikel genomen, worden overgelegd.

De kantonregter benoemt daarop onmiddellijk een of meer deskundigen, in oneffen getale, welke, na beedigd te zijn, hun oordeel omtrent de hoegrootheid der schadeloosstelling uitbrengen.

Art. 71.

De kantonregter is met zijnen griffier bij het onderzoek der deskundigen tegenwoordig. Hij laat terstond van hunne

meening en de gronden, daarvoor door hen aangevoerd, door zijnen griffier procesverbaal opmaken, en bepaalt onmiddellijk daarna of uiterlijk drie maal vier en twintig uren later, de verschuldigde schadevergoeding.

De eigenaar wordt, indien hij binnen de gemeente woont, waar het onderzoek moet plaats hebben, door den kantonregter, zooveel noodig schriftelijk, uitgenoodigd, bij het onderzoek der deskundigen tegenwoordig te zijn; desgelijks, indien het de onteigening van een besmet voorwerp geldt, de personen bij welke het gevonden is.

Derde belanghebbenden kunnen bij het onderzoek tegenwoordig zijn, ten einde ook hunne schade te doen begrooten.

De artikelen 29 en 33 zijn ook hier toepasselijk, behoudens dat hetgeen dáár van den regtercommissaris gezegd is, op den kantonregter toepasselijk wordt.

Geenerlei andere formaliteiten behoeven hier in acht te worden genomen.

De termijnen worden naar gelang der omstandigheden, door den kantonregter, des noods van uur tot uur, bepaald.

Tegen het vonnis des kantonregters, waarbij de onteigening is uitgesproken, wordt noch verzet, noch hooger beroep, noch beroep in cassatie toegelaten.

Art. 72.

De overgang van den eigendom, voor zooverre het roerende goederen betreft, heeft niet plaats, dan nadat van wege het bestuur, met de onteigening belast, de schadeloosstelling is betaald of geconsigneerd; het laatste, wanneer binnen de gemeente, waar het onteigende goed zich bevindt, de gelegenheid ontbreekt de betaling te doen, of de onteigende weigeren mogt op het hem gedane aanbod de schadevergoeding te ontvangen, of wel, wanneer er beslag

op die penningen mogt zijn gelegd. Art. 55 is ook hier van toepassing.

Bij onroerende goederen gelden de bepalingen van het Vierde Hoofdstuk van den Eersten Titel, behoudens dat hetgeen daár van den president der regtbank gezegd is, op den kantonregter toepasselijk wordt, en de overlegging van de verklaringen des griffiers, in art. 57 voorgeschreven, vervalt.

De schadeloosstelling wordt door het bestuur, met de onteigening belast, voorgeschoten en komt ten laste van den Staat. In die provincien echter waar provinciale belastingen tot het te keer gaan der besmetting worden geheven, komen de kosten ten laste der provincie.

TITEL III.

Over onteigening bij oorlog, brand of watersnood.

Art. 73.

Wanneer ingeval van oorlog, brand of watersnood, oogenblikkelijke inbezitneming volstrekt noodzakelijk geacht wordt, kan deze op last van de hoogste burgerlijke of militaire overheid, ter plaatse aanwezig, geschieden.

Ingeval van watersnood kan die last ook door de betrokken collegien en besturen, in artt. 1 en 2 der wet van den 9 October 1841 (*Staatsblad* n°. 42) vermeld, of door de hoofden dier collegien en besturen, gelijk door hunne daartoe gemagtigde leden, worden gegeven.

Door oorlog wordt hier niet enkel openbaar verklaarde corlog, maar ook het geval verstaan, waarin vestingen of versterkte plaatsen in staat van oorlog of van beleg zijn gesteld.

Door watersnood wordt niet enkel het geval verstaan

dat dijken zijn doorgebroken of overstroomingen hebben plaats gehad, maar ook dat van dringend of dreigend gevaar voor doorbraak of overstrooming.

De eigendom gaat onmiddellijk op dengene over, in wiens naam de inbezitneming is geschied, vrij van alle lasten en regten daarop rustende. Alle in art. 60 genoemde lasten of belastingen, waarmede het onteigende goed is bezwaard, gaan van den dag der inbezitneming op hem over.

Art. 74.

Zoodra mogelijk na de onteigening, moet degene, die haar bevolen heeft, aan de onteigenden geregtelijk eene schadevergoeding doen aanbieden, of in de gevallen, in art. 58 genoemd, consigneren.

Indien dit aanbod of die consignatie niet binnen drie maanden is geschied, alsmede wanneer met het aangebodene of geconsigneerde geen genoegen wordt genomen, kan de schadevergoeding in regten door de onteigenden worden gevorderd.

In het eerste geval kan de Staat, de provincie, de gemeenten of het waterschap de bedoelde schadeloosstelling van hen, die de onteigening gelast hebben, persoonlijk terugvorderen, ten ware het verzuim buiten hunne schuld mogt hebben plaats gehad.

Art. 75.

De wettelijke interessen der verschuldigde schadevergoeding moeten van den dag der inbezitneming aan de onteigenden worden betaald.

Art. 76.

Wanneer hij, in wiens naam de onteigening gelast is,

den eigendom van het goed niet langer voor het beoogde doel noodig acht, en er nog geene drie jaren sedert de onteigening verloopen zijn, is de onteigende bij voorkeur boven alle anderen tegen betaling van den prijs, door deskundigen te begrooten, tot de verkrijging daarvan geregtigd.

SLOTBEPALINGEN.

Art. 77.

Op de gevallen, waarin volgens art. 187 der Grondwet moet worden voorzien, is deze wet niet toepasselijk.

Art. 78.

De wet van 29 Mei 1841 (*Staatsblad* n°. 19) is ingetrokken.

Zij blijft intusschen toepasselijk op regtsvorderingen tot onteigening vóór de afkondiging dezer wet aangevangen.

Het zal desniettemin aan de onteigenende partij vrijstaan, van hare volgens de vorige wet aangevangen regtsvordering, zoolang nog geen vonnis in de zaak is gewezen, afstand te doen en eene nieuwe volgens deze wet in te stellen. In dat geval moet zij alle kosten, door de wederpartij tot op het doen van dien afstand gemaakt, betalen.

Zij kan tot die betaling genoodzaakt worden op het enkel bevelschrift van den voorzitter der arrondissementsregtbank, gesteld aan den voet van den door de wederpartij opgemaakten staat van kosten.

Dit bevelschrift is uitvoerbaar bij voorraad.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autori-

teiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 28sten Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

THORBECKE.

Uitgegeven den *zesden* September 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 126.) *WET van den 28sten Augustus 1851, tot regeling van de bevordering, het ontslag en het op pensioen stellen der militaire officieren bij de Zeemagt.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, ter uitvoering van art. 58 der Grondwet, door de wet de regels moeten worden bepaald, naar welke de militaire officieren bij 's Rijks zeemagt worden bevorderd, ontslagen of op pensioen gesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Iste AFDEELING.

Van de bevordering.

Art. 1.

De oorspronkelijke benoeming tot adelborst der 1ste klasse, tot 2den luitenant bij het corps mariniers, tot

officier van gezondheid der 3de klasse, en tot officier van administratie van de 3de klasse, regelt de rangopvolging of ouderdom in rang, naar het bij het besluit uitgedrukte tijdstip van ingang der benoeming, en bij benoeming van meer dan één persoon bij hetzelfde besluit, naar de rangschikking daarin door Ons bepaald.

De ouderdom in rang bij bevordering rekent van het tijdstip van ingang, bij het besluit bepaald, en, bij gelijktijdige benoeming, naar de rangschikking der officieren in hunnen vorigen graad.

Art. 2.

De adelborsten der 1ste klasse moeten, na het volbrengen der voorbereidende militaire studien, *twee jaren* dien rang bekleed, en daarvan ten minste *een jaar* buitengaats gediend hebben, om tot het examen als luitenant ter zee der 2de klasse te worden toegelaten, en tot dien rang bevorderd.

Voor die binnen 's lands zijn, geschiedt de bevordering niet dan na voldoend afgelegd examen.

Bij bevordering van buiten 's lands dienende, welke het examen niet vóór het vertrek hebben afgelegd, moet dit binnen *zes maanden* na terugkomst binnen 's lands geschieden; bij verzuim hiervan, indien voor dit verwijl geene billijke reden bestaat, wordt de nalatige teruggebragt onder aan de lijst der luitenants der tweede klasse; de opklimming vangt van dit standpunt eerst na afgelegd examen aan.

Art. 3.

De luitenants ter zee der 2de klasse moeten *zes jaren* dien rang bekleed, en daarvan niet minder dan *twee jaren*

buitengaats hebben gediend, en op eene allezins voldoende wijze hebben doen blijken, dat eene wacht aan boord in zee aan hen ten volle is toevertrouwd, alvorens tot het examen van luitenant ter zee der 1ste klasse toegelaten en tot dien rang bevorderd te kunnen worden.

De bepalingen, bij de twee laatste alinea's van art. 2 gesteld, ten aanzien van de verpligting tot het afleggen van het examen tot luitenant ter zee der 2de klasse, zijn ook toepasselijk op het examen tot luitenant ter zee der 1ste klasse.

Art. 4.

De luitenants ter zee der 1ste klasse moeten dien rang *vier jaren* hebben bekleed, en ten minste *zes maanden* als eerste officier of bevelhebber op eene van 's Rijks schepen of vaartuigen van oorlog, buitengaats hebben gediend, alvorens tot den rang van kapitein-luitenant ter zee te kunnen worden bevorderd.

Art. 5.

De kapitein-luitenants ter zee moeten *vier jaren* dien rang hebben bekleed, en in dezen of in den naastvoorgaanden rang, gedurende eene zeereis van niet minder dan *zes maanden*, het bevel hebben gevoerd, over een van 's Rijks schepen, of voor het minst één jaar op een rijks-oorlogschip niet kleiner dan korvet of stoomschip van gelijk charter, als eerste officier buitengaats hebben gediend, alvorens tot dien van kapitein ter zee te kunnen worden bevorderd.

Art. 6.

De kapiteins ter zee moeten *vier jaren* dien rang bekleed,

en in dezen of den naastvoorgaanden rang niet minder dan *één jaar* het bevel over een van 's Rijks schepen gevoerd, en daarmede eene zeereis van niet minder dan *zes maanden* hebben gedaan, om tot schout-bij-nacht te kunnen worden bevorderd.

Art. 7.

De schouten-bij-nacht moeten *drie jaren* dezen rang hebben bekleed, om tot dien van vice-admiraal te kunnen worden bevorderd.

Art. 8.

De in de voorgaande artikelen vervatte bepalingen zijn, voor zoover betreft den daarbij gestelden tijd van dienst binnen- en buitengaats, niet toepasselijk op de Vorsten uit Ons Huis.

Art. 9.

De officieren der mariniers moeten *acht jaren* als luitenant (tweede en eerste) hebben gediend, en ten minste *zes maanden* het bevel over een ingescheept detachement van hun corps hebben gevoerd, alvorens tot eenen hoogeren rang te kunnen worden bevorderd.

De kapiteins, majoors en de luitenant-kolonels moeten *vier jaren* dien rang hebben bekleed, om tot majoor, luitenant-kolonel, en kolonel, te kunnen worden bevorderd.

Art. 10.

De officieren van gezondheid en van administratie moeten elken rang minstens *drie jaren* hebben bekleed, alvorens tot eenen hoogeren te kunnen worden bevorderd.

De eerstgenoemden moeten daarenboven vooraf het examen tot den hoogeren rang voldoende hebben afgelegd. Wanneer zij door eene zeereis of om andere billijke reden belet zijn, het examen te kunnen afleggen, geschiedt, na later afgelegd examen, hunne bevordering met herstel van rangvolging boven degenen, die inmiddels naar ouderdom in rang, van beneden hun standpunt, zijn bevorderd.

Art. 11.

De tijd van dienst, die vereischt wordt om van den eenen tot den anderen rang over te gaan, kan door Ons in tijd van oorlog, in geval van gebrek aan officieren der verschillende diensten, tot op de helft van het hiervoren bepaalde worden verminderd. — In gelijker voege kunnen in oorlogstijd de bepalingen ten aanzien van de diensten buitengaats door Ons tijdelijk worden buiten werking gesteld.

Art. 12.

De bevorderingen bij het corps zee-officieren, beginnende van adelborst der 1ste klasse tot den rang van luitenant der 1ste klasse ingesloten, die bij het corps mariniers van 2den luitenant tot dien van kapitein, en die bij de officieren van gezondheid en van administratie, geschieden steeds voor *vijf zesden* van het getal der te bevorderen officieren naar ouderdom in rang, voor zoover deze, bij onberispelijk gedrag, genoegzamen dienstijver en de vereischte kunde en bekwaamheid voor eenen hoogeren rang bezitten.

Het overige *een zesde* kan door Ons worden aangevuld bij keuze.

Tot bevordering bij keuze mogen alleen in aanmerking

komen, zoodanige officieren en adelborsten, die boven anderen uitmunten door bijzondere talenten, kennis, geschiktheid en aanleg, door meerdere beoefening der tot hun vak betrekking hebbende wetenschappen, door aanhoudend loffelijk gedrag en dienstijver, door verdienstelijke verrigtingen, en waarvan men, ten gevolge van de opvolgende rapporten, de verzekering heeft, dat zij meer bijzondere geschiktheid bezitten om in hoogere rangen nuttige diensten te kunnen bewijzen.

Art. 13.

De bevorderingen tot kapitein-luitenant geschieden voor *drie vierden*, en tot kapitein ter zee voor *twee derden*, volgens ouderdom in rang, voor zoover de daartoe in aanmerking komende officieren, bij onberispelijk gedrag, de vereischte geschiktheid tot den hoogeren rang bezitten. De overige *een vierde* en *een derde* kunnen door Ons worden aangevuld bij keuze.

De bevorderingen tot majoor, luitenant-kolonel en kolonel bij het corps mariniers geschieden door Ons bij keuze.

Deze keuzen bepalen zich tot de meest geschikte officieren van den naastvoorgaanden rang.

Art. 14.

De bevordering tot vlag-officier geschiedt door Ons bij keuze uit de meest geschikte officieren van den naastvoorgaanden rang.

Art 15.

Met afwijking der bepalingen omtrent den tijd van het bekleeden der rangen en dienst, aan boord en buitengaats,

behouden Wij Ons voor, buitengewone bevorderingen te verleenen, in geval van een schitterend wapenfeit of uitstekende militaire daad.

Deze buitengewone bevordering wordt gebragt in mindering van de bevordering bij keuze.

De reden tot de buitengewone bevordering wordt in dit geval in het besluit der benoeming speciaal uitgedrukt.

Art. 16.

De officieren, welke leden zijn der Staten-Generaal, behouden hunne aanspraak op bevordering.

Art. 17.

De officieren behouden hunne aanspraak op bevordering:

a. die door Ons tijdelijk tot andere diensten, niet behoorende tot het Departement van Marine, worden geroepen, zoo als diplomatieke zendingen of andere commissien;

b. die, met Onze magtiging, zich tijdelijk in vreemde zeedienst bevinden.

Wanneer de voornoemde zendingen of andere diensten, of vreemde militaire dienst, langer dan *vier jaren* achtereen duren, staat de bevordering stil.

Art. 18.

De sedentaire betrekkingen of posten aan den wal bij het zeewezen, zoowel hier te lande als in de overzeesche bezittingen, die aan zee-officieren worden opgedragen, mogen door hen, met behoud van rang in het corps en van aan-

spraak op bevordering, niet langer dan gedurende *vier jaren* achtereen worden bekleed.

Bijaldien zoodanige officieren langer dan vier jaren in die betrekking verlangen te blijven, en die aan hen blijft opgedragen, geschiedt dit niet anders dan onder afvoering uit het corps in den rang dien zij op dat tijdstip bekleeden, zonder verdere aanspraak op hoogeren titulairen rang.

Art. 19.

Aan zee-officieren beneden den rang van kapitein-luitenant kan in vredestijd verlof, met stilstand van tractement worden verleend, om ter koopvaardij te varen, *voor ééns*, voor den tijd van *vier jaren*, met behoud van hunne aanspraak op bevordering naar ouderdom in rang.

Art. 20.

Officieren in krijgsgevangenschap zich bevindende, worden voorloopig tot hoogeren rang niet bevorderd.

Wanneer zij binnen *vier jaren* uit de krijgsgevangenschap worden ontslagen, en in dien tusschentijd hunne bevordering naar ouderdom in rang zoude hebben moeten plaats grijpen, zal die (na afgelegd examen voor zoover betreft de rangen waarvoor examens bepaald zijn) bij hunne terugkomst geschieden, en zij hunne plaats in de ranglijst, naar ouderdom in rang, hernemen.

Wanneer de krijgsgevangenschap langer dan vier jaren mogt geduurd hebben, behouden Wij Ons voor, om aan hen zoodanigen rang of bestemming te verleenen, als waartoe zij alsdan geschikt zullen worden geoordeeld, hetzij in hun corps of in eene andere betrekking.

IIde AFDEELING.

Van het ontslag.

Art. 21.

Behalve in de gevallen reeds bij andere wetten vastgesteld, wordt de rang van officier verloren:

1°. door ontslag uit de dienst;

2°. ten gevolge van het verlies van de hoedanigheid van Nederlander.

Art. 22.

Geen officier kan uit de dienst worden ontslagen dan:

1°. eervol, op eigen aan Ons gedaan verzoek, hetwelk niet kan worden afgewezen, dan in tijd van oorlog, of op grond van verpligtingen aan de benoeming verbonden;

2°. na eene regterlijke veroordeeling, die, hoezeer het verlies van den militairen rang niet uit haren aard ten gevolge hebbende, nogtans heeft plaats gehad wegens eene handeling, welke hem onwaardig maakt den rang van officier te bekleeden;

3°. wegens gedragingen of daden in het openbaar, of wegens openbare geschriften, waardoor de waardigheid van den officiers-rang, de eerbied voor den persoon des Konings en de grondwettige instellingen of krijgstucht bepaaldelijk worden aangerand;

4°. wegens aanhoudend wangedrag;

5°. uit hoofde van opzettelijke en herhaalde ongehoorzaamheid, mishandeling van minderen, misbruik maken van gezag, inzonderheid wanneer door eene of andere dezer handelingen stellig nadeel aan de dienst of aan personen is toegebragt;

6°. wegens verregaande nalatigheid in de vervulling der opgelegde pligten, onbekwaamheid en gebrek aan kunde, en het op den duur niet voldoen aan de examens der zee-officieren;

7°. wegens het aangaan van een huwelijk zonder Onze toestemming.

Art. 23.

Het ontslag, behalve op eigen verzoek, kan niet plaats hebben dan op advies van eenen raad van onderzoek.

Van het uitgebragte advies wordt door Ons niet afgeweken, dan ten gunste van den officier, over wien het onderzoek heeft plaats gehad.

Art. 24.

De raad van onderzoek bestaat uit vijf leden, behoorende tot de officieren, uitmakende het vaste corps zee-officieren, en is zamengesteld in verhouding tot den rang van den betrokken officier, met dien verstande, dat onder deze vijf leden twee moeten zijn van gelijken, doch ouder in rang dan de beschuldigde, of, bij gebrek aan zoodanigen, van de jongst aanwezigen van den naast hoogeren rang, twee van den naast hoogeren, en een hoofd- of wel vlag-officier als voorzitter.

In den raad van onderzoek over een officier van gezond-

heid, van administratie of van het corps mariniers, moeten ten minste twee officieren van hetzelfde corps leden zijn.

Art. 25.

De voorzitter en de leden van den raad van onderzoek mogen den officier, over wien zal worden geadviseerd, of dengene, van wien de beschuldiging jegens hem is uitgegaan, niet in bloedverwantschap of zwagerschap bestaan, tot den zesden graad ingesloten.

De officieren van het schip, waarop de beklaagde is dienende, mogen in den raad niet worden benoemd.

Elk in den raad benoemd officier, die vermeenen mogt reden te hebben, om zich van het lidmaatschap van den raad te onthouden, moet zulks bepaald opgeven aan den persoon, met de zamenstelling van den raad belast, die de geldigheid dier reden beoordeelt en naar gelang daarvan, van de aanvaarding van het lidmaatschap al dan niet vrijstelt.

De officier over wien het onderzoek plaats grijpt, heeft het regt om eenmaal twee der benoemde officieren, waartegen hij bezwaren mogt hebben, zonder de reden daarvoor op te geven, te wraken.

Hij kan de zittingen van den raad bijwonen, en bij de behandeling zijner zaak zich zelf verdedigen, of eenen anderen bij de vloot of het smaldeel aanwezigen officier met zijne verdediging belasten.

Alle wrakingen moeten geschieden alvorens het verhoor van den beschuldigde eenen aanvang heeft genomen.

Evenzoo moet de beschuldigde officier vóór dat tijdstip opgeven, welk ander officier zijne verdediging op zich neemt, in welk geval die officier bij de zittingen van den raad van onderzoek wordt toegelaten, terwijl, indien de

beschuldigde of zijn verdediger niet verschijnt, de raad dien onverminderd met de behandeling der zaak voortgaat.

Art. 26.

Wanneer een officier in werkelijke dienst of op non activiteit, in de termen valt, om, hetzij ter zake van het omschrevene bij § 2, of wel uit hoofde dat bezwaren tegen hem zijn ingebragt wegens handelingen vermeld bij §§ 3, 4, 5 of 6 van art. 22 dezer wet, voor eenen raad van onderzoek te worden geroepen, vaardigt de Minister van Marine de vereischt bevelen uit tot het zamenstellen van zoodanigen raad. Deze raad vergadert, zoo de beschuldigde een vlag- of hoofdofficier is, te 's Gravenhage. Wanneer de officier eenen minderen rang bekleedt, wordt de vergaderplaats door den Minister van Marine bepaald. Bij eene vloot of smaldeel vergadert de raad op het schip, daartoe door den bevelhebber aan te wijzen.

Wanneer de officier is dienende bij eene vloot of afdeeling der zeemagt, die buitengaats of in 's Rijks overzeesche bezittingen verblijf houdt en het voldoend getal officieren tot de zamenstelling van den raad, overeenkomstig de bepalingen dezer wet, aldaar niet kan vereenigd worden, bepaalt de Minister, dat er een voorloopig naauwkeurig onderzoek der zaak door drie, door den bevelhebber der vloot of afdeeling daartoe te benoemen officieren, onder in rang dan de beschuldigde, worde ingesteld, na afloop waarvan de officier naar Nederland wordt opgezonden. De bevelhebber zendt de stukken, tot dit onderzoek betrekkelijk, op aan den Minister van Marine, die de zaak vervolgens voor eenen raad van onderzoek hier te lande brengt.

Bij den last tot het zamenstellen van eenen raad van onderzoek, worden tevens aan den bevelhebber, belast

met die zamenstelling, of aan den voorzitter van zoodanigen raad, toegezonden:

a. de berigten of andere bescheiden tot de zaak betrekkelijk;

b. afschriften van de conduite-rapporten van den officier, over wien het onderzoek plaats heeft, over de vijf laatste jaren dienst aan boord;

c. den staat van dienst van den beschuldigde;

d. in de gevallen van beschuldiging van gebrek aan kunde of bekwaamheid, afschriften van de rapporten wegens afgelegde examens.

De sub *a* en *b* vermelde stukken worden door den bevelhebber of, indien de raad over een vlag- of hoofdofficier zitting houdt, door den Minister van Marine, in afschrift, aan den beschuldigden officier medegedeeld.

Art. 27.

Zoodra de bevelhebber van eene vloot of smaldeel door den Minister van Marine wordt belast met het zamenstellen van eenen raad van onderzoek, en daaraan overeenkomstig de bepalingen dezer wet kan worden voldaan, doet hij eene loting plaats hebben voor elken rang afzonderlijk en voor alle officieren der schepen van de vloot of de afdeeling, welke daarvoor beschikbaar zijn, om door het lot te doen beslissen, welke officieren dezen raad moeten zamenstellen, terwijl, bij dezelfde gelegenheid, almede door het lot officieren worden aangewezen, om, des gevorderd, op te treden in de plaats der officieren, die gewraakt, of om eenige andere reden in het bijwonen der zittingen verhinderd mogten worden.

Ingeval de betrokken officier binnengaats dient, zich op non-activiteit bevindt of door den bevelhebber eener vloot of afdeeling, overeenkomstig art. 26, naar Nederland is opgezonden, geschiedt de loting op gelijke wijze en overeenkomstig de verdere voorschriften van den Minister van Marine, voor alle beschikbare, zich binnen 's lands bevindende officieren.

De loting geschiedt zooveel mogelijk in tegenwoordigheid van alle officieren die aanwezig kunnen zijn, moetende de beschuldigde, des verkiezende, daarbij worden toegelaten.

Wanneer de beschuldiging eenen hoofd- of vlagofficier mogt gelden, heeft er, onder de onmiddellijke leiding van den Minister van Marine, onder alle beschikbare hoofd- en vlagofficieren eene loting plaats, naar de regels en in den geest van hetgeen hiervoren is vastgesteld; hiertoe kunnen, des vereischt, ook de in die rangen gepensionneerde of in sedentaire betrekkingen geplaatste officieren opgeroepen worden.

Art. 28.

De voorzitter van den raad van onderzoek belast een der leden met de werkzaamheden van secretaris.

Art. 29.

Bij eene vloot of smaldeel stelt de bevelhebber aan den raad in handen de stukken in art. 26 vermeld, benevens al de verdere tot de zaak betrekkelijke bescheiden, welke onder zijn bereik mogten zijn of komen.

Zoodra de raad van onderzoek zitting heeft genomen, wordt overgegaan:

1°. om de zaak, waarover het onderzoek bevolen is,

naauwkeuring na te gaan, den beklaagde te ondervragen en te hooren;

2°. om de getuigen te hooren, die de raad noodig mogt oordeelen voor zich te doen komen, hetzij ten gevolge van aanwijzingen van de zijde des beschuldigden of anderzins;

3°. om alle inlichtingen in te winnen, welke tot de juiste beoordeeling der zaak kunnen bevorderlijk zijn;

4°. om de verdediging van den beschuldigde, voorgedragen door hem of door den officier dien hij daarmede belast heeft, aan te hooren.

De officier met de werkzaamheden van secretaris belast, houdt naauwkeurige aanteekening van de verhooren en van hetgeen verder in de zittingen wordt verhandeld; welke aanteekening, na door den raad te zijn goedgekeurd, door den voorzitter en den secretaris wordt onderteekend.

De zittingen van den raad kunnen, door de officieren die zulks mogten verlangen, worden bijgewoond.

De bepalingen, in de artt. 25, 27 en in dit artikel vervat, zijn ook toepasselijk op de benoeming van de officieren, belast met, en op de wijze van behandeling van het voorloopig onderzoek, bij het 2de lid van art. 26 bepaald, in zoover zij daarop betrekkelijk te achten zijn.

Art. 30.

Nadat de raad van onderzoek, de zaak betreffende, den beschuldigden officier in haren geheelen omvang heeft onderzocht, gaat hij over tot het uitbrengen van een advies.

De voorzitter legt aan den raad de navolgende vraag voor:

Moet hetgeen den beschuldigde wordt ten laste gelegd, gehouden worden voor bewezen?

Indien de beslissing daarop bevestigend is stelt hij de tweede vraag:

Moet de beschuldigde dienvolgens uit de dienst worden ontslagen?

terwijl, bij toestemmende beantwoording dezer vraag, nog de vraag wordt gedaan:

Zijn er verzachtende omstandigheden aanwezig?

Het advies wordt uitgebragt bij stemming met ongeteekende, digtgevouwen briefjes, bevattende enkel de woorden *ja* of *neen*, in eene bus gestoken.

Art. 31.

Onmiddellijk na elke stemming worden de briefjes, na door den voorzitter te zijn geopend, eerst door hem en daarna door een der andere leden van den raad overluid opgelezen; terwijl vervolgens van de bevinding door den secretaris proces-verbaal wordt opgemaakt, waarna de stembriefjes door den voorzitter dadelijk worden vernietigd.

Het proces-verbaal wordt, na door den voorzitter en de leden van den raad te zijn onderteekend, door den voorzitter, met al de tot het onderzoek betrekkelijke bescheiden aan den bevelhebber der vloot, afdeeling of smaldeel, en zoo het een vlag- of hoofdofficier is, aan Onzen Minister van Marine onverwijld overgelegd.

Door den bevelhebber, of in het laatste geval door Onzen Minister van Marine, wordt aan den officier over wien het onderzoek is geschied, afschrift van het proces-verbaal der stemmingen uitgereikt.

De bevelhebber zendt wijders al de stukken aan Onzen Minister van Marine; zoo het is buiten 's lands en het advies is voor het ontslag, wordt de officier naar Nederland opgezonden.

Art. 32.

Bijaldien de raad van onderzoek zich voor het ontslag uit de dienst heeft verklaard, doet Onze Minister van Marine van het plaats gehad hebbende aan Ons verslag, met bijvoeging van zoodanige voorstellen als de aard der zaak medebrengt, zooveel noodig in verband met de bepaling van art. 25 der wet regelende de pensioenen der militaire officieren der zeemagt.

IIIde AFDEELING.

Van het op pensioen stellen.

Art. 33.

De officieren:

1°. worden door Ons op pensioen gesteld, op aanvrage van den belanghebbende, in de gevallen:

a. van *langdurige*, dat is *veertigjarige dienst*, met *vijftig jaren* ouderdom;

b. van *verwonding*, of *verminking*, in den strijd bekomen, of veroorzaakt door gevorderde of bevolene militaire diensten, als ook ter zake van *ziels-* of *ligchaamsgebreken*, welke het gevolg zijn van omstandigheden, verrigtingen en vermoeijenissen, aan de uitoefening van de militaire dienst verbonden, voor zoover die verwonding, verminking, ziels- of ligchaamsgebreken den belanghebbenden tot de verdere waarneming van de militaire dienst *voor altijd* ongeschikt maken;

in welke beide gevallen de officier het regt op pensioen kan doen gelden.

2°. kunnen door Ons, zonder dat door den belanghebbende de aanvrage is gedaan, op pensioen worden gesteld, in de gevallen:

a. van *langdurige*, dat is *veertigjarige* dienst, al of niet gepaard gaande met *vijftig jaren* ouderdom;

b. van *vijftigjarigen* ouderdom, ofschoon geen *veertig jaren* dienst hebbende;

c. van *verwonding* of *verminking* in den strijd bekomen of veroorzaakt door gevorderde of bevolene militaire diensten, als ook ter zake van *ziels-* of *ligchaamsgebreken*, welke het gevolg zijn van omstandigheden, verrigtingen en vermoeijenissen, aan de uitoefening van de militaire dienst verbonden, voor zooverre die *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken* den belanghebbende tot de verdere waarneming van de militaire dienst *voor altijd* ongeschikt maken;

d. van *geheele ongeschiktheid* voor den stand van officier, door het verlies van die vermogens van geest en ligchaam, welke daarvoor gevorderd worden, na minstens *dertig jaren* dienst, en niet vallende in de termen van litt. *c* en *e*;

e. van *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken*, hoezeer niet ontstaan in den strijd of verooorzaakt door omstandigheden, verrigtingen en vermoeijenissen aan de militaire dienst verbonden, maar ook niet het gevolg van eigene moedwillige handelingen, of van ongeregeld gedrag, voor zoover die *verwonding*, *verminking*, *ziels-* en *ligchaamsgebreken* den belanghebbende tot de verdere waarneming

van de militaire dienst *voor altijd* ongeschikt maken, en hij minstens *twintig jaren* dienst telt.

Bij minderen diensttijd dan van *twintig jaren*, doch voor zooveel overigens dezelfde bepalingen als bij litt. *e* zijn vermeld, op den belanghebbende van toepassing zijn, wordt hij door Ons *tijdelijk* op pensioen gesteld.

Art. 34.

De bepalingen van art. 33 zijn ook van toepassing op hen, die, ingevolge het laatste gedeelte van art. 18 in den rang dien zij bekleeden uit het corps zee-officieren afgevoerd en in sedentaire betrekkingen geplaatst worden, alsmede op hen, die vroeger, bij afvoering uit het corps, met titulairen militairen rang, en al of niet gepensionneerd in die betrekkingen zijn geplaatst.

Art. 35.

Wij behouden Ons voor de gepensionneerde officieren in tijden van oorlog of gevaar op te roepen, om, na daartoe geschikt te zijn bevonden, binnen 's lands weder in dienst gesteld te worden.

Het pensioen van den officier, die, zonder geldige redenen; ter beoordeeling van den Minister van Marine, aan die oproeping niet voldoet, of zich aan de weder-in-dienst-stelling onttrekt, wordt op diens uitspraak *tijdelijk* geschorst.

Deze schorsing neemt aanvang met den dag waarop de betrokken officier zijne weigering heeft doen kennen, en eindigt met dien, waarop de gepensionneerde officieren, die aan de gemelde oproeping hebben voldaan, bij algemeenen maatregel, van hunne verpligting tot de dienst worden ontslagen.

Art. 36.

De officier die reeds op pensioen was gesteld, en op nieuw bij de zeemagt in dienst is getreden, of in sedentaire betrekking bij het zeewezen geplaatst is, wordt bij het weder verlaten van de dienst door Ons op nieuw op pensioen gesteld.

Art. 37.

De tegenwoordige wet wordt in werking gebragt te rekenen van den 1sten October 1851.

Met dat tijdstip zijn alle vroegere reglementen of bepalingen, regelende het bevorderen, ontslaan en op pensioen stellen van militaire officieren der zeemagt, buiten werking gesteld.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 28sten Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Oorlog, ad interim
Minister van Marine,

VAN SPENGLER.

Uitgegeven den *twaalfden* September 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 127.) *WET van den 28sten Augustus 1851, tot regeling der militaire pensioenen bij de Zeemagt.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, ingevolge art. 58 der Grondwet, onder anderen de pensioenen van de militaire officieren der zeemagt bij de wet moeten worden geregeld, en dat ook in het verleenen van pensioenen, zoo aan schepelingen en mariniers beneden den rang van officier, als aan weduwen en kinderen van officieren en minderen (voor zooveel deze daarop, ten laste van den Staat, aanspraak kunnen maken), bij de wet behoort te worden voorzien;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Iste AFDEELING.

Van de regeling der pensioenen of onderstanden van officieren.

Iste HOOFDSTUK.

Van de wijze waarop het pensioen wordt aangevraagd.

Art. 1.

De officier die, overeenkomstig de regelen, vastgesteld bij de wet op het bevorderen, ontslaan en op pensioen stellen der militaire officieren van de zeemagt, verlangt door Ons op pensioen gesteld te worden, zendt tot dat einde zijne aanvrage in aan het Departement van Marine.

Dat Departement onderzoekt die aanvrage, en doet, voor zooveel tot de inwilliging termen worden gevonden, aan Ons daartoe het vereischte voorstel.

Zoodanig voorstel wordt ook aan Ons gedaan in het geval dat de officier geene aanvrage heeft ingezonden en hij niettemin, op grond der bepalingen in opgemelde wet vervat, op *voortdurend* of *tijdelijk* pensioen gesteld behoort te worden, of wel dat aan hem, bij het ontslag, een *voortdurende* of *tijdelijke* onderstand zou behooren te worden verleend.

Art. 2.

De officier, die uit de dienst der marine in die der landmagt of van de overzeesche bezittingen, of wel in eene andere rijks betrekking dan bij de zeemagt, is overgeplaatst, kan zijn, ingevolge deze wet verkregen regt op pensioen niet meer bij het Departement van Marine, maar bij dat, onder hetwelk hij is overgegaan, doen gelden.

IIde HOOFDSTUK.

Van de bepaling van den diensttijd.

Art. 3.

Alle diensten, zoo burgerlijke als militaire, vóór en na de invoering dezer wet aan den Lande bewezen, komen, voor zooveel zij regt geven op pensioen, bij de berekening van het militaire pensioen in aanmerking.

Onder de diensten, hier bedoeld, zijn ook begrepen die bij de mobile schutterijen, onmiddellijk opgevolgd door militaire dienst.

Art. 4.

De tijd, gedurende welken een officier op non-activiteit is geweest, wordt bij de berekening van het pensioen als gewone diensttijd in aanmerking gebragt.

Art. 5.

De tijd van het werkelijk verblijf in militaire dienst in 's Rijks overzeesche bezittingen, en die *in tijd van oorlog buitengaats* doorgebragt, wordt *dubbel* gerekend.

Ook het verblijf tusschen de keerkringen, buiten 's Rijks overzeesche bezittingen, wordt, wanneer het langer dan zes maanden mogt duren, almede *dubbel* gerekend.

Art. 6.

Na den afloop van elk jaar, waarin een zeegevecht of een veldtogt heeft plaats gehad of het militaire personeel der zeemagt op den voet van oorlog is gesteld geweest, wordt door Ons bepaald, of dat jaar voor den daarbij

tegenwoordig geweest zijnde officier, bij de berekening van pensioen, *al* dan *niet dubbel* zal gerekend worden.

Deze bepaling is niet van toepassing op de zeegevechten of veldtogten, bijgewoond in de overzeesche bezittingen, noch in de bij art. 5 vermelde omstandigheden, voor zoover reeds uit dien hoofde de diensttijd dubbel wordt gerekend.

Art. 7.

De tijd in krijgsgevangenschap doorgebragt, wordt als gewone diensttijd gerekend.

Art. 8.

De tijd in het genot van vroeger verleend pensioen doorgebragt, komt bij latere op-pensioen-stelling, ingevolge art. 36 der opgemelde wet, ter zake van nader bewezene diensten niet in aanmerking.

Art. 9.

De diensttijd wordt bij de regeling van het pensioen niet vroeger toegerekend dan van den dag, waarop het zestiende levensjaar is vervuld.

Art. 10.

De maand waarin de diensttijd aanvang neemt, en die waarin dezelve eindigt, worden bij de regeling van het pensioen ten volle berekend.

Art. 11.

Het pensioen wordt geregeld naar den rang, dien de officier de laatste twee jaren werkelijk heeft bekleed, en

bij gemis dáárin van twee volle jaren dienst, naar den onmiddellijk voorafgaanden rang.

De officieren van gezondheid en die van administratie maken eene uitzondering op het bij de 1ste zinsnede bepaalde beginsel, wat betreft de regeling van het pensioen naar den militairen rang waarmede hunne betrekkingen zijn gelijkgesteld. Voor hen wordt het pensioen geregeld naar de betrekking de laatste twee jaren werkelijk bekleed, of bij gemis dáárin van twee volle jaren dienst, naar hunne onmiddellijk voorafgegane betrekking.

Voor de bij §§ 1 *b* en 2 *c* van art. 33 van opgemelde wet aangewezen gevallen, geschiedt de regeling van het pensioen naar den rang of de betrekking, laatstelijk werkelijk bekleed.

Titulaire rangen komen bij de berekening van het pensioen niet in aanmerking.

Art. 12.

Het pensioen neemt aanvang met den dag, volgende op dien, waarop het tractement van non-activiteit heeft opgehouden.

IIIde HOOFDSTUK.

Van de berekening en vaststelling van het pensioenbedrag.

Art. 13.

Het bedrag van het pensioen wordt voor elken rang en voor elke betrekking vastgesteld, zoo als op de, bij de tegenwoordige wet gevoegde staten A en B, is aangetoond.

Art. 14.

Het volle pensioenbedrag, zoo als op de staten A en B is aangewezen, wordt toegekend:

a. ter zake van *langdurige dienst* omschreven in §§ 1 *a* en 2 *a* van art. 33 van opgemelde wet;

b. ter zake van *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken*, vermeld bij §§ 1 *b* en 2 *c* van het boven aangehaalde artikel.

Art. 15.

Het pensioen, toetekennen aan den officier verkeerende in een der gevallen, omschreven in art. 33, § 2 *b*, *d* en *e* der opgemelde wet, wordt berekend, voor elk dienstjaar op *een veertigste deel* van het volle pensioenbedrag, zoo als op de staten A en B is aangewezen.

Bij minderen diensttijd dan van *twintig* jaren, wordt het pensioen op de helft van het volle pensioenbedrag vastgesteld.

Art. 16.

Het pensioenbedrag, zoo als op de staten A en B is aangewezen, wordt met *een vierde gedeelte* vermeerderd, wanneer de *verwonding*, *verminking* of *ligchaamsgebreken* vermeld bij §§ 1 *b* en 2 *c* van art. 33 van opgemelde wet, het verlies ten gevolge hebben van een der ledematen, of het gemis van het gebruik daarvan, of wel dat de toestand van dien aard is, dat dezelve met zoodanig verlies of gemis kan worden gelijkgesteld.

Art. 17.

Het pensioenbedrag, zoo als op de staten A en B is aangewezen, wordt met *de helft* vermeerderd voor het verlies, door gelijke oorzaken als bij art. 16 is vermeld, van *twee* of *meer* ledematen, of bij het gemis van het gebruik daarvan, of wel, wanneer de toestand van dien aard is, dat

dezelve met zoodanig verlies of gemis kan worden gelijkgesteld, zoo ook voor *het geheel en onherstelbaar verlies van het gezigtsvermogen in beide oogen*.

Door *ledematen* worden, in het tegenwoordige en in het voorafgaande artikel, bepaaldelijk verstaan *handen* en *voeten*, onverschillig of zich aan het verlies daarvan dat van *armen* en *beenen* paart.

Art. 18.

De officier die niettegenstaande het verlies of het gemis van het gebruik van één of meer ledematen, veroorzaakt op de wijze als bij de twee voorgaande artikelen is bedoeld, blijft doordienen, verkrijgt, wanneer hij later op pensioen wordt gesteld, boven het bedrag waarop hij in den alsdan door hem bekleeden rang geregtigd is, eene verhooging ten bedrage van *een vierde gedeelte* of van *de helft* van het volle pensioenbedrag bij de tegenwoordige wet toegekend aan den rang door hem bekleed, tijdens hij de verwonding, verminking of ligchaamsgebreken heeft bekomen, welke het verlies of het gemis van het gebruik van één of meer ledematen ten gevolge heeft gehad.

Art. 19.

De officier der mariniers, beneden den rang van hoofdofficier, die zes jaren den rang waarnaar zijn pensioen moet worden berekend, heeft bekleed, erlangt boven het pensioen, waarop hij regt heeft, eene verhooging van *een tiende* gedeelte van dat pensioen.

Voor elk jaar, dat hij langer denzelfden rang heeft bekleed, wordt het pensioen nog met *een zestigste* deel verhoogd, met dien verstande evenwel, dat de geheele verhooging over niet meer dan *twaalf* jaren en derhalve tot

geen hooger bedrag dan *een vijfde* van het pensioen waartoe de officier overigens geregtigd is, wordt vastgesteld.

Ingeval de officier op het tijdstip waarop hij op pensioen wordt gesteld, eenen hoogeren rang bekleedt, dan waarnaar het pensioen kan worden geregeld, wordt de tijd, door hem in dien hoogeren rang doorgebragt, gerekend bij de jaren, die, krachtens de bepalingen van dit artikel, op verhooging van pensioen aanspraak geven.

Art. 20.

Het pensioen toetekennen aan den, in art. 34 van opgemelde wet bedoelden, in sedentaire betrekking geplaatsten officier, wordt bepaald, voor elk dienstjaar op *een zestigste* deel der bezoldiging, welke op het tijdstip van het ontslag uit zijne sedentaire betrekking wordt genoten.

Niet meer dan veertig dienstjaren komen in berekening; en in geen geval mag het pensioen te boven gaan dat, hetwelk voor een kapitein ter zee op staat l^a. A is aangewezen.

Art. 21.

Het pensioen, ingevolge art. 36 der opgemelde wet toetekennen aan den officier, die reeds vroeger op pensioen is gesteld geweest, wordt geregeld naar zijnen laatsten rang of betrekking, en naar zijnen geheelen diensttijd, met inachtneming overigens van de bepalingen dezer wet.

In geen geval zal het latere pensioen beneden het bedrag van het vroeger genotene worden gesteld.

Art. 22.

Wanneer de bij §§ 1 *b* en 2 *c* van art. 33 van opgemelde wet bedoelde *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaams-*

gebreken, ter zake waarvan de officier reeds op pensioen is gesteld, hem later in zoodanigen toestand brengen, als op grond waarvan hij bij zijne verwijdering uit de dienst regt op hooger pensioen zoude gehad hebben, dan aan hem is verleend, wordt hij in het genot van dat hooger pensioen nog gesteld, mits de aanvrage daartoe binnen den tijd van *een* jaar, nadat het pensioen heeft aangevangen, aan het Departement van Marine zij ingezonden.

Die verhooging gaat in met den dag waarop de aanvraag bij gemeld Departement is ontvangen.

Art. 23.

De oorzaak, de aard en de gevolgen van de *verwonding*, *verminking*, *ziels-* en *ligchaamsgebreken*, die regt op pensioen geven, moeten bij militair geneeskundig onderzoek zijn erkend.

IVde HOOFDSTUK.

Van het tijdelijk pensioen.

Art. 24.

Het *tijdelijk* pensioen, vermeld aan het slot van art. 33 der opgemelde wet, wordt niet korter dan voor *een jaar* en niet langer dan voor *vijf jaren* toegelegd.

Na het eindigen van den tijd waarover dat pensioen is verleend, houdt het op, of wordt door Ons op nieuw *tijdelijk* toegestaan.

In het eerste geval behoudt de officier nogtans den rang door hem bij het verlaten van de dienst bekleed.

Het bedrag van het *tijdelijk* pensioen wordt bepaald op de helft van het bedrag, voor den rang of de betrekking

door den officier *laatstelijk* twee jaren bekleed, op de staten A en B aangewezen, zonder eenige verhooging.

Overigens wordt het *tijdelijk* pensioen geregeld op den voet en de wijze als met opzigt tot het *voortdurend* pensioen is bepaald.

Vde HOOFDSTUK.

Van voortdurenden en tijdelijken onderstand.

Art. 25.

Bijaldien het, ingevolge art. 30 der opgemelde wet, door eenen raad van onderzoek uitgebragt advies, strekt tot het ontslag van een officier, en er, hetzij overeenkomstig dat advies, of wel naar aanleiding van artt. 23 en 32 dier wet, door Ons bij de redenen tot ontslag verzachtende omstandigheden worden bevonden aanwezig te zijn, wordt aan zoodanig officier, tot levensonderhoud, een *voortdurende* of wel *tijdelijke* onderstand toegekend.

Het bedrag van den onderstand wordt door Ons naar bevind van zaken bepaald, doch zal nimmer te boven gaan de helft van het pensioen, waarop de betrokken officier anderzins naar rang en dienstjaren, zonder verhooging, aanspraak zoude hebben kunnen maken.

De *tijdelijke* onderstand wordt verleend over een tijdvak, nagenoeg gelijkstaande met de helft der dienstjaren, welke voor den betrokken officier, op het tijdstip van het ontslag, in geval van pensionnering geldend zouden kunnen zijn.

De onderstand neemt aanvang met den dag waarop het tractement van non-activiteit heeft opgehouden.

IIde AFDEELING.

Van de pensioenen van schepelingen en mariniers beneden den rang van officier.

Art. 26.

Het regt op pensioen wordt verkregen in de navolgende gevallen:

a. ter zake van *langdurige*, dat is *dertigjarige* dienst, met *vijf en veertig jaren* ouderdom, voor hen die de graden hebben van of gelijkgesteld zijn met adjudant-onderofficier, tot en met dien van korporaal, en met *veertig jaren* ouderdom voor de minderen; mits de belanghebbenden niet meer tot de active dienst bekwaam en geschikt zijn;

b. ter zake van *verwonding* of *verminking* in den strijd bekomen of veroorzaakt door gevorderde of bevolene militaire diensten, als ook ter zake van *ziels-* of *ligchaamsgebreken*, welke het gevolg zijn van omstandigheden, verrigtingen en vermoeijenissen aan de uitoefening van de militaire dienst verbonden, voor zoover die verwonding, verminking of gebreken den belanghebbende tot de verdere waarneming van de militaire dienst *voor altijd* ongeschikt maken, en hem tevens *voortdurend geheel* of *gedeeltelijk*, dan wel *tijdelijk geheel* of *gedeeltelijk*, buiten staat stellen, om door handen-arbeid in zijn levensonderhoud te voorzien;

c. ter zake van gelijke redenen als ad *b* vermeld, al wordt de belanghebbende niet buiten staat geacht om door handen-arbeid in zijn levensonderhoud te voorzien, mits hij een dienstijd van niet minder dan *twintig* jaren hebbe;

d. ter zake van *ongeschiktheid* of *onbekwaamheid* tot de verdere waarneming van de militaire dienst, — hoezeer ontstaan door andere oorzaken, als die ad *b* vermeld, doch niet het gevolg van eigen moedwillige handelingen of ongeregeld gedrag, — voor zoover die *ongeschiktheid* of *onbekwaamheid* den belanghebbende *voortdurend* geheel of gedeeltelijk, dan wel *tijdelijk* geheel of gedeeltelijk, buiten staat stelt om door handen-arbeid in zijn levensonderhoud te voorzien, mits hij een diensttijd van niet minder dan *twintig* jaren hebbe;

e. ter zake van *vijftigjarigen* ouderdom, ofschoon geen dertig jaren dienst hebbende, voor zooveel de belanghebbende, uit hoofde van dien leeftijd, tot de verdere waarneming van de militaire dienst *voor altijd* ongeschikt is geworden, mits hij een diensttijd van niet minder dan *twintig* jaren hebbe.

Hij die, op grond van de opgemelde bepalingen, verlangt pensioen te bekomen, zendt tot dat einde zijne aanvraag in aan het Departement van Marine, hetwelk, voor zooveel het daartoe termen vindt, aan Ons het vereischte voorstel doet.

Ook zonder dat hij daartoe de aanvrage doet, behouden Wij Ons voor, hem pensioen toe te kennen.

Art. 27.

Het regt op pensioen gaat verloren door het ontslag op eigen aanvrage, wanneer deze niet gegrond is op de bepalingen vervat in art. 26, of wanneer, in verband met art. 31 het ontslag niet door latere militaire diensten is opgevolgd.

Art. 28.

Almede wordt het regt op pensioen verloren door verwijdering uit de dienst wegens lijf- of onteerende straf, of wel uit hoofde van aanhoudend wangedrag, onzedelijkheid of merkelijke achteloosheid in de waarneming der dienstpligten.

Art. 29.

De inhoud van art. 2 nopens het regt op pensioen van den officier, die uit de dienst der zeemagt tot eene andere rijksdienst is overgegaan, en de bepalingen omtrent den diensttijd vervat in de artt. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10, zijn ook op den schepeling en marinier beneden den rang van officier toepasselijk.

Bij gebreke van de volle dertig dienstjaren bij 's Rijks zee- en landmagt of het corps mariniers, zullen alle andere aan den Lande bewezene, voor het pensioen in aanmerking komende diensten voor *drie vierden* berekend worden.

Art. 30.

De schepeling of marinier, die reeds in het genot was van pensioen, en op nieuw bij de zeemagt in dienst getreden of in eenige andere tot het Departement van Marine behoorende betrekking geplaatst is, wordt bij ontslag, op nieuw gepensionneerd.

Art. 31.

Wanneer de schepeling niet *binnen drie jaren* en de marinier niet *binnen drie maanden*, nadat hij uit de militaire dienst is ontslagen, in die dienst weder is aange-

nomen, worden zijne vroegere diensten in de pensioenberekening niet begrepen.

Deze bepaling werkt niet terug op diensten, vóór het in werking komen dezer wet bewezen.

Art. 32.

Bij de berekening van het pensioen komt niet in aanmerking:

1°. de tijd gedurende welken de milicien met *groot verlof* is geweest;

2°. de tijd gedurende welken de marinier in de 2de klasse (klasse van discipline) geplaatst is geweest, noch de tijd dat hem het dragen der kokarde is ontzegd.

Art. 33.

Desertie, bij vonnis uitgesproken, doet de vroegere militaire diensten bij de berekening van het pensioen vervallen, ten ware er, na voorafgaand naauwkeurig onderzoek omtrent de omstandigheden der desertie, termen bestonden tot het niet toepassen dezer bepaling, en daartoe door Ons magtiging mogt zijn verleend.

Art. 34.

De regeling van het pensioen geschiedt naar den graad, dien de schepeling of marinier de laatste twee jaren werkelijk heeft bekleed, en bij gemis dáárin van twee volle jaren dienst, naar den onmiddellijk voorafgaanden graad.

De machinisten en vuurstokers maken eene uitzondering, in zoover betreft de regeling van het pensioen naar den graad, waarmede hunne betrekkingen zijn gelijkgesteld. Voor hen wordt het pensioen geregeld naar de betrekking, de laatste twee jaren werkelijk bekleed, of bij gemis dáárin

van twee volle jaren dienst naar hunne onmiddellijk voorafgegane betrekking.

De machinisten met rang van officier moeten in dien rang vijf jaren hebben gediend, om het voor hen bepaalde pensioen te erlangen.

Voor de gevallen, aangewezen bij letters *b* en *c* van art. 26, geschiedt de regeling van het pensioen naar den graad of de betrekking, laatstelijk werkelijk bekleed.

Art. 35.

Behoudens de uitzonderingen in art. 47 vermeld, neemt het pensioen aanvang met den dag, volgende op dien, waarop het tractement van non-activiteit of de bezoldiging heeft opgehouden.

Art. 36.

Het bedrag van het pensioen wordt, voor elken graad en elke betrekking, vastgesteld zoo als op de bij de tegenwoordige wet, gevoegde staten A en B is aangewezen.

De sommen, op die staten gebragt, dienen ook tot maatstaf van berekening voor betrekkingen niet daarbij genoemd, doch voor zooveel de regeling van het pensioen betreft, door Ons bij besluit met die van onder-officier, korporaal, matroos en soldaat gelijk gesteld.

Art. 37.

Het volle pensioenbedrag, zoo als op de staten A en B is aangewezen, wordt toegekend:

a. ter zake van *langdurige dienst*, aangeduid bij letter *a* van art. 26;

b. ingeval de *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken*, bedoeld bij letter *b* van gemeld artikel, van zoodanigen aard zijn, dat zij den schepeling of marinier niet slechts voor de militaire dienst *voor altijd* ongeschikt maken, maar hem daarenboven *voortdurend* geheel of *tijdelijk* geheel buiten staat stellen in zijn levensonderhoud te voorzien, mits hij in het laatste geval eenen diensttijd van niet minder dan *twintig* jaren hebbe; bij gemis van welken diensttijd slechts tijdelijk het volle pensioensbedrag wordt toegekend.

Art. 38.

Het volgens de staten A en B vastgestelde pensioenbedrag voor schepelingen en mariniers, wordt met *een tiende* verhoogd voor elke *vijf* jaren werkelijke dienst boven de bij art. 26, voor langdurige dienst, bepaalde dertig jaren. Die verhooging wordt evenwel over niet meer dan *tien* jaren werkelijke dienst, en derhalve niet boven het *een vijfde* van het voorgeschrevene pensioenbedrag toegestaan.

Deze bepalingen zijn niet van toepassing op de machinisten.

Art. 39.

Ingeval de *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken*, waarvan de rede is bij letter *b* van art. 26, van zoodanigen aard zijn, dat zij den schepeling of marinier voor de militaire dienst voor altijd ongeschikt maken en hem *voortdurend gedeeltelijk* buiten staat stellen, om door handenarbeid in zijn levensonderhoud te voorzien, wordt het pensioen berekend voor elk dienstjaar op een *dertigste deel* van het pensioenbedrag, zoo als op de staten A en B is aangewezen.

Bij minderen diensttijd dan van *vijftien jaren* wordt het pensioen op de helft van het volle pensioenbedrag vastgesteld.

De in de 1ste zinsnede van dit artikel vervatte bepaling is almede toepasselijk op den schepeling of marinier, die, door gelijke omstandigheid, slechts *tijdelijk gedeeltelijk* buiten staat is om door handenarbeid in zijn levensonderhoud te voorzien, mits hij een diensttijd van niet minder dan *twintig* jaren hebbe; bij gemis van welken diensttijd slechts *tijdelijk* een gedeelte, niet beneden de helft van het volle pensioenbedrag, naar den hiervoren vermelden maatstaf, wordt toegekend.

Art. 40.

Ingeval de schepeling of marinier, ter zake van *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken*, ontstaan zoo als bij letter *c* van art. 26 is vermeld, de dienst moet verlaten, ofschoon niet buiten staat om door handenarbeid in zijn levensonderhoud te voorzien, doch op het tijdstip van het ontslag een diensttijd van niet minder dan *twintig* jaren heeft, wordt het pensioen berekend zoo als bij de 1ste zinsnede van art. 39 is bepaald.

Art. 41.

Bijaldien de schepeling of marinier moet worden ontslagen ter zake van ongeschiktheid of onbekwaamheid tot de verdere waarneming van de militaire dienst, ontstaan zoo als bij letter *d* van art. 26 is vermeld, wordt in het geval dat hij *voortdurend geheel* buiten staat is, om door handenarbeid in zijn levensonderhoud te voorzien, het pensioen bepaald op *drie vierde* gedeelten van het volle pensioenbedrag op de staten A en B aangewezen.

Wanneer hij daartoe *voortdurend gedeeltelijk* buiten staat is, wordt het pensioen op *de helft* van datzelfde bedrag vastgesteld.

Wordt de *geheele* of *gedeeltelijke* ongeschiktheid tot handenarbeid ter voorziening in het levensonderhoud geacht, slechts *tijdelijk* te bestaan, dan wordt er een *tijdelijk* pensioen verleend, berekend op den voet als in de beide eerste zinsneden is vermeld.

Art. 42.

Het pensioen, toe te kennen in het geval omschreven bij letter *c* van art. 26 wordt berekend, zoo als bij de eerste zinsnede van art. 39 is bepaald.

Art. 43.

Het pensioenbedrag, zoo als op de staten A en B is aangewezen, wordt met *een vierde* of met de *helft* vermeerderd, in dezelfde gevallen welke, volgens artt. 16 en 17, ten aanzien van de officieren eene gelijke verhooging ten gevolge hebben.

De bepaling van art. 18 is almede ten deze van toepassing.

Art. 44.

De bepalingen met opzigt tot het toekennen van verhooging van pensioen, op grond dat de *verwonding*, *vermin-king*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken* zijn verergerd, de officieren betreffende, en vermeld in art. 22, zijn almede op de schepelingen en mariniers beneden den rang van officier van toepassing.

Art. 45.

Het volgens art. 30 toe te kennen pensioen aan den schepeling of marinier, die reeds vroeger op pensioen is

gesteld geweest, wordt op denzelfden voet en wijze geregeld, als ten aanzien van den officier bij art. 21 is bepaald.

Art. 46.

Het tijdelijk pensioen, waarvan bij het slot van artt. 37, 39 en 41 wordt gewag gemaakt, wordt niet korter dan voor *een jaar* en niet langer dan voor *vijf jaren* toegelegd.

Dat pensioen houdt op na het eindigen van den tijd, waarover hetzelve was verleend, of wordt, naar gelang van den uitslag van het omtrent den belanghebbende te doen geneeskundig onderzoek, door Ons op nieuw *tijdelijk* of wel *voortdurend* toegestaan.

Art. 47.

De schepeling of marinier, die uit de dienst is ontslagen, zonder dat hij destijds tot het erlangen van pensioen geregtigd was geoordeeld, kan het nog verkrijgen, wanneer hij later bevonden wordt daarop regt te hebben, hetzij uithoofde van *langdurige dienst*, hetzij dat dezelfde *verwonding*, *verminking* of *gebreken*, welke zijne verwijdering uit de dienst hebben veroorzaakt, zoodanig zijn toegenomen of verergerd, dat hij uit dien hoofde, zoo hij nog in dienst ware, krachtens de tegenwoordige wetsbepalingen regt op het pensioen zoude gehad hebben.

Het regt op pensioen wegens *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken* vervalt, wanneer de aanvraag om pensioen niet binnen den tijd van *een jaar* na het ontslag, aan het Departement van Marine is ingezonden.

Het pensioen neemt aanvang met den dag waarop de aanvrage bij gemeld Departement is ontvangen.

Art. 48.

De bepaling van art. 23, omtrent het erkennen van de *verwonding*, *verminking*, *ziels-* en *ligchaamsgebreken*, is ook van toepassing ten aanzien van de schepelingen en mariniers beneden den rang van officier.

IIIde AFDEELING.

Van de pensioenen en onderstanden der weduwen en kinderen van officieren, schepelingen en mariniers.

Art. 49.

De weduwen van officieren, schepelingen en mariniers, die in den strijd of in en door gevorderde of bevolene dienstverrigtingen gesneuveld of omgekomen zijn, of die aan de onmiddellijke gevolgen daarvan *binnen een jaar* zijn overleden, hebben regt op pensioen, nadat de voorschrevene omstandigheden behoorlijk zijn erkend.

Het pensioen wordt geregeld naar den rang, den graad of de betrekking, door den officier, schepeling of marinier werkelijk bekleed, of naar den graad waarmede zijne betrekking is gelijk gesteld.

De voormelde bepalingen zijn niet toepasselijk op weduwen, wier huwelijk na de gedachte omstandigheden is voltrokken.

Art. 50.

Het bedrag van het, in het voorgaande artikel vermelde pensioen wordt geregeld, als op de bij de tegenwoordige wet gevoegde staten A en B is aangewezen.

Art. 51.

Het pensioen neemt in den regel aanvang met den dag

volgende op dien, waarop het tractement van non-activiteit of de bezoldiging van den echtgenoot ophoudt. Doch ingeval deze, ter zake van *in den strijd of in en door gevorderde of bevolene dienstverrigting* bekomene verwonding, verminking of gebreken, reeds op pensioen gesteld zijnde, *binnen den tijd van een jaar*, aan de gevolgen van die omstandigheden is overleden, neemt het pensioen der weduwe aanvang met den dag volgende op dien, waarop het pensioen van haren eehtgenoot heeft opgehouden.

Wanneer de aanvrage tot het bekomen van het weduwenpensioen niet *binnen één jaar* nadat het regt daarop was verkregen, aan het Departement van Marine is ingezonden, gaat het pensioen eerst in met het vierendeeljaars, volgende op dat waarin de aanvrage is gedaan.

Wanneer de aanvrage niet *binnen vijf jaren*, nadat op het pensioen regt was verkregen, mogt zijn ingediend, vervalt dat regt.

Bij hertrouwen houdt het pensioen op met den dag, waarop het huwelijk is voltrokken.

Art. 52.

Wanneer de officier, schepeling of marinier, die, op eene wijze als bij art. 49 vermeld, het leven heeft verloren, geene weduwe, maar kind of kinderen, geboren uit een, vóór het ontstaan der bij evengemeld artikel omschrevene omstandigheden, voltrokken wettig huwelijk, achterlaat, wordt aan dat kind of die kinderen, zoolang zij beneden den ouderdom van *achttien jaren* en ongehuwd zijn, en in het geval dat zij geene verzorging uit 's Rijks geldmiddelen genieten, een onderstand verleend, ten gelijke bedrage als het pensioen dat aan de weduwe zou zijn toegestaan.

Zoodra een der kinderen ophoudt geregtigd te zijn tot

onderstand, gaat zijn aandeel over op de overig blijvende regthebbende kinderen.

Op den onderstand der kinderen zijn ook de bepalingen van de 1ste, 2de en 3de zinsneden van art. 51 van toepassing.

Art. 53.

Bijaldien eene weduwe, in het genot van pensioen, een huwelijk aangaat, of wanneer eene weduwe, gepensionneerd of op het pensioen regt hebbende, is overleden, en er kind of kinderen aanwezig zijn, geboren uit een wettig huwelijk van hem, die, op de wijze als bij art. 49 is omschreven, het leven heeft verloren, wordt aan dat kind of die kinderen, onder dezelfde voorwaardelijke bepalingen, en op denzelfden voet als in art. 52 zijn vastgesteld, de daarbij bepaalde onderstand toegelegd, met ingang van den dag, waarop het pensioen heeft opgehouden.

Art. 54.

Ingeval de officier, schepeling of marinier, die, op eene wijze als bij art. 49 is omschreven, het leven heeft verloren, behalve eene weduwe, ook kind of kinderen, door hem in vroeger huwelijk verwekt, achterlaat, wordt het aan de weduwe toe te kennen pensioen, zoolang dat kind of die kinderen in de omstandigheden verkeeren, op grond waarvan zij krachtens de bij art. 52 vastgestelde bepalingen, tot onderstand geregtigd zijn, op naam en ten behoeve van de weduwe voor de eene helft, en van gemeld kind of kinderen voor de wederhelft verleend.

Van den dag dat het kind of de kinderen ophouden tot onderstand geregtigd te zijn, wordt de weduwe ook in het bezit van de tweede helft van het pensioen gesteld.

Bij overlijden van de weduwe, of wanneer zij in het huwelijk treedt, gaat de door haar genotene helft op het kind of de kinderen over, voor zooverre zij krachtens de bij art. 49 vastgestelde bepalingen, nog tot onderstand geregtigd zijn.

Art. 55.

Eene weduwe, hertrouwd doch op nieuw weduwe geworden en, krachtens haar *tweede* of nader huwelijk, tot Rijks-pensioen, hetzij burgerlijk of militair, niet geregtigd, treedt weder in het genot van haar vorig pensioen, gerekend van den dag, volgende op dien waarop haar laatste echtgenoot is gestorven, of waarop later het Rijks-tractement of pensioen, waarvan laatstgemelde in het bezit mogt zijn geweest, heeft opgehouden.

Ingeval er kind of kinderen, uit vroeger huwelijk, krachtens art. 53 in het genot zijn van onderstand, wordt de weduwe niet eerder in haar vorig pensioen hersteld, dan met den dag, volgende op dien, waarop de onderstand aan het kind of de kinderen toegekend, geheel heeft opgehouden.

Art. 56.

Wanneer er, tijdens het overlijden van den echtgenoot, *scheiding van tafel en bed, op zijn verzoek* uitgesproken, bestaat, heeft zijne weduwe geen regt op pensioen.

In zoodanig geval en in dat van echtscheiding, worden de kinderen met betrekking tot het regt van onderstand, met ouderlooze kinderen gelijkgesteld.

Heeft de scheiding van tafel en bed *op verzoek van de vrouw* plaats gehad, dan heeft zij regt op pensioen.

Is de scheiding van tafel en bed *op verzoek van de beide echtgenooten* uitgesproken, dan *kan* de vrouw voor het pensioen in aanmerking komen.

IVde AFDEELING.

Algemeene bepalingen.

Art. 57.

De pensioenen, onderstanden en verhoogingen worden, op voordragt van het Departement van Marine, door Ons bepaald.

Van de gronden waarop het pensioen of de onderstand is verleend, wordt in Ons besluit melding gemaakt.

Van dat besluit wordt, voor zooveel de pensioenen aan de officieren betreft, in de *Staats-courant* opgave gedaan, met vermelding van den naam en rang des gepensionneerden, van het bedrag van het pensioen en van de toepasselijke wetsbepaling.

Voorts wordt bij het aanbieden van de begrooting van staatsuitgaven, jaarlijks aan de Staten-Generaal eene lijst overgelegd van de, sedert de indiening der vorige begrooting verleende pensioenen en onderstanden.

Die lijst bevat:

a. de namen der gepensionneerden of onderstand genietenden;

b. hun ouderdom, woonplaats en laatste rang, graad of betrekking;

c. de gronden waarop het pensioen of de onderstand is verleend;

d. de artikelen der wet krachtens welke het pensioen of de onderstand is verleend;

e. het bedrag van het pensioen of den onderstand.

Art. 58.

De pensioenen en onderstanden worden in volle guldens bepaald, waarbij de onderdeelen als een geheele gulden worden berekend.

Art. 59.

De *voortdurende* pensioenen en onderstanden, zoomede de onderstanden voor kinderen beneden *achttien* jaren, worden op naam van den belanghebbende, ten laste van den Staat in het grootboek der pensioenen ingeschreven en van die inschrijving een bewijs uitgereikt.

De *tijdelijke* pensioenen en onderstanden worden *niet* ingeschreven. De belanghebbende bekomt, wegens de toekenning daarvan, eene beschikking van het Departement van Marine.

Art. 60.

Na den afloop van elke *drie* maanden, worden de pensioenen en onderstanden betaalbaar gesteld en, op overlegging van de vereischte bewijsstukken, uitbetaald.

Art. 61.

Bij overlijden van den titularis, wordt het pensioen of de onderstand uitbetaald tot het einde van het vierendeeljaars, waarin het overlijden heeft plaats gehad.

Art. 62.

De gepensionneerde en onderstand genietende is verpligt zijne woonplaats en verblijf te hebben en te houden op het grondgebied van den Staat of van deszelfs overzeesche bezittingen.

Wij behouden Ons voor, de vergunning te verleenen, om het pensioen of den onderstand *voortdurend* of *tijdelijk* buiten het Rijk of zijne overzeesche bezittingen te verteren.

Het *voortdurend* buitenlandsch verblijf heeft voor gepensionneerden en onderstand genietenden, wier pensioen of onderstand meer dan *drie honderd gulden* 's jaars bedraagt, eene korting ten gevolge van *één derde gedeelte* van het pensioen of den onderstand.

Deze bepaling is ook toepasselijk op het *tijdelijk* buitenlandsch verblijf, wanneer dit langer dan voor *drie maanden* in het jaar wordt toegestaan.

Bij het verkrijgen van vergunning tot *voortdurend* buitenlandsch verblijf, is de belanghebbende verpligt, vóór zijn vertrek, of vóór de daarop eerstvolgende pensioenbetaling, domicilium binnen het Rijk of in de overzeesche bezittingen te nemen en daarvan bij authentiek bewijs te doen blijken, met aanduiding van den naam en de woonplaats van dengene, bij wien domicilium wordt gekozen.

Dat bewijs wordt door den belanghebbende onverwijld aan het Departement van Algemeen bestuur, hetwelk met de uitbetaling is belast, ingezonden.

Zoolang aan laatstgemelde bepaling niet is voldaan, wordt het pensioen of de onderstand niet uitbetaald.

Wanneer uit behoorlijke geneeskundige getuigenis blijkt, dat een *tijdelijk* buitenlandsch verblijf, tot herstel van gezondheid, langer dan voor *drie maanden* in het jaar, noodzakelijk is, wordt het pensioen of de onderstand, hoezeer de som van *drie honderd gulden* te boven gaande, bij uitzondering, niet aan de korting van *één derde* onderworpen.

Bij tijdelijk buitenlandsch verblijf, wordt de gepensionneerde of onderstand genietende, geacht zijne woonplaats binnen het Rijk of in de overzeesche bezittingen te behouden.

Hij die zich, zonder Onze toestemming te hebben verkregen, buiten het Rijk of deszelfs overzeesche bezittingen ophoudt, al mogt hij daartoe later de toestemming vragen en erlangen, verliest het pensioen of den onderstand, over den tijd dat hij in strijd met de tegenwoordige bepaling heeft gehandeld.

Art. 63.

De soldij en de toelage, verbonden aan de Militaire Willems-orde en aan de benoeming van broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw, worden te gelijk met het militair pensioen en den onderstand genoten.

Art. 64.

Het militair pensioen of de onderstand kan niet, zonder Onze toestemming, geheel of gedeeltelijk, gelijktijdig worden genoten met aan eenige *burgerlijke* betrekking verbondene inkomsten of belooningen, uit de geldmiddelen van den Staat of van zijne overzeesche bezittingen of van fondsen onder het beheer des Rijks geplaatst.

Buiten die toestemming, houdt het pensioen of de onderstand op, met den dag, voorafgaande dien, waarop het tractement of de belooning aan de burgerlijke betrekking verbonden, aanvang heeft genomen.

Bij het ontslag uit de burgerlijke betrekking wordt de gepensionneerde of onderstand genietende, in het geval dat het pensioen of de onderstand geheel of gedeeltelijk is geschorst geweest, in het volle genot daarvan hersteld, tenzij er termen bestaan tot het bekomen van een burgerlijk pensioen tot hooger bedrag, of wel dat de belanghebbende het regt op pensioen of onderstand mogt hebben verloren.

Het militair pensioen wordt in zijn geheel gelijktijdig genoten met de schadeloosstelling, verbonden aan het lidmaatschap der Staten-Generaal.

Art. 65.

Het militair pensioen of de onderstand kan niet gelijktijdig met een ander pensioen ten laste der geldmiddelen van den Staat of van deszelfs overzeesche bezittingen worden genoten.

Art. 66.

Met Onze toestemming kan het militair pensioen of de onderstand van titularissen, beneden den rang van Hoofd-Officier, hetzij geheel of gedeeltelijk met militair tractement of eenige andere aan de militaire dienst verbondene belooning worden genoten.

Wanneer die toestemming niet verkregen is, houdt het pensioen of de onderstand op, met den dag voorafgaande dien, waarop het militair tractement of de militaire belooning aanvang heeft genomen.

Bij het later ophouden van het militair tractement of de militaire belooning wordt de gepensionneerde of onderstand genietende in het hem vroeger toegekend pensioen of den onderstand hersteld, tenzij er termen bestaan tot het bekomen van een hooger pensioen, of wel, dat de belanghebbende het regt op pensioen of onderstand mogt hebben verloren.

Art. 67.

De pensioenen en onderstanden, volgens deze wet verleend, zijn onvervreemdbaar.

De titularis kan daarover op geenerlei wijze beschikken, ook niet door verpanding of beleening.

Indien hij last geeft, om het pensioen of den onderstand voor hem te ontvangen, kan hij die lastgeving altijd herroepen.

Alle overeenkomsten hiermede strijdig zijn nietig.

Deze bepalingen worden in de acte van pensioen of onderstand uitgedrukt.

De voorschotten, door gemeentebesturen, liefdadige of tot algemeen nut werkende instellingen, hetzij renteloos,

hetzij tegen matige rente, op de voorschreven pensioenen of onderstanden verstrekt, en tot zekerheid waarvan de acten van pensioen of onderstand zijn afgegeven, zijn niet onder de bij deze wet verbodene beleeningen begrepen, mits de bepalingen, waarnaar die voorschotten geschieden, door Gedeputeerde Staten der Provincien, waarin de gezegde besturen en instellingen zijn gevestigd, goedgekeurd zijn.

Art. 68.

Op de pensioenen verleend aan schepelingen of mariniers beneden den rang van officier, of aan weduwen van officieren en mindere, zoomede op de onderstanden bedoeld bij art. 25, kunnen ten behoeve van particuliere schuldeischers geene kortingen worden toegestaan, dan ter zake van gelden, verschuldigd wegens woning, kleeding en verdere noodwendige levensbehoeften.

Voor de opgenoemde onderwerpen kan het hoofd van het Departement van Marine, onverschillig de hoegrootheid van de verschuldigde som, na een ingesteld onderzoek, in den geest der bepalingen van de wet van den 24sten Januarij 1815 (*Staatsblad* n°. 5) korting verleenen hoogstens tot *een zesde* van de pensioenen of onderstanden, meer bedragende dan *honderd gulden* in het jaar, en hoogstens tot *een achtste* van die van *honderd gulden of daarbeneden.*

Indien de schuldeischer, naar aanleiding van het voorschreven onderzoek, aan de gewone justitie verwezen en de schuldenaar tot het betalen der proceskosten door den regter veroordeeld is, kan de korting tevens worden verleend voor het beloop der kosten door den schuldeischer gemaakt.

Op de onderstanden voor kinderen beneden achttien jaren, kan om geenerlei reden korting ten behoeve van particuliere schuldeischers worden verleend.

Art. 69.

Wanneer de gepensionneerde of onderstand genietende, in eenig door het openbaar gezag erkend gesticht of instelling van weldadigheid opgenomen of, op welke wijze ook, door zoodanige instelling, of wel door de gemeente waar zijn onderstands-domicilie is gevestigd, wordt verpleegd, wordt, zoolang dit geschiedt, het pensioen of de onderstand uitbetaald aan het bestuur van dat gesticht, die instelling of gemeente, voor rekening waarvan de verpleging plaats heeft, welk bestuur zich te dien einde in het bezit zal stellen óf van het bewijs van inschrijving, óf van de beschikking van het Departement van Marine, vermeld in art. 59.

Indien echter het bedrag van het pensioen of den onderstand de verplegingskosten mogt overtreffen, wordt dat meerdere door het betrokkene bestuur aan den gepensionneerde, of ten behoeve van den onderstand genietende, uitgekeerd.

Art. 70.

Het pensioen en de onderstand vervallen, wanneer de titularis de hoedanigheid van Nederlander verliest of wanneer hij buiten Onze toestemming in het bezit is van tractement of pensioen van eene vreemde mogendheid.

Art. 71.

Veroordeeling tot lijf- of onteerende straf, tenzij door geheele kwijtschelding der straf opgevolgd, doet het genot van pensioen of onderstand ophouden tot aan de rehabilitatie.

Wij behouden Ons voor, daartoe termen vindende, over het pensioen of den onderstand van den veroordeelde te beschikken, ten behoeve van zijne vrouw, of wel van zijne kinderen, die beneden den leeftijd van achttien jaren en

ongehuwd zijn, in het geval, dat eene of andere geene verzorging uit 's Rijks geldmiddelen geniet,

Art. 72.

De pensioenen en onderstanden, waarvan de betaling gedurende *vijf* achtereenvolgende jaren, niet is ingevorderd, zijn vervallen.

De belanghebbenden die later, op hun verzoek, in het genot van het pensioen of den onderstand worden hersteld, erlangen de uitbetaling daarvan, te rekenen van en met het vierendeeljaars, volgende op dat, waarin de aanvraag tot herstel gedaan is.

De termijnen van betaling van het pensioen of den onderstand, waarvan de invordering niet binnen *één* jaar na de betaalbaarstelling heeft plaats gehad, worden niet meer uitbetaald.

Art. 73.

In gevallen waaromtrent bij deze wet geene bepalingen voorkomen, of wanneer uitstekende militaire daden, als bewijs van nationale erkentelijkheid, eene buitengewone geldelijke belooning ten laste van den Staat vorderen, wordt daarin bij afzonderlijke wet voorzien.

TRANSITOIRE BEPALINGEN.

Art. 74.

Behalve de gewone diensten aan den Lande bewezen, komt bij de berekening van den diensttijd voor het pensioen ook in aanmerking de dienst van 1830 tot 1839 in *België*, door hen die destijds behoorden tot de later weder in bezit genomene landstreken van *Limburg*, en die uit gemelde dienst onmiddellijk in die der *Nederlanden* zijn overgegaan.

Art. 75.

Van de bij art. 65 voorkomende bepaling, dat geen militair pensioen gelijktijdig met een ander pensioen mag genoten worden, zijn alleen uitgezonderd de, van de voormalige koloniale marine afkomstige zee-officieren, voor zoover betreft de, wegens hunne bij die marine bewezene diensten toegelegde pensioens-verhooging, ten laste van de overzeesche bezitingen.

Art. 76.

De tegenwoordige wet wordt in werking gebrag, te rekenen van den 1sten October 1851.

Met dat tijdstip zijn alle vroegere verordeningen omtrent het verleenen van militaire pensioenen, gagementen en onderstanden, aan officieren der zeemagt, schepelingen en mariniers beneden den rang van officier en aan hunne weduwen en kinderen, ten laste van den Staat, buiten werking gesteld, mitsgaders de wet van den 29sten Mei 1849 (*Staatsblad.* n°. 24), voor zooveel deze tot het onvervreemdbaar verklaren van opgemelde pensioenen en gagementen betrekking heeft.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 28sten Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Oorlog, ad interim Minister van Marine,

VAN SPENGLER.

Uitgegeven den *twaalfden* September 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

N°. 127.

I.ª *A.*

STAAT van het bedrag der pensioenen van de Officieren en Schepelingen, beneden den rang van Officier der Zeemagt, mitsgaders der pensioenen van hunne Weduwen en Kinderen.

RANGEN, GRADEN EN BETREKKINGEN.	BEDRAG van het jaarlijksch pensioen van de Officieren en Schepelingen, beneden den rang van officier.	BEDRAG van het jaarlijksch pensioen van de Weduwen en Kinderen.
Zee-officieren.		
Vice-admiraal	f 3000	f 1000
Schout-bij-nacht	2400	800
Kapitein ter zee	1800	700
Kapitein-luit. ter zee. onder de 15 oudste behoorende . . .	1500	600
Kapitein-luit. ter zee. de overigen . . .	1400	600
Luitenant ter zee der 1ste klasse onder het 1ste 4otal	1100	400
Luitenant ter zee der 1ste klasse » » 2de »	1000	400
Luitenant ter zee der 1ste klasse de overigen . . .	900	400
Luitenant ter zee der 2de klasse tot de 100 oudste behoorende . .	700	300
Luitenant ter zee der 2de klasse de overigen . . .	600	300
Adelborst der 1ste klasse	500	»

RANGEN, GRADEN EN BETREKKINGEN.	BEDRAG van het jaarlijksch pensioen van de Officieren en Schepelingen, beneden den rang van officier.	BEDRAG van het jaarlijksch pensioen van de Weduwen en Kinderen.
Officieren van Gezondheid.		
Officier van gezondheid der 1ste klasse — Genietende: in activiteit f 2400	f 1200	f 500
» » 2000	1100	400
» » 1600	1000	
Idem 2de klasse — » » 1200	800	
» » 1000	700	
» » 900	600	300
Apotheker van de 2de klasse	600	
Officier van gezondheid 3de klasse	500	»
Apotheker van de 3de klasse		
Officieren van Administratie.		
Officier van administratie 1ste klasse — behoorende tot de 4 oudsten	1100	500
de overigen	1000	400
Idem 2de klasse — behoorende tot de 10 oudsten	800	
de overigen	600	300
Officier van administratie der 3de klasse	500	
Adjunct-administrateur	400	»
Scheepsklerk	300	»

RANGEN, GRADEN EN BETREKKINGEN.	BEDRAG van het jaarlijksch pensioen van de Officieren en Schepelingen, beneden den rang van officier.	BEDRAG van het jaarlijksch pensioen van de Weduwen en Kinderen.
Scheeps-, dek- en onder-officieren en mindere schepelingen, gelijkgesteld met:		
Adjudant-onderofficier	250	f 150
Sergeant-majoor.	200	120
Sergeant	150	90
Korporaal.	120	70
Matroos of soldaat.	100	60
Machinisten, machinist-leerlingen en vuurstokers.		
Machinist der 1ste klasse met rang van officier. . .	600	300
» » 1ste klasse	500	
» » 2de »	400	240
» » 3de »	300	180
» leerling der 1ste klasse . .	200	120
» » » 2de » . . .	150	90
Vuurstoker der 1ste klasse	150	
» » 2de »	120	70
» » 3de »	100	60

L^a. *B.*

STAAT van het bedrag der pensioenen van de Officieren en minderen, bij het Corps Mariniers, mitsgaders der pensioenen van hunne Weduwen en Kinderen.

RANGEN EN GRADEN.	BEDRAG van het jaarlijksch pensioen van de Officieren en minderen.	BEDRAG van het jaarlijksch pensioen van de Weduwen en Kinderen.
Kolonel	f 1800	f 700
Luitenant-kolonel	1500	600
Majoor	1300	500
Kapitein	900	400
Eerste luitenant	600	300
Tweede luitenant	500	
Adjudant-onderofficier	250	150
Sergeant-majoor	200	120
Sergeant	150	90
Korporaal	120	70
Marinier	100	60

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 128.) *WET van den 28sten Augustus 1851, tot regeling van de bevordering, het ontslag en het op pensioen stellen der Militaire Officieren bij de* Landmagt.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, ter uitvoering van art. 58 der Grondwet, door de wet de regels moeten worden bepaald, volgens welke, de militaire officieren van de landmagt zullen worden bevorderd, ontslagen of op pensioen gesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ISTE AFDEELING.

Van de bevordering.

Art. 1.

In tijd van vrede moet de officier, om tot den rang van

kapitein te kunnen worden bevorderd, ten minste *acht* jaren in den rang van luitenant (tweeden en eersten) hebben gediend. De kapitein moet ten minste *vier*, en de majoor en de officier van iederen hoogeren rang, ten minste *twee* jaren, in zijnen rang hebben gediend, alvorens tot bevordering in aanmerking te kunnen komen.

Tot bevordering in tijd van oorlog wordt ten minste de helft van den diensttijd, in het 1ste lid van dit artikel bepaald, vereischt.

Deze bepaling geldt ook voor zoodanige militaire personen, wier betrekkingen, uit hoofde van den aard hunner diensten, bij de militaire administratie, en bij de geneeskundige dienst door Ons aan officiers-rangen zijn gelijkgesteld.

Art. 2.

De bepaling van art. 1 is niet toepasselijk op de Vorsten uit Ons Huis.

Art. 3.

Van de bepaling van het 2de lid van art. 1 kan door Ons worden afgeweken:

1°. tot belooning van een schitterend wapenfeit, of uitstekende militaire daad; zullende echter zoodanige bevordering in mindering worden gebragt van de hierna te vermelden bevordering bij keuze;

2°. bijaldien de verliezen, voor den vijand ondergaan, het onmogelijk maken, om op eene andere wijze in de aanvulling der opengevallen plaatsen te voorzien.

In de besluiten krachtens dit artikel genomen, moet de reden der benoeming uitdrukkelijk worden vermeld.

Art. 4.

De bevorderingen geschieden over ieder wapen afzonderlijk, doch over elk geheel wapen.

Van deze laatste bepaling kan alleen worden afgeweken ten behoeve van troepen-afdeelingen, welke voor krijgsverrigtingen buiten het Rijk in Europa worden gezonden, of wel in eene vesting, buiten gemeenschap met het leger zijn.

Art. 5.

Bij de bevordering van 2*den luitenant* tot 1*sten* en van dezen tot *kapitein*, wordt *vijf zesde* der openvallende plaatsen vervuld door zoodanige officieren, die de oudsten in rang zijn, en die, bij een onberispelijk gedrag, genoegzamen dienstijver, en de vereischte kunde en bekwaamheid voor den hoogeren rang bezitten.

Het overige *een zesde* kan door Ons worden aangevuld, bij *keuze* uit zoodanige officieren, die boven anderen uitmunten, door bijzondere talenten, kennis, geschiktheid en aanleg, door meerdere beoefening der tot hun vak betrekking hebbende wetenschappen, door aanhoudend loffelijk gedrag en dienstijver, door verdienstelijke verrigtingen, en waarvan men, ten gevolge van de opvolgende rapporten, de verzekering heeft, dat zij bijzondere geschiktheid bezitten, om in hoogere rangen nuttige diensten te kunnen bewijzen.

Art. 6.

De bevordering tot de rangen boven dien van kapitein geschiedt door Ons uit de meest geschikte officieren van den naastvoorgaanden rang.

Art. 7.

Bij de oorspronkelijke benoeming tot 2den luitenant wordt, bij gelijke dagteekening van de benoeming, de rangschikking door Ons bepaald.

De ouderdom in rang voor de bevordering rekent van de dagteekening van het besluit der benoeming, en, bij gelijke dagteekening, naar de rangschikking der officieren in hunnen vorigen graad.

Art. 8.

Aan officieren in werkelijke dienst worden geene rangen gegeven, hooger dan die, verbonden aan de betrekkingen welke zij waarnemen.

Art. 9.

De officieren die op non-activiteit zijn gesteld, doordien zij leden der Staten-Generaal zijn, behouden aanspraak op bevordering.

Art. 10.

Almede behouden aanspraak op bevordering de officieren, die op non-activiteit zijn gesteld ten gevolge van het terugkeeren uit krijgsgevangenschap, van het geheel of gedeeltelijk ontbinden van corpsen of van het opheffen van betrekkingen, alsmede wegens tijdelijke ongeschiktheid.

Art. 11.

De officieren, die om eenige andere redenen, als in het voorgaand artikel zijn vermeld, op non-activiteit worden

gesteld, verliezen hunne aanspraak op bevordering, in zooverre namelijk, dat de tijd, gedurende welken zij non-actief zijn geweest, wordt afgetrokken van dien, welke den ouderdom van hunnen rang bepaalt, wanneer zij weder in werkelijke dienst worden gesteld.

Art. 12.

De tijd, gedurende welken een officier diensten verrigt, welke niet tot het ressort van het Departement van Oorlog behooren, wordt insgelijks afgetrokken van zijnen ouderdom in rang.

Deze bepaling is niet van toepassing op officieren:

1°. die bij de schutterijen of eenige andere corpsen, tijdelijk worden gedetacheerd om dienst te doen;

2°. die met eenige diplomatieke zending of andere commissien worden belast;

3°. die, op Onze magtiging, zich tijdelijk in vreemde militaire dienst bevinden.

Art. 13.

De krijgsgevangen officieren behouden hunne aanspraak op bevordering bij ouderdom in rang, met dien verstande evenwel, dat zij alleen den rang kunnen bekomen, welke onmiddelijk staat boven dien, welken zij bekleeden, op het oogenblik dat zij krijgsgevangen werden gemaakt.

Art. 14.

De voorschreven bepalingen zijn van toepassing op alle

officieren van het leger, voor zooverre daarvan in de volgende artikelen niet gedeeltelijk of geheel wordt afgeweken ten aanzien van den generalen, provincialen en plaatselijken staf, het wapen der maréchaussée, de magazijnmeesters der artillerie, het corps officieren van de militaire administratie, en het personeel der geneeskundige dienst bij de landmagt.

Art. 15.

Wij behouden Ons voor, om, bij den generalen staf en bij het wapen der maréchaussée, ter vervulling van openvallende plaatsen, in de onderscheidene rangen, zoodanige officieren van andere corpsen over te plaatsen, welke voor die speciale diensten eene bijzondere geschiktheid bezitten; terwijl daarentegen ook officieren van den generalen staf en van het wapen der maréchaussée, bij de verschillende corpsen van het leger kunnen worden geplaatst.

Art. 16.

In de openvallende plaatsen bij den provincialen en plaatselijken staf, van magazijnmeesters der artillerie, van administrateurs van kleeding en wapening en van directeurs der militaire hospitalen, wordt, zonder de bevordering daarbij uit te sluiten, in den regel, voorzien door overplaatsing van officieren uit het leger.

Art. 17.

Onverminderd de bepalingen, voorkomende in art. 8, kunnen de officieren van den provincialen en plaatselijken staf, benevens de magazijnmeesters der artillerie, de admi-

nistrateurs van kleeding en wapening en de directeurs der militaire hospitalen, tot eene rangsverhooging in aanmerking worden gebragt, wanneer de met hen naar ouderdom in rang gelijkstaande officier van het wapen waaruit zij herkomstig zijn, volgens ouderdom in rang, tot eenen hoogeren rang mogt zijn bevorderd, en wel tot en met dien, welke voor de organisatie van gemelde staven, of van de magazijnmeesters, of van de administrateurs van kleeding en wapening, of van de directeurs der militaire hospitalen, is aangenomen.

Art. 18.

In de vervulling der openvallende plaatsen bij het corps militaire intendanten wordt, behalve door bevordering, ook voorzien door overplaatsing van officieren van het corps kwartiermeesters, en, in enkele gevallen, door officieren van andere corpsen; omgekeerd kunnen leden van het corps militaire intendanten bij dat der kwartiermeesters overgaan.

Art. 19.

Een officier van gezondheid van de 3de klasse, een apotheker van de 3de klasse en een paarden-arts van de 3de klasse kan tot den onmiddelijk opvolgenden rang niet worden bevorderd, dan na *vier* jaren in eerstgemelden rang te hebben gediend.

Voor de bevordering tot officier van gezondheid der 1ste klasse, tot apotheker van de 1ste klasse, en tot paarden-arts van de 1ste klasse, wordt, onverminderd de overige vereischten, eene dienst van *zes* jaren in den onmiddellijk voorafgaanden rang gevorderd.

Om van officier van gezondheid der 1ste klasse tot eenen hoogeren rang te kunnen worden bevorderd, moet men ten minste twee jaren in den naastvoorgaanden rang gediend hebben.

Art. 20.

De bevorderingen van de officieren van gezondheid der 2de en 3de klasse, van de apothekers der 2de en 3de klasse en van de paarden-artsen der 2de en 3de klasse, geschieden ten minste voor *vijf zesden* naar ouderdom van rang, voor zooveel zij namelijk van de vereischte geschiktheid voor den hoogeren rang hebben doen blijken bij een af te leggen examen; en ten hoogste voor *een zesde* naar *keuze*, waartoe diegene wordt voorgedragen, die vooraf, bij een vergelijkend examen, van meer dan gewone bekwaamheid heeft doen blijken.

Art. 21.

Bijaldien eenig officier van gezondheid, apotheker of paarden-arts, bij ouderdom in rang tot bevordering in aanmerking komende:

a. van het afleggen van het voorschreven examen afziet;

b. op het tijdstip dat het examen plaats heeft, ter zake van dienstverrigtingen, of van ziekte, welke echter altijd blijken moet uit eene door militaire geneeskundigen afgegeven verklaring, buiten de mogelijkheid is daaraan deel te nemen, of

c. aan de vereischten van dat examen niet mogt hebben voldaan,

worden, voor zooveel noodig, de op hem in ouderdom van rang volgende officieren van gezondheid, apothekers of paarden-artsen tot het afleggen van het examen opgeroepen.

Wanneer de officier van gezondheid, apotheker of paarden-arts, in het geval *b* bedoeld, daarna het eerstvolgend examen, aan hetwelk hij deel kan nemen, bijwoont en aan de vereischten van het examen voldoet, neemt hij bij zijne bevordering rang boven degenen, die, sedert het bij *b* gemeld tijdstip, jonger in rang dan hij, hem in bevordering waren voorbijgegaan.

Art. 22.

De bevordering tot eenen hoogeren rang, dan dien van officier van gezondheid der 1ste klasse, geschiedt door Ons bij keuze, uit de kundigste en meest geschikte officieren van gezondheid van de onmiddellijk voorafgaande rangen.

Art. 23.

Op de officieren uitmakende het geneeskundig personeel der landmagt, zijn voorts van toepassing de artt. 3, 8, 9, 10, 11, 12 en 13 dezer wet.

Art. 24.

Wij behouden Ons voor, om in sommige gevallen officieren van het leger in Oost- of West-Indie bij het leger hier te lande over te plaatsen, op zoodanige voorwaarden, als Wij, naar den aard der omstandigheden, welke zich zullen voordoen, gepast zullen oordeelen, doch met instandhouding altijd zooveel mogelijk van de bepalingen dezer wet.

Art. 25.

Transitoire bepalingen.

Onverminderd het bepaalde bij art. 7, wordt ten aanzien van die officieren, aan welke krachtens besluiten des Konings eene andere rangschikking dan naar de dagteekening van het besluit hunner benoeming in hunnen tegenwoordigen rang is aangewezen, deze speciale rangschikking gehandhaafd.

IIde AFDEELING.

Van het ontslag

Art. 26.

Behalve in de gevallen reeds bij andere wetten vastgesteld, wordt de rang van officier verloren:

1°. door ontslag uit de dienst;

2°. ten gevolge van het verlies van de hoedanigheid van Nederlander.

Art. 27.

Geen officier kan uit de dienst werden ontslagen, dan:

1°. eervol, op eigen aan Ons gedaan verzoek, hetwelk niet kan worden afgewezen dan in tijden van oorlog, of op grond van verpligtingen aan de benoeming verbonden, of andere verbindtenissen deswege aangegaan;

2°. na eene regterlijke veroordeeling, welke, hoezeer het

verlies van den militairen rang niet uit haren aard ten gevolge hebbende, nogtans heeft plaats gehad wegens eene handeling, welke hem onwaardig maakt den rang van officier te bekleeden;

3°. wegens gedragingen of daden in het openbaar of wegens openbare geschriften, waardoor de waardigheid van den officiersrang, de eerbied voor den persoon des Koning; en de grondwettige instellingen of de krijgstucht bepaaldelijk worden aangerand;

4°. wegens aanhoudend wangedrag;

5°. uit hoofde van opzettelijke en herhaalde ongehoorzaamheid, mishandelen van minderen, misbruik maken van gezag, inzonderheid wanneer door eene of andere dezer handelingen stellig nadeel aan de dienst of aan personen is toegebragt;

6°. wegens verregaande nalatigheid in het vervullen der opgelegde pligten;

7°. wegens het aangaan van een huwelijk zonder Onze toestemming.

Art. 28.

Het ontslag, behalve op eigen verzoek, kan niet plaats hebben, dan op advies van eenen raad van onderzoek.

Van het uitgebragte advies wordt door Ons niet afgeweken, dan ten gunste van den officier, over wien het onderzoek heeft plaats gehad.

Art. 29.

De raad van onderzoek bestaat uit zeven leden, behoo-

rende tot de officieren in werkelijke dienst, en is zamengesteld in verhouding tot den rang van den betrokken officier, in voege als op de bij deze wet behoorende tabelle wordt aangewezen, met dien verstande, dat onder deze zeven leden zich, zooveel mogelijk, drie officieren van hetzelfde wapen of dienstvak en drie van gelijken doch ouder in rang dan de beschuldigde, bevinden.

Bij ontstentenis van een of meer officieren van gelijken doch ouder in rang, wordt door officieren van den naasthoogeren rang daarin voorzien.

De leden van het corps militaire intendanten en de officieren van het personeel der geneeskundige dienst zijn in de tabelle begrepen onder de graden waarmede zij zijn gelijkgesteld.

Art. 30.

De voorzitter en leden van den raad van onderzoek mogen den officier over wien zal worden geadviseerd, of dengenen van wien de beschuldiging tegen hem is uitgegaan, niet in bloedverwantschap of zwagerschap bestaan, tot den zesden graad ingesloten.

Elk in den raad benoemd officier, die vermeenen mogt redenen te hebben om zich van het lidmaatschap van den raad te onthouden, moet zulks bepaald opgeven aan den persoon met de zamenstelling van den raad belast, die de geldigheid dier redenen beoordeelt, en, naar gelang daar van, van de aanvaarding van het lidmaatschap al dan niet vrijstelt

De officier over wien het onderzoek plaats grijpt, heeft het regt, om eenmaal twee der benoemde officieren waartegen hij bezwaren mogt hebben, te wraken, zonder de redenen daarvoor op te geven.

Hij kan de zittingen van den raad bijwonen, en bij de behandeling van zijne zaak zich zelf verdedigen, of eenen anderen officier met zijne verdediging belasten.

Alle wrakingen moeten geschieden, alvorens het verhoor van den beschuldigde eenen aanvang heeft genomen.

Evenzoo moet de beschuldigde officier vóór dat tijdstip opgeven, welk ander officier zijne verdediging op zich neemt; in welk geval die officier bij de zittingen van den raad van onderzoek wordt toegelaten; terwijl, indien de beschuldigde of zijn verdediger niet verschijnt, de raad van onderzoek, dienonverminderd, met de behandeling der zaak voortgaat.

Art. 31.

Wanneer een officier, in werkelijke dienst of op non-activiteit in de termen valt, om, hetzij ter zake van het omschrevene bij § 2, of wel uit hoofde dat bezwaren tegen hem zijn ingebragt wegens handelingen vermeld bij §§ 3, 4, 5 of 6 van art. 27 dezer wet, voor eenen *raad van onderzoek* te worden geroepen, vaardigt de Minister van Oorlog de vereischte bevelen uit tot het zamenstellen van zoodanigen raad. Deze raad vergadert, zoo de beschuldigde een generaal of hoofd-officier is, te *'s Gravenhage*, en ingeval hij eenen minderen rang bekleedt, in de standplaats van den territorialen kommandant, onder wien de garnizoensplaats of woonplaats van den betrokken officier ressorteert en door wiens zorg de raad wordt bijeengeroepen.

Bij den last tot het zamenstellen van eenen raad van onderzoek, worden tevens, ter uitreiking aan den voorzitter van dien raad, gevoegd:

a. de berigten of andere bescheiden tot de zaak betrekkelijk;

b. afschriften van de conduite-lijsten nopens den officier over wien het onderzoek plaats heeft, voor zooverre die voorhanden zijn;

c. een staat van dienst betreffende dien officier.

De sub *a* en *b* vermelde stukken worden door den territorialen kommandant, in afschrift, aan den beschuldigden officier medegedeeld.

Art. 32.

Zoodra de territoriale kommandant last heeft ontvangen, om eenen raad van onderzoek bijeen te roepen, doet hij eene loting plaats hebben voor elken rang afzonderlijk, en voor alle officieren in werkelijke dienst die zich in zijn territoriaal kommandement in garnizoen bevinden, om door het lot te doen beslissen welke officieren dezen raad moeten zamenstellen; terwijl bij dezelfde gelegenheid, almede door het lot, zeven officieren van de bepaalde rangen moeten worden aangewezen, om, des gevorderd, op te treden in de plaats der officieren die gewraakt of om eenige andere reden in het bijwonen der zittingen verhinderd mogten worden.

De loting geschiedt zooveel mogelijk in tegenwoordigheid van alle officieren die in het garnizoen aanwezig zijn; moetende de beschuldigde, des verkiezende, daarbij worden toegelaten.

Indien het leger zich te velde bevindt, wordt de raad van onderzoek door den opperbevelhebber bijeengeroepen, in het hoofdkwartier, of dáár waar het hem het meest geschikt voorkomt, op gelijke wijze als dit voor den territorialen kommandant is voorgeschreven; wordende het regelen der loting aan den opperbevelhebber overgelaten, met dien ver-

stande evenwel, dat er voor elken rang, waaruit de raad van onderzoek moet zijn zamengesteld, zoo mogelijk het vijfvoud aan de loting moet deelnemen.

Wanneer de beschuldiging eenen hoofd- of opper-officier van het leger mogt gelden, heeft er, onder de onmiddellijke leiding van den Minister van Oorlog en in tegenwoordigheid zooveel mogelijk van al de hoofd- en opper-officieren in de residentie gestationneerd, tot het zamenstellen van den raad van onderzoek, onder al de hoofd- en opper-officieren van het leger eene loting plaats, naar de regels en in den geest van hetgeen hiervoren is vastgesteld.

Art. 33.

De voorzitter van den raad van onderzoek belast een der leden met de werkzaamheden van secretaris.

Art. 34.

Zoodra de raad van onderzoek zitting heeft genomen, wordt overgegaan:

1°. om de aangeduide handeling te onderzoeken, den beschuldigde te ondervragen en te hooren;

2°. om de getuigen te hooren, welke de raad noodig mogt oordeelen voor zich te doen komen, hetzij ten gevolge van aanwijzingen van de zijde des beschuldigden of anderzins;

3°. om alle inlichtingen in te winnen, welke de juiste beoordeeling der zaak kunnen bevorderen;

4°. om de verdediging van den beschuldigde, voorge-

dragen door hem of door den officier dien hij daarmede belast heeft, aan te hooren.

De officier met de werkzaamheden van secretaris belast, houdt naauwkeurig aanteekening van de verhooren en van hetgeen verder in de zittingen wordt verhandeld; welke aanteekening, na door den raad te zijn goedgekeurd, door den voorzitter en secretaris wordt onderteekend.

De zittingen van den raad kunnen door de officieren, die zulks mogten verlangen, worden bijgewoond.

Art. 35.

Nadat de raad van onderzoek de zaak betreffende den beschuldigden officier in haren geheelen omvang heeft onderzocht, gaat hij over tot het uitbrengen van een advies.

De voorzitter legt aan den raad de volgende vraag voor:

Is de aangeklaagde schuldig aan hetgeen hem ten laste wordt gelegd?

Indien de beslissing daarop bevestigend is, stelt hij de tweede vraag:

Moet de beschuldigde dienvolgens uit de dienst worden ontslagen?

Terwijl, bij de toestemmende beantwoording dezer vraag, nog de vraag wordt gedaan:

Zijn er verzachtende omstandigheden aanwezig?

Het advies wordt uitgebragt bij stemming met ongeteekende, digtgevouwen briefjes, bevattende enkel de woorden *ja* of *neen*, in eene bus gestoken.

Art. 36.

Onmiddellijk na elke stemming worden de briefjes, na door den voorzitter te zijn geopend, eerst door hem en daarna door een der andere leden van den raad, overluid opgelezen; terwijl vervolgens van de bevinding door den secretaris proces-verbaal wordt opgemaakt; waarna de stembriefjes door den voorzitter dadelijk worden vernietigd. Het proces-verbaal wordt, na door den voorzitter en de leden te zijn geteekend, met de verdere bescheiden, door tusschenkomst van den territorialen kommandant of van den bevelhebber van het leger te velde, met de zamenstelling van den raad belast geweest, aan den Minister van Oorlog opgezonden, terwijl een afschrift van dat proces-verbaal door genoemde autoriteiten, of wel door den Minister van Oorlog, aan den beschuldigden officier wordt uitgereikt.

Art. 37.

Bijaldien de raad van onderzoek zich voor het ontslag uit de dienst heeft verklaard, doet de Minister van Oorlog van het plaats gehad hebbende aan Ons verslag, met bijvoeging van zoodanige voorstellen, als de aard der zaak medebrengt, zooveel noodig in verband met de bepaling van art. 24 der wet regelende de pensioenen van de militaire officieren der landmagt.

IIIde AFDEELING.

Van het op non-activiteit stellen.

Art. 38.

Een officier kan niet op *non-activiteit* worden gesteld, dan om een der volgende redenen :

1°. bij het aanvaarden van het lidmaatschap van een der beide Kamers van de Staten-Generaal ;

2°. wanneer er officieren overcompleet geraken, door de opheffing der betrekking, of door de geheele of gedeeltelijke ontbinding van het corps, waartoe zij behooren ;

3°. bij terugkomst uit krijgsgevangenschap, wanneer er geene vacatures in zijnen rang bestaan ;

4°. bij tijdelijke ongesteldheid, welke hem ongeschikt maakt om dienst te doen; moetende die ongesteldheid blijken uit eene door een militair geneeskundige afgegeven verklaring;

5°. op verzoek, met of zonder bezwaar der schatkist.

Art. 39.

Het tractement van non-activiteit bedraagt voor de officieren, bedoeld sub 2 van het voorgaand artikel *twee derden* van het activeits-tractement vastgesteld voor de officieren der infanterie, en voor de overigen, wat de eerste en tweede luitenants betreft, *twee derden*, en voor de kapiteins en officieren van hoogeren rang *de helft* van dat activiteits-tractement ; met dien verstande, dat bij de berekening van het non-activiteits-tractement van kapitein het activiteits tractement van de 1ste klasse tot maatstaf zal worden genomen.

Art. 40.

De officieren op non-activiteit blijven, met uitzondering nogtans van hen, die als leden van de Staten-Generaal optreden, onderworpen aan de militaire regtsmagt, en mogen het grondgebied van den Staat, zonder Onze toestemming, niet verlaten.

Art. 41.

De Minister van Oorlog roept weder tot de active dienst op, de officieren vermeld sub 2 en 3 van art. 38 dezer wet, naar gelang dat er plaatsen in hunnen rang, bij het wapen waartoe zij behooren, openvallen, en die bedoeld sub 4 en 5 van hetzelfde artikel, wanneer de reden, waarom zij op non-activeit zijn gebragt, zal opgehouden hebben te bestaan, en de gelegenheid tevens aanwezig is, om hen in eene openstaande plaats van hunnen rang te doen invallen.

IVde AFDEELING.

Van het op pensioen stellen.

Art. 42.

Officieren en personen, in betrekkingen geplaatst welke gelijk zijn gesteld met officiers-rangen:

1°. worden door Ons op pensioen gesteld, op aanvrage van den belanghebbende, in de gevallen:

a. van *langdurige*, dat is *veertigjarige dienst* met *vijf-en-vijftig-jarigen ouderdom*;

b. van *verwonding* of *verminking* in den strijd bekomen of veroorzaakt door gevorderde of bevolene militaire diensten; als ook ter zake van *ziels-* of *ligchaamsgebreken*, welke het gevolg zijn van omstandigheden, verrigtingen en vermoeijenissen aan de uitoefening van de militaire dienst verbonden, voor zoover die *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken* den belanghebbende tot de verdere waarneming van de militaire dienst *voor altijd* ongeschikt maken;

in welke beide gevallen de officier het regt op pensioen kan doen gelden:

2°. kunnen door Ons, zonder dat door den belanghebbende de aanvrage is gedaan, op pensioen worden gesteld, in de gevallen:

a. van *langdurige*, dat is *veertigjarige dienst*, al of niet gepaard gaande met *vijf-en-vijftig-jarigen ouderdom;*

b. van *vijf-en-vijftigjarigen ouderdom*, ofschoon geen *veertig jaren dienst* hebbende;

c. van *verwonding* of *verminking* in den strijd, bekomen of veroorzaakt door gevorderde of bevolene militaire diensten; als ook ter zake van *ziels-* of *ligchaamsgebreken*, welke het gevolg zijn van omstandigheden, verrigtingen en vermoeijenissen aan de uitoefeningen van de militaire dienst verbonden, voor zooverre die *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken* den belanghebbende tot de verdere waarneming van de militaire dienst *voor altijd* ongeschikt maken;

d. van geheele ongeschiktheid voor den stand van officier, door het verlies van die vermogens van geest en ligchaam, welke daarvoor gevorderd worden, na minstens *dertig jaren dienst*, en niet vallende in de termen van litt. *c* en *e*;

e. van *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken*, hoezeer niet ontstaan in den strijd, of veroorzaakt door omstandigheden, verrigtingen en vermoeijenissen aan de militaire dienst verbonden, maar ook niet het gevolg van eigene moedwillige handelingen of van ongeregeld gedrag, voor zoover die *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken* den belang-

bende tot de verdere waarneming van de militaire dienst *voor altijd* ongeschikt maken, en hij minstens *twintig jaren dienst* telt.

Bij minderen diensttijd dan van *twintig jaren*, doch voor zooveel overigens dezelfde bepalingen als bij litt. *e* zijn vermeld, op den belanghebbende van toepassing zijn, wordt hij door Ons *tijdelijk* op pensioen gesteld.

Art. 43.

Wij behouden Ons voor de gepensionneerde officieren in tijden van oorlog of gevaar op te roepen, om, na daartoe geschikt te zijn bevonden, weder in dienst gesteld te worden.

Het pensioen van den officier die, zonder geldige redenen, ter beoordeeling van den Minister van Oorlog, aan die oproeping niet voldoet, of zich aan de weder-indienststelling onttrekt, wordt, op diens uitspraak, tijdelijk geschorst.

Deze schorsing neemt aanvang met den dag, waarop de betrokken officier zijne weigering heeft doen kennen, en eindigt met dien, waarop de gepensionneerde officieren, die aan gemelde oproeping hebben voldaan, bij *algemeenen maatregel*, van hunne verpligting tot de dienst worden ontslagen.

Art. 44.

De officier die reeds op pensioen was gesteld en op nieuw bij de landmagt in dienst is getreden, wordt, bij het weder verlaten van de dienst, door Ons op nieuw op pensioen gesteld.

Art. 45.

De tegenwoordige wet wordt in werking gebragt te rekenen van den 1sten October 1851.

Met dat tijdstip zijn alle vroegere reglementen of bepalingen, regelende het bevorderen, ontslaan en op pensioen stellen van militaire officieren der landmagt, buiten werking gesteld.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 28sten Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

VAN SPENGLER.

Uitgegeven den *twaalfden* September 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

TABEL, aanwijzende de zamenstelling van de Raden van onderzoek, in verhouding tot den rang van den beschuldigden officier.

2de Luitenant.	1 luitenant-kolonel, voorzitter. 1 majoor, 1 kapitein, 1 1ste luitenant, 3 2de luitenants.
1ste Luitenant	1 luitenant-kolonel, voorzitter. 1 majoor, 2 kapiteins, 3 1ste luitenants.
Kapitein.	1 kolonel, voorzitter. 1 luitenant-kolonel, 2 majoors, 3 kapiteins.
Majoor	1 generaal-majoor, voorzitter. 1 kolonel, 2 luitenant-kolonels, 3 majoors.
Luitenant-kolonel	1 generaal-majoor, voorzitter. 3 kolonels, 3 luitenant-kolonels.
Kolonel	1 luitenant-generaal, voorzitter. 3 generaal-majoors. 3 kolonels.
Generaal-majoor of Luitenant-generaal.	7 generaals, de oudste voorzitter.

Bij ontstentenis van generaals in active dienst, wordt de raad van onderzoek voltallig gemaakt door opper-officieren op non-activiteit, of, des noods, door gepensionneerde generaals.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 129.) *WET van den 28sten Augustus 1851, tot regeling der Militaire Pensioenen bij de Landmagt.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, ingevolge art. 58 der Grondwet, onder anderen de pensioenen van de militaire officieren der landmagt bij de wet moeten worden geregeld, en dat ook in het verleenen van pensioenen, zoo aan militairen beneden den rang van officier, als aan weduwen en kinderen van officieren en verdere militairen (voor zooveel deze daarop, ten laste van den Staat, aanspraak kunnen maken), bij de wet behoort te worden voorzien;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Iste AFDEELING.

Van de regeling der pensioenen of onderstanden van officieren.

Iste HOOFDSTUK.

Van de wijze waarop het pensioen wordt aangevraagd.

Art. 1.

De officier die, overeenkomstig de regelen, vastgesteld bij de wet op het bevorderen, ontslaan en op pensioen stellen der militaire officieren van de landmagt, verlangt, door Ons op pensioen gesteld te worden, zendt tot dat einde zijne aanvrage in aan het Departement van Oorlog.

Dat Departement onderzoekt die aanvrage, en doet, voor zooveel tot inwilliging termen worden gevonden, aan Ons daartoe het vereischte voorstel.

Zoodanig voorstel wordt ook aan Ons gedaan in het geval dat de officier geene aanvrage heeft ingezonden en hij niettemin, op grond der bepalingen in opgemelde wet vervat, op *voortdurend* of *tijdelijk* pensioen, gesteld behoort te worden, of wel, dat aan hem, bij het ontslag, een *voortdurende* of *tijdelijke* onderstand zou behooren te worden verleend.

Art. 2.

De officier die uit de dienst der landmagt in die der zeemagt, of van de overzeesche bezittingen, of wel in eene andere rijksbetrekking dan bij de landmagt, is overgeplaatst, kan zijn, ingevolge deze wet, verkregen regt op pensioen niet meer bij het Departement van Oorlog, maar bij dat onder hetwelk hij is overgegaan, doen gelden.

IIde HOOFDSTUK.

Van de bepaling van den diensttijd.

Art. 3.

Alle diensten, zoo burgerlijke als militaire, vóór en na de invoering dezer wet aan den lande bewezen, komen, voor zooveel zij regt geven op pensioen, bij de berekening van het militaire pensioen in aanmerking.

Onder de diensten, hier bedoeld, zijn ook begrepen die bij de mobiele schutterijen, onmiddellijk opgevolgd door militaire dienst.

Art. 4.

De tijd, gedurende welken een officier *op verzoek* op non-activiteit is geweest, komt bij de berekening van het pensioen *niet* in aanmerking, tenzij door herplaatsing opgevolgd.

Art. 5.

Voor zooveel de officier militaire diensten in 's Rijks overzeesche bezittingen heeft verrigt, worden deze, zoowel in tijd van vrede als van oorlog, met inbegrip van den tijd der heen- en terugreis, *dubbel* gerekend.

Art. 6.

Na den afloop van elk jaar, waarin troepen der landmagt op voet van oorlog gesteld zijn geweest, wordt door Ons bepaald, of dat jaar voor den officier tot die troepen behoord hebbende, bij de berekening van het pensioen al dan niet, *dubbel* zal gerekend worden.

In verband met den inhoud van art. 5, is deze bepaling niet van toepassing op de veldtogten, bijgewoond in de overzeesche bezittingen.

Art. 7.

De tijd in krijgsgevangenschap doorgebragt, wordt als gewone diensttijd gerekend.

Art. 8.

De tijd in het genot van vroeger verleend pensioen doorgebragt, komt, bij latere op-pensioen-stelling, ingevolge art. 44 der opgemelde wet, ter zake van nader bewezen diensten, niet in aanmerking.

Art. 9.

De diensttijd wordt, bij de regeling van het pensioen, niet vroeger toegerekend dan van den dag, waarop het *achttiende* levensjaar is vervuld.

Art. 10.

De maand waarin de diensttijd aanvang neemt en die waarin dezelve eindigt, worden, bij de regeling van het pensioen, ten volle berekend.

Art. 11.

Het pensioen wordt geregeld naar den rang dien de officier de laatste *twee* jaren werkelijk heeft bekleed, of naar den rang waarmede zijne betrekking gelijkgesteld is, en bij gemis daarin van twee volle jaren dienst, naar den onmiddellijk voorafgaanden rang.

Voor de bij §§ 1 *b* en 2 *c* van art. 42 van opgemelde wet aangewezene gevallen, geschiedt de regeling van het pensioen naar den rang of de betrekking laatstelijk werkelijk bekleed.

Titulaire rangen komen bij de berekening van het pensioen niet in aanmerking.

Art. 12.

Het pensioen neemt aanvang met den dag volgende op dien, waarop het tractement heeft opgehouden.

IIIde HOOFDSTUK.

Van de berekening en vaststelling van het pensioenbedrag.

Art. 13.

Het bedrag van het pensioen wordt voor elken rang vastgesteld, zoo als dit op den bij de tegenwoordige wet gevoegden staat A is aangewezen.

De sommen op dien staat gebragt, dienen ook tot maatstaf van berekening voor betrekkingen, niet daarbij genoemd, doch door Ons, bij besluit, met officiersrangen gelijkgesteld.

Art. 14.

Het volle pensioenbedrag, zoo als dat op staat A is aangewezen, wordt toegekend:

a. ter zake van *langdurige dienst* omschreven in §§ 1 *a* en 2 *a* van art. 42 van opgemelde wet;

b. ter zake van *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *lig-*

chaamsgebreken, vermeld bij §§ 1 *b* en 2 *c* van het boven aangehaalde artikel.

Art. 15.

Het pensioen toe te kennen aan den officier, verkeerende in een der gevallen, omschreven in art. 42, § 2 *b*, *d* en *e* der opgemelde wet, wordt berekend, voor elk dienstjaar, op *een veertigste* deel van het volle pensioenbedrag, zoo als dat op staat A is aangewezen.

Bij minderen diensttijd dan van *twintig* jaren, wordt het pensioen op de helft van het volle pensioenbedrag vastgesteld.

Art. 16.

Het pensioenbedrag, zoo als dat op staat A is aangewezen, wordt met *een vierde* gedeelte vermeerderd, wanneer de *verwonding*, *verminking* of *ligchaamsgebreken*, vermeld bij § § 1 *b* en 2 *c* van art. 42 van opgemelde wet, het verlies ten gevolge hebben van *een* der ledematen of het gemis van het gebruik daarvan, of wel, dat de toestand van dien aard is, dat dezelve met zoodanig verlies of gemis kan worden gelijkgesteld.

Art. 17.

Het pensioenbedrag, zoo als dat op staat A is aangewezen, wordt met *de helft* vermeerderd voor het verlies, door gelijke oorzaken als bij art. 16 is vermeld, van *twee* of *meer* ledematen, of bij het gemis van het gebruik daarvan, of wel, wanneer de toestand van dien aard is, dat dezelve met zoodanig verlies of gemis kan worden gelijkgesteld; zoo ook voor *geheel en onherstelbaar verlies van gezigtsvermogen in beide oogen.*

Door *ledematen* worden, in het tegenwoordige en in het voorafgaande artikel, bepaaldelijk verstaan *handen* en *voeten*, onverschillig of zich aan het verlies daarvan dat van *armen* en *beenen* paart.

Art. 18.

De officier, die, niettegenstaande het verlies of het gemis van het gebruik van één of meer ledematen, veroorzaakt op de wijze als bij de twee voorgaande artikels is bedoeld, blijft doordienen, verkrijgt, wanneer hij later op pensioen wordt gesteld, boven het bedrag waarop hij in den alsdan door hem bekleeden rang, geregtigd is, eene verhooging ten bedrage van *een vierde gedeelte* of van *de helft* van het volle pensioenbedrag, bij de tegenwoordige wet toegekend aan den rang door hem bekleed, tijdens hij de verwonding, verminking of ligchaamsgebreken heeft bekomen, welke het verlies of het gemis van het gebruik van één of meer ledematen ten gevolge heeft gehad.

Art. 19.

De officier beneden den rang van hoofd-officier, die zes jaren den rang, waarnaar zijn pensioen moet worden berekend, heeft bekleed, erlangt, boven het pensioen waarop hij regt heeft, eene verhooging van *een tiende* gedeelte van dat pensioen.

Voor *elk jaar* dat hij langer denzelfden rang heeft bekleed, wordt het pensioen nog met *een zestigste* deel verhoogd; met dien verstande evenwel, dat de geheele verhooging over niet meer dan *twaalf* jaren en derhalve tot geen hooger bedrag dan *een vijfde* van het pensioen, waartoe de officier overigens geregtigd is, wordt vastgesteld.

Ingeval de officier, op het tijdstip waarop hij op pensioen wordt gesteld, eenen hoogeren rang bekleedt, dan waarnaar het pensioen kan worden geregeld, wordt de tijd, door hem in dien hoogeren rang doorgebragt, gerekend bij de jaren, die, krachtens de bepalingen van dit artikel, op verhooging van pensioenen aanspraak geven.

Art. 20.

Het pensioen, ingevolge art. 44 der opgemelde wet toetekennen aan den officier die reeds vroeger op pensioen is gesteld geweest, wordt geregeld naar zijnen laatsten rang en naar zijnen geheelen diensttijd, met inachtneming overigens van de bepalingen dezer wet.

In geen geval zal het latere pensioen beneden het bedrag van het vroeger genotene worden gesteld.

Art. 21.

Wanneer de bij §§ 1 *b* en 2 *c* van art. 42 van opgemelde wet bedoelde *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken*, ter zake waarvan de officier reeds op pensioen is gesteld, hem later in zoodanigen toestand brengen, als op grond waarvan hij, bij zijne verwijdering uit de dienst, regt op hooger pensioen zoude gehad hebben, dan aan hem is verleend, wordt hij in het genot van dat hooger pensioen nog gesteld, mits de aanvrage daartoe binnen den tijd van *een jaar*, nadat het pensioen heeft aangevangen, aan het Departement van Oorlog zij ingezonden.

Die verhooging gaat in met den dag waarop de aanvraag bij gemeld Departement is ontvangen.

Art. 22.

De oorzaak, de aard en de gevolgen van de *verwonding*,

verminking, *ziels-* en *ligchaamsgebreken* die regt op pensioen geven, moeten bij militair geneeskundig onderzoek zijn erkend.

IVde HOOFDSTUK.

Van het tijdelijk pensioen.

Art. 23.

Het *tijdelijk* pensioen, vermeld aan het slot van art. 42 der opgemelde wet, wordt niet korter dan voor *een jaar* en niet langer dan voor *vijf jaren* toegelegd.

Na het eindigen van den tijd, waarover dat pensioen is verleend, houdt het op of wordt het door Ons op nieuw *tijdelijk* toegestaan.

In het eerste geval behoudt de officier nogtans den rang, door hem bij het verlaten van de dienst bekleed.

Het bedrag van het *tijdelijk* pensioen wordt bepaald op de helft van het bedrag voor den rang door den officier laatstelijk *twee* jaren bekleed, op staat A aangewezen, zonder eenige verhooging.

Overigens wordt het *tijdelijk* pensioen geregeld op den voet en de wijze, als met opzigt tot het *voortdurend* pensioen is bepaald.

Vde HOOFDSTUK.

Van voortdurenden en tijdelijken onderstand.

Art. 24.

Bijaldien het, ingevolge art. 35 der opgemelde wet, door eenen raad van onderzoek uitgebragt advies strekt tot het ontslag van eenen officier, en er, hetzij overeenkomstig

dat advies, of wel naar aanleiding van de artt. 28 en 37 dier wet, door Ons bij de redenen tot ontslag, verzachtende omstandigheden worden bevonden aanwezig te zijn, wordt aan zoodanig officier, tot levensonderhoud, een *voortdurende* of wel een *tijdelijke* onderstand toegekend.

Het bedrag van den onderstand wordt door Ons, naar bevind van zaken, bepaald, doch zal nimmer te boven gaan *de helft* van het pensioen, waarop de betrokken officier anderzins naar rang en dienstjaren, zonder verhooging, aanspraak zoude hebben kunnen maken.

De *tijdelijke* onderstand wordt verleend over een tijdvak, nagenoeg gelijkstaande met de helft der dienstjaren, welke voor den betrokken officier, op het tijdstip van ontslag, in geval van pensionnering, geldend zouden kunnen zijn.

De onderstand neemt aanvang met den dag waarop het tractement heeft opgehouden.

IIde AFDEELING.

Van de pensioenen van militairen beneden den rang van officier.

Art. 25.

Het regt op pensioen wordt verkregen in de navolgende gevallen:

a. ter zake van *langdurige*, dat is *dertigjarige* dienst, met *vijftig* jaren ouderdom, mits de belanghebbenden niet meer tot de active dienst bekwaam en geschikt zijn;

b ter zake van *verwonding* of *verminking*, in den strijd bekomen, of veroorzaakt door gevorderde of bevolene

militaire diensten, als ook ter zake van *ziels-* of *ligchaams-gebreken*, welke het gevolg zijn van omstandigheden, verrigtingen en vermoeijenissen, aan de uitoefening van de militaire dienst verbonden, voor zoover die *verwonding*, *verminking* of *gebreken* den belanghebbende tot de verdere waarneming van de militaire dienst *voor altijd* ongeschikt maken, en hem tevens *voortdurend* geheel of gedeeltelijk, dan wel *tijdelijk* geheel of gedeeltelijk, buiten staat stellen, om door handenarbeid in zijn levensonderhoud te voorzien;

c. ter zake van gelijke redenen als ad *b* vermeld, al wordt de belanghebbende niet buiten staat geacht, om door handenarbeid in zijn levensonderhoud te voorzien, mits hij een diensttijd van niet minder dan *vier en twintig* jaren hebbe;

d. ter zake van ongeschiktheid of onbekwaamheid tot de verdere waarneming van de militaire dienst, — hoezeer ontstaan door andere oorzaken, als die ad *b* vermeld, doch niet het gevolg van eigene moedwillige handelingen of ongeregeld gedrag, — voor zoover die ongeschiktheid of onbekwaamheid den belanghebbende *voortdurend* geheel of gedeeltelijk, dan wel *tijdelijk* geheel of gedeeltelijk, buiten staat stelt, om door handenarbeid in zijn levensonderhoud te voorzien; mits hij een diensttijd van niet minder dan *vier en twintig* jaren hebbe;

e. ter zake van *vijftigjarigen* ouderdom, ofschoon geen *dertig* jaren dienst hebbende, voor zooveel de belanghebbende, uit hoofde van dien leeftijd, tot de verdere waarneming van de militaire dienst *voor altijd* ongeschikt is geworden, mits hij een diensttijd van niet minder dan *vier en twintig* jaren hebbe.

Hij die, op grond van de opgemelde bepalingen, ver-

langt pensioen te bekomen, zendt tot dat einde zijne aanvraag in aan het Departement van Oorlog, hetwelk, voor zooveel het daartoe termen vindt, aan Ons het vereischte voorstel doet.

Ook zonder dat hij daartoe de aanvrage doet, behouden Wij Ons voor hem pensioen toe te kennen.

Art. 26.

Het regt op pensioen gaat verloren door het ontslag op eigene aanvrage, wanneer deze niet gegrond is op de bepalingen, vervat in art. 25, of wanneer, in verband met art. 30, het ontslag niet door latere militaire diensten is opgevolgd.

Art. 27.

Almede wordt het regt op pensioen verloren door verwijdering uit de dienst, wegens lijf- of onteerende straf, of wel uit hoofde van aanhoudend wangedrag, onzedelijkheid of merkelijke achteloosheid in de waarneming der dienstpligten.

Art. 28.

De inhoud van art. 2 nopens het regt op pensioen van den officier, die uit de dienst der landmagt tot eene andere rijks-dienst is overgegaan, en de bepalingen omtrent den diensttijd, vervat in de artt. 3, 5, 6, 7, 8, 9 en 10, zijn ook op den militair beneden den rang van officier toepasselijk.

Art. 29.

De militair, die reeds in het genot was van pensioen en op

nieuw bij de landmagt in dienst is getreden, wordt, bij ontslag, op nieuw gepensionneerd.

Art. 30.

Wanneer de militair niet *binnen drie maanden*, nadat hij uit de militaire dienst is ontslagen, in die dienst weder is aangenomen, worden zijne vroegere diensten in de pensioenberekening niet begrepen.

Deze bepaling werkt niet terug op de diensten bewezen vóór den 1sten April 1837.

Art. 31.

Bij de berekening van het pensioen komt niet in aanmerking:

1°. De tijd gedurende welken de milicien *met groot verlof* is geweest;

2°, de tijd gedurende welken de militair in de *tweede klasse* (klasse van discipline) geplaatst, of dat hem het dragen der kokarde is ontzegd geweest.

Art. 32.

Desertie, bij vonnis uitgesproken, doet de vroegere militaire diensten bij de berekening van het pensioen vervallen.

Art. 33.

De regeling van het pensioen geschiedt naar den graad, in overeenstemming met de bepaling van art. 11, in verband met het bepaalde bij art. 25 litt. *b* en *c*.

Art. 34.

Behoudens de uitzondering in art. 46 vermeld, neemt het pensioen aanvang met den dag volgende op dien, waarop de bezoldiging heeft opgehouden.

Art. 35.

Het bedrag van het pensioen wordt voor elken graad en militaire betrekking vastgesteld, zoo als dit op den bij de tegenwoordige wet gevoegden staat B is aangewezen.

De sommen op dien staat gebragt dienen ook tot maatstaf van berekening voor betrekkingen, niet daarbij genoemd, doch, voor zooveel de regeling van het pensioen betreft, door Ons bij besluit met die van onderofficier, korporaal en soldaat gelijkgesteld.

Art. 36.

Het volle pensioenbedrag, zoo als dat op staat B is aangewezen, wordt toegekend:

a. ter zake van *langdurige* dienst aangeduid bij litt. *a* van art. 25;

b. ingeval de *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken*, bedoeld bij lit. *b* van gemeld artikel, van zoodanigen aard zijn, dat zij den militair niet slechts voor de militaire dienst *voor altijd* ongeschikt maken, maar hem daarenboven *voortdurend geheel* of *tijdelijk geheel* buiten staat stellen in zijn levensonderhoud te voorzien; mits hij, in het laatste geval, eenen diensttijd van niet minder dan *vier en twintig jaren* hebbe, bij gemis van welken diensttijd slechts *tijdelijk* het volle pensioenbedrag wordt toegekend.

Art. 37.

Ingeval de *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken*, waarvan de rede is bij lit. *b* van art. 25, van zoodanigen aard zijn, dat zij den militair voor de militaire dienst *voor altijd* ongeschikt maken en hem *voortdurend gedeeltelijk* buiten staat stellen, om door handenarbeid in zijn levensonderhoud te voorzien, wordt het pensioen berekend voor elk dienstjaar op *een veertigste deel* van het pensioenbedrag, zoo als dat op staat B is aangewezen.

Bij minderen diensttijd dan van *twintig jaren*, wordt het pensioen op de helft van het volle pensioenbedrag vastgesteld.

De in de 1ste zinsnede van dit artikel vervatte bepaling is almede toepasselijk op den militair, die door gelijke omstandigheid, slechts *tijdelijk gedeeltelijk* buiten staat is, om door handenarbeid in zijn levensonderhoud te voorzien, mits hij een diensttijd van niet minder dan *vier en twintig* jaren hebbe; bij gemis van welken diensttijd slechts *tijdelijk* een gedeelte, niet beneden de helft van het volle pensioenbedrag, naar den hiervoren vermelden maatstaf, wordt toegekend.

Art. 38.

Ingeval de militair, ter zake van *verwonding*, *verminking ziels-* of *ligchaamsgebreken*, ontstaan zoo als bij lit. c van art. 25 is vermeld, de dienst moet verlaten, ofschoon niet buiten staat, om door handenarbeid in zijn levensonderhoud te voorzien, doch op het tijdstip van het ontslag een diensttijd van niet minder dan *vier en twintig jaren* heeft, wordt het pensioen berekend zoo als bij de 1ste zinsnede van art. 37 is bepaald.

Art. 39.

Bijaldien de militair moet worden ontslagen ter zake van ongeschiktheid of onbekwaamheid tot de verdere waarneming van de militaire dienst, ontstaan zoo als bij lit. *d* van art. 25 is vermeld, wordt, in het geval dat hij *voortdurend geheel* buiten staat is om door handenarbeid in zijn levensonderhoud te voorzien, het pensioen bepaald op *drie vierde gedeelten* van het pensioenbedrag op staat B aangewezen.

Wanneer hij daartoe *voortdurend gedeeltelijk* buiten staat is, wordt het pensioen op *de helft* van datzelfde bedrag vastgesteld.

Wordt de *geheele* of *gedeeltelijke* ongeschiktheid tot handenarbeid, ter voorziening in het levensonderhoud, geacht slechts *tijdelijk* te bestaan, dan wordt er een *tijdelijk* pensioen verleend, berekend op den voet als in de beide eerste zinsneden is vermeld.

Art. 40.

Het pensioen, toe te kennen in het geval omschreven bij lit. *e* van art. 25, wordt berekend zoo als bij de 1ste zinsnede van art. 37 is bepaald.

Art. 41.

Het pensioenbedrag, zoo als dat op staat B is aangewezen, wordt met *een vierde* of met de *helft* vermeerderd, in dezelfde gevallen welke, volgens artt. 16 en 17, ten aanzien van de officieren, eene gelijke verhooging ten gevolge hebben.

De bepaling van art. 18 is almede ten deze van toepassing.

Art 42.

Op den militair, beneden den rang van officier, die *zes* of *meer* jaren den graad, waarnaar zijn pensioen moet worden berekend, heeft bekleed, zijn de bepalingen omtrent de in die gevallen aan den officier toe te kennen verhooging, vervat in art 19, van toepassing.

Dezelve zijn echter niet toepasselijk op de betrekkingen van *militaire fortificatie-opzigter*, *conducteur der artillerie*, *schrijver bij het Departement van Oorlog* en *hospitaal-geëmploijeerde*, voor zooveel de laatstgemelde met den graad van *onder-officier* of *korporaal* is gelijkgesteld.

Art. 43.

Het volgens art. 29 toe te kennen pensioen aan den militair, die reeds vroeger op pensioen is gesteld geweest, wordt op denzelfden voet en wijze geregeld als ten aanzien van den officier bij art. 20 is bepaald.

Art. 44.

De bepalingen met opzigt tot het toekennen van verhooging van pensioen, op grond dat de *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken* zijn verergerd, de officieren betreffende en vermeld in art. 21, zijn almede op den militair beneden den rang van officier van toepassing.

Art. 45.

Het *tijdelijk* pensioen, waarvan bij het slot van de artt. 36, 37 en 39 wordt gewag gemaakt, wordt niet korter

dan voor *een jaar* en niet langer dan voor *vijf jaren* toegelegd.

Dat pensioen houdt op na het eindigen van den tijd, waarover hetzelve was verleend, of wordt, naar gelang van den uitslag van het omtrent den belanghebbende te doen geneeskundig onderzoek, door Ons op nieuw *tijdelijk* of wel *voortdurend* toegestaan.

Art. 46.

De militair die uit de dienst is ontslagen, zonder dat hij destijds tot het erlangen van pensioen geregtigd was geoordeeld, kan het nog verkrijgen, wanneer hij later bevonden wordt daarop regt te hebben, hetzij uit hoofde van *langdurige dienst*, hetzij dat dezelfde *verwonding*, *verminking* of *gebreken*, welke zijne verwijdering uit de dienst hebben veroorzaakt, zoodanig zijn toegenomen of verergerd, dat hij uit dien hoofde, zoo hij nog in dienst ware, krachtens de tegenwoordige wetsbepalingen, regt op het pensioen zoude gehad hebben.

Het regt op pensioen wegens *verwonding*, *verminking*, *ziels-* of *ligchaamsgebreken* vervalt, wanneer de aanvraag om pensioen niet binnen den tijd van *een jaar*, na het ontslag, aan het Departement van Oorlog is ingezonden.

Het pensioen neemt aanvang met den dag waarop de aanvrage bij gemeld Departement is ontvangen.

Art. 47.

De bepaling van art. 22 omtrent het erkennen van de *verwonding*, *verminking*, *ziels-* en *ligchaamsgebreken* is ook van toepassing ten aanzien van den militair beneden den rang van officier.

IIIde AFDEELING.

Van de pensioenen en onderstanden der weduwen en kinderen van officieren en van militairen beneden den rang van officier.

Art. 48.

De weduwen van officieren en van militairen beneden den rang van officier, die in den strijd of in en door gevorderde of bevolene dienstverrigting gesneuveld of omgekomen zijn, of die aan de onmiddellijke gevolgen daarvan, *binnen een jaar*, zijn overleden, hebben regt op pensioen, nadat de voorschrevene omstandigheden behoorlijk zijn erkend.

Het pensioen wordt geregeld naar den rang of graad, door den officier of militair beneden dien rang werkelijk bekleed, of waarmede de betrekking van laatstgemelden is gelijkgesteld.

De voormelde bepalingen zijn niet toepasselijk op weduwen, wier huwelijk na de gedachte omstandigheden is voltrokken.

Art. 49.

Het bedrag van het in het voorgaande artikel vermelde pensioen, wordt geregeld als op de, bij de tegenwoordige wet gevoegde staten A en B is aangewezen.

Art. 50.

Het pensioen neemt, in den regel, aanvang met den dag volgende op dien waarop het tractement of de bezoldiging van den echtgenoot ophoudt. Doch in geval deze, ter zake van *in den strijd* of *in en door gevorderde of bevolene dienstverrigting*, bekomene verwonding, verminking of gebreken reeds op pensioen gesteld zijnde, *binnen den tijd*

van een jaar aan de gevolgen van die omstandigheden is overleden, neemt het pensioen der weduwe aanvang met den dag volgende op dien, waarop het pensioen van haren echtgenoot heeft opgehouden.

Wanneer de aanvrage tot het bekomen van weduwenpensioen niet binnen *een jaar*, nadat het regt daarop was verkregen, aan het Departement van Oorlog is ingezonden, gaat het pensioen eerst in met het vierendeeljaars, volgende op dat, waarin de aanvrage is gedaan.

Wanneer de aanvrage niet binnen *vijf jaren*, nadat op het pensioen regt was verkregen, mogt zijn ingediend, vervalt dat regt.

Bij hertrouwen houdt het pensioen op met den dag waarop het huwelijk is voltrokken.

Art. 51.

Wanneer de officier of militair beneden dien rang, die, op eene wijze als bij art. 48 is vermeld, het leven heeft verloren, geene weduwe, maar kind of kinderen, geboren uit een vóór het ontstaan der bij evengemeld artikel omschrevene omstandigheden, voltrokken wettig huwelijk, achterlaat, wordt aan dat kind of die kinderen, zoolang zij beneden den ouderdom van *achttien jaren* en ongehuwd zijn, en in het geval dat zij geen verzorging uit 's Rijks geldmiddelen genieten, een onderstand verleend, ten gelijken bedrage als het pensioen dat aan de weduwe zoude zijn toegestaan.

Zoodra een der kinderen ophoudt geregtigd te zijn tot onderstand, gaat zijn aandeel over op de overig blijvende regthebbende kinderen.

Op den onderstand der kinderen zijn ook de bepalingen van de 1ste, 2de en 3de zinsneden van art. 50 van toepassing.

Art. 52.

Bijaldien eene weduwe, in het genot van pensioen, een huwelijk aangaat, of, wanneer eene weduwe, gepensionneerd of op het pensioen regt hebbende, is overleden, en er kind of kinderen aanwezig zijn, geboren uit een wettig huwelijk van hem, die, op eene wijze als bij art. 48 is omschreven, het leven heeft verloren, wordt aan dat kind of die kinderen, onder dezelfde voorwaardelijke bepalingen, en op denzelfden voet als in art. 51 zijn vastgesteld, de daarbij bepaalde onderstand toegelegd, met ingang van den dag waarop het pensioen heeft opgehouden.

Art. 53.

In geval de officier, of militair beneden dien rang, die, op eene wijze als bij art. 48 is omschreven, het leven heeft verloren, behalve eene weduwe, ook kind of kinderen, door hem in vroeger huwelijk verwekt, achterlaat, wordt het aan de weduwe toe te kennen pensioen, zoolang dat kind of die kinderen in de omstandigheden verkeeren, op grond waarvan zij, krachtens de bij art. 51 vastgestelde bepalingen, tot onderstand geregtigd zijn, op naam en ten behoeve van de weduwe voor de eene helft en van gemeld kind of kinderen voor de wederhelft verleend.

Van den dag dat het kind of de kinderen ophouden tot onderstand geregtigd te zijn, wordt de weduwe ook in het bezit van de tweede helft van het pensioen gesteld.

Bij overlijden van de weduwe of wanneer zij in het huwelijk treedt, gaat de door haar genotene helft op het kind of de kinderen over, voor zooverre zij, krachtens de bij art. 51 vastgestelde bepalingen, nog tot onderstand geregtigd zijn.

Art. 54.

Eene weduwe hertrouwd, doch op nieuw weduwe geworden en, krachtens haar *tweede* of nader huwelijk, tot rijkspensioen, hetzij burgerlijk of militair, niet geregtigd, treedt weder in het genot van haar vorig pensioen, gerekend van den dag volgende op dien waarop haar laatste echtgenoot is gestorven, of waarop later het rijks-tractement of pensioen, waarvan laatstgemelde in het bezit mogt zijn geweest, heeft opgehouden.

Ingeval er kind of kinderen uit vroeger huwelijk, krachtens art. 52 in het genot zijn van onderstand, wordt de weduwe niet eerder in haar vorig pensioen hersteld, dan met den dag, volgende op dien, waarop de onderstand aan het kind of de kinderen toegekend, geheel heeft opgehouden.

Art. 55.

Wanneer er, tijdens het overlijden van den echtgenoot, *scheiding van tafel en bed, op zijn verzoek* uitgesproken, bestaat, heeft zijne weduwe geen regt op pensioen.

In zoodanig geval en in dat van *echtscheiding* worden de kinderen, met betrekking tot het regt op onderstand, met ouderlooze kinderen gelijkgesteld.

Heeft de scheiding van tafel en bed *op verzoek van de vrouw* plaats gehad, dan heeft zij regt op pensioen.

Is de scheiding van tafel en bed *op verzoek van de beide echtgenooten* uitgesproken, dan *kan* de vrouw voor het pensioen in aanmerking komen.

IVde AFDEELING.

Algemeene bepalingen.

Art. 56.

De pensioenen, onderstanden en verhoogingen worden,

op voordragt van het Departement van Oorlog, door Ons bepaald.

Van de gronden, waarop het pensioen of de onderstand is verleend, wordt in Ons besluit melding gemaakt.

Van dat besluit wordt, voor zooveel de pensioenen aan de officieren betreft, in de *Staatscourant* opgave gedaan, met vermelding van den naam en rang des gepensionneerden, van het bedrag van het pensioen en van de toepasselijke wetsbepaling.

Voorts wordt, bij het aanbieden van de begrooting van staats-uitgaven, jaarlijks aan de Staten-Generaal eene lijst overgelegd van de, sedert de indiening der vorige begrooting verleende pensioenen en onderstanden.

Die lijst bevat:

a. de namen der gepensionneerden of onderstand genietenden;

b. hun ouderdom, woonplaats en laatste rang, graad of betrekking;

c. de gronden waarop het pensioen of de onderstand is verleend;

d. de artikelen der wet, krachtens welke het pensioen of de onderstand is verleend;

e. het bedrag van het pensioen of den onderstand.

Art. 57.

De pensioenen en onderstanden worden in volle guldens bepaald, waarbij de onderdeelen als een geheele gulden worden berekend.

Art. 58.

De *voortdurende* pensioenen en onderstanden, zoomede de onderstanden voor kinderen beneden achttien jaren, worden op naam van den belanghebbende, ten laste van den Staat, in het grootboek der pensioenen ingeschreven, en van die inschrijving een bewijs uitgereikt.

De *tijdelijke* pensioenen en onderstanden worden *niet* ingeschreven. De belanghebbende bekomt, wegens de toekenning daarvan, eene beschikking van het Departement van Oorlog.

Art. 59.

Na den afloop van elke *drie* maanden, worden de pensioenen en onderstanden betaalbaar gesteld en, op overlegging van de vereischte bewijsstukken, uitbetaald.

Art. 60.

Bij overlijden van den titularis, wordt het pensioen of de onderstand uitbetaald tot het einde van het vierendeeljaars waarin het overlijden heeft plaats gehad.

Art. 61.

De gepensionneerde en onderstand genietende is verpligt zijne woonplaats en verblijf te hebben en te houden op het grondgebied van den Staat of van deszelfs overzeesche bezittingen.

Wij behouden Ons voor, de vergunning te verleenen, om het pensioen of den onderstand *voortdurend* of *tijdelijk* buiten het Rijk of zijne overzeesche bezittingen te verteren.

Het *voortdurend* buitenlandsch verblijf heeft voor gepensionneerden en onderstand genietenden, wier pensioen of

onderstand meer dan *drie honderd gulden* 's jaars bedraagt, eene korting ten gevolge van *een derde gedeelte* van het pensioen of den onderstand.

Deze bepaling is ook toepasselijk op het *tijdelijk* buitenlandsch verblijf, wanneer dit langer dan voor *drie maanden* in het jaar wordt toegestaan.

Bij het verkrijgen van vergunning tot *voortdurend* buitenlandsch verblijf, is de belanghebbende verpligt, vóór zijn vertrek of vóór de daarop eerstvolgende pensioen-betaling, domicilium binnen het Rijk of in de overzeesche bezittingen te nemen en daarvan bij authentiek bewijs te doen blijken, met aanduiding van den naam en de woonplaats van dengenen, bij wien domicilium wordt gekozen.

Dat bewijs wordt door den belanghebbende onverwijld aan het Departement van algemeen bestuur, hetwelk met de uitbetaling is belast, ingezonden.

Zoolang aan laatstgemelde bepaling niet is voldaan, wordt het pensioen of de onderstand niet uitbetaald.

Wanneer uit behoorlijke geneeskundige getuigenis blijkt, dat een *tijdelijk* buitenlandsch verblijf tot herstel van gezondheid, langer dan voor *drie maanden* in het jaar, noodzakelijk is, wordt het pensioen of de onderstand, hoezeer de som van *drie honderd gulden* te boven gaande, bij uitzondering, niet aan de korting van *een derde* onderworpen.

Bij *tijdelijk* buitenlandsch verblijf, wordt de gepensionneerde of onderstand genietende geacht, zijne woonplaats binnen het Rijk of in de overzeesche bezittingen te behouden.

Hij, die zich, zonder Onze toestemming te hebben verkregen, buiten het Rijk of deszelfs overzeesche bezittingen ophoudt, al mogt hij daartoe later de toestemming vragen en erlangen, verliest het pensioen of den onderstand, over den tijd dat hij in strijd met de tegenwoordige bepaling heeft gehandeld.

Art. 62.

De soldij en de toelage, verbonden aan de Militaire Willems-orde en aan de benoeming van broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw, worden te gelijk met het militair pensioen en den onderstand genoten.

Art. 63.

Het militair pensioen of de onderstand kan niet zonder Onze toestemming, geheel of gedeeltelijk, gelijktijdig worden genoten met aan eenige *burgerlijke* betrekking verbondene inkomsten of belooningen uit de geldmiddelen van den Staat of van zijne overzeesche bezittingen, of van fondsen onder het beheer des Rijks geplaatst.

Buiten die toestemming houdt het pensioen of de onderstand op met den dag voorafgaande dien, waarop het tractement of de belooning, aan de burgerlijke betrekking verbonden, aanvang heeft genomen.

Bij het ontslag uit de burgerlijke betrekking wordt de gepensionneerde of onderstand genietende, in het geval dat het pensioen of de onderstand geheel of gedeeltelijk is geschorst geweest, in het volle genot daarvan hersteld; tenzij er termen bestaan tot het bekomen van een burgerlijk pensioen tot hooger bedrag, of wel dat de belanghebbende het regt op pensioen of onderstand mogt hebben verloren.

Het militair pensioen wordt in zijn geheel gelijktijdig genoten met de schadeloosstelling, verbonden aan het lidmaatschap der Staten-Generaal.

Art. 64.

Het militair pensioen of de onderstand kan niet gelijktijdig

met een ander pensioen, ten laste der geldmiddelen van den Staat of van deszelfs overzeesche bezittingen, worden genoten.

Art. 65.

Met Onze toestemming, kan het militair pensioen of de onderstand van titularissen beneden den rang van hoofdofficier, hetzij geheel of gedeeltelijk, met militair tractement of eenige andere aan de militaire dienst verbondene belooning worden genoten.

Wanneer die toestemming niet verkregen is, houdt het pensioen of de onderstand op met den dag, voorafgaande dien, waarop het militair tractement of de militaire belooning aanvang heeft genomen.

Bij het later ophouden van het militair tractement of de militaire belooning, wordt de gepensionneerde of onderstand genietende in het hem vroeger toegekend pensioen of den onderstand hersteld; tenzij er termen bestaan tot het bekomen van een hooger pensioen, of wel dat de belanghebbende het regt op pensioen of onderstand mogt hebben verloren.

Art. 66.

De pensioenen en onderstanden volgens deze wet verleend, zijn onvervreemdbaar. De titularis kan daarover op geenerlei wijze beschikken, ook niet door verpanding of beleening.

Indien hij last geeft om het pensioen of den onderstand voor hem te ontvangen, kan hij die lastgeving altijd herroepen.

Alle overeenkomsten, hiermede strijdig, zijn nietig.

Deze bepalingen worden in de acte van pensioen of onderstand uitgedrukt.

De voorschotten door gemeentebesturen, liefdadige of tot algemeen nut werkende instellingen, hetzij renteloos, hetzij tegen matige rente, op voorschreven pensioenen of onderstanden verstrekt en tot zekerheid waarvan de acten van pensioen of onderstand zijn afgegeven, zijn niet onder de bij deze wet verbodene beleeningen begrepen; mits de bepalingen, waarnaar die voorschotten geschieden, door Gedeputeerde Staten der provincie waarin de gezegde besturen en instellingen zijn gevestigd, goedgekeurd zijn.

Art. 67.

Op de pensioenen, verleend aan militairen beneden den rang van officier of aan weduwen van officieren en verdere militairen, zoomede op de onderstanden bedoeld bij art. 24, kunnen ten behoeve van particuliere schuldeischers geene kortingen worden toegestaan, dan ter zake van gelden, verschuldigd wegens woning, kleeding en verdere noodwendige levensbehoeften.

Voor de opgenoemde onderwerpen kan het hoofd van het Departement van Oorlog, onverschillig de hoegrootheid der verschuldigde som, na een ingesteld onderzoek, in den geest der bepalingen van de wet van den 24sten Januarij 1815 (*Staatsblad* n°. 5), korting verleenen hoogstens tot *een zesde* van de pensioenen of onderstanden meer bedragende dan *honderd gulden* in het jaar, en hoogstens tot *een achtste* van die van *honderd gulden* of daarbeneden.

Indien de schuldeischer, naar aanleiding van het voorschreven onderzoek, aan de gewone justitie verwezen en de schuldenaar tot het betalen der proceskosten door den regter veroordeeld is, kan de korting tevens worden verleend voor het beloop der kosten door den schuldeischer gemaakt.

Op de onderstanden voor kinderen beneden achttien jaren, kan, om geenerlei reden, korting, ten behoeve van particuliere schuldeischers worden verleend.

Art. 68.

Wanneer de gepensionneerde of onderstand genietende in eenig, door het openbaar gezag erkend gesticht of instelling van weldadigheid opgenomen, of, op welke wijze ook, door zoodanige instelling of wel door de gemeente, waar zijn onderstands-domicilie is gevestigd, wordt verpleegd, wordt, zoolang dit geschiedt, het pensioen of de onderstand uitbetaald aan het bestuur van dat gesticht, die instelling of gemeente, voor rekening waarvan de verpleging plaats heeft; welk bestuur zich, te dien einde, in het bezit zal stellen óf van het bewijs van inschrijving, óf van de beschikking van het Departement van Oorlog, vermeld in art. 58.

Indien echter het bedrag van het pensioen of den onderstand de verplegings-kosten mogt overtreffen, wordt dat meerdere door het betrokken bestuur aan den gepensionneerde, of ten behoeve van den onderstand genietende, uitgekeerd.

Art. 69.

Het pensioen en de onderstand vervallen wanneer de titularis de hoedanigheid van Nederlander verliest, of wanneer hij, buiten Onze toestemming, in het bezit is van tractement of pensioen van eene vreemde mogendheid.

Art. 70.

Veroordeeling tot lijf- of onteerende straf, tenzij door geheele kwijtschelding der straf opgevolgd, doet het genot van pensioen of onderstand ophouden tot aan de rehabilitatie.

Wij behouden Ons voor, daartoe termen vindende over het pensioen of den onderstand van den veroordeelde te beschikken ten behoeve van zijne vrouw, of wel van zijne kinderen, die beneden den leeftijd van achttien jaren en ongehuwd zijn, in het geval, dat eene of andere geene verzorging uit 's Rijks geldmiddelen geniet.

Art. 71.

De pensioenen en onderstanden, waarvan de betaling gedurende *vijf* achtereenvolgende jaren niet is gevorderd, zijn vervallen.

De belanghebbenden, die later, op hun verzoek, in het genot van het pensioen of den onderstand worden hersteld, erlangen de uitbetaling daarvan, te rekenen van en met het vierendeeljaars, volgende op dat waarin de aanvraag tot herstel gedaan is.

De termijnen van betaling van het pensioen of den onderstand, waarvan de invordering niet binnen *een jaar* na de betaalbaarstelling heeft plaats gehad, worden niet meer uitbetaald.

Art. 72.

In gevallen waaromtrent bij deze wet geene bepalingen voorkomen, of wanneer uitstekende militaire daden, als bewijs van nationale erkentelijkheid, eene buitengewone geldelijke belooning ten laste van den Staat vorderen, wordt daarin bij afzonderlijke wet voorzien.

TRANSITOIRE BEPALINGEN.

Art. 73.

Behalve de gewone diensten aan den Lande bewezen,

komt, bij de berekening van den diensttijd voor het pensioen, ook in aanmerking de dienst van 1830 tot 1839, in *België*, door hen, die destijds behoorden tot de later weder in bezit genomene landstreken van *Limburg*, en die uit gemelde dienst onmiddellijk in die der *Nederlanden* zijn overgegaan.

Art. 74.

Den officier en militair beneden dien rang, die vóór den 1sten April 1837 reeds op jeugdigeren leeftijd dan van *achttien jaren* in militaire dienst waren opgenomen of geplaatst als kadet of kweekeling aan eene rijks-instelling tot opleiding voor de militaire dienst, worden de diensten goed gedaan van den leeftijd af, waarop dezelve, ingevolge destijds bestaande verordeningen, worden erkend.

Art. 75.

Voor officieren, die behoord hebben tot de, bij 's Konings besluiten van den 26sten en 28sten October 1826, beide n°. 138, zamengestelde expeditionnaire afdeeling infanterie en detachementen artillerie en cavalerie, wordt elk jaar verblijf in Oost-Indie, met inbegrip van de veldtogten door hen bijgewoond, over den tijd namelijk dat die afdeelingen en detachementen aldaar zijn verbleven, als *drie* jaren dienst toegekend.

Art. 76.

Voormalige officieren van het Nederlandsche leger, die in 1841 en later eervol zijn ontslagen, ten einde, met toestemming des Konings, definitief in dienst bij het Luxem-

burgsch-Limburgsch contingent te kunnen treden, worden, wanneer zij uit laatstgemelde betrekking, hetzij op grond van *veertig jaren* dienst, —daarin begrepen hunne vroegere Nederlandsche diensten, — hetzij wegens gevorderde jaren, wonden of ligchaamsgebreken, waardoor zij voor de dienst bij gemeld contingent ongeschikt zijn geworden, zijn ontslagen, door Ons op pensioen gesteld.

Dat pensioen wordt geregeld naar de rangen, die gemelde officieren het laatst bij het Nederlandsch leger hebben bekleed en in evenredigheid van hunne dienstjaren bij hetzelve, tot op den dag van hun ontslag.

Art. 77.

De weduwen van toenmalige officieren, die aan het in 1807 opgerigt en met den laatsten December 1810 ontbonden militair weduwen- en weezenfonds, tot aan de ontbinding hebben bijgedragen, hebben regt op pensioen, wanneer haar huwelijk tijdens het bestaan van dat fonds voltrokken en door geen ander huwelijk opgevolgd is, en bijaldien zij niet reeds pensioen genieten, hetzij van rijkswege, of uit de bestaande weduwen- en weezen-kassen, zoo voor de officieren van de landmagt, als voor de ambtenaren tot het algemeen bestuur behoorende.

Het bedrag van dat pensioen wordt bepaald op de *helft* van het pensioen dat aan de weduwen, in den rang door hare echtgenooten op den 31sten December 1810 bekleed, uit gemeld fonds, wanneer het niet was ontbonden, zou zijn verleend, en neemt aanvang met den dag, volgende op dien van het overlijden van den echtgenoot.

Voorts zijn de bepalingen, bij deze wet met opzigt tot de officiers-weduwen-pensioenen vastgesteld, ook op het voorschreven pensioen toepasselijk.

Art. 78.

De tegenwoordige wet wordt in werking gebragt, te rekenen van den 1sten October 1851.

Met dat tijdstip zijn alle vroegere verordeningen omtrent het verleenen van militaire pensioenen, gagementen en onderstanden aan officieren der landmagt, aan militairen beneden den rang van officier en aan hunne weduwen en kinderen, ten laste van den Staat, buiten werking gesteld; mitsgaders de wet van den 29sten Mei 1849 (*Staatsblad* n°. 24), voor zooveel deze tot het onvervreemdbaar verklaren van opgemelde pensioenen en gagementen betrekking heeft.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 28sten Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Oorlog,

VAN SPENGLER.

Uitgegeven den *twaalfden* September 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

L^a. *A.*

STAAT van het bedrag der pensioenen van de Officieren der Landmagt, en van hunne Weduwen en Kinderen.

RANGEN.	Bedrag van het jaarlijksch pensioen van de Officieren.	Bedrag van het jaarlijksch pensioen van de Weduwen en Kinderen.
Luitenant-generaal	f 3000	f 1000
Generaal-majoor	2400	800
Kolonel	1800	700
Luitenant-kolonel	1500	600
Majoor	1300	500
Kapitein (Ritmeester)	900	400
1ste Luitenant	600	300
2de Luitenant	500	

L^a. *B.*

STAAT van het bedrag der pensioenen van Militairen beneden den rang van Officier, en van hunne Weduwen en Kinderen.

GRADEN EN BETREKKINGEN.	Bedrag van het jaarlijksch pensioen van de Militairen beneden den rang van officier.	Bedrag van het jaarlijksch pensioen van de Weduwen en Kinderen.
Militaire fortificatie-opzigter, 1ste kl.	f 425	f 200
Idem idem 2de id.	350	175
Idem idem 3de id.	300	150
Conducteur der artillerie, 1ste kl. .	250	150
Idem idem 2de id. .	225	120
Idem idem 3de id. .	200	120
Schrijver bij het Departement van Oorlog (militair zijnde), 1ste kl. .	450	225
Idem idem (militair zijnde), 2de kl.	375	185
Idem idem (idem), 3de id.	300	150
Adjudant-onderofficier	250	150
Opperwachtmeester bij het wapen der maréchaussée		
Sergeant-majoor (opperwachtmeester).		
Wachtmeester bij het wapen der maréchaussée.	200	120
Sergeant (wachtmeester)		
Brigadier bij het wapen der maréchaussée	150	90
Korporaal, maréchaussée en trompetter bij het wapen der marechaussée . .	120	70
Soldaat van alle wapens	100	60

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 130.) *BESLUIT van den 31sten Augustus 1851, bepalende de plaatsing in het* Staatsblad, *van het tractaat van handel en scheepvaart, den 24 Junij 1851, met* Sardinie *gesloten.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien de wet van den 24sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 123) houdende goedkeuring van het tractaat van handel en scheepvaart, tusschen *Nederland* en *Sardinie* op den 24sten Junij 1851 te *'s Gravenhage* gesloten;

Gelet dat de uitwisseling van de ratificatien van genoemd verdrag, hetwelk door Ons op den 24sten Augustus, en door Zijne Majesteit den Koning van *Sardinie* op den 14den Julij dezes jaars is bekrachtigd, op den 25sten dezer alhier heeft plaats gehad;

Op de voordragt van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken, van den 30sten Augustus 1851, n°. 30:

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen, dat het boven vermeld tractaat, met eene vertaling daarvan, benevens dit besluit, in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

'sGravenhage, den 31sten Augustus 1851.

WILLEM.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

VAN SONSBEECK.

Uitgegeven den *twaalfden* September 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

VERTALING.

IN NAAM DER ZEER HEILIGE EN ONDEELBARE DRIEEENHEID.

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden en Zijne Majesteit de Koning van Sardinie verlangende aan de handelsbetrekkingen der landen, welke de Voorzienigheid onder hun opzigt geplaatst heeft, al de ontwikkeling te geven, waarvoor zij vatbaar zijn, en overtuigd dat een zoo nuttig doel niet anders kan bereikt worden, dan door alle hinderpalen te doen verdwijnen, welke den handel en de scheepvaart kunnen belemmeren, hebben besloten wederzijds in derzelver geheelen omvang en in al derzelver gevolgen, bij tractaat, de weldaden aan hunne volken te verzekeren, welke voortvloeijen uit de wetten aangenomen, de eene in Nederland den 8sten Augustus 1850, en de andere in Sardinie den 6den Julij van hetzelfde jaar, tot afschaffing der differentiele regten, en hebben ten dien einde tot hunne Gevolmagtigden benoemd, te weten:

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden, den heer Herman van Sonsbeeck, ridder van de orde van den Nederlandschen Leeuw, ridder grootkruis van de orde van de Poolster van Zweden, Hoogstdeszelfs Minister van Buitenlandsche Zaken;

en Zijne Majesteit de Koning van Sardinie, den graaf Albert Lupi de Moirano de Montalto, kommandeur van zijne geestelijke en militaire orde van St. Mauritius en

Au nom de la très Sainte et Indivisible Trinité.

Sa Majesté le Roi des Pays-Bas et Sa Majesté le Roi de Sardaigne, désirant donner aux relations commerciales entre les pays, que la Providence a placés sous Leur tutelle, tout le développement dont elles sont susceptibles, et persuadés qu'un but aussi utile ne saurait être atteint qu'en faisant disparaître tous les obstacles, qui peuvent entraver le commerce et la navigation, ont résolu d'assurer réciproquement par un traité, dans toute leur étendue et dans toutes leurs conséquences, à Leurs populations, les bienfaits dérivant des actes législatifs, adoptés l'un dans les Pays-Bas, le 8 Août 1850, et l'autre en Sardaigne, le 6 Juillet de la même année, pour l'abolition des droits différentiels, et ont nommé à cet effet, Leurs plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté le Roi des Pays-Bas, le sieur Herman van Sonsbeeck, Chevalier de l'ordre du Lion Néerlandais, Grand'croix de l'ordre de l'Étoile Polaire de Suède, Son Ministre des Affaires Etrangères, et

Sa Majesté le Roi de Sardaigne, le comte Albert Lupi de Moirano de Montalto, Commandeur de son ordre réligieux et militaire de Saint Maurice et Saint Lazare, et de celui

St. Lazarus, en van de orde van den Nederlandschen Leeuw, Hoogstdeszelfs buitengewoon gezant en gevolmagtigd Minister bij Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden.

die, na elkander hunne wederzijdsche, in goeden en behoorlijken vorm bevondene volmagten te hebben medegedeeld, omtrent het volgende zijn overeengekomen:

Art. 1.

Wederzijdsche vrijheid van handel zal bestaan tusschen alle Staten der hooge contracterende partijen, en de onderdanen van ieder harer zullen in de geheele uitgestrektheid van het grondgebied van de andere, dezelfde regten, voorregten, vrijheden, gunsten, vrijdommen en ontheffingen op het stuk van handel genieten, welke de onderdanen genieten of zullen genieten.

Art. 2.

Alle koopwaren en handels-artikelen, hetzij voortbrengselen van den grond of van de nijverheid van het Koningrijk Sardinie, hetzij van elk ander land, welker invoer in de havens van het Koningrijk der Nederlanden, zijne kolonien en bezittingen met Nederlandsche schepen, wettiglijk geoorloofd is of zal worden, zullen eveneens met Sardinische schepen kunnen ingevoerd worden, zonder aan andere of hoogere regten, onder welke benaming ook, onderworpen te zijn, dan indien dezelfde koopwaren of voortbrengselen met Nederlandsche schepen ingevoerd waren; en wederkeerig alle koopwaren en handels-artikelen, hetzij voortbrengselen van den grond of van de nijverheid van het Koningrijk der Nederlanden zijne kolonien en bezittingen, hetzij van elk ander land, welker invoer in het Koningrijk Sardinie met Sardinische schepen, wettiglijk

du Lion Néerlandais, son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près de Sa Majesté le Roi des Pays-Bas.

les quels, après avoir échangé leurs pleins-pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Art. 1.

Il y aura liberté réciproque de commerce entre tous les États des hautes parties contractantes, et les sujets de chacune d'elles, dans toute l'extension des territoires de l'autre, jouiront des mêmes droits, privilèges, libertés, faveurs, immunités et exemptions, en matière de commerce, dont jouissent ou jouiront les nationaux.

Art. 2.

Toutes les marchandises et objets de commerce, soit productions du sol ou de l'industrie du Royaume de Sardaigne, soit de tout autre pays, dont l'importation dans les ports du Royaume des Pays-Bas, ses colonies et possessions, est ou sera légalement permise sur des bâtiments Néerlandais, pourront également y être importés sur des bâtiments Sardes, sans être assujettis à d'autres ou à de plus fort droits, de quelque dénomination que ce soit, que si les mêmes marchandises ou productions avaient été importées sur des bâtiments Néerlandais; et réciproquement, toutes les marchandises et objets de commerce, soit productions du sol ou de l'industrie du Royaume des Pays-Bas, ses colonies et possessions, soit de tout autre pays, dont l'importation dans le Royaume de Sardaigne est ou sera légalement permise sur des bâtiments Sardes, pourront également

geoorloofd is, of zal worden, zullen evenzeer aldaar met Nederlandsche schepen kunnen ingevoerd worden, zonder onderworpen te zijn aan andere of hoogere regten, onder welke benaming ook, dan wanneer dezelfde koopwaren of voortbrengselen met Sardinische schepen ingevoerd geworden waren.

Deze gelijkheid van wederkeerige behandeling, zal zonder onderscheid toegepast worden, hetzij dat die koopwaren regtstreeks uit de plaats der voortbrenging, hetzij uit eenige andere plaats komen.

Daarenboven is bij deze verstaan, dat de voortbrengselen der Nederlandsche kolonien in het Koningrijk Sardinie, niet zwaarder zullen belast worden dan de gelijksoortige voortbrengselen van eene andere herkomst, en dat de voortbrengselen van andere werelddeelen, uit eene Nederlandsche in eene Sardinische haven ingevoerd, niet zwaarder zullen belast worden dan dezelfde voortbrengselen uit eenige andere haven ingevoerd.

Art. 3.

Dezelfde gelijkheid van wederkeerige behandeling zal plaats hebben voor alles wat de uit- en doorvoeren betreft, zonder onderscheid van oorsprong of bestemming, en voor alles wat betrekking heeft op de premien, verligtingen of teruggave van regten, welke de wetgeving der beide landen heeft vastgesteld of voor het vervolg zoude komen vast te stellen.

Art. 4.

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden verbindt zich den handel van de Sardinische onderdanen in de Nederlandsche Staten geene stoornis te doen ondervinden of op

y être importés sur des bâtiments Néerlandais, sans être assujettis à d'autres ou à de plus forts droits, de quelque dénomination que ce soit, que si les mêmes marchandises ou productions avaient été importées sur des bâtiments Sardes.

Cette égalité de traitement réciproque sera appliquée indistinctement, soit que ces marchandises arrivent directement de l'endroit de production, soit qu'elles arrivent d'un autre endroit quelconque.

D'ailleurs il est entendu que les produits des colonies Néerlandaises ne seront pas imposés plus fortement dans le Royaume de Sardaigne, que les produits similaires d'une autre provenance, et que les produits exotiques, importés d'un port Néerlandais dans un port Sarde, ne seront pas imposés plus fortement que les mêmes produits, importés d'un autre port quelconque.

Art. 3.

La même égalité de traitement réciproque aura lieu pour tout ce qui a trait aux exportations et transits, sans distinction de provenance ou de destination, et pour tout ce qui a égard aux primes, facilités et restitutions de droits, que la législation des deux pays a établis ou pourrait établir par la suite.

Art. 4.

Sa Majesté le Roi des Pays-Bas prend l'engagement, que le commerce des sujets Sardes dans les Etats Néerlandais ne subisse aucune interruption, ou ne puisse en au-

eenigerlei wijze te treffen door eenig monopolie, overeenkomst of uitsluitend privilegie van in- of verkoop, zoodat de Sardinische onderdanen geheele en volkomene vrijheid hebben om te verkoopen en te koopen overal, waar het hun zal goeddunken, en op alle wijzen door den kooper en verkooper meest geschikt geoordeeld, en zonder verpligt te zijn eenige gevolgen te ondervinden van een of ander monopolie, overeenkomst of uitsluitend voorregt van in- of verkoop, met uitzondering nogtans van de tegenwoordig in de Nederlandsche kolonien en bezittingen in de Oost-Indien bestaande monopolien, met betrekking tot den invoer en den verkoop van opium en zout, en behoudens de tusschen de Regering en de Nederlandsche Handelmaatschappij bestaande overeenkomst, betrekkelijk den vervoer en verkoop der koloniale gouvernements producten; en Zijne Majesteit de Koning van Sardinie verbindt zich diergelijke vrijstelling van alle hindernissen met betrekking tot de verkoopen en inkoopen in de Sardinische staten, aan de Nederlandsche onderdanen te waarborgen, met uitzondering van de tegenwoordige monopolien der Kroon, van tabak, zout, buskruid, hagel en kogels, en speelkaarten.

Art. 5.

Geen tonne-, haven-, baken-, loods- of quarantaine-geld of andere soortgelijke of daarmede gelijkstaande regten, van welken aard of onder welke benaming ook, in naam of ten voordeele van de Regering, openbare ambtenaren, gemeenten, vereenigingen of inrigting, welke ook, geheven, zal in de havens van elk der beide landen op de schepen van het andere, om het even van welke haven of plaats zij komen, gelegd worden, welke in hetzelfde geval niet eveneens zal gelegd zijn op de nationale schepen;

cune manière être atteint par le fait de quelque monopole, contrat ou privilège exclusif de vente ou d'achat quelconque, de manière à ce que les sujets Sardes aient faculté pleine et entière de vendre et d'acheter partout où il leur plaira, et en toutes formes jugées les plus convenables par le vendeur et l'acheteur, et sans être obligés de subir aucune conséquence de quelque monopole, contrat ou privilège exclusif de vente ou d'achat; à l'exception toutefois des monopoles actuellement existants dans les colonies et possessions Néerlandaises aux Indes Orientales, par rapport à l'importation et à la vente de l'opium et du sel, et sauf le contrat existant entre le Gouvernement et la société dite Nederlandsche Handelmaatschappij, relatif au transport et à la vente des produits coloniaux, la propriété du Gouvernement des Pays-Bas; et Sa Majesté le Roi de Sardaigne s'engage à ce que semblable affranchissement de toute gêne relative aux ventes ou achats, soit garanti aux sujets Néerlandais, dans les Etats Sardes, à l'exception des monopoles actuels de la Couronne, de tabac, de sel, de poudre, de plombs de chasse et de guerre, et de cartes à jouer.

Art. 5.

Aucun droit de tonnage, de port, de phare, de pilotage, de quarantaine ou autres droits semblables ou équivalents, de quelque nature ou sous quelque dénomination que ce soit, perçu au nom ou au profit du Gouvernement, de fonctionnaires publics, des communes, corporations ou établissement quelconque, ne sera imposé dans les ports de chacun des deux pays, sur les navires de l'autre nation, arrivant d'un port ou endroit quelconque, qui ne sera pas également imposé en pareil cas sur les navires

en in elk der beide landen zal geen regt, last, beperking of verbod gelegd worden op, nog eenige teruggave van regten, premie of voorregt geweigerd worden aan eenige koopwaar, in diezelfde landen in- of uitgevoerd met schepen van het andere, ten zij zulks insgelijks op diezelfde koopwaren gelegd of aan deze geweigerd zij, bij in- of uitvoer met nationale schepen.

Art. 6.

Van het tonne- en expeditie-geld zullen geheel zijn vrijgesteld:

1°. de schepen die, van welke plaats ook, in ballast gekomen, weder in ballast zullen vertrekken;

2°. de schepen die, komende van eene haven van een der beide Staten, eene of meerdere havens van denzelfden Staat aandoen, hetzij om er hunne geheele of een gedeelte hunner lading te lossen, hetzij om de lading in te nemen of aan te vullen, en zullen doen blijken dat die regten reeds voldaan zijn;

3°. de geladene schepen die, hetzij vrijwillig, hetzij uit nood eene haven binnengeloopen zijnde, deze zullen verlaten zonder eenige daad van koophandel verrigt te hebben.

In geval van binnen vallen uit nood, zullen niet als daden van koophandel beschouwd worden, de lossing en weder-inlading van koopwaren ter zake van scheeps-reparatien, de overlading in een ander schip, bijaldien het eerste geen zee meer bouwen kan, de noodige uitgaven tot weder aanvulling van den leeftogt der bemanning en de verkoop der beschadigde koopwaren, wanneer het beheer der in- en uitgaande regten daar magtiging toe zal verleend hebben.

nationaux, et dans chacun des deux pays aucun droit, charge, restriction ou prohibition ne sera imposé, ni aucun remboursement de droit, prime ou avantage ne sera refusé à aucune marchandise importée dans, ou exportée de ces mêmes pays, sur des navires de l'autre, qui ne soit également imposé sur ces mêmes marchandises, ou refusé à ces mêmes marchandises, importées ou exportées sur des navires nationaux.

Art. 6.

Seront complètement affranchis des droits de tonnage et d'expédition:

1°. les navires qui, entrés sur lest de quelque lieu que ce soit, repartiront sur lest;

2°. les navires qui, passant d'un port de l'un des deux Etats dans un ou plusieurs ports du même Etat, soit pour y déposer tout ou partie de leur cargaison, soit pour y composer ou compléter leur chargement, justifieront avoir déjà acquitté ces droits;

3°. les navires qui, entrés avec chargement dans un port, soit volontairement, soit en relâche forcée, en sortiront sans avoir fait des opérations de commerce.

Ne seront pas considérés, en cas de relâche forcée, comme opérations de commerce, le débarquement et le réchargement des marchandises pour la réparation du navire, le transbordement sur un autre navire en cas d'innavigabilité du premier, les dépenses nécessaires au ravitaillement de l'équipage, et la vente des marchandises avariées, lorsque l'administration des douanes en aura donné l'autorisation.

Art. 7.

Alle schepen, die volgens de wetten van het Koningrijk der Nederlanden beschouwd worden als Nederlandsche schepen, en alle schepen, die volgens de wetten van het Koningrijk Sardinie beschouwd worden als Sardinische schepen, zullen, met betrekking tot de werking van het tegenwoordige tractaat, respectivelijk verklaard worden Nederlandsche en Sardinische schepen te zijn.

Art. 8.

Ten aanzien van al wat betreft de legplaats der schepen, hun laden en lossen in de havens, in de scheepsdokken, op de reeden, landingplaatsen of rivieren der beide Staten, is overeengekomen, dat aan de nationale schepen geen voorregt zal worden verleend, hetwelk zulks niet eveneens aan die van den anderen Staat zoude worden; willende de contracterende partijen, dat ook in dit opzigt de respective schepen op den voet eener volkomene wederkeerigheid behandeld worden.

Art. 9.

De schepen van eenen der beide Staten zullen hunne geheele lading in eene der havens van de Staten der andere hooge contracterende partij kunnen lossen, of in eene haven een gedeelte van hunne lading kunnen lossen en zich vervolgens met het overblijvende naar andere havens van denzelfden Staat, of naar elders kunnen begeven, naar gelang dat de scheepsgezagvoerder, de eigenaar of zoodanig andere persoon, als behoorlijk gemagtigd zoude zijn, om in de haven in het belang van het vaartuig of van de lading te handelen, zulks dienstig zal oordeelen.

Art. 7.

Tous les navires qui d'après les lois du Royaume des Pays-Bas sont considérés comme navires Néerlandais et tous les navires qui d'après les lois du Royaume de Sardaigne sont considérés comme navires Sardes, seront, quant aux effets du présent traité, déclarés respectivement navires Néerlandais et Sardes.

Art. 8.

En tout ce qui concerne le placement des navires, leur chargement et déchargement dans les ports, bassins, docks, rades, hâvres ou rivières des deux Etats, il ne sera accordé aucun privilége aux navires nationaux, qui ne le soit également à ceux de l'autre Etat; la volonté des parties contractantes étant que sous ce rapport aussi les bâtiments respectifs soient traités sur le pied d'une parfaite réciprocité.

Art. 9.

Les bâtiments de l'un des deux Etats pourront décharger en totalité leur cargaison dans un des ports des Etats de l'autre haute partie contractante, ou décharger une partie de leur cargaison dans un port et se rendre ensuite avec le reste dans les autres ports du même Etat, ou ailleurs, selon que le capitaine, le propriétaire ou telle autre personne qui serait dûment autorisée dans le port à agir dans l'intérêt du bâtiment, ou de la cargaison, le jugera convenable.

Art. 10.

Er is bepaaldelijk verstaan, dat de voorgaande artikelen niet toepasselijk zijn op de visscherij, noch op de kustvaart, welke elke contracterende partij aan zich behoudt en naar hare eigene wetten zal regelen.

Art. 11.

Indien het gebeuren mogt, dat een oorlog- of koopvaardijschip van een der beide Staten, schipbreuk leed op de kusten van den anderen, dan zal dat schip, of zullen de gedeelten of wrakstukken, het want en alle voorwerpen, die tot hetzelve behooren, als ook alle goederen en koopwaren, die gered zullen zijn, of de opbrengst van derzelver verkoop getrouwelijk aan de eigenaars of aan hunne gemagtigden, op hunne aanvraag, terug gegeven worden.

In geval dat deze afwezig waren zullen de genoemde voorwerpen, koopwaren of derzelver opbrengst, mitsgaders alle papieren aan boord van dat schip gevonden, geconsigneerd worden, bij den Nederlandschen of Sardinischen consul, in wiens district de schipbreuk is voorgevallen, en er zal, hetzij van den consul, hetzij van de eigenaren of regthebbenden, slechts gevorderd worden de betaling der uitgaven voor de berging van den eigendom, als ook de beheer- en bergloonen, die insgelijks in zoodanige omstandigheid door een nationaal schip zouden betaald worden. De koopwaren en goederen uit de schipbreuk gered, zullen niet aan de bestaande inkomende regten onderworpen zijn, dan voor zoover zij tot verbruik aangegeven wierden.

Art. 12.

Sardinie verleent aan het Koningrijk der Nederlanden de

Art. 10.

Il est expressément entendu que les articles précédents ne sont pas applicables, ni à la pêche, ni au commerce de cabotage, que chaque partie contractante se réserve à elle-même et règlera d'après ses propres lois.

Art. 11.

S'il arrivait que quelque vaisseau de guerre ou navire marchand de l'un des deux Etats fit naufrage sur les côtes de l'autre, ce bâtiment, ou ses parties ou débris, ses agrès et tous les objets qui y appartiendront, ainsi que tous les effets et marchandises qui en auront été sauvés, ou le produit de leur vente, en seront fidèlement rendus aux propriétaires ou à leurs ayant droit, sur leur réclamation.

Dans le cas où ceux-ci se trouveraient absents, les dits objets, marchandises, ou leurs produits, seront consignés, ainsi que tous les papiers trouvés à bord de ce bâtiment, au consul Néerlandais ou Sarde, dans le district duquel le naufrage aura eu lieu, et il ne sera exigé, soit du consul, soit des propriétaires ou ayant droit, que le paiement des dépenses pour la conservation de la propriété, ainsi que les droits de sauvetage qui seraient également payés en pareille circonstance, par un bâtiment national. Les marchandises et effets sauvés du naufrage ne seront assujettis aux droits établis, qu'autant qu'ils seraient déclarés pour la consommation.

Art. 12.

La Sardaigne accorde au Royaume des Pays-Bas les

verminderingen van in- en uitgaande regten, tusschen Sardinie en Belgie bedongen bij het tractaat met laatstgenoemde mogendheid te Turijn gesloten, den 24sten Januarij 1851, en welke vermeld zijn op den staat A aan het tegenwoordige tractaat gehecht; de vermindering van inkomende regten aan Frankrijk toegestaan bij de overeenkomst van den 20sten Mei 1851 op de geweven zijden stoffen en op de boeken; en daarenboven voor de Hollandsche kazen eene vermindering van een vierde van het tegenwoordig cijfer van het tarief.

Tot vergelding verleent Nederland aan het Koningrijk Sardinie de verminderingen van inkomende regten, die respectivelijk aan Frankrijk en aan het Koningrijk der Beide Sicilien toegestaan zijn, bij tractaten door Nederland met die mogendheden geteekend, den 25sten Julij 1840 en den 17den November 1847, op den wijn en op den olijfolie, en die omschreven zijn op den staat B, eveneens aan het tegenwoordig tractaat vastgehecht, en daarenboven eene vermindering van een vierde van het tegenwoordig regt op de geconfijte vruchten in suiker, op de sukade, op de vermicelli en ander gelijksoortig deeg.

De vermindering der regten op de artikelen in deze staten A en B vermeld, worden geacht ingegaan te zijn met den 1sten Junij 1851, en het hoogere regt, dat sedert dien tijd mogt geheven zijn, zal teruggegeven worden.

Art. 13.

In al wat betreft de douane- en scheepvaartregten verbinden zich de hooge contracterende partijen en nemen aan om elk voorregt, gunst of vrijdom, welke ieder hunner aan eenigen anderen Staat zal komen toe te staan, ook onverwijld tot elkanders respective onderdanen uit te strekken, om niet, indien de vergunning ten voordeele

réductions de douane stipulées entre la Sardaigne et la Belgique, par le traité conclu avec cette puissance à Turin, le 24 Janvier 1851, et qui se trouvent spécifiées dans le tableau *A*, annexé au présent traité ; les réductions de douane accordées à la France, par la convention du 20 Mai 1851, sur les tissus de soie et sur les livres, — et en outre, pour les fromages d'Hollande, une réduction d'un quart du chiffre actuel du tarif.

En compensation les Pays-Bas accordent au Royaume de Sardaigne les diminutions du droit d'entrée qui ont été concédées respectivement à la France et au Royaume des Deux Siciles, par les traités signés par les Pays-Bas avec ces puissances, le 25 Juillet 1840 et le 17 Novembre 1847, sur le vin et sur les huiles d'olive, et qui se trouvent spécifiées dans le tableau *B*, également annexé au présent traité, et en outre une diminution du quart du chiffre actuel sur les fruits confits au sucre, sur les succades, sur le vermicel et autres pâtes analogues.

Les réductions des droits de douane, sur les articles mentionnés dans ces tableaux *A* et *B*, seront censées avoir pris cours à dater du 1er Juin 1851, et le surplus du droit qui aurait été perçu, depuis cette époque, sera restitué.

Art. 13.

En tout ce qui concerne les droits de douane et de navigation, les deux hautes parties contractantes s'obligent et s'engagent à ce que tout privilège, faveur ou immunité que chacune d'elles viendra à accorder à tout autre Etat, sera aussi et à l'instant étendu à leurs sujets respectifs, gratuitement si la concession en faveur de l'autre Etat est

van den anderen Staat om niet verleend is, of tegen vergelding van zooveel mogelijk gelijke waarde en werking, met gemeen overleg te bepalen, bijaldien de vergunning voorwaardelijk gedaan is. Eveneens zal het zijn met opzigt tot de gunsten en vrijstellingen, welke de hooge contracterende partijen aan elken anderen Staat mogten verleenen, met betrekking tot het goederen vervoer langs de reeds aangelegde of nog aan te leggen spoorwegen, in de respective Staten.

Art. 14.

De Nederlandsche consulaire agenten in de Sardinische Staten, zullen alle voorregten, vrijstellingen of vrijdommen genieten, welke door de agenten van gelijken rang der meest begunstigde natie genoten worden; eveneens zal het zijn in de Nederlanden met opzigt tot de consulaire agenten van Sardinie.

Art. 15.

De respective consuls zullen kunnen doen aanhouden en naar boord of naar hun land terug zenden, de matrozen, die van de vaartuigen hunner natie in eene der havens der andere mogten weggeloopen zijn.

Ten dien einde zullen zij zich schriftelijk wenden tot de bevoegde plaatselijke autoriteiten, en door de overlegging in het oorspronkelijke of in behoorlijk gewaarmerkt afschrift, van het scheepsregister of van de scheepsrol, of van andere echte bescheiden bewijzen, dat de personen, die zij terugvorderen, van gezegde bemanning een deel uitmaakten. Op deze aldus gestaafde aanvraag, zal hun alle mogelijke hulp verleend worden tot opsporing en aanhouding van gezegde deserteurs, die zelfs in verzekerde

gratuite, ou en donnant une compensation, autant que possible, de valeur et effet équivalent, à fixer de commun accord, si la concession est conditionnelle.

Il en sera de même pour les faveurs ou immunités que les hautes parties contractantes pourraient accorder à tout autre Etat, quant au transport de marchandises sur les chemins de fer établis ou à établir dans les Etats respectifs.

Art. 14.

Les agents consulaires Néerlandais dans les Etats Sardes jouiront de tous les privilèges, exemptions et immunités, dont jouissent les agents de même qualité de la nation la plus favorisée; il en sera de même dans les Pays-Bas, pour les agents consulaires de Sardaigne.

Art. 15.

Les consuls respectifs pourront faire arrêter et renvoyer à bord, soit dans leurs pays, les matelots qui auraient déserté des bâtiments de leur nation dans un des ports de l'autre.

A cet effet ils s'adresseront par écrit aux autorités locales compétentes, et justifieront par l'exhibition en original ou en copie, dûment certifiée, des régistres du bâtiment ou du rôle d'équipage ou par d'autres documents officiels, que les individus qu'ils réclament faisaient partie du dit équipage. Sur cette demande, ainsi justifiée, il leur sera donné toute aide pour la récherche et l'arrestation des dits déserteurs, qui seront même détenus et gardés dans les maisons d'arrêt du pays, à la réquisition et aux frais des consuls, jusqu'à

bewaring zullen kunnen worden gesteld in huizen van arrest van het land, ten verzoeke en op kosten der consuls, tot dat deze agenten eene gelegenheid gevonden hebben hen te doen vertrekken. Mogt echter deze gelegenheid zich binnen den tijd van twee maanden niet opdoen, te rekenen van den dag der gevangenneming, dan zullen de deserteurs in vrijheid gesteld en niet meer om dezelfde reden kunnen aangehouden worden.

Het is overeengekomen, dat de zeelieden, die onderdanen van de andere partij zijn, van deze bepaling zijn uitgezonderd, ten ware zij genaturaliseerde burgers van het andere land zijn.

Indien de deserteur eenige misdaad begaan had, zal hij niet eerder ter beschikking van den consul gesteld worden, dan nadat de regtbank, die regt heeft er kennis van te nemen, haar vonnis zal hebben uitgesproken, en dat dit zal zijn ten uitvoer gelegd.

Art. 16.

De onderdanen van elke der hooge contracterende partijen zullen vrijelijk bij uitersten wil, schenking of anderzins kunnen beschikken over al de goederen, die zij wettiglijk zouden hebben verkregen en bezitten in de Staten van de andere, en zij die hen volgens de wet vertegenwoordigen, ofschoon onderdanen van de andere contracterende partij zijnde, zullen deze eigendommen kunnen erven, hetzij uit kracht eener uiterste wils-beschikking, hetzij bij versterf, en zij zullen binnen de, door de wet, gestelde termijnen er bezit van kunnen nemen, hetzij in eigen persoon of door in hunnen naam handelende personen; zij zullen er naar welgevallen over beschikken, zonder onderworpen te zijn aan andere of hoogere kortingen of belastingen, dan

ce que ces agents aient trouvé une occasion de les faire partir. Si pourtant cette occasion ne se présentait pas dans le délai de deux mois, à compter du jour de l'arrestation, les déserteurs seraient mis en liberté et ne pourraient plus être arrêtés pour la même cause.

Il est entendu que les marins, sujets de l'autre partie, seront exceptés de la présente disposition, à moins qu'ils ne soient naturalisés citoyens de l'autre pays.

Si le déserteur avait commis quelque délit, il ne sera mis à la disposition du consul, qu'après que le tribunal, qui a droit d'en connaître, ait rendu son jugement, et que celui-ci ait eu son effet.

Art. 16.

Les sujets de chacune des hautes parties contractantes pourront disposer librement par testament, donation ou autrement, de tous les biens qu'ils auraient pu acquérir et posséder légalement dans les Etats de l'autre, et ceux qui les représentent d'après les lois, quoique sujets de l'autre partie contractante, pourront hériter de ces propriétés, soit par testament, soit ab intestato, et ils pourront, dans les termes fixés par la loi, en prendre possession par eux-mêmes ou par des personnes agissant en leur nom; ils en disposeront à leur gré, sans être assujettis à des retenues ou à des impositions autres ou plus fortes que celles établies ou à établir dans ces cas ou circonstances sur les nationaux.

die, welke in deze gevallen of omstandigheden, geheven worden, of zullen geheven worden van de eigen onderdanen.

In geval van afwezigheid der erfgenamen, zal men denzelfden regel moeten volgen, welke in diergelijk geval voorgeschreven is ten opzigte van de eigendommen der inboorlingen van het land, tot dat de regthebbenden de noodige schikkingen gemaakt hebben om zich in bezit te stellen.

Indien verschillende aanspraak makende personen elkander het regt betwisten, dat zij op die eigendommen mogten hebben, dan zal zulks door den regter moeten worden beslist, volgens de wetten van het land, waar de eigendommen gelegen zijn, en zonder hooger beroep dan dat, hetwelk door dezelfde wetten bepaald is.

Art. 17.

De onderdanen van eene der hooge contracterende partijen, verblijf houdende in de Staten van de andere, zullen respectivelijk de vrijheid hebben, om even als de eigen onderdanen hunne zaken te regelen, hetzij in persoon, of om deze aan de zorgen van ieder ander, zoo als makelaars, factoors, agenten of tolken toe te vertrouwen; zij zullen in hunne keuze niet gedwongen kunnen worden, en niet gehouden zijn eenig salaris noch belooning te betalen aan iemand, dien zij niet noodig geoordeeld zullen hebben tot dat einde te gebruiken; zijnde het den koopers en verkoopers volkomen vrijgelaten hunnen koop te zamen te sluiten, en den prijs te bepalen van alle ingevoerde of ten uitvoer bestemde waren en koopgoederen, onder beding van zich naar de reglementen en wetten van het land te gedragen.

Art. 18.

De bepalingen van het tegenwoordig tractaat zullen die

Dans le cas d'absence des héritiers, on devra suivre la même règle, qui en semblable cas est prescrite à l'égard des propriétés des natifs du pays, jusqu'à ce que les ayant droit aient fait les arrangements nécessaires pour en prendre possession.

Si des contestations s'élevaient entre les divers postulants, au sujet du droit qu'ils auraient à ces propriétés, elles devront être résolues par les juges, suivant les lois du pays où les propriétés sont situées, et sans autre appel que celui, prévu par les mêmes lois.

Art. 17.

Les sujets de l'une des hautes parties contractantes, résidant dans les Etats de l'autre, seront respectivement libres de régler comme les nationaux leurs affaires par eux-mêmes, ou de les confier aux soins de toute autre personne, telles que courtiers, facteurs, agents ou interprêtes; ils ne pourront être contraints dans leur choix, et ils ne seront tenus à payer aucun salaire ni aucune rétribution à ceux qu'ils n'auront pas jugé à propos d'employer à cet effet; étant absolument facultatif aux vendeurs et acheteurs, de contracter ensemble leur marché, et de fixer le prix de toutes denrées ou marchandises, importées ou destinées à l'exportation, sous la condition de se conformer aux règlements et aux lois du pays.

Art. 18.

Les stipulations du présent traité remplaceront celles du

van het tractaat, den 24sten Januarij 1842, tusschen de hooge contracterende partijen te Turijn gesloten, vervangen.

Het tegenwoordige tractaat zal van kracht zijn gedurende twaalf jaren, te rekenen van den dag van de uitwisseling der bekrachtigingen, en vervolgens, tot aan het einde van twaalf maanden nadat de eene der beide contracterende partijen aan de andere hare bedoeling zal hebben bekend gemaakt om dezelve te doen ophouden; terwijl elke partij zich het regt voorbehoudt, aan de andere eene zoodanige verklaring na verloop der bovengenoemde twaalf jaren of op elk later tijdpunt te doen.

Art. 19.

Het tegenwoordig tractaat zal bekrachtigd worden en de bekrachtigingen zullen te 's Gravenhage, zoo spoedig mogelijk, binnen den tijd van twee maanden, te rekenen van den dag der teekening uitgewisseld worden.

In oorkonde waarvan, de wederzijdsche gevolmagtigden hetzelve geteekend en er hunne cachetten op gesteld hebben.

Gedaan te 's Gravenhage, den 24sten Junij des jaars achttien honderd een en vijftig.

(*Get.*) VAN SONSBEECK. (*Get.*) MONTALTO.

(*L. S.*) (*L. S.*)

STAAT *A*.

De navolgende koopwaren uit Nederland oorspronkelijk en in de Sardinische staten ingevoerd, zonder onderscheid der vlag, waaronder die invoer plaats heeft, noch van de

traité conclu à Turin entre les hautes parties contractantes, le 24 Janvier 1842.

Le présent traité sera en vigueur pendant douze ans, à compter de la date de l'échange des ratifications, et au delà de ce terme, jusqu'à l'expiration de douze mois après que l'une des deux parties contractantes aura annoncé à l'autre son intention de le faire cesser; chacune des parties se réservant le droit de faire à l'autre une telle déclaration au bout des douze ans susmentionnés ou à toute date ultérieure.

Art. 19.

Le présent traité sera ratifié et les ratifications en seront échangées à la Haye, le plustôt possible, dans l'espace de deux mois, à compter du jour de la signature.

En foi de quoi, les plénipotentiaires respectifs l'ont signé et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait à la Haye, le vingtquatrième jour du mois de Juin, de l'an de grâce mil huit cent cinquante et un.

(*Get.*) Van Sonsbeeck. (*Get.*) De Montalto.

(*L. S.*) (*L. S.*)

TABLEAU *A*.

Les marchandises suivantes, originaires des Pays-Bas et importées dans les Etats Sardes, sans distinction du pavillon sous lequel cette importation a lieu, ni du port d'où

haven, uit welke de koopwaren komen, zullen bij het binnenkomen in de Sardinische staten, de hierna vermelde vermindering van regten genieten.

Zink in bladen, in staven of blokken, geplet zink: vermindering van de helft der tegenwoordige regten.

Koper in brooden, rood koper, voor bodems van ketels, in platen, bewerkt en zonder bijvoeging van ijzer, dezelfde vermindering.

IJzer, gegoten in ruwe blokken of stukken; ijzeren kussens voor spoorwegen, fr. 8,00 in plaats van fr. 15.00 de 100 kilogrammes. Gegoten ijzer met bijvoeging van andere metalen, fr. 12,00 in plaats van fr. 25,00. IJzer, eerste fabrikaat, sporen voor ijzeren wegen, fr. 10,00 in plaats van fr. 16,00, tweede fabrikaat fr. 15,00 in plaats van fr. 30,00; met bijvoeging van andere metalen, fr. 20,00 in plaats van fr. 40,00; ankers, kanonnen, fr. 10,00 in plaats van fr. 20,00. Instrumenten voor de werktuigkunde, fr. 12,50 in plaats van fr. 25,00; allerhande soorten van spijkers, bouten enz. fr. 12,50 in plaats van fr. 25,00 en fr. 70,00; werktuigen en mechanische toestellen, fr. 5,00 in plaats van fr. 10,00; zeissen, sikkels, snoeimessen, strijkijzers enz. fr. 12,50 in plaats van fr. 25,00; aanbeelden, mokers, ploegijzers, fr. 10,00 in plaats van fr. 20,00; veeren voor rijtuigen en diergelijke, fr. 30,00 in plaats van fr. 60,00; ijzeren schroeven van allerhande soort, fr. 12,50 in plaats van fr. 25,00; ijzerdraad, fr. 10,00 in plaats van fr. 20,00 de honderd kilogrammen.

Wapenen, blanke van alle soort, vermindering op de helft; loopen voor jagtgeweren, fr. 1,00 in plaats van fr. 2,00 het stuk; loopen voor pistolen, fr. 0,35 in plaats van fr. 0,75 het stuk.

les marchandises arrivent, jouiront, à l'entrée dans ces Etats, des réductions de droits ci-après indiquées.

Zinc, en plaques, en barres ou en saumons (toutenagues), zinc laminé, réduction de moitié des droits actuels.

Cuivre, en pains, en rosettes, en fonds de chaudière, en plaque, cuivre ouvré et non ferré, même réduction.

Fers, fonte ouvrée simple, coussinets pour chemins de fer, fr. 8,00 au lieu de fr. 15,00 les 100 kilogrammes. Fonte, garnie d'autres métaux, fr. 12,00 au lieu de fr. 25,00. Fer de première fabrication, rails, fr. 10,00 au lieu de fr. 16,00; de seconde fabrication, fr. 15,00 au lieu de fr. 30,00; garni d'autres métaux, fr. 20,00 au lieu de fr. 40,00; ancres, canons, fr. 10,00 au lieu de fr. 20,00; instruments propres aux arts mécaniques, fr. 12.50 au lieu de fr. 25,00; clous de toute espèce, chevilles etc. fr. 12.50 au lieu de fr. 25,00 et de fr. 70,00; machines et mécaniques, fr. 5,00 au lieu de fr. 10,00; faux, faucilles ou serpettes, fers à repasser etc. fr. 12.50 au lieu de fr. 25,00; enclumes, massues, socs de charrue, fr. 10,00 au lieu de fr. 20,00; ressorts de voitures et similaires, fr. 30,00 au lieu de fr. 60,00; vis de fer de toute espèce, fr. 12.50 au lieu de fr .25,00; fils de fer, fr. 10,00 au lieu de fr. 20,00 par 100 kilogrammes.

Armes, blanches de toute espèce, réduction de moitié; canons de fusils de chasse, fr. 1,00 au lieu de fr. 2,00 la pièce; canons de pistolets, fr. 0.35 au lieu de fr. 0.75 la pièce.

Glazen en cristallen; spiegels van alle grootten, niet opgemaakt, fr. 25,00 in plaats van fr. 60,00 de 100 kilogrammen. Cristal van alle soort, fr. 15,00 in plaats van fr. 40,00 de 100 kilogrammen. Spiegel en vensterglas, fr. 15,00 in plaats van fr. 25,00 de 100 kilogrammen. Alle soort van glaswerk, fr. 15,00 in plaats van fr. 18,00 de 100 kilogrammen. Flesschen van eene kan en daarenboven, halve flesschen, groote flesschen zonder onderscheid van inhoud, flesschen genaamd fiaschi, vermindering op de helft.

Porcelijn, gekleurd of verguld, fr. 30,00 in plaats van fr. 50,00; wit, fr. 25,00 de 100 kilogrammen; gewoon pottebakkers werk, fr. 3,00 in plaats van fr. 4,00 de 100 kilogrammen; aardewerk in onderscheidene vormen, wit, fr. 8,00 in plaats van fr. 12,00; geschilderd, verguld of gekleurd, fr. 12,00 in plaats van fr. 20,00.

Papier, geschept, gekleurd en wit van alle kwaliteit, fr. 30,00 in plaats van fr. 50,00 de 100 kilogrammen; gekleurd of verguld, fr. 40.00 in plaats van fr. 65,00; gedrukt, geteekend of geschilderd voor behangsels, fr. 50,00 in plaats van fr. 100,00; vloeipapier, fr. 20,00 in plaats van fr. 50,00; grof voor inpakken, fr. 10,00 in plaats van fr. 20,00.

Boeken, in vellen of ingenaaid, fr. 30,00 in plaats van fr. 50,00 de 100 kilogrammen; in karton ingebonden enz., fr. 60,00 in plaats van fr. 100,00.

Geraffineerde suiker van alle soort, fr. 25,00 in plaats van fr. 45,00 de 100 kilogrammen.

Leder en bereide huiden, fr. 66,66 in plaats van fr. 100,00; bereid geitenleer, fr. 75,00 in plaats van fr. 150,00.

Verres et cristaux, miroirs de toute dimension non montés, fr. 25,00 au lieu de fr. 60,00 les 100 kilogrammes ; cristaux de toute espèce, fr. 15,00 au lieu de fr. 40,00 par 100 kilogrammes ; glaces et verres à vitre, fr. 15,00 au lieu de fr. 25,00 par 100 kilogrammes ; verre ouvré de toute espèce, fr. 15,00 au lieu de fr. 18,00 par 100 kilogrammes ; bouteilles d'un litre et au-dessus, demi-bouteilles, dame-jeannes sans distinction de capacité, bouteilles nommés fiaschi, réduction de moitié.

Porcelaine, en couleur ou dorée, fr. 30,00 au lieu de fr. 50,00 ; blanche, fr. 25,00 par 100 kilogrammes; poterie de terre ordinaire, fr. 3,00 au lieu de fr. 4,00 par 100 kilogrammes ; faïence en ouvrages divers, blanche fr. 8,00 au lieu de fr. 12,00; peinte, dorée ou coloriée, fr. 12,00 au lieu de fr. 20.

Papier, de pâte, de couleur et blanc de toute qualité, fr. 30,00 au lieu de fr. 50,00 les 100 kilogrammes ; colorié ou doré, fr. 40,00 au lieu de fr. 65,00; imprimé, dessiné ou peint, pour tenture, fr. 50,00 au lieu de fr. 100,00 ; brouillard, fr. 20,00 au lieu de fr. 50,00 ; grossier pour envelopper, fr. 10,00 au lieu de fr. 20,00.

Livres, en feuilles ou brochés, fr. 30,00 au lieu de fr. 50,00 par 100 kilogrammes ; reliés en carton etc. fr. 60,00 au lieu de fr. 100.00.

Sucre raffiné, de toute espèce, fr. 25,00 au lieu de fr. 45,00 les 100 kilogrammes.

Cuirs et peaux préparés, fr. 66,66 au lieu de fr. 100,00 ; peaux chamoisées, fr. 75,00 au lieu de fr. 150,00.

Garen van wol of haar, wit of natuurlijk, fr. 0,60 in plaats van fr. 1,10 de kilogram; geverwd, fr. 0,80 in plaats van fr. 1,60.

Geweven wollen stoffen, gevold of niet ter waarde van fr. 10,00 de el en daarboven, met inbegrip der gelijksoortigen, zoo als casimiren enz., fr. 3,00 de kilogram in plaats van fr. 3,30, met opheffing der 10 pct. van de waarde; van minder dan fr. 10 de el, fr. 2,00 in plaats van fr. 4,50.

Tapijten en dekens van wol, lappen en zelfkant van laken, fr. 1,00 in plaats van fr. 2,00 de kilogram; van elke andere kwaliteit fr. 1,00 in plaats van fr. 3,00.

Gebraakt of gehekeld vlas, vermindering op de helft.

Garen van vlas of hennip van alle kwaliteit; dezelfde vermindering.

Manufacturen, van vlas en van hennip van alle hoedanigheid, ruw of gebleekt, zelfs vermengd met katoen of wol, of anders bewerkt, ruw of gebleekt, of met wit doormengd, dezelfde vermindering.

Kanten van alle hoedanigheid, dezelfde vermindering.

Katoenen garen, minder dan n°. 20, fr. 0,20 in plaats van fr. 0,90; van n°. 20 tot n°. 40, fr. 0,40 in plaats van fr. 0,90; van n°. 40 tot n°. 60, fr. 0,60 in plaats van fr. 0,75; van een hooger nummer fr. 0,75.

Getwijnd garen van alle hoedanigheid, fr. 0,75 in plaats van fr. 1,20; gebleekt of geverwd van alle kwaliteit, fr. 0,80 in plaats van fr. 1,80.

Fils de laine ou de poil quelconque, blancs ou naturels, fr. 0,60 au lieu de fr. 1,10 le kilogramme ; teints fr. 0,80 au lieu de fr. 1,60.

Tissus de laine, foulés et drapés ou non, de la valeur de fr. 10,00 par mètre, et au dessus, y compris les similaires, tels que casimirs etc., fr. 3,00 le kilogramme, au lieu de fr. 3,30, avec suppression des 10°/. à la valeur ; de moins de fr. 10,00 par mètre, fr. 2,00 au lieu de fr. 4,50.

Tapis et couvertures de bourre de laine, lambeaux et lisières de drap, fr. 1,00 au lieu de fr. 2,00 le kilogramme ; de toute autre qualité, fr. 1,00 au lieu de fr. 3,00.

Lin, teillé ou peigné, réduction de moitié.

Fil de lin et de chanvre de toute qualité, même réduction.

Tissus de lin ou de chanvre, écrus ou blanchis, même mélangés de coton ou de laine, croisés ou autrement ouvragés, écrus, blanchis ou mélangés de blanc, même réduction.

Dentelles de toutes qualités, même réduction.

Fils de coton, inférieur au n°. 20, fr. 0,20 au lieu de fr. 0,90 ; du n°. 20 au n°. 40, fr. 0,40 au lieu de fr 0,90 ; du n°. 40 au n°. 60, fr. 0,60 au lieu de fr. 0,75 ; d'un numéro supérieur fr. 0,75.

Retords de toute qualité, fr. 0,75 au lieu de fr. 1,20 ; blanchis ou teints de toute qualité, fr. 0,80 au lieu de fr. 1,80.

Manufacturen van katoen, zelfs vermengd met garen of wol, effen, gekepert of anders bewerkt, ongebleekt, gebleekt, in kleuren of geverwd, gedrukt enz., vermindering op de helft.

Stokvisch, vermindering van 25 pct.

De uitvoerregten op de volgende koopwaren, bestemd van de Sardinische Staten naar Nederland, zullen verminderd worden te weten :

die op de *ruwe zijde*, op fr. 1,50;

die op de *onbereide lamsvellen*, op fr. 15,00 ;

op de *geitenvellen*, op fr. 30,00.

STAAT B.

De navolgende koopwaren uit de Sardinische Staten oorspronkelijk, in Nederland ingevoerd zonder onderscheid der vlag, waaronder die invoer plaats heeft, noch van de haven, uit welke de koopwaren komen, zullen bij het binnenkomen in dat Koningrijk, de hierna vermelde vermindering van regten genieten.

De tegenwoordig bestaande regten in de Nederlandsche Oost-Indische kolonien op de Sardinische wijnen, hetzij op fust, hetzij op flesschen, worden op de helft verminderd.

Tissus de coton, même mélangés de fil ou de laine, unis, croisés ou autrement ouvragés, écrus, blanchis, en couleur ou teints, imprimés etc., réduction de moitié.

Morue, réduction de 25 pct.

Le droit à la sortie sur les marchandises suivantes, dirigées des Etats Sardes vers les Pays-Bas, sera reduit, savoir :

celui sur les *soies grèges*, à fr. 1,50 ;

celui sur les *peaux brutes d'agneaux*, à fr. 15,00 ;

sur les *peaux de chevraux*, à fr. 30,00.

TABLEAU *B*.

Les marchandises suivantes, originaires des Etats Sardes et importés dans les Pays-Bas, sans distinction du pavillon sous lequel cette importation a lieu, ni du port, d'où les marchandises arrivent, jouiront à l'entree dans ce Royaume, des réductions de droits ci-après indiquées :

les droits actuellement existants dans les colonies Néerlandaises des Indes-Orientales, sur les vins Sardes, soit en cercles, soit en bouteilles, sont réduits de moitié.

De Sardinische wijnen op fust zijn vrij van alle inkomende regten bij den invoer in de Nederlandsche havens in Europa, en de tegenwoordige regten op de wijnen op flesschen worden met drie vijfden verminderd.

De olijfolie geniet eene vermindering van vijftig cents op het regt door het douane tarief vastgesteld.

les vins de Sardaigne, en cercles, sont affranchis de tout droit de douane à l'entrée dans les ports Néerlandais en Europe, et les droits actuels sont réduits de trois cinquièmes, pour les vins en bouteilles.

les huiles d'olive jouissent d'une réduction de cinquante cents sur le droit établi par le tarif de douane.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 131.) *WET van den 2den September 1851, tot staking van de heffing der Scheepvaartregten op de* Maas.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, in verband met de maatregelen, bij de wet van 8 Augustus 1850 (*Staatsblad* n°. 48), in het belang van doorvoer en riviervaart genomen, er noodzakelijkheid bestaat om ook op de *Maas* de heffing der scheepvaartregten te staken;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De heffing der scheepvaartregten op *de Maas*, geregeld bij reglement van 20 Mei 1843, in het *Staatsblad* opgenomen krachtens besluit van 9 September 1843 (*Staatsblad* n°. 45), wordt met 1°. September 1851 gestaakt.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 2den September 1851.

WILLEM.

De Minister van Financien,
VAN BOSSE.

Uitgegeven den *zesden* September 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 132.) *WET van den 2den September 1851, tot goedkeuring der met België gesloten overeenkomst van 8 Mei ll., tot staking der heffing van de scheepvaartregten op de gemeenschappelijke* Maas.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat in verband met de voorgenomene algemeene staking van het heffen van scheepvaartregten op de Nederlandsche Maas, bij eene op den 8sten Mei 1851 tusschen Nederlandsche en Belgische Gevolmagtigden te Brussel geslotene overeenkomst, omtrent de staking der heffing van die regten is overeengekomen op dat gedeelte der rivier, waar zij de grensscheiding tusschen Nederland en België vormt, en waar deze regten voor rekening der beide Staten worden geheven, en dat deze alzoo geslotene overeenkomst wettelijke regten betreft;

Gelet op het laatste gedeelte van art. 57 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De overeenkomst den 8sten Mei 1851 te Brussel, tusschen de Nederlandsche en Belgische Gevolmagtigden gesloten, tot staking der heffing van de Maasvaart-regten, op dat gedeelte der rivier, waar zij de grensscheiding vormt tusschen Nederland en Belgie, mitsgaders de bepaling, strekkende tot wijziging dier overeenkomst, vervat in het protokol, door de genoemde Gevolmagtigden opgemaakt te Brussel, den 3osten Junij 1851, en welke overeenkomst en protokol hier volgen, worden goedgekeurd.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 2den September 1851.

WILLEM.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

VAN SONSBEECK.

Uitgegeven den *zesden* September 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

CONVENTION *pour la suppression des péages sur la navigation de la Meuse mixte.*

Leurs Majestés le Roi des Pays-Bas et le Roi des Belges, désirant, à mesure que la possiblité en est reconnue, affranchir la Meuse des charges qui la grèvent, ont nommé pour Leurs plénipotentaires, savoir :

Sa Majesté le Roi des Pays-Bas, le sieur Arnold Adolphe Baron Bentinck, Ministre d'Etat, Son Chambellan et Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges, commandeur de l'ordre du Lion Néerlandais, etc., etc., etc.

Et Sa Majesté le Roi des Belges, le sieur Constant d'Hoffschmidt de Resteigne, Son Ministre des Affaires Etrangères, Membre de la Chambre des Représentants, chevalier de l'ordre de Léopold, etc., etc., etc.

Lesquels, après s'être communiqué leurs pouvoirs et les avoir trouvés en due forme, sont convenus de ce qui suit:

Article. 1.

Les droits de navigation établis sur la partie de la Meuse, formant la limite entre les Pays-Bas et la Belgique et qui sont réglés par l'article 3 de la convention du 20 Mai 1843, cesseront d'être perçus à partir du 1er Juillet 1851.

Article 2.

Ces droits ne pourront être rétablis que six mois après la dénonciation de la présente convention, dont les ratifications seront échangées à Bruxelles, dans le délai de six semaines ou plus-tôt, si faire se peut.

Fait à Bruxelles, en double original, le huit Mai mil huit cent cinquante et un.

(*Signé*) BENTINCK. (*Signé*) C. D'HOFFSCHMIDT.

(*L. S.*) (*L. S.*)

PRO-

PROTOCOLE ADDITIONNEL *à la convention du 8 Mai 1851 relative à la navigation de la Meuse mixte.*

Les circonstances n'ayant pas permis aux chambres législatives des deux pays de délibérer sur la convention du 8 Mai 1851 en temps utile, pour que l'échange des ratifications et la mise à exécution de la convention pussent avoir lieu aux époques respectivement fixées à cet effet, les plénipotentiaires de Leurs Majestés le Roi des Pays-Bas et le Roi des Belges se sont réunis aujourd'hui et sont convenus de ce qui suit :

Les termes fixés pour l'échange des ratifications de la convention du 8 Mai 1851 et pour l'entrée en vigueur de cet arrangement sont respectivement prorogés de deux mois.

Fait à Bruxelles, en double original, le trentième jour du mois de Juin mil huit cent cinquante un.

(*Signé*) BENTINCK. (*Signé*) C. D'HOFFSCHMIDT.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 133.) *BESLUIT van den 3den September 1851, bepalende de plaatsing in het* Staatsblad, *van de onlangs met* Belgie *gesloten overeenkomst tot staking der heffing van de scheepvaartregten op de gemeenschappelijke* Maas.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien de wet van den 2den September 1851 (*Staatsblad* n°. 132), houdende goedkeuring van de overeenkomst tusschen *Nederland* en *Belgie*, op den 8sten Mei 1851 te *Brussel* gesloten, wegens staking der heffing van de scheepvaartregten op de gemeenschappelijke *Maas*;

Gelet, dat de uitwisseling der ratificatien van genoemde overeenkomst, dewelke door Ons op den 26sten Augustus jl., en door Zijne Majesteit den Koning der Belgen op den 30sten dierzelfde maand is bekrachtigd, op den 31sten Augustus te *Brussel* heeft plaats gehad;

Op de voordragt van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken, van den 2den September 1851, n°. 14;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat de bovenvermelde overeenkomst, met eene vertaling daarvan, benevens dit besluit, in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 3den September 1851.

WILLEM.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
VAN SONSBEECK.

Uitgegeven den *twaalfden* September 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

VERTALING.

OVEREENKOMST *tot staking van de heffing der scheepvaartregten op de gemeenschappelijke Maas.*

Hunne Majesteiten de Koning der Nederlanden en de Koning der Belgen, naar gelang de mogelijkheid daarvan erkend wordt, de Maas wenschende te ontheffen van de lasten die er op drukken, hebben tot hunne gevolmagtigden benoemd, te weten:

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden, den heer Arnold Adolph Baron Bentinck, Minister van Staat, Hoogstdeszelfs Kamerheer en Buitengewoon Gezant en Gevolmagtigd Minister bij Zijne Majesteit den Koning der Belgen, kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, enz., enz., enz.

En Zijne Majesteit de Koning der Belgen, den heer Constant d'Hoffschmidt de Resteigne, Hoogstdeszelfs Minister van Buitenlandsche Zaken, Lid van de Kamer der Vertegenwoordigers, ridder der Leopolds-orde, enz., enz., enz.

Welke, na elkander hunne volmagten, die in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden, medegedeeld te hebben, omtrent het volgende zijn overeengekomen:

Artikel 1.

De scheepvaartregten, gevestigd op dat gedeelte van de Maas, hetwelk de grensscheiding vormt tusschen de Nederlanden en Belgie, en welke geregeld worden door art. 3 van de overeenkomst van 20 Mei 1843; zullen den 1sten Julij 1851 ophouden geheven te worden.

CONVENTION *pour la suppression des péages sur la navigation de la Meuse mixte.*

Leurs Majestés le Roi des Pays-Bas et le Roi des Belges, désirant, à mesure que la possiblité en est reconnue, affranchir la Meuse des charges qui la grèvent, ont nommé pour Leurs plénipotentiaires, savoir :

Sa Majesté le Roi des Pays-Bas, le sieur Arnold Adolphe Baron Bentinck, Ministre d'Etat, Son Chambellan et Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges, commandeur de l'ordre du Lion Néerlandais, etc., etc., etc.

Et Sa Majesté le Roi des Belges, le sieur Constant d'Hoffschmidt de Resteigne, Son Ministre des Affaires Etrangères, Membre de la Chambre des Représentants, chevalier de l'ordre de Léopold, etc., etc., etc.

Lesquels, après s'être communiqué leurs pouvoirs et les avoir trouvés en due forme, sont convenus de ce qui suit:

Article 1.

Les droits de navigation établis sur la partie de la Meuse, formant la limite entre les Pays-Bas et la Belgique et qui sont réglés par l'article 3 de la convention du 20 Mai 1843, cesseront d'être perçus à partir du 1er Juillet 1851.

Artikel 2.

Deze regten zullen niet hersteld mogen worden dan zes maanden na de opzegging der tegenwoordige overeenkomst, waarvan de bekrachtigingen zullen worden uitgewisseld te Brussel, binnen den termijn van zes weken of zoo mogelijk vroeger.

Gedaan te Brussel, in dubbel origineel, den 8sten Mei van het jaar een duizend acht honderd een en vijftig.

(*get.*) BENTINCK. (*get.*) C. D'HOFFSCHMIDT.

L. S. *L. S.*

PROTOCOL *toegevoegd aan de overeenkomst van den 8sten Mei 1851, betrekkelijk de scheepvaart op de gemeenschappelijke Maas.*

De omstandigheden aan de Wetgevende Kamers der beide landen niet vergund hebbende, omtrent de overeenkomst van den 8sten Mei 1851 tijdig genoeg te beraadslagen, om de uitwisseling der bekrachtigingen en de ten-uitvoer-legging der overeenkomst op de respectivelijk daarvoor bepaalde tijdstippen te kunnen doen plaats vinden, zoo zijn de gevolmagtigden van Hunne Majesteiten

Article 2.

Ces droits ne pourront être rétablis que six mois après la dénonciation de la présente convention, dont les ratifications seront échangées à Bruxelles, dans le délai de six semaines ou plus-tôt, si faire se peut.

Fait à Bruxelles, en double original, le huit Mai mil huit cent cinquante et un.

(*Signé*) BENTINCK. (*Signé*) C. D'HOFFSCHMIDT.

(*L. S.*) (*L. S.*)

PROTOCOLE ADDITIONNEL *à la convention du* 8 *Mai* 1851, *relative à la navigation de la Meuse mixte.*

Les circonstances n'ayant pas permis aux chambres législatives des deux pays de délibérer sur la convention du 8 Mai 1851 en temps utile, pour que l'échange des ratifications et la mise à exécution de la convention pussent avoir lieu aux époques respectivement fixées à cet effet, les plénipotentiaires de Leurs Majestés le Roi des Pays-Bas et le Roi des Belges se sont réunis aujourd'hui et sont

den Koning der Nederlanden en den Koning der Belgen heden bijeengekomen, en hebben het navolgende bepaald:

De termijnen, welke vastgesteld zijn voor de uitwisseling der bekrachtigingen van de overeenkomst van den 8sten Mei 1851 en voor het in werking treden dier schikking, worden respectivelijk twee maanden verlengd.

Gedaan te Brussel, in dubbel origineel, den dertigsten dag der maand Junij achttien honderd een en vijftig.

(*get.*) BENTINCK. (*get.*) C. D'HOFFSCHMIDT.

convenus de ce qui suit :

Les termes fixés pour l'échange des ratifications de la convention du 8 Mai 1851 et pour l'entrée en vigueur de cet arrangement sont respectivement prorogés de deux mois.

Fait à Bruxelles, en double original, le trentième jour du mois de Juin mil huit cent cinquante un.

(*Signé*) BENTINCK. (*Signé*) C. D'HOFFSCHMIDT.

STAATSBLAD

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 134.) *BESLUIT van den 17den September 1851, houdende nadere bepalingen ten aanzien van de openstelling van het kantoor* St. Pieter, *nabij* Maastricht.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien, van den 15den September 1851, n°. 46, In- en Uitgaande Regten;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. het kantoor *St. Pieter*, nabij *Maastricht*, voorloopig als kantoor van in-, uit- en doorvoer, langs het kanaal van *Luik* naar *Maastricht*, opengesteld bij Koninklijk besluit van 6 September 1850 (*Staatsblad* n°. 58), blijvend als zoodanig aan te wijzen;

2°. hetzelfde kantoor aan te wijzen als gerijfkantoor, mede bij invoer aan de landzijde;

3°. voor dezen invoer als heerbaan aan te wijzen den weg, loopende van het Belgische dorp *La Petite Naije*, binnendijks langs het kanaal, de buiten-vestingwerken en het park tot aan de *Lieve-Vrouwe-Poort*, te *Maastricht*.

Onze Minister van Financien is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 17den September 1851.

WILLEM.

De Minister van Financien,

VAN BOSSE.

Uitgegeven den *vier en twintigsten* September 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 135.) *BESLUIT van den 24sten September* 1851, *houdende toekenning aan de* Noorweegsche *schepen, van den vrijdom en de gelijkstelling bedoeld bij artt.* 1 *en* 6 *der wet van* 8 *Augustus* 1850 (Staatsblad *n°.* 47).

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onze Ministers van Financien en van Kolonien, van den 15den September 1851, n°. 51, In- en Uitgaande Regten, en van den 22sten daaraanvolgende, litt. A, n°. 10;

Gelet op den daarbij overgelegden brief van den Minister Plenipotentiaris van Zijne Majesteit den Koning van *Zweden* en *Noorwegen*, van den 23sten Julij 1851;

En in aanmerking nemende, dat, blijkens denzelven, door *Noorwegen* voldaan wordt aan de voorwaarden, in art. 1 der wet van den 8sten Augustus 1850 (*Staatsblad* n°. 47) tot regeling van de belangen der Nederlandsche scheepvaart, gesteld;

En voorts gelet op evengemeld artikel, alsmede op art. 6 derzelfde wet;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1.

Aan de *Noorweegsche* schepen wordt dezelfde vrijdom verleend, welke bij art. 3 § 1 der wet van den 19den Junij 1845 (*Staatsblad* n°. 28), aan de Nederlandsche schepen is toegekend.

Art. 2.

Dezelfde schepen worden in de kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen met de Nederlandsche schepen gelijkgesteld. Deze gelijkstelling strekt zich niet uit tot de kustvaart in Nederlandsch Oost-Indie.

Onze Ministers van Financien en van Kolonien zijn, voor zoo veel ieder hunner aangaat, belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 24sten September 1851.

WILLEM.

De Minister van Financien,

VAN BOSSE.

De Minister van Kolonien,

C. F. PAHUD.

Uitgegeven den *derden* October 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 136.) *BESLUIT van den 3den October* 1851, *houdende aanwijzing van* den Helder, *als los- en laadplaats voor den in- en uitvoer ter zee.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien, van den 1sten October 1851, no. 16, In- en Uitgaande Regten;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Onder de los- en laadplaatsen voor den in- en uitvoer ter zee op te nemen de gemeente *den Helder*, provincie *Noordholland*, voor zooverre dezelve besloten is binnen den kring hieronder omschreven:

Van den binnenvoet des buitenzeedijks in het verlengde der grenspalen van het Departement van Oorlog n°s. 5 en 12, welke aan de oostzijde van het fort *Erfprins* gesteld zijn; van daar volgende de grenzen van 's Rijks eigendom langs voormeld fort, zoo als hetzelve is gemerkt en afgebakend door de grenspalen hierboven vermeld tot en met n°. 18; van deze laatste tot en met paal n°. 27, en van deze tot en met paal n°. 35; van laatstgemelde paal in eene regte lijn tot aan den binnenboord der kleine

wetering achter de bedekte gemeenschapslinie en verder langs den binnenboord dierzelfde wetering, tot waar deze den westelijken boord van het Noordhollandsch kanaal snijdt; van daar in eene regte lijn over het Noordhollandsch kanaal tot aan den oostelijken boord van dat vaarwater, en langs dien boord tot aan het zuidelijk binnenhoofd van de Koopvaardij-schutsluis, langs derzelver binnenschutdeuren en den noord-westelijken muur dier sluis tot aan den binnenvoet des zeedijks langs het *Nieuwe Diep;* van daar den binnenvoet van dien dijk volgende, in eene regte lijn van het eene punt tot het andere, de wegen en sluizen snijdende, waardoor zij wordt afgebroken, tot aan het punt, waar die binnenvoet zich bij het hoofd van het *Nieuwe Diep* vereenigt met den binnenvoet des zeedijks, langs het groote scheepsvaarwater; van daar langs den binnenvoet van dien zeedijk in eene regte lijn van het eene punt tot het andere, de wegen en batterijen snijdende, waardoor zij wordt afgebroken, tot aan het punt van uitgang in het verlengde der grenspalen n°s. 5 en 12, hierboven aangewezen.

Onze Minister van Financien is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk den 15den October 1851 in werking treedt, en in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 3den October 1851.

WILLEM.

De Minister van Financien,

VAN BOSSE.

Uitgegeven den *elfden* October 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 137.) *BESLUIT van den 4den October 1851, houdende aanwijzing der gemeente* Vreeswijk *als losplaats voor steenkolen, bij invoer langs de rivieren.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Financien, van den 2den October 1851, n°. 22, In- en Uitgaande Regten;

Herzien het Koninklijk besluit van den 10den December 1822 (*Staatsblad* n°. 50), mitsgaders dat van den 20sten Maart 1834 (*Staatsblad* n°. 9);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Bij uitbreiding van het 2de lid van § 11 van eerstgemeld besluit, alsnog als losplaats voor steenkolen bij invoer langs de rivieren aan te wijzen de gemeente *Vreeswijk* (*Utrecht*).

Onze voormelde Minister is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 4den October 1851.

WILLEM.

De Minister van Financien,

VAN BOSSE.

Uitgegeven den *elfden* October 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. C. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 138.) *BESLUIT van den 5den October 1851, houdende vaststelling van het briefport, en verdere bepalingen omtrent de briefwisseling tusschen het Rijk en Nederlandsch Indie, door middel van de Indische landpost.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

In aanmerking nemende de noodzakelijkheid om de heffing van het port op de brieven, die tusschen het Rijk en Nederlandsch Indie, door middel van de Indische landpost, verzonden worden, nader te regelen;

Gelet op art. 21 der wet van 12 April 1850 (*Staatsblad* n°. 15);

Gezien het rapport van Onze Ministers van Financien en van Kolonien, van den $\frac{3}{4}$ dezer $\frac{\text{N°. 11 Post.}}{\text{Litt. A, n°. 21.}}$;

Hebben besloten en besluiten :

Art. 1.

Het port van de brieven, die tusschen het Rijk en Nederlandsch Indie, door middel van de Indische landpost, over en weder verzonden worden, bedraagt *tien* cents ten behoeve van het Rijk, en *vijf en twintig cents* ten behoeve der koloniale kas ; onverminderd de vergoeding van hetgeen aan buitenlandsche regeringen of administratien betaald wordt, wegens regten van doorvoer, of kosten van vervoer over den afstand tusschen de grenzen van het Rijk en de haven in Britsch Indie, waar de brievenmalen van wege de regering van Nederlandsch Indie worden afgehaald of aangebragt.

Art. 2.

De gezamentlijke porten en verschotten bij het vorige artikel bedoeld, worden, naar mate van den weg waarlangs de verzending in Europa plaats vindt, geheven tot het volgende bedrag:

Bij verzending over Frankrijk langs den weg van *Marseille, een gulden en veertig cents;*

Bij verzending over Engeland langs den weg van *Southampton, een gulden en dertig cents*, en

Bij verzending over Duitschland langs den weg van *Triëst, een gulden en twintig cents.*

Art. 3.

De sommen, uitgedrukt bij het voorgaande artikel, worden betaald voor alle brieven die *enkel* zijn, of die als zoodanig worden beschouwd volgens de bepalingen hierna volgende.

Art. 4.

Bij verzending over *Marseille* worden als *enkel* beschouwd de brieven, waarvan het gewigt minder dan 7 1/2 wigtjes bedraagt.

Wegens de zwaardere brieven of pakketten is verschuldigd:

van	7 1/2	tot beneden	10	wigtjes,	anderhalf	malen;
»	10	» »	15	»	twee	»
»	15	» »	20	»	twee en een half	»
»	20	» »	25	»	drie	»

het port vermeld in art. 2, en zoo vervolgens, voor elke vijf wigtjes of gedeelte van vijf wigtjes daar en boven een half port meer.

Art. 5.

Bij verzending over *Southampton* of over *Triëst* worden als enkel beschouwd de brieven van 15 wigtjes of daar beneden.

Wegens de zwaardere brieven wordt het port vermenigvuldigd naar den volgenden maatstaf:

van	15	tot en met	30	wigtjes,	twee	malen;
»	30	» »	45	»	drie	»
»	45	» »	60	»	vier	»

het port vermeld in art. 2, en zoo vervolgens, voor elke vijftien wigtjes of gedeelte van vijftien wigtjes daar en boven eenmaal het port meer.

Art. 6.

De brieven kunnen naar verkiezing der afzenders, over en weder, geheel ongefrankeerd of ook wel gefrankeerd, tot aan de plaats van bestemming worden verzonden. Eene gedeeltelijke frankering wordt niet toegelaten.

Art. 7.

Er kan aanteekening van brieven plaats hebben, tegen betaling van een aanteekengeld van *een gulden*, buiten het gewone port; en verder op den voet bepaald bij art. 15 der wet van 12 April 1850 (*Staatsblad* n°. 15).

Art. 8.

Nieuwspapieren, tijdschriften, aankondigingen, berigten, prospectussen, prijscouranten, en in het algemeen alle gedrukte stukken, mits onder kruisband of onder eene reep papier in diervoege ingepakt dat het onderzoek naar den inhoud mogelijk zij, en geheel gedrukt of gesteendrukt, zonder eenig handschrift, cijfers of teekens, de plaats van schrift vervangende, te bevatten, kunnen, ter plaatse van afzending, over den geheelen afstand worden gefrankeerd tegen betaling van vijftien cents voor ieder vel of blad. Dit port wordt, na aftrek van hetgeen aan buitenlandsche regeringen of administratien voor den doorvoer over hun grondgebied of de overbrenging door hunne tusschenkomst moet betaald worden, tusschen het Rijk en de koloniale kas in gelijke deelen verdeeld.

Art. 9.

Er wordt geene vrijstelling van briefport toegestaan noch genoten voor brieven, die met de Indische landpost verzonden worden.

Art. 10.

Onze Ministers van Financien en van Kolonien worden gemagtigd, om met gemeen overleg alle de bepalingen vast te stellen, welke voor de uitvoering van dit besluit en tot

bevordering eener gelijkmatige toepassing van de daarin voorkomende bepalingen in het Rijk en in de kolonien worden vereischt.

Art. 11.

De reglementen vastgesteld bij Onze besluiten van den 13den Augustus 1848, n°. 79, en 1 December 1848, n°. 96, worden ingetrokken.

Art. 12.

Het tegenwoordige besluit is niet van toepassing op de brieven, die buiten de geslotene brievenmalen, welke tusschen de postkantoren in het Rijk en in Nederlandsch Indie over en weder verzonden worden, stukswijze aan buitenlandsche postkantoren ter verdere verzending uitgeleverd, of van dezelve ontvangen worden.

Het port voor deze soort van brieven verschuldigd en de wijze van heffing, regelen zich naar de overeenkomsten of schikkingen daaromtrent met de betrokkene vreemde regeringen of administratien bestaande.

Art. 13.

De bepalingen van dit besluit worden voor de eerste maal toegepast op de brieven, welke met de Indische landpost van de maand December aanstaande uit het Rijk naar Nederlandsch Indie, of uit de kolonie naar het moederland verzonden worden.

De brieven behoorende tot vroegere verzendingen, worden volgens de tot dusverre van kracht zijnde voorschriften behandeld.

Onze Ministers van Financien en van Kolonien zijn belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan een afschrift zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie, en hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 5den October 1851.

WILLEM.

De Minister van Financien,
VAN BOSSE.

De Minister van Kolonien,
C. F. PAHUD.

Uitgegeven den *zestienden* October 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 139.) *BESLUIT van den 29sten October 1851, bepalende de plaatsing in het* Staatsblad *der goedgekeurde Reglementen voor het aftappen en schoonhouden der kanalen enz., tot het grondgebied van* Nederland *en* België *behoorende.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken, van den 28sten October 1851, n°. 21;

Gezien de tusschen Onzen voornoemden Minister en den Belgischen Gezant, op den 3den October 1851, alhier te 's Gravenhage, uitgewisselde verklaringen, waarbij tusschen Nederland en België bepalingen worden vastgesteld voor het jaarlijks aftappen der rivieren en kanalen, waarbij de scheepvaart van de beide landen belang heeft; alsmede voor het diep- en schoonhouden der niet vlotbare waterleidingen, welke tot beider grondgebied behooren; luidende de dezerzijds afgegevene verklaring, — terwijl eene gelijksoortige verklaring van wege Zijne Majesteit den Koning der Belgen is afgegeven, — benevens de daarbij vermelde reglementen:

Le Gouvernement de Sa Majesté le Roi des Pays-Bas, appréciant les avantages qu'il y aurait à faire concorder dans les Pays-Bas et en Belgique, les époques du chômage annuel sur les rivières et canaux, dont la navigation intéresse à la fois les deux pays, ainsi que les époques et travaux de curage des cours d'eau non-navigables, qui coulent d'un pays vers l'autre, et désirant mettre un terme aux inconvénients que présente l'état de choses contraire, le soussigné, Ministre des affaires étrangères de Sa Majesté le Roi des Pays-Bas, a été autorisé à déclarer et déclare, que le Gouvernement Néerlandais est pret à se conformer en ce qui le concerne, aux dispositions contenues dans les règlements A et B ci-annexés, moyennant qu'une déclaration semblable soit faite de la part du Gouvernement de Sa Majesté le Roi des Belges.

La Haye, le trois Octobre 1851.

(*Get*) VAN SONSBEECK.

(*L. S.*)

RÈGLEMENT A.

Art. 1.

Un arrêté spécial, pour chaque canal et rivière dont la navigation doit être interrompue, sera pris chaque année par l'autorité administrative des deux Royaumes, sur le rapport des Ingénieurs, à l'effet de déterminer le commencement et la durée de l'interruption de la navigation, qui sera réduite au nombre de jours indispensables à l'exécution des travaux.

VERTALING.

De Regering van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden prijs stellende op de voordeelen, die er zijn zouden, om in Nederland en België, de tijdperken te doen overeenstemmen, van de jaarlijksche aftapping der rivieren en kanalen, bij de scheepvaart waarop de beide landen gemeenschappelijk belang hebben, alsmede de tijdperken en werken voor het diep- en schoon houden der niet vlotbare waterleidingen, welke van het eene land naar het andere loopen, en een eind willende maken aan de moeijelijkheden, welke een tegenovergestelde staat van zaken medebrengt, zoo is de ondergeteekende, Minister van Buitenlandsche Zaken van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, gemagtigd geworden te verklaren, en verklaart hij bij deze, dat de Nederlandsche Regering bereid is, voor zoo ver haar betreft, zich te gedragen overeenkomstig de bepalingen, in de hierbij gevoegde reglementen *A* en *B* vervat, behoudens dat eene dergelijke verklaring van zijde der Regering van Zijne Majesteit den Koning der Belgen gedaan worde.

's Gravenhage, den derden October 1851.

(*Get.*) VAN SONSBEECK.

REGLEMENT *A*.

Art. 1.

Een afzonderlijk besluit, betrekkelijk elk kanaal en elke rivier, waarop de scheepvaart gestremd moet worden, zal telken jare genomen worden door de administrative magt der beide Koningrijken, op een rapport der Ingenieurs, ten einde het begin en den duur van de stremming der vaart te bepalen, welke beperkt zal worden tot het, voor de uitvoering der werken, hoogst noodig getal dagen.

Art. 2.

Les Ingénieurs en chef respectifs du Waterstaat pour les Pays-Bas et des ponts et chaussées pour la Belgique dans les provinces limitrophes, proposeront chacun en ce qui le concerne, la durée de la baisse des eaux, que nécessiteraient les travaux à exécuter, ainsi que l'époque à laquelle la baisse devrait commencer.

Art. 3.

Les deux Gouvernements en se communiquant réciproquement les propositions des Ingénieurs en chef respectifs, s'entendront à l'effet de combiner l'époque et la durée de la baisse, de manière à rendre simultanée l'interruption de la navigation dans les deux pays.

Les arrêtés relatifs à cette mesure seront pris le plustôt possible chaque année.

Art. 4.

Les cas imprévus et de force majeure exceptés, lorsque des travaux extraordinaires exigeront sur une rivière ou un canal un chomage de plus de deux mois, le Gouvernement auquel incombent ces travaux, après s'être entendu avec l'autre Gouvernement, prendra un arrêté spécial et motivé, qui fixera le commencement de ce chômage et sa durée.

Cet arrêté devra être communiqué au Gouvernement de l'autre pays, deux mois au moins avant le commencement du chômage.

Art. 5.

Dans les cas où l'abondance des eaux ferait craindre pour l'agriculture des dégats et des pertes, le gouverneur de la province intéressée de l'un ou l'autre pays, aura la

Art. 2.

De wederzijdsche Hoofdingenieurs van den Waterstaat voor de Nederlanden, en der bruggen en wegen voor Belgie in de aangrenzende provincien, zullen ieder voor zoo veel hem betreft, den duur voorstellen van de aftapping voor de uit te voeren werken gevorderd, alsmede het tijdstip, waarop de aftapping een' aanvang zou moeten nemen.

Art. 3.

De beide Regeringen zich wederkeerig de voorstellen der wederzijdsche Hoofdingenieurs mededeelende, zullen zich verstaan ten einde het tijdstip en den duur van de aftapping zoodanig te regelen, dat de stremming der vaart in de beide landen gelijktijdig plaats vinde.

De besluiten betrekkelijk dezen maatregel zullen telken jare zoo vroegtijdig mogelijk genomen worden.

Art. 4.

De onvoorziene gevallen, en die van nooddwang uitgezonderd, wanneer buitengewone werken op eene rivier of op een kanaal eene stremming der vaart van meer dan twee maanden mogten vereischen, zal de regering, wie deze werken aangaan, na zich met de andere regering verstaan te hebben, een afzonderlijk en gemotiveerd besluit nemen, hetwelk den aanvang en den duur van die aftapping zal vaststellen.

Dit besluit zal aan de Regering van het andere land moeten medegedeeld worden, minstens twee maanden vóór den aanvang van de aftapping.

Art. 5.

In de gevallen, dat het overvloedig water voor schade en verliezen voor den landbouw zoude doen vreezen, zal de Gouverneur der belanghebbende provincie van het eene

faculté de faire baisser les canaux et les rivières, après qu'il se sera concerté à ce sujet avec l'administration de la province limitrophe, ou bien s'il y a urgence, après que les Ingénieurs en chef respectifs dans les provinces intéressées en seront convenus entre eux, afin que la baisse d'eau soit effectuée de manière à ne pouvoir causer d'inconvénients à l'autre partie.

Art. 6.

Le présent règlement ne sera pas applicable au canal de Gand à Terneuzen.

RÈGLEMENT *B*.

Art. 1.

Les mesures à prendre pour le curage des cours d'eau non-navigables, s'écoulant d'un pays vers l'autre, seront concertées par les députations permanentes des provinces limitrophes Néerlandaises et Belges.

Art. 2.

Le concert aura lieu chaque année, de manière que l'application de ces mesures puisse avoir lieu pendant les mois de Juillet et d'Août.

Art. 3.

Le curage des cours d'eau s'effectuera simultanément sur les deux territoires.

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat de dezerzijds afgegeven verklaring met de daarbij behoorende reglementen *A* en *B*, met eene vertaling dier stukken,

of van het andere land, de bevoegdheid hebben, het water van de kanalen en rivieren te doen aftappen, nadat hij te dien opzigte met het bestuur der aangrenzende provincie in overleg zal zijn getreden, of wel, zoo de nood dringt, nadat de wederzijdsche Hoofdingenieurs in de belanghebbende provincien deswege onderling zullen zijn overeengekomen, ten einde de aftapping op zoodanige wijze geschiede, dat de andere partij er geen hinder door onderga.

Art. 6.

Het tegenwoordig reglement zal niet toepasselijk zijn op het kanaal van Gent naar Terneuzen.

REGLEMENT B.

Art. 1.

De te nemen maatregelen voor het diep- en schoon houden der niet vlotbare waterleidingen, welke van het eene land naar het andere loopen, zullen beraamd worden door de permanente deputatien der aangrenzende Nederlandsche en Belgische provincien.

Art. 2.

Dat overleg zal jaarlijks plaats hebben in dier voege, dat de toepassing dezer maatregelen kunne plaats hebben gedurende de maanden Julij en Augustus.

Art. 3.

De uitdieping der waterleidingen zal gelijktijdig op beider grondgebied worden bewerkstelligd.

benevens dit Besluit in het *Staatsblad* zullen worden geplaatst.

's Gravenhage, den 29sten October 1851.

WILLEM.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
VAN SONSBEECK.

Uitgegeven den *twaalfden* November 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

STAATSBLAD

VAN

HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 140.) *BESLUIT van den 14den November 1851, betrekkelijk de beëediging van de daarbij bedoelde officieren, onder-officieren en korporaals, als ambtenaren, belast met het opsporen van misdrijven, en als hulp-officieren van Justitie.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Justitie, van den 3den November 1851, n°. 113;

Gelet op Ons besluit van den 28sten October ll., n°. 47, houdende beschikbaarstelling van eenige detachementen hulp-marechaussée;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. op de officieren en onder-officieren, hieronder begrepen de korporaals, die aan voorzeide detachementen zullen worden toegevoegd, toepasselijk te verklaren het Koninklijk besluit van 13 Februarij 1845, n° 55, (*Staatsblad* n°. 8), betreffende de beëediging van officieren en onder-officieren bij het wapen der marechaussée, als ambtenaren, belast met het opsporen van misdrijven en als hulp-officieren van Justitie;

2°. het tegenwoordig besluit zal verbindbaar zijn van af den 15den November eerstkomende.

Onze Ministers van Justitie en van Oorlog zijn, elk zoo veel hem aangaat, belast met de uitvoering dezes, waarvan afschriften zullen worden medegedeeld aan den Raad van State, aan Onzen Minister van Financien, zoo mede aan de Algemeene Rekenkamer tot informatie, en zal dit besluit in het *Staatsblad* worden opgenomen.

's Gravenhage, den 4den November 1851.

WILLEM.

De Minister van Justitie,

N. V. ROSENTHAL.

De Minister van Oorlog,

VAN SPENGLER.

Uitgegeven den *veertienden* November 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.